

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Bindbetegnelse | Volume Statement:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

Ewald, H. F.

Svenskerne paa Kronborg : historisk Roman i
to Dele.

Vol. 2

Kjøbenhavn : Gyldendal, 1867

2 bd.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

57. - 123.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130021307239

Svenskerne paa Kronborg.

Historisk Roman i to Dele

af

H. F. Ewald.

Anden Deel.

Kjøbenhavn.

Forlagt af den Gyldendal'ske Boghandel (F. Høgel).

Thiele's Bogtrykkeri.

1867.

Indhold.

	Pag.
Forste Capitel.	Inden lukte Dore 1
Andet Capitel.	En ny Ven 31
Tredie Capitel.	Peer Olsen som Dobbeltgænger 76
Fjerde Capitel.	Trostabsbogen 99
Femte Capitel.	En Snare 129
Sjette Capitel.	Forstodt 150
Syvende Capitel.	Lung Luft 177
Ottende Capitel.	Autor 193
Niende Capitel.	Under Jorden 242
Tiende Capitel.	Flugt 275
Ellevte Capitel.	Godt Folgeskab 294
Tolvte Capitel.	Dyrt kjøbt 316
Trettende Capitel.	Den bittre Kalk 328
Fjortende Capitel.	De sidste Solglint 351
Femtende Capitel.	Vigtigt Budskab 368
Sextende Capitel.	Afvæbnet 381
Syttende Capitel.	Hans Steenvinkels Brudegave 405
Attende Capitel.	Slutning 455

Første Capitel.

Inden lukte Døre.

En Aften sidst i Marts Maaned 1659 gik Solen klart ned bag Vækkerne ved Helsingør; den skaanske Ryst med Søsterbyen Helsingborgs Huusrækker og det mægtige gamle Taarn Kjørnan lyste i Aftenrøden, og de sidste Straaler kastede Glands paa Kronborgs Spiir og forgyldte Fløie, medens Slottets nederste Deel laae i Skygge. Sundet havde denne uforlignelige, friske azurblaa Farve, som maa sees, men hverken kan beskrives eller gjengives, og udenfor den lille Havn laae negle faa Goffardissibe til Ankers, medens andre vare i Opseiling, eller fjernede sig, førende med sig paa de hvide, udspændte Seil et gyldent Skjær som en venlig Afstedshilsen fra den dalende Sol.

Langs Havnens Bolværk gik nogle af Byens Borgere med deres Hustruer og Døttre for at nyde den friske Solust og see paa Skibene, ganske som de pleiede at gjøre det i Fredens Dage, og dette bidrog endmere til at give den hele Aftenscene et saa fredsommeligt Præg, som om der ingen Fjender var i

Landet; men hvis nogle af de Spadserende maaffee et Dieblif glemte det, da bleve de dog snart igjen mindede derom; thi Krigens Spor var ingenlunde udslettet i de nærmeste Omgivelser, hvor flere Huse endnu henstode med sønderfaldte Binduer og faldefærdige Mure og erindrede om de Danskes Forsvar af Kronborg i August forrige Aar. Den svenske Landsknekt, som gik frem og tilbage udenfor Toldkammerbygningen og hans Kammerater, der sad og røg af deres Kridtpiber paa Vagtbenken, mindede ogsaa om, hvem der for Diebliffet var Herre i Danmark; men naar en svensk Officeer kom til og indlod sig i Samtale med Borgerne, da viste man ham ikke sure Miner, men indlod sig høfligt med ham.

Forholdet mellem den svenske Besætning paa Kronborg og Helsingørs Indvaanere var efterhaanden blevet ret venstabeligt; thi Helsingør var ikke nogen ret dansk By, fordi Samkvæmmet med alle Europas søfarende Nationer havde blandet Byens Befolkning og paatrykt den et kosmopolitisk Præg. Handelsinteresserne vare her Hovedsagen, og der fandtes bedre Mænd i Staden, end Valentin Korn, for hvem det var en temmelig ligegyldig Sag, om Danmark bestod eller ikke, naar blot Forretningerne gik deres Gang, og Handelen florerede. Svenskerne befandt sig derfor bedre i Helsingør, end noget andet Sted i Landet, og det anede dem kun lidet, at der dog blandt Byens Indvaanere fandtes modige Mænd, hvis Fædrelandsfind og Trofskab mod deres retmæssige Konge havde bevaret sig usvækket trods Tidernes Tryk.

Maren og Lisbeth vare blevne loffede ud af det smukke Veir og gik mellem de Andre ved Havnen, ledsagede af Gregers Hansen, der var særdeles jirlig i sit Ydre og havde en mere opblæst Mine, end nogen sinde før. Lisbeth holdt sig imidlertid haardnakket ved sin Pleiemoders Side, saa at ethvert Forsøg paa at opnaae en Samtale under fire Dine mislykkedes for Gregers, hvorfor han omsider tog det Parti at lade, som om Madam Maren slet ikke var tilstede, hvilket saa meget bedre lod sig gjøre, som hun var temmelig aandsfraværende og saa sig nysgjerrigt om til alle Sider. Gregers Hansen havde iøvrigt Intet at frygte af Maren, der begunstigede hans Beilen, men han ønskede ikke Bidner til de Nederlag, han jevnlig led, naar Lisbeth var i daarligt Lune, og han havde allerede mærket, at hun for Tiden var særdeles utilgængelig. Lisbeths Kinder havde mistet noget af deres friske Farve, og hendes Blif var ikke mere saa straalende og freidigt.

„En vakker Aften,“ begyndte Gregers med dæmpet Stemme, „og yndeligt at gaae her med Eder, Somfru Lisbeth!“ men Lisbeth svarede ikke og vendte Hovedet til den anden Side.

I det Samme Løb der et Skrig ovre fra Kronborg.

„Hvad var det?“ udbrød Lisbeth og blegnede.

„Sikkerlig en dansk Ryg,“ svarede Gregers, „der fik den svenske Klinge at smage. Generalquartiermester-Lieutenanten er en Bøddel; det gaaer skrappt til, naar han er her.“

„Ei, der lyver I ham skammelig paa!“ udbrød Lisbeth med Harm.

„Jeg kan tænke,“ sagde Gregers spydigt, „at I kjender Hr. Dahlberg heelt nøie.“

„Bisfelig,“ svarede Lisbeth roligt og maalte Gregers med Dinene, „maa jeg kjende noget til ham, saasom han saa ofte har havt sit Qvarteer i vort Huus.“

„Saamænd!“ sagde Gregers i samme Tone. „I tyffes mig og næsten at være bleven en svensf Pige; I tager til alle Tider Landsens Fjenders Parti.“

„Naar jeg taler med Landsens Fjender,“ svarede Lisbeth rødmende, „da tager jeg mine Landsmænds Parti.“

„Stor Skade,“ sagde Gregers og strøg sit Mundstjæg, „at en Anden ei saaer høre det! I lade os dog engang fornemme Lidt af den Sort! Jeg bør og sige Eder,“ vedblev han med stigende Harm, „at Eders forandrede Sindelag er blevet bemærket af Flere. Hr. Mikkel er høilig utilfreds med Eder i den sidste Tid.“

„Ikke veed jeg af,“ svarede Lisbeth med blussende Kinder, „at jeg er sat under Eders Formynderskab, Gregers! I lade da mine Forældre og mig om det!“

Maren blev omsider opmærksom og sagde:

„Det er sært, saa I altstille mundhugges. Du viser intet godt Hjertelag Lisbeth! mod Gregers, der dog ei veed alt det Gode, han vil gjøre Dig. Vær nu kjønt venlig og forligelig!“

„Der skal mere til at kue slikt haardt Hjerte, Madam Maren!“ sagde Gregers med Rynker i Panden; „milde Ord gjøre det ikke, al den Stund vanskabt Sind tidt findes under fagert Skind.“

„Ei!“ udbød Lisbeth med overgiven Trods, „da
 søg Eder en Jomfru op, hvis Skind ikke bedrager!“

„Lisbeth!“ sagde Maren vredt, „Du arter ikke
 vel og agter ei paa Dine Forældres Raad og For-
 maning.“

„Hjerte Moder!“ udbød Lisbeth og slog sin Arm
 om Marens Liv, „vandt mon Fader Dit Hjerte ved
 Trudsler og onde Ord?“

„Tys, Barn!“ sagde Maren og tog Lisbeths
 Arm bort, „vær ikke saa uhøvisk at omfavne mig paa
 aaben Gade. Folk see alt efter os for Din og Gregers
 Høirøstetheds Skyld.“

Nu havde imidlertid Gregers fattet sig og sagde
 i en indsmigrende Tone:

„Jomfru Lisbeth bør ei have al Skyld; jeg
 forivrede mig og talte hende uhøvisk til. Jeg beder
 Eder tilgive mig det og lade det være forglemt!“

„Ei, hør nu!“ udbød Maren, det kalder jeg
 sjønt! Skjænk Du nu og Gregers Tilgivelse, Lisbeth!
 og see saa til at holde Fred!“

„Tilgivelse er ei vanskelig at erholde hos mig,
 svarede Lisbeth og slog med Nakken, „naar Hr. Gregers
 vil nøies med det.“

Maren havde imidlertid faaet Die paa en Baad,
 som, ført af svenske Roerkarle, fra Landgangsbroen
 ved Kronborgs Bastion styrede ind i Havnen. Hun
 blev staaende, nysgjerrig efter at see, hvem den Baad
 vel skulde bringe iland, men Lisbeth havde alt opdaget
 det, det saae man paa hendes Dines Glands og hendes
 Kinders Blussen. Gregers var lige saa skarpsynet,
 thi han sagde hastigt:

„Ei, lad os gaae!“

Maren blev imidlertid staaende, indtil Baaden lagde til Havnebroen, og Erik Dahlberg steg iland.

„Vel mødt!“ sagde han artigt og muntert, medens han blottede sit Hoved og hilste paa Maren og Lisbeth. „Jeg saae fra Fæstningen i mit Riffertglas, at her var godt Selskab ved Havnen, og saasom mit Dagværk var tilende, lod jeg mig sætte over. Hvor lider man i mit gamle Dvarteer, Madam Maren?“

„Jeg takker, Hr. Generalquarteermester-Lieutenant!“ svarede Maren med et Knix, „ret vel; men det be-
drøver os, at I nu alt flere Gange er redet vor Dør forbi og ei har seet ind til os.“

„Tjenesten krævede det saa,“ svarede Dahlberg. „Der er nu Meget at tage Vare paa derovre paa Fæstningen, hvor Bygningen af de nye Volde skal fremmes med al Kraft og nu, da Hæren færdes Syd paa og Kongen er paa Frederiksborg, da er der god Plads paa Slottet. Lider I vel, Jomfru Lisbeth?“

„Jeg takker, kjære Herre!“ svarede Lisbeth med bankende Hjerte og bøiede sit Hoved, „mig fattes Intet.“

Gregers blev slet ikke paaagtet af Dahlberg og stod hos med en mørk Mine. Han saae af Lisbeths Blik og Farvespillet paa hendes Kinder, hvorledes det var fat med hende, og han led alle Skinsygens Qvaler. Ei, tænkte han, elsker hun virkelig denne sletste Svensker, det skal komme hende dyrt at staae!

Dahlberg gik imidlertid langs Havnens Bolværk ved Lisbeths Side og lod Maren skjotte sig selv.

„Det volder mig stor Glæde,“ sagde han, „at jeg fik Eder i Tale iaften; thi om en Stund drager jeg bort ad Veiren til og saa videre fort til Kong Carl.“

Det var da aabenbart, for hvis Skyld han var kommen, og Lisbeth tænkte naturligt nok, at det maatte være noget Mere, end blot Lyst til at spadserere og samtale, der havde ført ham hid. Der var ogsaa større Varme i hans Blik og over hans Væsen, end ellers, havde end Forholdet mellem dem været venligt og godt trods deres Disput den Aften, da hun saa fjækt havde taget sine Landsmænds Parti og sagt ham Sandheden. Hun tænkte sig ikke Sligt, som at han ikke gjorde sig saa nøie Regnskab, hvorfor han var kommen, eller at et blot Lune skulde have ført ham til hende. Det faldt hende ikke ind at han, der hver Dag færdedes blandt raae Krigere, nok gad gjøre sig den Uleilighed at lade sig sætte over Havnen i en Baad en Time før han skulde reise, blot for at faae sig en munter Samtale og see et Smil paa skønne Qvinde-læber. Det var maaffee ogsaa virkelig noget Mere, der havde ført ham hid, men hvor lunken var ikke den Godhed, han nærede for hende og den Interesse, hun indgød ham, mod den dybe og inderlige Følelse, der gennemstrømmede hende!

Destoværre, hun tænkte nu saa Lidet, naar han var tilstede, men hun nød i fulde Drag sin Lykke. Hun følte sig som løftet op i en anden og bedre Verden, men mente, at der havde hun hjemme, og at hun var ham jevnbyrdig. Naar han gik, da sank Livet ned til det vante spidsborgerlige Standpunkt,

kun at Grindringen om hans Nærværelse længe efter spredte Guld om sig, ligesom Solen nu, skjøndt svunden bag Høiene, dog farvede Skyerne, der stode paa Himlen hist henne over Skaane.

Han gik ved hendes Side med den Holdning og Anstand, i hvilken ingen anden Mand kunde maale sig med ham. Han holdt den venstre Haand paa Kaardeheftet og bevægede nu og da den høire, mens han talte. Hans skjønnede mandige Anslyn lyfte af godt Lune, hans Ord vare, selv naar han spøjte, aldrig uden Forstand. Skjønt lød det svenske Sprog i hendes Øren; hun kunde ei hade det. Hvert Blik fra hans udtryksfulde Dine, hver Bevægelse, hvormed han ledsagede sine Ord, prægede sig i hendes Grindring for aldrig mere at udslettes af den; hvert Ord, han sagde, blev opbevaret i hendes Hjerte og voksede der som modent Korn i en rig Jordbund; men hvad hun selv sagde, blev hurtigt glemt, og da især, hvad hun sagde denne Aften, saa lidet selvbevidst og klar var hendes Tanke.

Hun glemte da baade Maren og Gregers, og de værdige Borgere med deres Dvinder og Døttre, som gik op og ned ved Havnen, gjorde store Dine over den Frihed, Lisbeth Hansen tog sig, at gaae der alene med en svensk Officeer; thi Maren var bleven opholdt af nogle Bekjendte og stod med dem og Gregers heelt henne ved Toldkammerbygningen. Man forargede sig over, at den stolte svenske Herre og den smukke unge Pige gik der, som om Havnegaden var deres, uden at hilse eller at tage nogen Notits af andre godt Folk,

og der faldt Spotteglofer omkring dem, dog hvissede med behørig Forsigtighed.

Lisbeth havde ingen Anelse om, at Luften omkring hende var fuld af forgiftede Pile, og at hendes Rygte fra denne Dag af var givet til Priis for Bagtaalelse. Tiden fløi for hende med kun altfor vinget Fart, indtil Dahlberg atter førte hende hen til hendes Pleiemoder, viklede nogle høflige Ord med Maren og bad hende bringe Hr. Toldkammereren venlig Hilsen. Saa tog han Afsted, gik i Baaden og tog selv Roerpinden i Haand, medens Roerkarlene med raske og taktfaste Aaretag drev Baaden over ad Kronborg til, og Vandet ved hvert Aareslag blinkede i Aftenrøden. Lisbeth blev staaende og stirrede efter den, indtil hendes Pleiemoders Røst vækkede hende til fuld Bevidsthed om, at nu skulde det, hun vidste ikke for hvor lang Tid, være dødt og tomt omkring hende; men det var saare langt fra, at Maren denne Gang fremkom med Breidelsjer, thi Forsængeligheden løb af med hende, og hun troede sig af den Opmærksomhed, den høitstaaende svenske Officeer viste hende i Alles Paasyn.

„En over al Maade artig Herre!“ sagde hun. „Han kom herover aleneste for at hilse paa os; det maa man lade Svenskerne, at de forstaae sig paa Høvisshed!“

Lisbeth forundrede sig dog ikke saa meget derover, som over Gregers Hansens Væsen. Han lagde ingen Brede for Dagen, talte tvertimod venligt til hende; thi en lys Tanke var dukket op hos ham. Denne stolte Herre, tænkte han, vil kun gantes med Lisbeth; hun mener det sagtens alvorligt nok, men han tager

aldrig en borgerlig dansk Pige tilægte. Lad dette da kun gaae sin Gang — min Tid skal nok komme, naar jeg blot ikke giver tabt!

Han var da lutter Smil og Opmærksomhed, og da de naaede Mikkel Hansens Huus, viste han den sjældne Selvbeherfskelse ikke at paatrænge sig og følge op med, uagtet Maren opfordrede ham til at blive. Han tog Afsked med et zirligt Blik og fjernede sig, hvilket forskaffede ham en venligere Gjenhilsen fra Lisbeths Side, end der længe var bleven ham til Deel.

Da Maren aabnede Gadedøren, løb hun lige i Armene paa sin Egtemage.

„Ei Mikkel!“ udbrød hun, „hvor Du indjog mig Skræk! Jeg troede, Du var paa Toldkammeret.“

„Ha, ha!“ loe Mikkel, „naar En vil ind og en Anden ud i det Samme, da maa det vel give en Tørn. Jeg har været paa Toldkammeret, min Duffe! Nu vil jeg blot et lidet Svinkeærinde hen til Jens.“

„Jeg har en faare venlig Hilsen at bringe Dig fra Hr. Generalquartiermester = Lieutenanten,“ sagde Maren, da Mikkel allerede næsten var nede ad Steentrappen. „Han kom i en Baad fra Kronborg og holdt os med Snak nede ved Havnen.“

„See, see!“ svarede Mikkel og studsede; „er han ventendes til os?“

„Nei!“ svarede Maren, „han reiser endnu denne Aften til Leiren og beklagede ei at have Stunder til at see herop.“

Mikkel saa noget tankesuld ud, kom atter op ad Trappen, bød Lisbeth gaae op paa sit Værelse og

søge Sengen, hvorpaa han kaldte Maren ind i den tomme Storstue.

„Jeg venter Besøg iaften,“ sagde han, „da jeg har nogle Forretninger at afgjøre inden lukte Døre med Jens Henriksen og et Par andre Kjøbmand her af Staden. Vi gjøre det af i mit Værelse, hvorhen de komme ad Bagdøren, og vi ønske ikke at blive forstyrrede. Tjen mig i at tage Din Post i Dagligværelset saa længe, og kommer Nogen og spørger efter mig, da siig, at jeg er gangen i Byen, Du veed ei hvorhen.“

Maren studsede vel over denne Hemmelighedsfuldhed, thi hendes Huusbond pleiede ellers ikke at forholde hende sin Fortrolighed, men hun bemærkede en særdeles Alvorlighed i hans Blik, og hun mindedes sin salig Moders Formaning altid at være sin Huusbond lydig og hørig og ikke fritte ud. Saa lovede hun da at gjøre, som han bød, og satte sig ved sin Nef i Dagligstuen, efterat hun havde faaet Pigerne tilsæts og et Lys tændt.

Mikkel gik da og kom snart tilbage med Jens Henriksen, hvem han i Marens Paasyn førte gennem Dagligstuen og det lille tilstødende Cabinet ind i sit Værelse, der imidlertid ikke var tomt, thi Nostgaard og Magister Christen Tilsbø vare allerede tilstede og sad i fortrolig Samtale ved det svære Egetræs Bord, som stod midt i Stuen. To høie Messingstager med tændte Spiddelys stode paa Bordet, men Vinduesflodderne vare lukkede for og enhver Nabning i dem omhyggelig tilstoppet.

Jens Henriksen hilste Rostgaard og Magister Christen med et Haandslag og et taust Nix, hvorefter de fire Mænd toge Plads ved Bordet; saa nikkede Rostgaard til Mikkel Hansen, og denne tog til orde og sagde:

„Det er min gode Svoger og Broder, der har ønsket denne Sammenkomst afholdt i mit Huus, og jeg har ikke villet afslaae ham denne hans Begjæring, endog det gjelder et saare voveligt Foretagende; thi jeg er en god dansk Mand, som I vide, Kong Frederik af Hjertet hengiven, og jeg formener, at vore to gode Venner der have det samme Sind, ei sandt?“

„Viskelig!“ udbrød Christen Tiskjøb med Barme, medens Jens Henriksen holdt sig tilbage og taug, „viskelig! Dog forundrer jeg mig over, at en slet og ret Lektiehører, som jeg, er bleven fundet værdig at indtræde i dette Forbund, saasom jeg kun har ringe Evne til at fremme sligt stort og vigtigt Foretagende.“

„J er saa saare beskedet, Hr. Christen!“ sagde Rostgaard og saa velvilligt paa ham, „men jeg veed, at hos Eder er Trost og Taushed at finde, og viskelig bør vi ikke vrage en Hjælper som Eder. I veed da alt, hvad det gjelder, men for Eder, Jens Henriksen, bør jeg nu aabenbare min Hensigt, som er at vriste Kronborg ud af Svenskernes Hænder. Lykkes det Eder ikke en Forsmædelse, at denne Sundets Bogter og Toldens Herlighed tillige er i Kong Carls Hænder, at det blaa Flag med de tre Kroner vaier fra Bagtaarnet, og at fra Kong Frederiks Borg svenske Herrebud gaae ud at kue Landet?“

„Derom er ei at spørge,“ svarede Jens Henriksen findigt og alvorligt; „men vidste jeg ikke om Eder, Rostgaard! at I er en klog og forfaren Mand, da vilde jeg sige, at I rider for let den Gang og sadler med een Gjord. I taler om at vriste Kronborg ud af Svenskernes Hænder — Gud hjælpe os! Det halsbrækkende Foretagende magte vi fredelige Borgere ikke.“

„Bisfelig er det ikke at løbe til,“ svarede Rostgaard taalmodigt, „ei heller skulle vi være ene om det; men den Mand er ikke viis, der stedse agter en liden Begyndelse ringe. Vi ville spinde vort Bæv som Edderkoppen, Traad for Traad, og deraf skal blive et stærkt Spind at fange svenske Fluer i. I kjender nu det Diemaal, vi have sat os fore, og I skal faae fuld Forklaring over, paa hvad Viis vi have tænkt at sætte det iværk; men er I, Jens Henriksen! og maaskee Flere, fra første Færd derimod, da lad os hellere skilles og gaae hver til Sit. Der maa ikke være halv Hu eller lunken Villie ved den Gjerning og bedst saa for de Frygtsomme ei at vide Mere!“

„I Guds Navn!“ udbrød Christen Tifjød og rakte Rostgaard Haanden over Bordet, „jeg er Eders med Liv og Sjæl! Som en frisk Luftning gif Eders djærve Ord mig gjennem Sjælen, da I før i Enrum talte mig til. Daadløst,“ vedblev han med skjælvende Stemme, „var indtil denne Dag mit Liv. Lad det nu bære eller briste! Og er det saa Guds Villie, at jeg skal sætte Livet til ved dette Anslag, da skal det blive en Husvælselse at ende mine Dage med en stor Bedrift.“

Jens Henriksen studsede over den Kraft, hvormed Magister Christen talte og den Begeistring, der lyste ud af hans Afsyn; det overraskede ham, at saa stilsfærdig og ydmyg en Mand kunde blusse saaledes op; men, tænkte han dernæst, Magister Christen kan vinde Meget, gaaer det godt, derimod har han Intet uden Livet at tabe, gaaer det galt; for mig staaer Frugten af mange Aars daglige Slid og taalmodige Beregning paa Spil. Han saae, at de Andre ventede at høre et Ord fra ham, og han sagde da:

„Stjont nok talt, Magister! men Borehals berømmer man ellers meest, naar han vinder; hvad tænker Du, Mikkell?“

„Jens!“ svarede Mikkell og hans Stemme havde en skarp Klang, „i tyve Aar var Du nu min fuldtro Ven, og ingensinde indtil denne Dag skilte Du Din Sag fra min. Jeg har tilsagt Rostgaard min Bistand og er tilfands at holde mit Løfte; stor Bedrøvelse vilde det volde mig, om Du svigtede i Nødens Stund.“

„Du gaaer for hidstigt paa, Mikkell!“ svarede Jens Henriksen pirreligt. „For Tiden er saa vidt ei anden Nød paaferde, end den, I vil skabe ved Eders Anslag.“

„Saa var Du da og mere, end min Ven,“ vedblev Mikkell Hansen djærvt; „thi Du er danst født og Kong Frederiks Undersaat. Du nød Beskyttelse og Gunst i denne By og erhvervede Dig Overflod. Dannebrog vaiede fra de Skibe, Du sendte i Søen, og Flaget beskyttede Din Eiendom. Nu kræver Kongen og Fædrelandet Din Hjælp, og Du skal vise Din Taknemmelighed i Gjerningen. Betænk vel, i hvad

Stilling Du vil komme, om Du undlader nu at give Beviis paa Din Patriotiskhed; thi dette Anslag har Hans kongelige Majestæts Bifald, og han har tilsagt Rostgaard al Hjælp med Vaaben og Penge."

"Saa sidde I da endnu dybere i det, end jeg formodede!" udbrod Jens Henriksen med en bekymret Mine; „men det skal I vide, at ikke er jeg noget Barn, ei heller en Nar, der springer efter strax, naar man loffer. Den Tale om Taknemmelighed, Mikkell! svæver i Luften; thi et Beviis som det, Du kræver, kan ei forlanges af en fredelig Kjøbmand og Borger. Jeg har svaret min Skat og luftet Pungen vidt op til Krigens Førelse; jeg kunde vel og blive budt op til denne Byes Defension, var den en Fæstning, som Kjøbenhavn; men at vi skulde være forpligtede til at vinde de Fæstninger tilbage, hvilke Kongens Befalingsmænd ved Feighed eller slet Krigsførelse lade falde i Fjendehaand, det kan ei med Billighed forlanges og er desuden halsbrækkende Gjerning."

Mikkell Hansen trommede med Fingrene paa Bordet og saae hen til Rostgaard, der uden at forandre en Mine hørte paa Jens Henriksens Tale.

"I har Ret," sagde Rostgaard, „men ei heller har Mikkell talt om anden Forpligtelse, end den, Eders gode danske Sindelag og Eders vel bekjendte Patriotiskhed maatte paalægge Eder."

"Saa er der og Et," sagde Jens Henriksen, „som hverken I eller han hidindtil talte om. Mit Samtykke er fornødent, om Rostgaard skal staae for det Anslag, saa sandt som jeg gif i Borgen selvanden for ham med Guds og Liv."

„Saamænd!“ svarede Rostgaard og saae op; „af den Aarsag er I og her tilstede som en af de Første, der faae Kundskab om Anslaget, inden det føres videre. Jeg tager i den Sag alt pligtstyldigt Hensyn til Eder, Jens! men ligesom I nu gav den Caution ei blot for min Person's Skyld, men for det ganske Disrikts Skyld, at jeg kunde frie Kongens Undersaatter fra overvættes Tryk og desuden være Kong Frederik til Tjeneste i Smug, altsaa i patriotisk Diemed, saaledes bør I nu ikke hæmme dette Værk, som er udtænkt til at gjenoprette Kongens Ære og gavne vort Fødeland. Ærligt og oprigtig talt, Jens! da vilde det ei nu blive let for mig at trække mig ud af den Sag. Herrebøn er Herrebud, og jeg har givet Hans kongelige Majestæt mit Ord paa at fremme dette Anslag af al Formue og er pligtig dertil, var end den halve Stad gaaet i Borgen for mig.“

„Ei, Ridesged!“ svarede Jens Henriksen i en spydig Tone, „I forstaaer at lægge Lodderne tilrette! Naar I kommer saa svær en Vægt som Kongens Ære og Rigets Vel i den ene Skaal og en ringe Borgers Liv og Gods i den anden, da maa denne vel vippe i Veiret! men kan jeg nu end ikke afholde Eder fra at sætte det paa Spil, som Mikkels og min Caution forstaaede Eder — Fjendens Leide og Forlov til at blive ved Gaard og i Embede, og seer jeg end, at I smøger denne Forpligtelse af Eder som en Handske, jeg har dog vel min Frihed til at holde mine egne Fingre fra den Handel.“

En dyb Rødme farvede Rostgaards brune og veir-

slagne Kinder, men han fik dog Bugt med sin Harm og sagde, talende med Varme, men uden Brede:

„Jeg lover og tilsiger Eder, Jens! at jeg vil gaae frem med al tænkelig Forsigtighed og stille Sagen saa, at jeg i yderste Nødsfald kan salvere Eder og Mikkil fornemmelig.“

„Lad fare den store Betænkelighed, Jens!“ faldt Mikkil Hansen utaalsmodigt ind. „Staaer jeg ei lige Risiko med Dig? og dog gav jeg fra første Færd mit Samtykke.“

„J hastede ei synderligt med at indhente mit,“ svarede Jens Henriksen vredt, „og tænkte J kanskee, at jeg vilde sat en Stopper for itide, var jeg forud bleven underrettet, da gjettede J ei feil. Dog er jeg Eders tro Ven nu, som tilforn. Lad mig da fornemme, paa hvad Grund J have bygget det Anslag, saa vil jeg derefter tage min Beslutning, men forud forpligter jeg mig til Intet.“

„Aldrig har jeg tænkt,“ sagde Rostgaard livligt, „at forholde Eder nødvendig Forklaring og gid vort Anslag, det jeg nu vil aabenbare Eder, maa hos Alle være saa vel forvaret, som jeg veed, at det vil være hos Eder! Saa hør da, hvad jeg alt har udrettet. Jeg har vundet Ridesfogden paa Hørsholm, Lorents Luren, for Sagen. Han er rede med sine Mænd, naar Anslaget er modent; men han har desuden nys underrettet mig om, at den engelske Oberst Hutschinson, som jo er Eder vel bekjendt og som for Tiden ligger i Qvarteer i Birkerød Præstegaard, er villig til med sine tre hundrede gevorbne Karle at gaae over paa dansk Side og tage Part i denne Hærs; thi han er

saare malcontent og ønfter Intet hellere, end at Svenskerne snarest maa blive fordrevne af Landet. Her i Staden maa vi da lettelig kunne reise et Par hundrede raske Karle, og da nu Kong Frederik har tilsagt os Baaben og Penge, tykkes det Eder da saa ugjærligt at overrumple Kronborg, som ei har større Besætning, end høist tre til fire hundrede Mand, sommetider ikke engang det?"

"Jeg forstaaer mig ei paa Krig," svarede Jens Henriksen, "men jeg har det dog daglig for Die, at Kronborgs Volde ere spækkede med fiirsfindsthye Kanoner, der række Hals mod Byen som over Sundet."

"Nu komme vi til det!" vedblev Rostgaard med et Smil. "Jeg har vundet Steenvinkel for Anslaget. Tjyrgethye danske Artillerister og Soldater, der gik i svensk Tjeneste med ham, ere rede til paa første Bunk at falde den svenske Besætning i Ryggen, og det turde da hænde, at Kronborgs Kanoner tie netop i den Stund, da vi gribe an."

Jens Henriksen saae op og studsede.

"Er I vis i Eders Sag, Rostgaard?" spurgte han og rokkede paa Stolen. "Steenvinkel har changeret een Gang; sæt ei Eders Lid til sliq Forræder!"

"Ei!" udbrød Rostgaard, "jeg kjender min Mand og bærer ingen Tvivl; men hør nu, hvorledes det gik til! Forgangen Dag lykkedes det mig at faae Steenvinkel i Tale, uden at vi bleve belurede. Jeg var paa Fæstningen med nogle Læs Havre, og da jeg blev klar af Kommandanten, som havde kaldt mig op til sig, gik jeg ned for at see paa de nye Udenværker, saaledes, som jeg og flere foruden mig nu og da have

for Skif; thi Svenskerne lide, at vi see de Bærker an med Beundring og tilstaae, at nu bliver Kronborg en ret Fæstning, hvad den ingenfinde var i danske Hænder. Saa var det da netop Middagsstunden. De svenske Befalingsmænd vare gangne ind at æde i god Ro og Mag, de stakkels Djæble af Bønder og Kjerlinger sad ude ved Skandserne og tyggede deres Skorper, vel bevogtede af svenske Skilbvagter, og Steenvinkel vilde just og begive sig op paa Slottet, da jeg kom til og i Skilbvagternes Paahør bad ham dog nu en Gang at føre mig om og vise mig de mægtige Bærker, Kong Carl lader bygge."

"Jeg kan tænke," sagde Christen Tisjeb, "at Steenvinkel gjettede Eders Hensigt og strax viste sig villig til at gaae med Eder?"

"Vel gjettede han, at jeg havde Noget bag Øret," vedblev Rostgaard, "men ei lod han det mærke, thi han har et Ansigt som en Muur. Snarest viste han sig uvillig, fordi jeg holdt ham op, og hans Middagsmad nu vilde blive kold, og han gik da tvært med mig. Det huede mig overmaade, Magister! thi med Ræv skal man Ræv fange, og ei kunde paa den Post en Mand være os til Gavn, der var at see igjennem som et Glar. Vi gik da sammen Boldene rundt, og da vi vare komne paa et affides Sted, siger jeg til ham: jeg har fornummet, Steenvinkel, at I dog er god dansk Mand endnu. Forholder det sig saa, da siig et Ord! — Hvad gjelber det nu, Rostgaard? spørger han. Jeg saae ham an, kjendte af hans Blik, at Alt var rigtigt, og som Diebliffet maatte benyttes,

at han ei blev kaldt bort, og jeg da vilde gaaet med uforrettet Sag, saa svarer jeg rask — Kronborg! — Ei, siger han, I tager Munden fuld! — Jeg tænker, svarer jeg, at jeg kan gabe saa høit! Saa loe han, men ei som andre Menneſter lee; det fluffede bare inden i ham, og han forandrede ikke en Mine. — Er dette ikke en vakker Courtine? spørger han saa og peger paa den Mellemvold, vi juſt gik langs med. — De Volde gaae vi udenom, svarer jeg, og lige gjennem Porten! — Hvo ſtaaer for det? spørger han saa. — For Tiden jeg, svarer jeg. — For Lidet, Roſtgaard! ſiger han. — Hvem kræves da? spørger jeg. — Kong Frederik, svarer han og derpaa fik han det Svar — ſkal ikke mangvere! Saa gik vi fort i Taushed, indtil han atter tog Ordet og ſagde: der kræves ogsaa Penge! og da jeg ſpurgte ham hvor mange, ſagde han ſtrax — hundrede Dukater — I gaber heller ikke ſaa ringe! ſagde jeg saa, men den Gang loe han ikke; tvertimod ſagde han med ſtor Alvor og saa jeg fornam, at der var ikke at vrie ved — hundrede Dukater og Kong Frederiks Haand og Segl eller og en Mand, der kommer med Fuldmagt, da er jeg Eders! — Jeg ſagde Ja og ſlog uden Betænkning til, men da jeg tilſidſt ſpurgte ham, om han vilde komme herhid til en Raadſlagning, ſaa ſlog han det brat af og ſagde, at han kun vilde komme een Gang, naar Pengene ere tilſtede, thi Svenskerne have ſkarpt Die med ham; og der behøves jo ei heller nu Andet, end at han, naar Tiden er der, ſaaer Kundſkab om, paa hvilket Punkt vi ville ſtile vort Angreb."

„Hvad siger Du saa, Jens?“ spurgte Mikkelsen og saa paa Jens Henriksen fra Siden; men Rostgaard tog Ordet paany og sagde:

„Det maa I nu og vide, Jens Henriksen! og forstaae ret, at foruden de danske Soldater, som ere gangne i svensk Tjeneste, vil Steenvinkel kunne lokke en Hov af Skandsgraverne over paa sit Parti. Der er for Tiden tolvhundrede danske Mænd og Qvinder, som slæbe sig trætte paa Skubkarren og føre Jord til de Bolde; men vi gjøre begribelig kun Regning paa de kampdygtige Karle, og det er da aftalt med Tuxen saaledes, at næste Gang der udskrives Skandsgravere paa Hørsholm Distrikt, da sender han alle de raskeste Karle, deriblandt nogle Bovehalse, som allerede ere blevene prøvede i mangen Dyst. Vi saa da saa vel to hundrede Mand at raade over inden Fæstningens Bolde — lyssner det nu en Kjende op for Eder, Jens Henriksen?“

„Dette er et snildt Anslag,“ sagde Jens i stor Sindsbevægelse, „vel forberedet og ganske saaledes, som jeg ventede mig det af Eder, Rostgaard! Var I blot saa vidt, at I stod for Kronborgs Porte med alle de Folk, I have faaet Løfte paa! men jeg kan forstaae, der er et godt Stykke til Maalet endnu, og jeg frygter da svarligen for, at det ganske Anslag vil blive forraadet forinden. Der udkræves for mange Medvidere.“

„Jeg nærer den samme Frygt,“ svarede Rostgaard alvorligt; „dog bliver der ei mange Medvidere, førend tilsidst; men det var vor Ulykke i denne usalige Krig, at hver vilde bjerge Sit og Ingen vove Noget. Gud

giver Lykken, men siges skal det allensfals, saa haaber jeg, om Helsingørs Borgere, at de laae ei paa den lade Side, da Svenskerne traadte os paa Nakken. Vil I saa nævnes blandt dem, der gif fremmest, Jens Henriksen! og vovede Liv og Gods for Konge og Fødeland, eller skulle vi regne Eder blandt de Kræmmere og Pebersvende, der krybe i Skjul bag Dissen?"

"I Herrens Navn da!" udbød Jens Henriksen, reiste sig og rakte Rostgaard sin Haand. "Silde er det med graat Haar at have guult Haars Tanker og høit Spil gaae vi nu at spille! Det skal I og vide, at kommer jeg først efter stor Betænkelighed i Eders Forbund, Aarsagen er ikke den, at det fattes mig paa Mod; jeg seer kun mere grant, hvad Hæfard vi løbe og hvor Meget vi sætte ivove; men saasom mine bedste Venner lade staae til, og jeg ei formaaer mere at standse dette Anslag, da vil jeg ingenlunde stille min Sag fra Eders, men dele Skjebne med Eder."

"Nu kjender jeg Dig igjen, Jens!" udbød Mikkel Hansen med Varme; "saa ere vi da Alle enige, og vi have vor naadigste Konges Samtykke og Løfte om Bistand; nu gjelder det blot at holde Tand for Tunge og gaae smukt luunt dermed, indtil Baabnene ere hidskaffede og Folkene paa rede Haand."

"Der fattes dog een Mand i Raadet," sagde Rostgaard, "og det er en Mand, jeg nødig asfeer, baade for hans egen Skyld, og for at han kan være os til Hjælp med at forhandle med Englænderen Hutchinsson; jeg mener den værdige Hr. Henrik i Birkerød, der er særdeles kyndig i det engelske Sprog og taler

det som sit Modersmaal, vi maa see at vinde ham for Anslaget, det koste hvad det vil!"

"Dertil," sagde Mikkel Hansen, "udkræves just det Samme, som Steenvinkel betingede sig med en Forsigtighed, hvilken bør prises, nemlig Kong Frederiks Haand og Segl! Dog er ei stor Formalitet fornøden, Hans! Nogle Linier paa en Lap Papiir, som er nem at smugle til Birkerød, blot at Hans kongelige Majestæt vil nedlade sig til egenhændigt at nedskrive dem, indeholdende den Begjæring til Hr. Henrik at staae os bi — og han er vor!"

"Mindre gjør det heller ikke," sagde Rostgaard; "men det maa skee! Jeg kjender ingen Mand, der i alle Maader er at lide paa og som taler Engelsk, uden Hr. Henrik; og det er langt fra, at Alt endnu er paa det Rene med Oberst Hutschinson; ikke fordi Engellsmændens Villie jo er god nok, men han gjør dog neppe det Bøvestykke uden Belønning, og der maa forhandles med ham, at vi holde hans Fordringer inden rimelige Grændser."

Mikkel Hansen havde, medens Rostgaard talte, reist sig og var gaaet hen til et lille Skab, hvilket han aabnede og fremtog deraf fire Sølvbægere og en anseelig Kande, fyldt med Rhinsvvin. Jens Henriksen nikkede til Rostgaard, som om han vilde sige, at han havde forudseet denne Slutning paa Raadslagningen, og visseelig vilde Mikkel Hansen ikke lignet sig selv, havde han ladet sine Benner gaae tømmede bort.

"Et lidet Bæger," sagde han, medens han satte Bægrene fra sig paa Bordet og derefter hentede Kanden, "bør vi dog tømme til denne Pagts Besegling og til

Modets Oplivelse. Du seer mig saa drøvelig ud, Jens! Gi, mand Dig op og gaae til Bærket med en Dannemands Mod og glade Sind!"

"Jeg giver ei Meget, Mikkell!" svarede Jens Henriksen, "for det Mod, som hentes paa Bunden af Bægeret; naar Vinen gaaer ind, da gaaer Biddet ud."

"Nu!" svarede Mikkell og skjænkede i, "for at det ei skulde siges, og al den Stund dette var en stor og vigtig Sag, som krævede en Mands hele Omtanke og fri Beslutning, derfor kom jeg ei med Vinen, før efter Raadslagningen. Vi gif altsaa ærligt og sømmeligt tilværts; dog er det saa, at baade Sandhed og Daarsskab sidder i Biinsfadet, og fornemmelig holder det Ord Stik, at drukken Mund taler af Hjertens Grund. Harde Du havt en Pot eller to i Livet af denne Most, Jens! inden Raadslagningen gif an, visselig vilde Du ladet alle Dine Betænkeligheder blive til Husel!"

"Saamænd, Mikkell!" svarede Jens Henriksen med Lune, "de kunde gjerne blevet der; og saasom jeg nu, enten jeg vilde eller ikke, er kommen op at age, da har jeg Intet imod at smøre Bognen en Kjende."

"Ha, ha!" loe Mikkell, "den Tale er der Mening i! Saa lad os da tømme det første Bæger paa vor lovlige Souverain, Kong Frederik den Tredies Velgaaende! Himlen bestjærme ham og gjengive ham snarest Regimentet i begge Riger!"

Derefter tømte de et Bæger paa en lykkelig Udgang af det store Foretagende, paa hvis Udførelse de havde besluttet at sætte Liv og Belfærd, men der var endnu et godt Stykke til Bunden af Randen, og

inden de naaede den, var endog hos Jens Henriksen enhver Betænkelighed forsvunden; jo mere han drak, desto lettere syntes det ham at indtage Kronborg.

„Mig tykkes,“ sagde han, „det vilde være vakkert, kunde vi tillige fange Kong Carl som en Ræv i Særen; jeg slaaer da for, at Anslaget gaaer løs paa en Dag, naar Kong Carl sidder paa Kronborg, hvad siger I dertil Rostgaard?“

Rostgaard, den eneste af de fire Sammensvorne, der nippede forsigtigt til Bægeret og beholdt Hovedet klart, gav til Svar, at det vilde være en stor Fangst, men at det ikke var værdt at spænde Forventningerne saa høit, især da det var at formode, at Fæstningens Besætning var svagest og altsaa lettere at overrumple, netop naar Kong Carl ikke opholdt sig der; men Mikkel Hansen sluttede sig med Begeistring til Forslaget og Christen Tilsjøb, hvis blege Kinder nu blusjede af Viin, greb sit Bæger, løftede det høit op og raabte:

„Død og Fordømmelse over Kong Carl og alle Svenskere! Fra nu af skal det være min daglige Dont at øve mig i Sværdets Brug. Per Jovem! jeg vil ikke staae tilbage, men være blandt de Første paa Slagets Dag og vee den, der kommer mig imod!“

„Ei Magister!“ sagde Mikkel Hansen i en sfiemtende Tone, „da vil jeg dog bede til, at I ikke støder paa Generalquartiermester-Lieutenanten, thi saa vil det gaae Eder ilde!“

„Saa det tænker I, Hr. Mikkel?“ foer Magister Christen hidstigt op; „ja, jeg har nok fornummet, at denne sletste svenske Herre har stukket Eder Blaar i Dinene; men det vil jeg nu sige Eder, at det har

harmet mig at see ham gaae frank ud og ind hos Eder og blive beegnet som Ven."

"Band i Blodet, Magister!" sagde Rostgaard og lagde sin Haand paa hans Arm. „Hvo af os kan i disse Tider forbyde en svensk Officeer at gaae ud og ind, hvor og naar han vil? Ei heller var det nogen Tid paatænkt, at en studerende Mand som I skulde føre Baaben."

Magister Christens læber stielvede af Harm, da han hørte den Tale, og han stammede, da han tog til Gjenmæle; men efterhaanden fik han dog atter Stemmens fulde Brug, og Mikkel Hansen fik at mærke, at han havde spøget i Utide.

"Jeg ikke føre Baaben?" udbød han med et gnistrende Blik. „Regner I mig, Ridesfoged! for en Pebbling? Sætter I mig i Klasse med Davidsdreng, der kun evne at synge for Folks Døre? Ha, Svensken skal faae at fornemme, at jeg magter at føre en Klinge, og naar vi falde an, da skal jeg først og fornemmelig søge ham op, som nys blev nævnet. Som en lumst Spion sneg Erik Dahlberg sig til Kjøbenhavn, inden Krigen brød løs, belurede og udspeidede Fæstningen, endog han blev modtagen af danske Officerer med Gjæstevenskab. Saa har vi da og ham at takke for, at Kong Carl i den forrige Krig fandt Vej over Bsen. Død og Fordømmelse over Erik Dahlberg! Lysteligt skal det blive at jage Sværdet i hans Bryst, og visstelig skal jeg, vil Gud, farve min Klinge med hans Hjerteblood, lader jeg end mit Liv i den Dybt!"

De Andre bleve ganske stumme og saae til deres Forundring, at naar ellers fredelige Folk blussede op,

da rase de gjerne værst; men Rostgaard glædede sig dog over den stakkels Magisters Heltmod og sølte sig overbevist om, at dette var ægte og vilde staae sin Prøve, var det end Vinen, der havde faaet hans Tunge paa Gled. Dog fandt han det raadeligst nu at høre Forsamlingen.

„Jeg priser Eders Nidkjærhed, Hr. Christen!“ sagde han, „og tvivler ingenlunde om Eders Mod. I skal, vil Gud, faae Held til at kjøle det! men nu maa vi holde Fred og helst skilles. Lad os mindes, at Raadet blev lagt og Pagten sluttet, inden Vinen løb os i Hovedet; de maae da ei heller bortdunste med den. En anden Gang drikke vi lidt mindre og raabe ei saa høit!“

„Sandt nok,“ sagde Jens Henriksen, da de alle reiste sig; „dog tænker jeg som Magisteren. Ned med de Hunde! de skaanedes for Gud ikke os. Død og Fordømmelse over dem Alle, men fornemmelig over Espionen Erik Dahlberg!“

Saa skiltes de og listede sig hjem ad Bagdøren; men da Mikkel Hansen havde fulgt dem ud, og han kom tilbage, gik han ind i Dagligstuen for at fornemme, om hans Hustru havde hørt den høirostede Tale. Han fandt til sin Overræffelse Værelset tomt, og der stod kun et Lys, som næsten var brændt ned i Stagen. Saa havde vel Maren søgt Sengen og glemt at slukke Lyset; det var da igrunden bedst, thi saa havde jo Ingen hørt, hvad der var blevet talt.

Han gik da beroliget tilfjængs, uden Anælse om, at hvert Ord Christen Tilkjøb i sin Harmé havde udraabt, dog var blevet hørt, skjøndt ikke af Maren.

Lisbeth var rigtignok gaaet op paa sit Kammer, men ikke tilfjengs, og da hun saae, at hendes Pleiefader gik ud, men ikke bemærkede, at han atter var kommen tilbage, fik hun Lyst til at gaae ned og holde Maren med Selskab.

Hun gik da ned i Dagligstuen, men fandt sin Pleiemoder fast indslumret ved Koffen og Lyset med en lang Tande. Maren blev altid tidlig søvnig, og det var desuden over hendes Sengetid. Hun foer forfrækket op, da Lisbeth vækkede hende, det undslap hende, at hun var sat paa Post der af Mikkel, og da Lisbeth tilbød at træde i hendes Sted, tog hun efter nogen Betænkning derimod, fordi hun, som hun sagde, var mægtig søvnig og dog ikke kunde holde Dinene aabne.

Lisbeth gik op paa sit Kammer og hentede sig en Bog, kom strax tilbage og tog Plads i Marens Stol ved Lyset; men hendes Opmærksomhed blev snart vaakt ved Mændenes høirostede Tale, og hun gik da ind i det lille Cabinet for at høre, hvad der var paaferde. De vare dengang ifærd med at drikke og Jens Henriksen talte netop om at lade Anslaget gaae løs, naar Kong Carl var paa Kronborg, at de kunde fange ham som en Ræv i Særen. Lisbeth blev staaende som naglet til Pletten og vovede neppe at aande. Saa hørte hun da hvert Ord derefter lige til Mødet blev hævet, og det Raab: Død og Fordømmelse over Erik Dahlberg! lød i hendes Øren som Dødslokkens Klang. Hun kunde efterhaanden kjende dem paa Røsten, der talte, men vidste ikke, om Flere vare tilstede. Her lagdes altsaa Planer mod Svenskerne og Dahlbergs

Liv var i Fare! Hun greb frampagtigt om Laasen i Dagligstuedøren, som hun ikke havde sluppet, og den kolde Sved stod hende paa Panden. Hun blev staaende som en Støtte, indtil Mændene havde fjernet sig, og Alt blev stille; saa slap hun Laasen og flygtede som en sky Hind op paa sit Kammer, hvilket hun naaede, netop inden hendes Pleiefader kom tilbage.

Bilde og forvirrede vare de Tanker, der fore hende gennem Hovedet denne Nat og længe flyede Sønnen fra hendes Dine. Hendes Fædrenelandskjerlighed kjæmpede en haard Kamp med Kjærligheden til den Mand, som, det vidste hun kun altfor godt, var en af Danmarks uforsønligste Fjender. Dog seirede den første, hun kunde ikke forraade sine Landsmænd, der maatte saa skee, hvad der vilde! men alligevel tænkte hun sig Muligheden af, at det kunde lykkes hende itide at advare Dahlberg, havde hun end ikke i Diebliffet nogen Forestilling om, hvorledes det skulde kunne udføres uden at røbe de Sammensvorne, og blandt disse var hendes egen Pleiefader!

Omsider faldt hun isøvn, plaget under sin korte Slummer af vilde Drømme; men da hun den næste Morgen stod op, var hun dog istand til at tænke klarere, og hun blueedes ved at mindes den Retning, hendes Tanker under det første Dieblifs overvældende Indtryk havde taget; thi det blev hende snart indlysende, at der var langt mere Grund til at ængstes for de Sammensvornes og hendes Landsmænds Sikkerhed, end for Erik Dahlbergs Liv. Saa forekom da dette Anslag hende at være et ubesindigt Foretagende, og det forundrede hende, at saa fredelige Mænd som

Jens Henriksen og hendes Pleiefader vilde befatte sig dermed; men det, som forundrede hende allermeest, var det blodtørstige Sindelag, den ellers saa ydmyge og fromme Magister Christen Tisjeb havde lagt for Dagen. Det ængstede hende, men gav tillige tilstrækkelig Forflaring; thi deraf kjendtes det, til hvilken Høide hendes Landsmænds Forbittrelse over Svenskernes strenge Regimenter var naaet.

Hvad formaaede hun, en svag, ung Pige mod denne Harmen, der var saa berettiget, og mod villiefaste Mænds alvorlige Planer? Hvad Hensyn vilde de tage til hendes Advarslar, som vel blot vilde røbe, at hendes Hjerte ogsaa var paa Fjendens Side? Hun turde Intet foretage sig, og dog vilde hun maaskee engang angre, at hun Ingen havde advaret. Hver Dag maatte hun nu vente, at et eller andet Skrækkens Budskab vilde komme over hende og nedsænke hende i Sorg, hvem der saa seirede.

Saaledes gik det op og ned i hendes ængstede Sind; idelig grublede hun over det, hun i en ulykkelig Stund var bleven indviet i, og blytungt laae den skjebnesvangre Hemmelighed paa hendes unge Hjerte. Hendes Kinder bleve blege og hendes Blik tungsindigt; men dog viste hun stor Sjælsstyrke, thi hun bar Byrden alene, røbede for Ingen, hvad hun vidste, søgte ikke Trøst hos Noget, alene henviist til den Husvælske, hendes Bønner til den Almægtige kunde forskaffe hende.

Andet Capitel.

En ny Ven.

April Maaned gif hen, uden at nogen ny Begivenhed forøgede Lisbeths Skræk, eller gav hende mere Rys i Sagen. Saa fredeligt og stille gif Dagene, at hun undertiden folte sig fristet til at betragte den hele Sammensværgelse som en Drøm og de vilde Ord, hun havde hørt fredelige og fornuftige Borgere udtale, blot som en Virkning af Viindunsterne. At Mændene drak sig en Ruus, det var jo en Hverdagsbegivenhed, og de sagde da ofte Mere, end de den næste Dag i ædru Tilstand kunde staae ved. Dog var det kun en ringe og forbigaaende Beroligelse, hun hentede af flige Gisninger; thi Erindringen om hiin skjebnesvangre Nat laae dog stedse i hendes Hjertes Dyb som en Slange, der hvert Dieblif kunde reise Hovedet og udspye sin Gift.

Hun gif derfor ogsaa i en stadig Spænding, vogtede paa sin Pleiefaders Miner og greb undertiden sig selv i at udspeide hans Skridt. Rigtignok opdagede hun intet Usædvanligt i hans Leveviis og fornam ikke

oftere noget til hemmelige Sammenkomster der i Huset; men det undgik ikke hendes Opmærksomhed, at han nu og da havde Nynker i Panden, og at hans ellers saa muntre og livlige Væsen tabte sig kjendeligt. Og saa lagde hun Mærke til, at Hans Steenvinkel afslagde hyppige Besøg, dog uden at spørge efter hende. Han begjærede stedse Hr. Mikkel i Tale og naar han havde røgtet sit Grinde, løb han strax igjen.

Det fortrød hende nu, at hun sidst havde ladet ham mærke, at det ikke sømmede sig for ham at løbe op paa hendes Kammer; thi hun følte nu stor Lyst til at fritte ham ud og mindedes, hvad han havde sagt om sin Fader, at denne ikke havde svoret Kong Carl nogen Ed og endnu var en god danst Mand. Det laae da nær nok at formode, at Oluf Steenvinkel var med i Komplottet og at Hans blev brugt som Mellemmand.

En Dag fik hun dog Held til at møde Hans i Gaarden, som han kom og spurgte efter hendes Pleiefader. Hun talte ham til, og saa noie kjendte hun hans Ansigt, at hun strax blev vaer, at ogsaa han bar paa en Hemmelighed; men da hun frittede ham ud, fik hun kun liden Glæde deraf, og hun mærkede allerede paa hans Blik og Stemme, at han var bleven hende kold og fremmed.

„Hans!“ sagde hun omsider, „Du var hidindtil oprigtig mod mig som mod en Søster; nu bør Du ikke forholde mig Dine Tanker, thi jeg har nu mere, end nogensinde tilforn, Tillid og Fortrolighed behov. Har jeg handlet Dig imod i Noget, da tal frit ud!“

„Jomfru Lisbeth!“ svarede Hans forlegent, „man siger, at nu er I bleven heel svensk findet.“

„Og den Vogn troer Du?“ spurgte Lisbeth og rødmede dybt.

„Nødigt!“ svarede Hans og saae op.

„Det skal Du troe, Hans!“ udbød Lisbeth heftigt, „at jeg er en god dansk Pige, at jeg ærer Kong Frederik og elsker mine Landsmænd.“

„Jeg tænkte mig ei heller Andet muligt,“ svarede Hans og saae forlegent ned for sig; „men saa gaaer Folks Tale her i Byen.“

Lisbeth gjettede, at Hans havde hørt Mere, end han vilde ud med, og nu var hun i en ophidsset Stemning og vilde vide Alt.

„Jeg har en god Samvittighed,“ sagde hun heftigt; „Folks Egvælder ængster mig da kun lidt. Ud med Sproget, Hans! Hvad lyve de mig mere paa?“

Hans blev rød i Hovedet og saae ud, som havde han den største Lyst til at løbe sin Vej; thi hvad Folk sagde om Lisbeth var jo hverken mere eller mindre, end at hun var bleven Erik Dahlbergs Elskerinde. Det Rygte havde bedrøvet ham høiligt, og, sandt at sige, havde han selv fæstet Lid til det; men nu faldt det ham pludselig ind, at Lisbeth dog muligviis turde være uden Skyld, og med Tilliden til hendes Dyd og Ære vorede hans Mod.

„Er det Sanden, Lisbeth,“ spurgte han hurtigt og med hvissende Stemme, „at I er hemmeligt trolovet med Generalquarttermester-Lieutenant Dahlberg?“

Lisbeth blev dødbleg, saa at Hans forfækkedes over den stærke Virkning, hans Spørgsmaal havde frembragt; men hun fattede sig hurtigt, hendes Kinder blusfede paany, og hun saae Hans freidigt ind i Øinene.

„Siig til dem, der lyve mig Eligt paa,“ sagde hun og hævede Hovedet, „at den Herre, Du nys nævnede, aldrig endnu talte et uhøvisk Ord i min Nærværelse. Ei heller,“ føiede hun til med bævende Stemme og et sørgmodigt Smil, „var Elskov nogen Tid paa Tale mellem os.“

Reent og skjønt var Lisbeths Blik, da hun sagde dette, og Hans følte sig strax overbevist om, at hun talte Sandhed. Saa følte han da ogsaa oprigtig Anger over sin Mistanke, greb Lisbeths Haand og bad hende om Tilgivelse, men fjernede sig derpaa hurtigt og uden at afvente hendes Svar.

Denne Samtale nedsænkede Lisbeth i dyb Melankoli og kostede hende mange Taarer. Aldrig endnu havde hun i den Grad følt hele Bitterheden af ikke at være elsket; thi det Haab om Gjenkjærlighed, der dog hidtil havde skjult sig i en Krog af hendes Hjerte, blev nu draget frem for ganske at knuses. De Ord, hvormed hun havde retfærdiggjort sig for Hans Steenvinkel, havde kun været altfor sørgeligt sande. At Dahlberg fandt Behag i hendes Selskab, det var aabenbart, og hun vilde være den Sidste til at bebreide ham det; men han havde endnu aldrig ladet noget Ord falde, der lignede en Kjærlighedserklæring. Hun fik da nu ogsaa lidenskabelige Dieblkke, i hvilke hun næsten beklagede, at hun havde saa Lidet at bebreide ham. Hendes Længsel efter at gjensee ham fik hendes Hjerte til at banke med feberagtig Hast, naar en Skikkelse paa Gaden, en sort Hest, eller en Fjederbusk erindrede hende om ham. Han var nu paa Reiser og drog paa Kong Carls Bud hele Sjælland rundt for at undersøge Dens

Havne og afstikke Skandjer paa de Steder, som vare udsatte for Vandgangsforsøg og Angreb. Hun mindedes da den Sammensværgelse, som hang dem over Hovedet, og tilstod for sig selv, at hun for hans egen Skyld burde glæde sig over hans Traværelse.

Under al denne Sindsbevægelse maatte hun ofte tilbringe hele Aftener i Gregers Hansens Selskab og høre paa hans forelskede Tale. Det krævede al hendes Selvbeherkskelse at høre taalmodigt paa ham, men hun mærkede det stedse tydeligere paa hendes Pleieforældres Bæsen, at de vrededes paa hende for hendes Kold-sindighed mod den Fæstemand, de havde udseet til hende. Det var aabenbart Mikkel Hansens faste Beslutning at gjøre et Egtepar af dem, og Lisbeth firede da en Smule for Huusfredens Skyld. Samtalen med Hans Steenvinkel havde desuden været hende en Advarsel til at vogte vel paa sig selv og ikke røbe den ulykkelige Kjærlighed, der nu ganske havde bemægtiget sig hendes Hjerter og gennemstrømmet hele hendes Bæsen med uimodstaaelig Kraft. Hun forudsaa, at hendes Forhold til Gregers Hansen maatte ende med et Brud, men hun ængstedes ved at tænke paa Følgerne og vovede ikke at fremskynde Katastrofen.

Den eneste Begivenhed, som i disse tunge Dage havde glædet og beroliget hende, var den store engelske Flaades Ankomst. Den passerede under Admiral Montagues Kommando den 6te April Kronborg, hilste høfligt med Flag og Salut paa Fæstningen og lagde sig derefter for Anker ved Helsingør og i Humlebækbugten. Kong Carl og de øvrige Indviede vidste vel bedre Besked, men Svenskerne omtalte stedse Englænderne som deres

Benner, og de Danske troede ogsaa i Begyndelsen, at de stode paa Kong Carls Side. Lisbeth øste da af denne mægtige Flaades Nærværelse det Haab, at saa længe den laae ved Helsingør, vilde man ikke være saa taabelig at forsøge noget Angreb paa Kronborg. Hun begyndte at haabe, at hvis der virkelig havde været en alvorlig Sammensværgelse igang, da var Sagen atter opgiven.

Hun stod netop en smuk Morgen i Mai Maaned og tænkte derpaa, medens hun fra sit Vindue saae ud paa Sundet og Skibene. Vaaren var kommen tidlig, og Skoven grønneedes allerede, dog til ringe Lyst for hende. Der var i disse Tider ikke Tale om at komme ud i den frie Natur, ja siden Samtalen med Hans Steenvinkel forlod hun endog nødig sine Pleieforældres Huus og var glad, naar hun fik Lov til at pleie Ensomhed i sit kjære lille Kammer.

Da fornam hun pludselig et Lusttræk, og Døren gik op. Hun vendte sig om og saae Kirsten for sig i Reisedragt. Lisbeth foer sammen og løb ikke sin Veninde imøde paa den vante barnlige og glade Viis.

„Guds Fred og Godmorgen, Lisbeth!“ sagde Kirsten roligt og mildt.

„Vær velkommen, Kirsten!“ svarede Lisbeth med Taarer i Øinene og i en forfremt Tone.

„Bliver Du rød, fordi jeg kommer saa brat over Dig?“ spurgte Kirsten smilende og klappede Lisbeth paa kinden. „Gi, mit Hjerte! hvor bleg er Din Kind og hvor matte Dine Dine! Det kommer af den Stueluft.“

„En stor og uventet Glæde er det at see Dig, Kirsten!“ sagde Lisbeth og kyskede hende.

„Nu kjender jeg Dig igjen!“ svarede Kirsten.

„Naar jeg ret tænker derpaa,“ vedblev Lisbeth, „hvor er det dog længe siden, vi saaes! Tunge Tider disse, Kirsten!“

„Tilvisse, Lisbeth!“ svarede Kirsten roligt; „dog var jeg af den Formening, at I havde det bedre her i Staden. Jeg har vel døiet mere af Angst, end Du, min Duffe!“

„Det kjendes ei paa Dig,“ sagde Lisbeth.

„Nei“, svarede Kirsten i en oprømt Tone, „endnu fik ingen Svensker Held til at indjage mig Skræk. Var det anderledes, da vilde jeg ikke være værdig at kaldes Hans Røstgaards Hustru. Jeg bider det i mig, naar det kommer paa mig, og Ingen formærker det; men hør nu — i disse Dage have vi ingen Svenskere paa Kraagerup. Jeg er kommen for at byde Dig ud til os. Vil Du følge hjem med og blive paa Gaarden til Aften?“

Lisbeths Dine lyst af Glæde. Hvilken Fryd at slippe bort fra Staden og Gregers Hansen, var det end kun for en eneste Dag; hvilken Lyst at sidde i Haugen paa Kraagerup, løbe om i den grønne Skov og plukke Blomster!

„Ei, Kirsten!“ udbrød hun og drog et dybt Suk, „Intet har i mange Maaneder voldet mig saa stor Glæde, som denne Din Indbydelse. Er Vognen dernede, og skulle vi strax afsted?“

Kirsten tænkte, at ligesom Lisbeths Forsagthed før havde været besynderlig stor, saaledes var nu ogsaa hendes Glæde overdreven.

„Ja, min Rosenknop!“ sagde hun smilende og saae Lisbeth takfuldt og forstfende ind i Diet; „tag Reisetøiet paa og følg mig ufortøvet!“

Da de kom ned, fik Lisbeths Glæde dog en Dæmper paa sig. Hun fandt der Rostgaard og Hr. Henrik, og det viste sig, at Mændene vare komne for at blive den Dag i Staden; dernæst fik hun at vide, at Maren skulde kjøre med til Kraagerup, hvor de vilde forefinde Madam Dorothea, og de skulde saa om Aftenen kjøre tilbage med Bognen, naar den blev sendt for at hente Rostgaard og Hr. Henrik.

Strax faldt da Sammensværgelsen hende ind. Hensigten med Indbydelsen var uidentviol den at fjerne Dvinderne, for at Mændene kunde raadslaae uforstyrret! Den Tanke faldt som Rimefrost paa Lisbeths Glæde; hun gyste ved at mindes det Sværd, der hang over Hovedet paa dem Alle og spurgte sig selv, om Maren og Kirsten da vare ganske uvidende, siden de teede sig saa sorgløse og glade?

Mændene vare alvorlige nok, thi Lisbeths Gissning var fuldkommen rigtig. Det gjaldt denne Gang ikke blot en hemmelig Raadslagning, men et Møde mellem Steenvinkel og den engelske Oberst Gutschinson, og Gerner skulde være Tolk imellem dem. Han havde da ogsaa ganske rigtig modtaget den — „Lap Papiir“, hvilken Mikkel Hansen havde anbefalet at skaffe tilveie for at overvinde den værdige Præsts Betæneligheder. Det var en egenhændig Ordre fra Kong Frederik, og han førte den med sig i sin Lomme for alle Tilfældes Skyld; ikke blot for at retfærdiggjøre sig, at han handlede efter høiere Ordre, om de Sammensvorne skulde

blive overraskede og grebne, men ogsaa og meest for at kunne værgе sig mod selve de Sammensvorne, hans Benner, at de ikke skulde forlange af ham dybere Deeltagelse i dette blodige Værk, end hvad Kongen forlangte af ham — en Tolks fredelige Gjerning.

Lisbeth saae paa Hr. Henrik, hvem hun agtede saa høit og undrede sig saare over hans Nærværelse; men han agtede ikke stort paa hende, eller de andre Vinder og Klostgaard endnu mindre, saa at kun Mikkel Hansen ledsagede dem til Bogens og med et Glimt af sit gamle Lune ønskede dem al Fornøielse i det Grønne.

De agede da til Kraagerup, og Lisbeth gjenvandt allerede paa Kjøretouren noget af sit gode Lune og sin friske Ansigtssfarve. Stor var hendes Glæde, da Bognen rullede ind paa Gaarden og Gjenhynet med Dorothea Bircherod, som havde været der fra den foregaaende Aften og nu tog imod dem paa Dørtærskelen, fornøieligt. Maren var, som sædvanlig, meget snaksom, og da de havde spist til Middag og Alle gik i Haugen, fandt hun i Dorothea Bircherod en opmærksom og taalmodig Tilhørerinde, medens hun fortalte Løst og Fast om, hvad hun havde oplevet i Helsingør under Kronborgs Beleiring, hvorimod Lisbeth sluttede sig til Kirsten og bad hende gaaе med ud i den nærliggende Toft, Hejdevang, hvilken hun yndede for den skjønne Udsigt's Skyld, men dog især fordi der fandtes en mægtig Bøg, hvilken hun næsten aldrig undlod at gæste, naar hun kom til Kraagerup.

Kirsten gik gjerne med hende til den store Bøg, thi den var Kraagerups Stolthed og var i mange Aar

bleven holdt i Væge af Gaardens Eiere. Omkring den var bygget en stor Græsbænk, som tidligere stedse var bleven holdt smukt vedlige, men som nu i Krigens Tid henlaae forfømt. Under dette mægtige Træes tætte Bladehang havde gamle Peer Christensen mangen smuk Sommeraften siddet i en Kredse af Venner, hvem han fortalte om sin Ungdoms Hændelser, Kalmar-Krigen og Livet ved Hove i Kong Christians Dage. Her havde Kirsten selv leget, da hun var Barn, og her havde hun siddet med Nostgaard og talt om deres Fremtidsudsigter, da han var hendes Trolovede. Alle, som kom til Kraagerup, søgte sig dragne til denne Skovens Konge, og Meget vilde den kunnet fortælle, havde dens Blade været Tungre, men dog var den minderværdigste Part af dens lange Liv endnu ikke kommen.

Der var et lille Krat i nogen Afstand omkring Bøgen, Træets eget Afkom og Spirer af de utallige Frø, den hvert Aar spredte om sig. Lisbeth løb rask igjennem det, og da hun kom ind paa Pladsen, saae hun med stille Henrykkelse op i den Fylde af lysgrønne nys udsprungne Blade, som bedækkede Træets utallige Grene. Saa indadvendt, grublende og blottet for Nydelse havde hendes Liv i den sidste Tid været, at hun brast i Graad, da hun omsider igjen oplevede at staae her, i Guds skønne Natur og i fuld Nydelse af sin Frihed.

Kirsten begreb ikke sliq Følsomhed, der var hendes Natur fremmed, og tænkte strax, at Lisbeths Taarer kom af andre Aarsager. Hun havde længe ønsket at tale med hende i Tæmrum og fandt nu Leiligheden bevæget. Hun drog altsaa Lisbeth ned ved sin Side

paa Græsbenken, og da de havde siddet der tause i nogle Diebliffe, sagde hun:

„Der er nok for Tiden Noget i Gjære hos Mikels, Lisbeth, ei sandt?“

„Kirsten!“ udbrød Lisbeth forstræffet, „er og Du vidende derom?“

„Vel er jeg det,“ svarede Kirsten sindigt, „og jeg finder ikke det saa skræksomt. Sandt nok, et Bryllup kan i disse Tider ei blive ret fornøieligt, men der gives det, som værre er, og Gregers Hansen er dog ingen reen Stakkarl.“

Lisbeth drog Beiret dybt, da hun fornam, hvor nær hun havde været ved at røbe, hvad hun vidste om Sammensværgelsen; men i det næste Dieblif tænkte hun, om det ikke vilde være bedst at aabne sit Hjerte for Kirsten, der maaskee vidste Mere, end hun selv, og vidste hun virkelig Intet, da kunde hun blive advaret og maaskee drage sin Mand ud af den farlige Handel, han havde indviklet sig i. Denne Tanke sysselfatte hende, hvorfor hun hensant i Taushed; men Kirsten holdt ved med Sit og fik hende snart vakt til fuld Bevidsthed.

„Man siger,“ vedblev hun, „at Gregers sukker forgjeves, men det kan jeg ikke troe. Forund mig Din Fortrolighed, Lisbeth og lad mig fornemme, hvorledes Sagerne staae!“

„Hvad gavner det at tale derom?“ udbrød Lisbeth i en utaalmodig Tone. „Kjender Du mig nu i samfulde fire Aar, Kirsten! og skjønner dog ikke, at aldrig vorder jeg Gregers Hansens Hustru?“

„Evner Du at føre det igjennem?“ spurgte Kirsten findigt.

„Spørg hellere,“ svarede Lisbeth heftigt, „om de Andre evne at føre Deres igjennem!“

„Det er store Ord, Lisbeth!“

„Du kan faae dem end større, Kirsten! thi før reder jeg min Brudsegng paa Havsens Bund!“

Lisbeths Kinder bleve blege, da hun sagde dette, og hendes Dine funkede som Stjerner. Kirsten saae paa hende med en bekymret Mine og sagde saa:

„Det var formastelige Ord, Lisbeth! Herren tilgive Dig dem! men det er haard Koft at maatte æde sine egne Ord i sig igjen, og det vil times Dig.“

„Maal mig ei med Din Allen!“ sagde Lisbeth bittert. „Du har havt kjærlig Røgt fra Din Barndom af; Du har itide lært at føie og lempe Dig; Du fik vel og den Mand til Huusbond, Din Hu stod til. Jeg er som en Green, der vil knække uden at sukke forinden.“

Kirsten følte sig krænket, men betvang sin Harm; hun havde nu foresat sig at bøie den Green alligevel og sagde derfor i en blid Tone:

„Du bør mindes den store Taknemmelighed, Du er Dine Pleieforældre skyldig; ikke gaae i Rette med Gud, fordi Din Barndom var ullykkelig, men snarest takke Ham, fordi han friede Dig fra Fattigdom og Elendighed. Saa bør Du og vide, Lisbeth, at den Føielighed, Du er tilfands at laste hos mig, den er en Danneqvindes sande Pryd, og jeg takker min salig Moder i hendes Grav, at hun lærte mig Ydmyghed fra Barndommen af.“

„Du gjør mig storlig Uret og veed det dog bedre,“ svarede Lisbeth, som nu sad med forslagte Arme og saae ned for sig; „aldrig nogen Aften lægger jeg mit Hoved paa Pudsen, før jeg har takket Herren for hans Misfunderhed og bedet Ham lønne mine kjære Pleieforældre for deres store Godhed. Jeg er pligtig at lyde dem i Alt, uden i denne Sag, hvor mit eget Hjerter aleneste maa raade. Du lade mig dog engang nu vide,“ vedblev hun og saae op med et Smil, som ikke behagede Kirsten, „hvad Rostgaard tænker om Gregers?“

„Hvad skulde han tænke Andet, end Godt?“ spurgte Kirsten vrippent.

„Holder han da virkelig i Agt og Ære sliq Rømningsmand, der løb fra Kjøbenhavns Volde,“ spurgte Lisbeth med det samme tirrende Smil, „og som nu gaaer og soler sig paa Helsingørs Gader, pyntet og salvet? Ei, det vilde sømme sig slet for en Dannemand, som Din Huusbond og ligner ham ei heller.“

„Hans“, svarede Kirsten med et vredt Blik og i en fast Tone, „er en Dannemand, som Du siger. Just derfor staaer han med Mikkil i den Sag; ei vil han krydse saa god Svoger og Vens Planer, der gif i Borgen for ham med Gods og Liv.“

„Og Du vil staae med Maren, og Alle ere I imod mig! Saa skulde man tykkes, at det maatte lykkes tilsidst. Dog turde der vel for Tiden være større og vigtigere Ting at tage Vare paa, end at faae mig Stakkel gift.“

„Den Krig kan vare længe, Lisbeth! Paa den Viis slipper Du ikke derfra; men drag Dig dog til Minde, at jeg taler Dig saa skrappt til, just fordi jeg

har Dig kjær. Besind Dig og fald tilføie, mens det er Tid! Det Andet vil kun føre til Ulykke."

"Nei", udbød Lisbeth, "dette vil føre til Ulykke! Et Ufredens Hjem, et sandt Helvede vil det Huus worde, hvor Gregers og jeg maatte drage ind som Egtefolk. Han er en Poltron, en Nar og en Odeland og fortjener honette Folks Ringeagt. Lad os da ei nu tale mere om ham! thi jeg har og Dig kjær, Kirsten! og vilde gjerne tale om det, som kan bringe Dig Ulykke. Ei sigtede jeg til Krigen før, den Krig, som føres for Alles Dine. En anden Krig forberedes nu i Smug og truer os og alle Bore med Undergang. Veed Du da ikke, at et Anslag paa Kronborg er i Gjære, og at Din egen Huusbond er indviklet deri?"

Kirsten studsede og saae op.

"Ei!" sagde hun, "hvad er det, Du der fabler om?"

Dog fik hun strax at vide, at det ingen Fabel var, thi Lisbeth fortalte hende nu, hvad hun den Nat i Marts Maaned selv havde hørt og lagde heller ikke Skjul paa sin Formodning, at Maren og hun idag vare sendte til Kraagerup, blot for at Mændene uforstyrret kunde pleie deres Raadslagninger. Kirstens Kinder bleve lidt blege, men hun taug, indtil Lisbeths indstændige Anmodning omsider nødsagede hende til at tale.

"Hans", sagde hun saa, "har Intet betroet mig om den Sag."

"Det lyder fast utroligt!" udbød Lisbeth.

"Dog taler jeg Sandhed," svarede Kirsten roligt; "men er der virkelig Eligt i Gjære, da veed jeg, at han ikke har tiet af Mistillid til mig, men i den gode

Hensigt at ffaane mig for den Byrde det længst mulige. Han vil nok tale, naar det er Tid."

"Al, Kirsten! da turde det være for silde; men jeg formærker, at Du ikke er saa uvidende, som Du stiller Dig an. Elsker Du Din Huusbond, da advar ham og drag ham ud af den farlige Handel! Seer Du da ei, at det er halsbrækkende Gjerning for fredelige Borgere at angribe en stærk Fæstning, som forsvares af øvede Soldater?"

"Slet kjender Du en Danneqvindes Pligter," svarede Kirsten i en fast Tone, "naar Du raader mig at holde ham fra slikt stort og patriotisk Foretagende; men end mindre kjender Du Hans Kostgaard, om Du bilder Dig ind, at Qvindetale, kom den end fra hans egen Hustru og var nok saa øm, formaaede at lokke ham fra den Vej, hvilken han med velberaad Hu har betraadt."

"Saa være Gud os Alle naadig!" udbrød Lisbeth og slog Hænderne sammen.

"Dog bæres det mig og fore," vedblev Kirsten, og en mørk Rødme farvede hendes Kinder, "at Du kun har ringe Tanker om danske Mænds Kraft og Krigsdygtighed, og at Du bærer lovlig stor Respekt for de svenske Soldater."

"Hvor sigter Du hen med den Tale?" spurgte Lisbeth med blussende Kinder.

"Nødigt," svarede Kirsten og saae Lisbeth fast ind i Øinene, "vil jeg troe, hvad der siges om Dig, men bedst nu, Du faaer det at vide, at Du kan vadsse Dig reen. Det hvisses i alle Kroge, at Lisbeth Hansen har vendt sit Hjerte til Landens Fjender."

„Ei see!“ sagde Lisbeth i en spydig Tone, men fuldkommen fattet; „der fortæller Du mig en stor og ny Tidende! Jeg hørte det alt een Gang tilforn; men lad mig nu vide, Kirsten! om og Du fæster Lid til den Squalder?“

„Du skal faae fuld Dprigtighed hos mig,“ sagde Kirsten, for første Gang bragt ud af Rigevægt og i en hidsig Tone, „og den Kundskab vil jeg da ikke forholde Dig, at og det siges om Dig, at Du har kastet Din Kjærlighed paa en svensk Officeer, som jevnlig laae i Qvarteer hos Mikfels. Det er vel ei fornødent at sige Mandens Navn? Ikke vilde jeg troe det om Dig før, men nu da jeg fornemmer, at Du vrager den Fæstemand, Dine Forældre har udseet til Dig, og at Du agter det for en stor Ulykke at ægte en ærlig dansk Mand, er han end ingen Krigshelt, nu Lisbeth! fæster jeg Lid til det Rygte, og det skal Du vide, at hos en Pige med slikt forvendt Sind, som Dit, der er den Biden om dette Anslag, paa hvilket vore Mænd og Benner agte at sætte Liv og Gods, en farlig Kundskab.“

„Saa gør Din Pligt!“ sagde Lisbeth roligt og koldt; „lad Mikfels vide, at de have nærret en Slange ved deres Barm! Sæt Din Huusbond i Kundskab om, at der er Fare for Opdagelse og advar Alle mod den Forræderiske, Lisbeth Hansen! Gjør endnu mere, Kirsten!“ vedblev Lisbeth, medens hendes Stemme skjælvede; „udstød mig af Dit Hjerte, saaledes som jeg nu vel maa vente, at mine Pleieforældre ville udstøde mig af deres Hus, thi, Kirsten! ellers er Du ikke værdt at kaldes Hans Rostgaards Hustru.“

„Stig ikke saadanne bittre Ord!“ udbød Kirsten og hævede Haanden. „Saa vidt skal det ikke komme; just for at forebygge det, varer jeg Dig forinden. Al, Lisbeth! Gud give Du i det Sted havde sagt: jeg elsker ikke denne svenske Herre! men det sagde Du ikke.“

En stærk Rødme gød sig over Lisbeths fagre Ansigt; hendes Læber bevægede sig, som om hun vilde tale, men det kom ikke til Ord; saa kjæmpede hun nogle Dieblkke med sig selv, indtil hun brast i Graad og faldt Kirsten om Halsen. Kirsten lagde sin Arm om Lisbeths Liv, holdt hende saaledes taust omfavnet og lod hende græde ud; men saa rev Lisbeth sig løs, reiste sig op og saae Kirsten freidigt ind i Dinene.

„Jeg er tro og taus, Kirsten!“ sagde hun, endnu med Taarer i Dinene og med Undseelsens Rødme paa sine Kinder. „At forraade mine Landsmænd er mig plat umuligt; før vil jeg lade mit Liv! Troer Du mig, da giv mig ikke Tillid som den Gjerrige giver Almisse, men giv med rund Haand! Troer Du mig derimod ikke, da tag hellere min Person som Gidsel og Pant.“

„Hvad mener Du?“ spurgte Kirsten og saae op med en mistroisk Mine.

„D, lad mig forblive her paa Kraagerup hos Eder!“ udbød Lisbeth med Barm og i en kjærlig, bedende Tone. „Lad mig forblive her fra nu af og indtil denne Krig er tilende! Jeg skal gaae Dig tilhaande i Huset og dele Ondt med Dig.“

Kirsten rystede paa Hovedet med en afvisende Mine.

„Du veed ei,“ vedblev Lisbeth med stigende Heflighed og et angstfuldt Blik, „hvad jeg Alt døier i Staden. Kronborg, som jeg daglig har for Die, den

er mig nu et Dødsens Syn og varfler mig kun Ulykke og Blodsudgydelse; mit kjære gamle Hjem er som et Fængsel, mit Kammer en Celle, hvor jeg kun gjør Bod og udgyder Taarer. Tag mig til Dig, Kirsten! Vil Du — o, siig ja!”

Men Kirsten saae op med et koldsindigt Blik, tog vel Lisbeths Haand og drog hende ned hos sig paa Græsbænken, men sagde saa i en Tone, hvis blide Rolighed gif Lisbeth isnende gennem Hjertet:

„Det kan ikke skee! Hverken Mikkil eller Maren ville give deres Minde dertil, al den Stund de og have Dig behov; Rostgaard ei heller; thi han kan ikke i disse farlige Tider og paa dette affides Sted have en ung, skøn Pige at vogte paa. Hjertelig gjerne havde jeg Dig hos mig, tvivl ikke derom! men som Sagerne staae, er det heel utænkeligt og ganffe omsonst at forsøge derpaa. Tag Hjertet fangen, Lisbeth! og see at faae Bugt med de Nykker! Unge Piger pleie vel stundom at faae slige Anfald, har jeg ladet mig siige, men da bør de allermindst søies. Du maa og skal skikke Dig i det, Dine Forældre til Dit eget sande Vel have besluttet.”

„Saa gaaer jeg da herfra, som jeg kom,” udbrod Lisbeth i en lidensskabelig Tone, „raadvild og venneløs!”

„Ei!” sagde pludselig en velklingende Stemme bag ved dem, „en Skam vilde det være, skulde saa fager en Mø forblive venneløs! Hvad siger I til mig, skøn Jomfru! Vil I have mig til Ven?”

Kirsten og Lisbeth sprang forfrækkede op og saae i det Samme en ung Herre komme om Træet og staae med skalkagtigt smilende Ansigt for dem. Han var ind-

hyllet i en grov Kappe og havde en simpel Fildthæt paa Hovedet, men han bar sin libet stadselige Dragt med Anstand. Kirsten blev til sin Beroligelse vaer, at det var et ganske ungt Menneske, neppe over Drengesalderen; han var lille og spinkel af Vægt, og hans Ansigtstræk vare fine og skjøne, men dog var der Noget i hans Blik, som ikke ret behagede Kirsten, vare end hans store, brune Dine ellers skjøne nok.

„Hvem er I og hvad vil I?“ spurgte Kirsten og maalte ham med Dinene, medens Lisbeth skjulte sig bag hendes Ryg.

„Mit Navn er Kunz,“ svarede han med et zirligt lille Blik, dog uden at blotte Hovedet, „og jeg er Edelknaabe hos en høifornem Herre, der har skicket mig ud for at opsoge Madam Christina Rostgaard, thi han er lige nu ankommen til Kraagerup, men forefandt kun der to fremmede Qvindspersoner.“

„I sige mig hans Navn!“ sagde Kirsten mere høfligt.

„Først sige I mig, Madame! om I virkelig er Christina Rostgaard?“

„Vel er jeg det“, svarede Kirsten, „nævner I end mit Navn forkeert. Jeg lider ei de alamodiske Skikke, som nu begynde at snige sig ind; kald mig derfor helst Kirsten Pedersdatter.“

„Det skal skee, som I ønsker, Madam Kirsten!“ svarede Pagen med et Smil, „og saa bør jeg da ei længer forholder Eder den Kundskab, at min Herre er den høibaarne Hr. Corfits Trolle, Hans kongelige Majestæts Kammerjunker.“

„Ei, er han alt indtruffen! udbød Kirsten; „vi ventede ham først imorgen; men lad os da nu skynde os til Huse!“

„Vind og Strøm begunstigede vor Fart,“ sagde Pagen, medens de gik ad Stien henimod Gaarden; „men hør! det I nys sagde om denne nymodens Skif med Navne, forundrer mig. Jeg har hørt sige, at de borgerlige Qvinder finde det skjønt, at Hustruen maa bære sin Huusbondes Navn. Er I ikke og af den Mening?“

„Hvad tænke da de adelige Fruer derom?“ spurgte Kirsten, der egentlig kjæbedes ved den Passiar, men som snakkede løs for at drage Pagens Opmærksomhed fra Lisbeth, der gik bag dem med en bedrøvet Mine og Dine, paa hvilke det endnu kjendtes, at hun havde grædt, men til hvem Pagen nu og da skattede.

„De adelige Fruer,“ svarede Pagen tankesfuldt, „lide ei den Skif; de tituleres kun med deres Mands Navn, naar man taler dem til paa Franssk; da sige Herrerne, som jeg ofte har hørt, til min Herres Gemal: „Madam Trolle!“ men ellers ikke, og det kommer vel deraf, at en Frue, som hun, der er af høiadelig Rød og har et saa berømmeligt Navn, som Rantzov, at svare til, nødig skilles ved det. De borgerlige Qvinder have sjelden den Forhindring.“

„I har nok ei lært Høvisshed der, hvor I kommer fra!“ sagde Kirsten smilende, medens Pagen rødmede og satte en ærgerlig Mine op; „nu, man maa ei tage det saa nøie med et Barn. Eders Ungdom og Uerfarenhed, Hr. Kunz! ligger aabenbart nok for Dagen, og da I sagtens aldrig før har været ude paa et Togt,

som dette, og I formentlig kommer lige fra en Fruerstue i Kjøbenhavn, da bør jeg give Eder den Paamindelse, at disse ere ikke Tider at gantes i, og at dette Sted ei heller er skiftet til Lystvandringer. Svenskerne kunne komme over Eder, hvad Time det skal være, og saasom Eders Herre kommer i et vigtigt Grinde og maa holde sig skjult, da vare I Eders Mund, som Eders Person vel, saa længe I forbliver paa Kraagerup!"

"Skjønne Madam Rostgaard!" svarede den uforbederlige Page, "den Rejselse, I gav mig der for min Uhovsighed, var vel fortjent; men ellers gjør I mig høilig Uret; jeg kommer ei fra en Fruerstue, saa heller ei fra Kjøbenhavn, thi jeg gjorde nys med stor Hæder en Reise gennem Skaane. Jeg kjender dernæst ikke til Frygt, Svenskerne indjage mig ingen Skræk, al den Stund jeg tidt har været iblandt dem baade i Krig og i Fred — men der har vi Hr. Corfits!"

De vare nu ved Havelaagen, hvor Corfits Trolle traadte dem imøde, hilste høfligt paa Kirsten og gik saa raskest med hende op mod Gaarden; men ligesom Elisabeth vilde gaa igjennem Laagen og følge efter dem, stillede Pagen sig i Veien for hende med korslagte Arme.

"Skjønne Jomfru!" sagde han med et drillende Smil, "endnu hørte jeg ei et Ord fra Eders Rosenlæber, og dog skylder I mig Svar paa min Tiltale før, der var venlig og trøstende."

Elisabeth stude og maalte Hr. Kunz med et vredt Blik.

„Af Veien, Dreng!“ sagde hun med en bydende Mine, „og lad mig komme ind!“

„Det klæder Eder vakkert nok at vredes,“ svarede Pagen koldblodigt, „men dog saa jeg hellere et mildt Ansyn. Nu smiler I — besynderligt! det tykkes mig, at jeg har seet Eder før idag.“

Lisbeth smilede virkelig, thi hun tænkte netop paa at vove en Dyst med den lille spædlemmede Fyr og sætte ham baglænds ind gennem Laagen, hvilket hun vel mente at have Kræfter til; men pludselig kom hun i Tanke om, at hun kunde løbe rundt om Diget og slippe ind ad den vestre Laage. Pagen syntes imidlertid af hendes Dietast at have gjettet, hvad hun tænkte paa, thi med et Spring var han ved hendes Side og greb hende om Armen.

„Jomfru Lisbeth!“ sagde han hurtigt og hvissende. „I løbe ei fra mig; jeg har en Fortrolig behov.“

Lisbeth rev sin Arm til sig og sagde rødmende:

„I er en fræk Karl, saa ung I end er; søg I Fortrolighed andetsteds!“

„Hos Madam Christina?“ spurgte Pagen smilende og med blød Stemme; „af, hun tykkes mig saa streng. I har et blidt Ansyn, og I er ei lykkelig; det fornam jeg hist henne under Bøgen, hvor jeg og hørte Eders Navn. I kan da vel og have en Ven behov, og en ny Ven pleier at være velkommen, naar de gamle svigte.“

Medens Hr. Kunz talte, drog han sin Handske af og viste sin Haand frem.

„Hvad tykkes Eder om den Haand?“ spurgte han smilende.

„Den er ffjøn nok,” svarede Lisbeth med et Blik fuld af Foragt, „men hvid og blød som en ung Piges.“

„De fleste af mine Ringe lod jeg blive i min Tresor,” sagde Pagen, „de klæde den ellers godt.“

Derpaa slog han Rappen tilside, løsne-
de det venstre Frakkeærme og smøgede det op lige til Albuen,
sigende :

„Og hvad tyffes Eder saa om den Arm?“

„Min Gud!“ udbrod Lisbeth og slog Hænderne
sammen, thi det var en Arm lige saa hvid og rund
som hendes egen.

„Vær tryg!“ sagde Pagen og strøg Ormet ned
igjen, „I taler med En af Eders eget Kjon. Jeg er
Birthe Ranzov, Corfits Trolles Hustru.“

Lisbeth forblev nogle Dieblikke stum af For-
undring; saa stjal sig en fin Rødme over hendes
Kinder, da Fru Birthe slog Rappen tilside for at drage
sit fine Kammerdugs Lommetørklæde frem, thi hun
bluedes ved at see den unge Frue i fuld Mandsdragt
og slog da Dinene til Jorden. Fru Birthe blev det
vaer og loe.

„Lad os forblive her udenfor,” sagde hun, „og
gaae lidt med mig ad Skoven til igjen! Vil I give
mig Eders Arm? I vandt strax mit Pagehjer-
te, Somfru Lisbeth! men jeg spillede min Rolle saa slet,
at det neppelig vilde lyffedes mig at gjøre en Erobring
i Eder.“

Lisbeth havde gjenrundet sin Fatning og modtog
nu Fru Birthes Arm med den Ynde og Belevenhed,
som var hende egen.

„Jeg forstaaer, ædle Frue!“ sagde hun i en ærbødigt Tone, „at I ønskede at være hos Eders Gemal i denne Færd og beundrer Eders høie Mod.“

„Veed I hvad,“ sagde Fru Birthe, tog Hatten af og viftede sig med Lommeørklædet, „Mændene kunne være at misunde i Meget, men ei for deres Klæders Skyld; de ere skammelig tunge.“

„I kunde valgt en Dragt af lettere Stof,“ sagde Lisbeth og saae paa den grove Kappe.

„Ei! troer I, jeg bærer dette Badmel af frit Valg? Jeg er ikke saa ubehændig af mig, naar det gjælder en Forklædning, thi I maa vide, at vor naadige Dronning er en Mester i den Kunst at stille Lege an, ja vi give imellemstunder anseelige Skuespil ved Hove, og Hendes kongelige Majestæt stikker os Alle ud med fine store Gaver til at simulere. Denne ophøiede Persons Exempel har jeg troelig efterfulgt, og sidste Gang vi forlystede os paa den Viis, var jeg en elskende Hyrde med en Stav i Haanden, dog uden Faar eller Lam at vogte. Det var forinden denne affhyelige Krig brød løs; den er som en hæslig Tragødie, thi og i den er Meget blot Simulation, al den Stund Dronning Sofia Amalia ei har gaaet Uret, naar hun siger, at Verden er at ligne ved et Theatrum og Menneffene ved Skuespillere; hvad tænker I derom, Komfru Lisbeth?“

„Forlad mig min Oprigtighed, ædle Frue!“ svarede Lisbeth alvorligt, „men jeg kan ei billige slikt letfindigt Maade at see Livet an paa.“

„Ei see! Er og I slikt Snerpe? Det er, som kunde Madam Christina sagt det. Hende maa det

sikkerlig, det gjetter jeg blot af hendes Afsyn og Blik, være en Gru, at en Kvinde drager i Mandssklæder; men hvor her er skjønt og hvilket prægtigt Træ er ei den Bøg! Kom, lad os dvæle en Stund under dens Bladehang!"

Fru Birthe gik gennem Krattet, tog Plads paa Græsbænken og sad nu der og saae smilende paa Lisbeth, medens hun morede sig med at slaae paa sine Støvler med en Pileqvist, hun havde taget paa Veien. Lisbeth kastede et sky Blik paa Støvlerne, der vare smaa, men dog sikkert for store til Fru Birthes Fødder.

"Gaaer det an, ædle Frue," spurgte Lisbeth, "at vi dvæle her? Vil ei Eders Gemal savne Eder og ængstes over Eders Udebliven?"

"Ei, lad ham det! Dnsfer han min Nærværelse, da maa han selv see at finde mig!"

Fru Birthe sagde dette med et spodst Smil og et trodsigt Kast med Hovedet, hvorpaa hun pegede paa Græsbænken og bød Lisbeth tage Plads. Lisbeth efterkom Opfordringen, thi uagtet Fru Birthes Væsen var mere frit, end hun holdt af, følte hun sig dog besynderligt draget til hende. Den skjønnne Pige lagde nu sin Haand paa Lisbeths Skulder og saae hende et Dieblik forssende i Ansigtet.

"Hvor og naar saae jeg dog Eder forhen?" spurgte hun saa. "Et Afsyn som Eders, Somfru Lisbeth! glemmer man ingensinde, har man seet det blot een Gang. I vilde stifte alle Dronningens Somfruer ud, kom I til Hove. Jeg har blot seet een ung Somfru, der kantsæe paa sin Viis var ligesaa skøn,

men nu er hun, Gud bedre det! ei Jomfru længer, men en Frue under ærbart Viin."

"J sige ei Eligt!" svarede Lisbeth rødmende. "Den unge Jomfru, J sigter til, var meget skjønnere, end jeg, og hendes Afsyn saae J ei anderledes, end i et Speil, thi med hende mener J Eder selv."

"Ha, ha!" loe Fru Birthe, medens hendes af Solen brunede Kinder blussede smukt.

"Dog skulde den unge Frue, J sigter til, ei klage over Ægtestandens Tryk," vedblev Lisbeth smilende; "J nyder sandelig stor Frihed, og for Tiden bør J heller ei besvære Eder over det ærbare Fruerliin, det J kastede, jeg veed ikke hvor."

Fru Birthe loe paany og klappede Lisbeth paa kinden.

"J er en Jomfru efter mit Sind!" sagde hun muntert.

"Men nu vil jeg sige Eder, Fru Birthe!" sagde Lisbeth, "hvor vi første Gang mødtes; det var for snart to Aar siden paa Veien til Tidsvilde, om J ellers mindes det mere, at J kom agende med Eders Fru Moder, Eders Broder Hr. Otto og Hr. Corfits, dengang Eders Trolovede, som vi sad og holdt Maaltid under den store Tjørnehæk ved Veien."

"Bed min Stamfader Cuno!" udbrød Fru Birthe, "der var det! Nu mindes jeg det grant; men Ingen kunde da sige mig, hvo J var, og ei heller veed jeg det nu, sandt jeg Eder end ogsaa idag i Selskab med Madam Kirsten. Er J kanskee hendes Søster?"

"Nei, Fru Birthe!" svarede Lisbeth med et tungsindigt Blik; "jeg er et forældreløst Barn, hvem

Kirstens Svoger, Toldkammereren ved Dresundstold, Mikkel Hansen tog an i Barns Sted, saasom hans Ægteffab er barnløst. Jeg har hjemme i Helsingør og er her idag til Besøg; men lad mig og sige Eder, at jeg derefter hiin St. Hansaften saae Eder i Dandseltet ved Helenes Kilde og alt dengang følte en forunderlig Vængsel efter at komme i Eders Nærhed og tale med Eder."

Fru Birthe blev pludselig alvorlig; thi hun blev derved erindret om den uhyggelige Scene med Spaaqvinden, hvilken Lisbeth ikke havde overværet, da hun forlod Teltet med sine Pleieforældre forinden. Hun hensesnk nogle Dieblikke i Grublen, men hævede saa Hovedet, som om hun vilde ryste det af sig og sagde:

"Nu bør jeg og give Eder Forklaring, af hvad Marsag jeg er her idag, og hvorledes det gif til, at jeg maatte krybe i denne Karledragt, som ingenlunde behager mig, drev jeg end Spøg med den, det maa I troe! Jeg talte Sandhed, da jeg sagde til Madam Kirsten, at jeg kom fra Skaane. Der har jeg været i Familieanliggender, hvilke ei taalte Opsættelse, dog med behørig Ledfagelse. Det var en besværlig Reise, thi Svenskerne saae mig an med Mistroe, da de erfarede, at jeg var Corfits Trolles Gemal. Saa turde da heller ei Enhver huse mig, men den brave Magister Hans Allesen gjorde det og tog gjæstfrit imod mig i Bunkeslod Præstegaard. Jeg vil haabe, det kommer ei den gode Mand til Skade*)! Jeg slap da bort

*) Dette Fru Birthes Onske gif ikke i Opsvælgelse; thi hendes Besøg henledte Svenskernes Opmærksomhed paa Magister

fra Skaane og gik tilføes i en Dæksbaad; men Vind og Strøm forslog os langt mod Nord, og Faren for at blive opsnappet af et svenskt Skib var overhængende. Saa vilde Forsynet, at vi skulde møde den Baad, der bragte min Gemal fra Kjøbenhavn til Kraagerup."

"Da blev I glad, Fru Birthe!" udbrød Lisbeth, "og Hr. Corfits ikke mindre?"

"Der var Maade med," svarede Fru Birthe med en spodst Mine. "Jeg kom min Hr. Gemal en Smule paatvers, saasom han reiste i Kongens Grinde, og han tog da ei heller synderlig blidt imod mig; men over i hans Baad vilde jeg, endog han protesterede mod at tage Tjenerskabet med i Kjøbet. Det blæste haardt, saa der var ei Tid til lang Snak. Jeg fik da ikke min Bagage med, og da jeg sprang i Baaden, blev jeg vædet lige til Skindet af en Braadsø. I Tibberup Mølle," sluttede Fru Birthe smilende sin Beretning, "der lod jeg min Kjortel og mit Fruerliin blive, og jeg krøb i den unge Jens Broks Kisteklæder, der have bragt Eders fagre Kinder til at blusfe saa skjønt."

Lisbeth nikkede smilende og glædede sig over, at det hang saaledes sammen. Nu følte hun sig ganske forsonet med Fru Birthes Mandssdragt og drev selv Spøg med den; men efterat de en Stund havde flaaet Gjakken løs og mønstret Jens Broks Kisteklæder, blev Lisbeth pludselig alvorlig og sagde:

Hans, der desuden var indviklet i den Sammenhængelse, som gik ud paa Malmøes Befrielse. Han blev assat, fængslet og senere forviist Landet.

„Hvis I ei tager mig min Nyfgenhed fortrydelig op, Fru Birthe! da lade I mig vide, i hvad Grinde Hr. Corfits er dragen til Kraagerup.“

„Ei, der begjærer I at vide Statshemmeligheder! Mindre kan det ikke være, saasom min Hr. Gemal har været saa taus som en Steen og ei at formaae til at indvie mig deri. Lykkes Eder ikke dette at være en fornærmelig Mistroe at vise sin egen ægteviede Hustru?“

„Naar det er en Statshemmelighed, da er det vel paalagt ham at tie,“ svarede Lisbeth tankesuldt. „Vi Qvinder,“ søiede hun til med et Suk, „ere bedst holdne ved ei at være for meget vidende.“

„Ei, hvilken Snak!“ udbød Fru Birthe. „Kun de Statsstregere lykkes, hvor Qvinderne have Fingrene med i Spillet; vi ere meget mere snilde og behændige, end Mændene. Det kan jeg dog forstaae, at her paa Egnen maa det være, at den Streg skal spilles. Har I fornummet, at her er Noget i Gjære?“

Lisbeth skiftede Farve, Fru Birthe blev det vaer og benyttede strax sin Fordeel.

„I veed, hvad det er!“ sagde hun ivrigt og greb Lisbeths Haand. „I være nu kjønt søielig og betroe mig det. Hos mig er den Hemmelighed sikker, al den Stund vi drage herfra kansee den Dag imorgen; men forinden gad jeg dog give min Hr. Gemal en liden Lektion til Straf, fordi han viste mig saa ringe Tillid.“

Lisbeth stred imod, men Fru Birthe lod sig ikke afvise, og det syntes ogsaa Lisbeth ved nærmere Eftertanke indlysende, at der ikke kunde være nogen Risiko

ved at fortælle Fru Birthe, hvad hun vidste om Sammensværgelsen. Dog tog hun først det høitideligste Løfte af den skjønnede Frue, at hun ikke vilde forraade Hemmeligheden til noget andet Menneske, end til Hr. Corfits selv og dernæst, at hun ikke vilde sige ham, fra hvem hun havde sin Kundskab. Fru Birthe svor ved sin Stammefader Cuno, at hun vilde holde sig disse Betingelser strengt efterrettelig, og da Lisbeth formodede, at den Ed maatte være meest bindende for den adelige Frue, betroede hun hende kort og godt, at hun havde faaet Nys om en Sammensværgelse, der havde det Siemad at tilbageerobre Kronborg. Dog lod hun sig ikke ved al Fru Birthes Fritten lokke til at røbe Mere og nævne ingen af de Sammensvornes Navne.

„Det er dog ingenlunde sikkert,“ sagde hun tilsidst, „at Eders Hr. Gemals Nærværelse her har Noget med den Sag at gjøre.“

„Det kan I lide paa, den har!“ udbrød Fru Birthe livligt; „og han skal ikke døe i Synden, saa skammeligt han har forholdt mig den vigtige Tidende; men nu til Eders egne Affairer, Jomfru Lisbeth!“ vedblev Fru Birthe i en hjertelig Tone og med et indtagende Smil. „Jeg fornam af Eders Samtale med Madam Kirsten, da jeg overraskede Eder her, at Eders Forældre have besluttet Noget, der ei er efter Eders Sind; men jeg var for ærlig til at lure og traadte da frem, saa jeg kun hørte dette, hvad jeg ei forstaaer. Kan jeg ikke være Eder til Tjeneste i Noget? Begjær kun frit! Birthe Rantzovs Ind-

flydelse, saa langt den rækker, er ganske til Eders Disposition."

"Jeg talter Eder af mit ganske Hjerte," svarede Lisbeth forlegent og med usikker Stemme, "men jeg frygter, at hvor Meget end en Frue af Eders Anseelse kunde udrette i langt vigtigere Tilfælde, i denne Sag formaaer I Intet."

"Siig ikke det!" sagde Fru Birthe i en fortrøstningsfuld Tone. "Vilde I ganske aabne Eders Hjerte for mig, I skulde komme til at sande, at jeg formaaer ikke Lidet; ei heller maa I forglemme, at jeg har mægtige Hjelpere. Hendes kongelige Majestæt, Dronning Sofia Amalia, er mig særdeles bevaagen og sjelden glippede en Sag for mig, thuede jeg til hende."

"Hvad tænker I paa, naadige Frue!" udbrod Lisbeth forstrækket, "at sætte Majestæten selv i Bevægelse, naar det blot gjelder saa ringe en Sag som den, at en borgerlig Jomfru bliver gift med sit Onske, eller slipper fri derfor?"

"Ei see! der blev vi dog lidt mere vidende!" sagde Fru Birthe med et Smil. "Jeg har stor Medynk med Jomfruer, der blive gifte med deres Tilboielighed," føiede hun til i en bitter Tone; "men jeg vil ikke nu strax trænge for haardt ind paa Eder. Jeg formærker, at I er saare bly, og det gjør Eder ikke ringere i mine Øine. Dog ønskede jeg gjerne at vise Eder en Villighed og give Eder et Beviis paa min Magt. Begjær, hvad I vil og, parole d'honneur! I skal erholde det! Jeg giver Eder en Kantsøvs Ord paa, er det end kun paa Spindesiden, at nærer I for Diebliffet et eller andet Onske, det

skal werde opfyldt, gaaer det end stik imod Madam Kirstens og hele Slægtens Villie."

"Kjæreste Fru Birthe!" sagde Lisbeth i en frygtssom Tone og saae op med en tvivlende Mine.

"Ret saa!" faldt Fru Birthe ind; "saa kalde I mig fremdeles og lade det „ædle" og det „naadige" blive hjemme! I har saa dog et Ønske? Hurtigt frem med det, thi bedrage mine Dine mig ikke, da kommer hist ude i Tøsten min Gemal med trende Qvinder i Følge."

"Kunde I udvirke," sagde Lisbeth hurtigt, "at jeg ei skal drage tilbage til Helsingør med min Pleiemoder iasten, men tør forblive her paa Kraagerup nogle Dage, blot saa længe I er her, da vilde jeg være Eder hjertelig taknemmelig."

"Intet er lettere, end det!" sagde Fru Birthe og reiste sig saa for, fulgt af Lisbeth, at gaae de Komende imøde.

Hr. Corfits gik fremmest, klædt som Fisser, og paa hans ellers rolige og blide Anslyn kjendtes det, at han baade var bekymret og vred; efter ham fulgte Kirsten, Maren og Dorothea Bircherod, der saae sig om til alle Sider med speidende Blikke og talte ivrigt indbyrdes med hverandre. Nu traadte den som Page formummede Fru Birthe og Lisbeth ud af Krattet og bleve modtagne med Udraab, der vidnede baade om Forbauselse og Harm, og derved fik Fru Birthe en gavnlig Advarsel, thi Samtalen med Lisbeth optog endnu hendes Tanker, saaat hun ikke var langt fra at glemme sin Forklædning og den Rolle, hun skulde spille. Hendes Gemal var af andre Grunde nærvæ-

at forsee sig paa samme Maade, men tog sig sammen i det yderste Dieblif og sagde i en bydende Tone:

„Kunz dog! Hvad ligner det nu at streife om i Skoven med en ung Jomfru? Følg mig strax til Gaarden og varetag Din Pligt, som er at være om min Person. Flux, gaae foran os ad Stien og rap Dig!“

Fru Birthe saae ud, som om hun havde stor Lyst til at lee, men foretrak dog i Taushed at lystre og gik da; men Hr. Corfits kom snart paa Siden af hende, og de ilte nu hurtigt op ad Gaarden til, medens det tydeligt nok saaes af deres Lader, at de mundhuggedes bravt.

Saaledes blev stakkels Lisbeth alene tilbage, og de tre værdige Qvinder rettede nu en heel Salve af Bebreidelser mod hende, og hun bøiede sit uskyldige Hoved i Taushed, da hun ikke kunde retfærdiggjøre sig uden at røbe Pagens Kjon og sande Navn.

„Lisbeth!“ sagde Maren med dirrende Stemme, „at løbe saa om med en ung Karl! Du gjør os baade Sorg og Skam.“

„Det vilde jeg dog ikke troet Eder til!“ udbroød Dorothea Bircherød i en Tone, som røbede den store Forargelse, Lisbeths Retfærdighed havde vaakt i hendes kjæreste Hjerter.

„Den Jomfru,“ sagde Kirsten mere findigt, men i en desto mere afgjørende Tone, „bør vi nok see at sikke os og holde hende under Laas og Lukke.“

„Din Laptasse!“ raabte Maren og greb Lisbeth haardt om Haandleddet, „skamme maa Du Dig at sætte sliig Plet paa det ærlige Navn, vi have givet Dig.

Fort til Huse med Dig! Du skal sidde i et mørkt Hul til Aften og der tænke over Din egen Blussel. Oh Dig an, den Rendemasse, Du er!"

Lisbeth følte i det første Dieblif stor Tilbøielighed til at lee; men efterhaanden blev Spøgen hende for grov, og det baade bedrøvede og krænkede hende, at hendes Pleiemoder kunde tale hende saa haardt til, hvilket aldrig før var skeet; men desto værre var det Rygte om Lisbeths Kjærlighed til Dahlberg omsider naaet Marens Øren, og hendes Tro paa hendes Pleiedatters Dyd var altsaa forud rokket, uden at hun dog hidtil havde ladet det mærke; men nu kom hendes Harmen paa een Gang til Udbrud, og Lisbeth for-
 skrækkedes ved at see den Forbittrelse, der lyfte ud af hendes Pleiemoders Dine. Hun sagde da i sin Nød:

"I er paa Bildspor, hjerte Moder! Det var intet Mandfolk, men en forklædt Qvindsperson."

"Jo pyt!" raabte Maren, endnu mere ophidset; "bind en Løse den paa Ørmet! Den rettskafne, agtbare Hr. Corfits Trolle skulde løbe Landet rundt med en Skjoge i Mandssklæder? Lisbeth, Lisbeth! Du slægter Din Moder paa, Gud forbarme sig over Din utænkelige Frækhed, saa ung Du er!"

Men nu rev Lisbeth sin Haand løs.

"Gud tilgive Eder den syndige Brede, som blinder Eders Forstand!" raabte hun og saae om sig med et lynende Blik. "Den Page er Hr. Corfits Husfru, Fru Birthe, saa sandt jeg haaber at vorde salig!"

"Oh Du min Frelser!" udbrød Dorothea og slog Hænderne sammen, medens Kirsten studsede, og Maren stod der med aaben Mund og en betuttet Mine.

„Er Du vis i Din Sag?“ spurgte Kirsten, som først gjenvandt sin Fatning.

„En Qvinde er det,“ svarede Lisbeth med Taarer i Dinene, „saa sandt som hun viste mig sin Haand, ja til yderligere Beviis smøgede sit Ærme op og lod mig see en Arm, der ganske umulig kan høre en Mand til.“

„Det er tænkeligt,“ sagde Kirsten efter en lille Pause; „de drive det jo nu skamløst nok ved Hove med slige Formumminger og andet ugudeligt Komedie-spil; men af hvad Aarsag hendes hæderlige Gemal har givet sit Minde dertil og taget hende med paa denne Fart, det gaaer over min Forstand.“

Lisbeth berettede nu, hvad Fru Birthe havde fortalt hende om sin Rejse og søiede til, at hun formodentlig mente at være mere sikker i denne Forflædning, siden det lod til, at hun fremdeles agtede at spille denne Pagerolle. Sluttelig bad hun de Andre ikke at lade Fru Birthe mærke, at hun var røbet.

„Saa tilgive Du os da vor Mistanke, Lisbeth!“ sagde Kirsten med en forlegen Mine.

„Ei!“ svarede Lisbeth spydigt, „kommer Du dog nu i Tanker om, at hidindtil var jeg ligesaa ærbar en Jomfru, som Du og Dine Lige, er end mit Tilnavn kun borget Guds?“

„Det bedrøver mig,“ sagde Maren angerfuldt, „at jeg blev saa hastig. Du glemme nu ikke, Lisbeth, paa Din Brede! Gud naade os, hvilke Tider vi leve i, at en adelig Frue ikke blues ved at løbe om i en Mand's Buxer og Støvler! Det kan da vel

tilgives, om man gaaer fra Sands og Samling ved at erfare Sligt."

"Moder sagde ellers et Ord," svarede Lisbeth med bævende Stemme, „som ei glemmes saa let."

"Naa, naa!" sagde Maren og klappede Lisbeth paa Armen, mens de langsomt gik sammen ad Gaarden til, „tilgiv mig nu kjønt, hvad der blev sagt, da jeg ei ret var ved mig selv. Du skal saa faae en Kjele af det blommede Silke-Toi, Du fandt saa skjønt, da vi i Sommer var i Niels Kræmmers Bod."

"J vilse mig Tillid og sand Kjærlighed," sagde Lisbeth med et taareblændet Blik, „og lade mig saa helst gaae i Hvergarn!"

Men Lisbeth fornam nu en Arm om sit Liv og faae Dorothea Bircherods milde Blik hvile kjærligt paa sig. De To blev saa lidt bagefter de Andre, og det lykkedes Gerners Hustru ganske at formilde Lisbeth, saa at hun ved Hjemkomsten og under Middagsmaaltidet, som strax efter fandt Sted, lod sin Pleiemoder mærke, at alt Nag var forvundet.

Corfits Trolle havde begivet sig ind i det Kammer, der var blevet ham anvist og begjærede Maden bragt derind. Kirsten kom da selv med den og dækkede Bordet, uagtet Pagen tilbød sin Hjælp; men hun vilde ikke tage imod den mindste Haandsrækning af ham og vristede med ærbødig Bestemthed en Tintallerken, han havde bemægtiget sig, ud af hans fine Haand. Fru Birthe tillastede sin Gemal et Blik, og da Kirsten var gaaet, udbrød hun:

"Madam Christina har gennemskuet min Forklædning, eller og har Somfru Lisbeth sladdret."

Hr. Corfits syntes at være i meget daarligt Lune, thi han svarede i en fortrædelig Tone:

„Det Første evner ethvert Barn, det Andet burde Du forud vidst ei vilde udeblive. Du vilde handlet visere i at iføre Dig de Qvindeklæder, Mølleren køb Dig til.“

„Før,“ svarede Fru Birthe med Eftertryk, „vilde jeg deelt Skjebne med min skønne amarantfarvede Robe, som Du var saa ubarmhertig af overdreven Frygtsohmhed at lade nedsænke paa Bunden af Mølle-dammen. At vise sig i Mandsklæder, det kan passere som en standsmæssig Caprice, men at vanhældes af sliig horribel Sæk, som den Kjortel, den brave Møller præsenterede som sin Datters Stadsdragt, det vilde været en utilgivelig Betise.“

„Den Moral,“ svarede Hr. Corfits, „der kan ud-drages af dette Dit Raisonnement, er ikke flatterende.“

„Ei, lad Moralen hvile en Stund!“ sagde Fru Birthe i en overgiven Tone, „og lad os hellere tage Madam Christinas skønne Anretning nærmere i Diezhn. Unge Vænder, syltede Frugter, Bagværk og en Kande god Sæft; ei, ei Monsieur de Trolle! vi spiste, ved Eders store Forfader Herluf, ikke hver Dag saa lækkert ved Hove, siden Svenskerne vare saa ughøviffe at blokere Kjøbenhavn. Maa det være mig tilladt,“ vedblev Fru Birthe, „at betjene min kjære Hr. Gemal? Jeg vil begynde med at credentse dette Bæger og forsøge, om det ikke kan forsone Dig med det Umoraliske ved mit Costume.“

Hr. Corfits lod sig formilde af sin Gemalindes gode Lune og hendes indtagende Smil. Han gjorde

fig tilgode med den læffre Andesteg, og hun fryddrede Maaltidet med Skjemt, indtil hun omsider sagde:

„Jeg vil gjøre Dig en Indrømmelse! Nu, da jeg uidentviol er gjenkjendt, vilde det dog udkræve større Hardiesse, end jeg er i Besiddelse af, at vise mig i Mandsdragt blandt disse borgerlige Snerper. En af Madam Christinas Kjortler kan vel passere for en Dag eller to. Længere forblive vi vel ei her?“

„Neppe,“ svarede Hr. Corfits lakonisk.

Fru Birthe smilet spodsk, men Diebliffet til at lade Hr. Corfits vide, at hun havde faaet Held til at figge ham i Kortene, hvad Rejsens Hensigt angik, var ikke beleiligt.

„Da vil jeg, det snarest see kan, give mig tilkjende for Madam Christina, om Du saa synes,“ sagde hun med paatagen Ydmyghed. „Ogsaa troer jeg, at skulde den Malheur see, at Svenfkerne kom over os, da vil jeg være mere sikker i Qvindebragt, fornemmelig naar den ei er over vor værdige Værtindes Stand.“

„Det behager mig overmaade,“ sagde Hr. Corfits, „at Du har resolveret Dig til det.“

„Det fornøier iligemaade mig særdeles at kunne være min hjerte Gemal til Behag, ligesom det vil være mig selv en Delice atter at bevæge mig i mit eget Kjønns Dragt.“

„Vel Birthe! men hold Dig saa og smukt stille inden Døre!“

„Det lover jeg Dig,“ svarede Fru Birthe sagtmodigt; „men viis mig da til Gjengjeld en ringe Villighed.“

„Lad høre!“ sagde Hr. Corfits, der var vant til at maatte betale enhver Føielighed af sin Gemalinde med samme Mønt.

„Du maae det saa, at Jomfru Lisbeth forbliver her til min Opvartning, indtil vi bryde op. Det koster Dig blot et Ord til Madam Christina, som sikkerlig gjerne formaaer sin Søster til det ringe Offer.“

Hr. Corfits fandt den Begjæring rimelig, og da hans Gemalinde forestillede ham, at det vilde være rigtigst strax at sætte det i Værk, var han saa føielig at reise sig for at tale med Kirsten. Fru Birthe stod nu ogsaa fra Borde og gav sin Gemal, inden han gik, et Kys.

Da han var gaaet, fastede hun sig i en Stol, foldede Hænderne over Hovedet og saa hen for sig med Livslede i sit Blik. Aldrig følte hun mere klart, at hun ikke elskede sin Ægtefælle, end naar hun havde fjærtegnet ham. Hun stod Skylden for sin Ulykke paa sin Moder og sin Slægt, der havde overtalt hende til at ægte Hr. Corfits og erkjendte ikke, at Skylden hovedsagelig var hendes egen; thi hun formaaede ikke at elske trofast og vedholdende. Hendes Hjerte blev hastigt varmt og atter hastigt koldt, og saaledes var det allerede nu, neppe et Aar efter Brylluppet, gaaet hende af Glemme, at hun dog fra først af havde nærret nogen Tilbøielighed for sin Ægteherre. Istedetfor at tage sine Luner fangne og arbejde trofast paa deres fælleds Lykke, blev hendes naturlige Letsindighed og Ustadihed mere og mere den styrende Magt i hendes bevægede Liv, saaat jydsk Else aldrig havde spaaet mere sandt, end da hun forudsaagde, at Corfits Trolles

Hjertefred vilde være hos hende som Glar i et Barns Hænder.

Kirsten erfarede med megen Tilfredsstillelse, at Fru Birthe følte Længsel efter en sømmelig qvindelig Dragt, hvorimod hun satte et alvorligt Ansigt op, da Hr. Corfits fremkom med sin Gemalindes Begjæring angaaende Lisbeths Forbliven paa Kraagerup. Hun sporede strax deri en Intrigue af Lisbeth og var ingenlunde villig til at gaae hendes Grinde i den Sag; men Corfits Trolle vidste, hvorledes han skulde tage sine Folk, thi den fremførte Begjæring lignede i dens Form meest en Befaling, og Kongens Kammerjunker og Yndling var en altfor vigtig og formaaende Herre til, at hun turde handle ham imod.

Hr. Corfits havde ladet Kirsten kalde ud i den rummelige Forstue-Gang, der efter god gammel dansk Byggemaade gik tværs gennem Huset; nu kaldte Kirsten Maren til, og Maren blev sig selv lig, thi Hr. Corfits Trolles Begjæring gjorde Indtrykket af en Uresbeviisning paa hendes modtagelige Sind, og hun erflærede sig med et dybt Anix saare lykfsalig over at kunne være den naadige Fru Birthe til Tjeneste. Hun kaldte da Lisbeth ud i Gangen og forestillede hende i al Formelighed for Hr. Corfits, der strax skjønnede, at hans Gemalinde ikke havde gjort noget daarligt Valg, naar det kom an paa at forslaae Tiden, mindre heldigt derimod, naar det gjaldt at erindre den i deres farlige Stilling nødvendige Forsigtighed.

Han udtalte dette for sin Gemalinde, da han var vendt tilbage til hende og gav hende den indtrængende Formaning i Alt nøie at følge Madam

Kostgaards Anordning og lytte til hendes Advarsler; men den naadige Frue gav derpaa kun den Bemærkning til Svar, at Madam Christina gjorde samme Indtryk paa hende, som den Hofmesterinde, der havde torteret hende i hendes Barndom.

„Jomfru Lisbeth derimod,“ søiede hun til, „er en allerkjæreste Pige; jeg er ganske charmeret i hende; der fattes hende blot en siffigere Dragt, og hun vilde være en Kammerpige, til hvem end ikke Dronningen har Mage.“

„Du vælg en beleiligere Tid at fæste Piger i!“ svarede Hr. Corfits alvorligt; „al Landsens Ulykker ramme mig, om jeg slæber flere Qvindspersoner med mig paa denne Fart! Dertil mærk Du Dig, at hendes Fader er en anseet og velstaaende Mand, der neppelig giver sin Datter hen til at flette Dit Haar, er det end saa sagert som Guld.“

Fru Birthe tog imod denne Tilretteviisning med uventet Koldsindighed, bevarede for Resten af Dagen en kjedsommelig, drillende Tausked og forlod ikke mere sit Kammer.

Lisbeth derimod var bragt i et saare lykkeligt Lune ved at erfare, at Fru Birthe saa smukt havde indfriet sit Løfte. Hun saae uden Bedrøvelse sin Pleiemoder om Eftermiddagen kjøre bort og hørte ikke Stort af den Formaningstale, Maren gav hende tilsidst, og som fornemmelig gik ud paa, at hun burde sætte al Storagtighed tilside og opvarte den naadige Fru Birthe med sømmelig Ydmyghed og Tjenstvillighed. Derimod opfattede hendes Dre tydeligt nok den Befaling, at hun havde at begive sig tilbage til Hel-

singør strax, naar Hr. Corfits og hans Gemalinde vare afreiste.

Kirsten smilte paa en Maade, som ikke behagede Lisbeth, lovede sin Søster at sørge for denne Befalings punktlige Efterlevelse, og da Maren var fjørt, tog hun Lisbeth for og gav hende blandt andre Formaninger ogsaa den ikke at stole paa Fru Birthes Gunst.

„Hun er en høibaaren Dame,“ sagde Kirsten, „og vi bør for hendes Gemals og hendes Herkomstis Skyld vise hende al ydre Ærbødighed; men see ikke i hende et Mønster paa en adelig Frue! Hun er ingen Pryd for sin Stand, hvor deilig hun end er, og det vilde ikke være godt, vare alle adelige Fruer som hun. Al, hvor grant mindes jeg ikke end den skønne, dydige og gudsfrygtige Fru Ollegaard Hvidtfeldt*), Rigshofmesteren, Hr. Zochum Gersdorfs Gemal! Jeg blev stedet for hende ikke længe før hendes Død, da jeg var omtrentlig paa Din Alder, Lisbeth! og det maa Du troe, at hvor kort en Stund jeg end havde den Lykke at dvæle i hendes Nærhed, bestyrkedes jeg dog mægtigt i Dyd og gode Forsætter ved at beskue hende og lytte til hendes fromme Tale. Min salig Moder førte mig da ogsaa til hende, for at jeg skulde faae see den Dame, som baade var Landets fornemste, næst Hendes kongelige Majestæt og Prindsesserne, og som ragede op over dem Alle i Dyd og Gudsfrugt.“

*) Døde 1655, kun 33 Aar gammel. Hun var en Sønnesdatter af Rigets Cantsler, den berømte Krønnikefriver Arild Hvitfeldt.

„Godt nok for Dig, Kirsten!“ svarede Lisbeth med en aandsfraværende Mine, „men gavner mig Intet, saasom Fru Ollegaard i hvert Fald nu ligger i sin Grav.“

„Dog lever hendes Minde,“ sagde Kirsten alvorligt, „og Du skal tænke derpaa og ikke lytte for villigt til Fru Birthes letfærdige Tale, ei heller lære hende noget af den Sort af!“

Lisbeth mente, at dette var et ganske urimeligt Forlangende og en overslødig Formaning; dertil fandt hun, at den matroneagtige Værdighed, Kirsten tog sig paa, klædte hendes glatte, to og tyveaarige Ansigt pudsig; men hun beholdt sine Tanker for sig selv, glædede sig over, at denne Dag snart var tilende, og at hun den næste Dag skulde undslippe sin strenge Benindes Formaninger. Derimod sluttede hun sig for den Aften til Dorothea Bircherod og sagde til hende, da de gik alene sammen i Haugen:

„J bevare stedse Eders venlige Sindelag mod mig, Madam Dorothea! J veed ei tilfulde, hvor godt det gjør mit Hjerte.“

Hun sagde dette med en vis rørende Ynde, som ikke undlod at gjøre Indtryk paa Dorothea Bircherods bløde Sind; thi Lisbeth kunde, som Faa, i et Blik, et Smil og et Ord lægge sin Sjæls hele Elffelighed. Dorothea lovede hende da ubrødelig Vensskab, men fandt det dog siden vanskeligt nok at holde det Løfte; thi Lisbeths Aandsretning og Skjebne bragte hende stedse mere i Strid med to af Tidens stærkeste Magter — Forældres Myndighed og Rationalhadet. Det var en ulige Kamp, i hvilken selv en villiestærk Mand

vilde lidt større Tab, end sine Benners Tillid og Hengivenhed.

Først seent paa Aftenen vendte Rostgaard tilbage med Hr. Henrik, der usfortøvet lod spænde for og drog saa hjem til Birkerød med sin Hustru. Rostgaard derimod hørte nu med Forundring Kirstens Beretning om Dagens Hændelser og erfarede med Tilfredshed, at Hr. Corfits Trolle allerede var indtruffen. Han billigede i enhver Henseende sin Hustrus Forhold, og da Kirsten i den Maade, paa hvilken hun omtalte Fru Birthe og Lisbeth, viste stor Skaansomhed, havde han Intet at indvende mod Lisbeths Forbliven paa Gaarden.

Nu var imidlertid det længe ventede Dieblif kommen, da Kirsten skulde hofte Lønnen for sin Lydighed og ydmyge Tausked; thi Rostgaard indviiede hende nu ganske i Sammensværgelsens Hemmeligheder og gjorde hende det indlysende, hvor vigtigt det var, at Hr. Corfits Trolles Navn og Stand ikke blev opdaget, thi han kom som Kong Frederiks Udsending. Rostgaard beklagede høilig den uheldige Tilskikkelse, der havde ført dem Fru Birthe paa Halsen og paa lagde Kirsten indstændigt at vaage over, at den livlige unge Frue ikke den næste Dag, naar han med Hr. Corfits drog til Helsingør, foretog sig noget uforsigtigt Skridt.

„En Guds Lykke,“ sagde han, „at Svenskerne holde sig herfra! Vil Freden vare blot sex og tredive Timer endnu, da er Alt vel.“

Kirsten erfarede med stor Tilfredshed, at det adelige Wgtepars Ophold paa Kraagerup vilde ind-

skrænke sig til dette korte Tidsrum, men med Befymring hørte hun paa sin Mands Fortælling om det farlige Foretagende, han frivilligt havde sat sig i Spidsen for. Hun viste sig nu mindre fast, end man af hendes djærve Uttringer til Lisbeth skulde formodet, og det varede en Stund, inden Rostgaard fik hendes Taarer aftørrede og hendes Mod gjenoplivet.

Tredie Capitel.

Peer Olsen som Dobbeltgænger.

Den næste Morgen tidlig red to Ryttere ud ad Gaardsledet paa Kraagerup. Den forreste var Manden selv, den efterfølgende hans Svend og tro Vedsjager, Peer Olsen. Peer var kommen i Kisteklæderne, som bestode af en skjøn, graa Vadmels Kofte, en rødtribet Vest og graa Knæbeenklæder, Alt vel besat med blanke Tinknapper, men lidt stumpet, som om det var syet til en sværere og kortere Krop, end hans. Paa Fødderne havde han et Par med Tran vel indsmurte og med Tinspænder prydede Sko, mod hvilke de hvide Uldstrømper stak grinende af.

Han holdt i Haanden en Kurv, fuld af deilige, røde Vinterfarveler, en Sjældenhed i Mai Maaned; men som Kirsten Pedersdatter var en Mester i alle huslige Konster, saa ogsaa i den at opbevare Frugt. Æblerne saae ud, som om de nys vare afplukkede, og de vare bestemte til Kommandanten paa Kronborg, Oberst Carl Johansen Sjøblad, hvem Koftegaard vilde fornøje med denne lille Lækkerbidsten; thi nu mere, end

nogensinde, gjaldt det at holde gode Miner med de fjendtlige Myndigheder. Peer tog da ogsaa varjomt paa Kurven, men holdt sig desuden ualmindelig rank, som havde han siden sidst været under Korporalstokken og faaet sin Ryg rettet.

Det maatte for den Uindviiede være i det første Dieblif forvirrende, men sluttelig dog oplysende, at der ved Leddet stod nok en Peer Olsen; thi denne dunklede Fyr med Huen i Haanden var aabenbart den ægte Peer Olsen, han paa Hesten kun en slet Copi, til Trods for det Offer, Hr. Corfits havde bragt, at asrage sit Stjæg og indgnide sit Ansigt med en bruntfarvende Plantesaft, til hvilken Kirsten havde taget Stoffet af sit Urtestkriin. Ingen skjønnede det bedre, end Peer selv, og da han ved at betragte sin Dobbeltgænger rystede misfornøiet paa Hovedet, standsede Rostgaard sin Hest og sagde til sin Vedsager:

„Med Eders Tilladelse, ædle Herre! vil jeg spørge Peer, om I er ukjendelig i Forklædningen. Den Knøs har et skarpt Blik, endog han seer saa dvæst ud.“

Hr. Corfits betragtede sin Original som for at studere ham nøie, loe og gav med et Nis sit Minde til en lille Prøve. Det var nu vistnok saare tvivlsomt, om Peer havde nogen klar Forestilling om, hvorledes han selv saae ud, thi han hørte til de lykkelige Dødelige, der kun offre saare faa Tanker paa deres Ydre, og det Speil, han var i Besiddelse af, var et trekantet Skaar og neppe stort nok til paa een Gang at gjengive hele hans Ansigt; men for Andres Ydre havde han et saare skarpt Blik; han gjenkjendte det Ansigt, han havde seet een Gang, ligesaa sikkert, som

hans Herres brune Blis hviiede af til den Bei, ad hvilken den blot en eneste Gang var bleven redet. Da Peer nu blev opfordret til at afgive sit Skjøn, kneb han det ene Die til og sagde:

„Med gunstigt Forlov, da vilde jeg gjentjende den naadige Hr. Kammerjunker i mine egne Klæder paa hundrede Skridt.“

„Det lyder saare mistroetigt!“ udbrød Corfits Trolle, medens Rostgaard loe.

„Vilde den naadige Herre,“ vedblev Peer, „blot et Minut stige af Hesten og lade mig sidde op, da skal jeg vise Eder hvordan.“

„Jeg beder Eder, ædle Herre! at lade Eder det gefalle,“ sagde Rostgaard alvorligt, „thi Sagen er af stor Vigtighed for Eders personlige Sikkerhed.“

Hr. Corfits indrømmede det, steg af Hesten og gav Peer Kurven. Derpaa red Peer en Gang frem og tilbage ad Beien, og Rostgaard sagde til Hr. Corfits:

„Læg Mærke til, hvorlunde Peer holder Kurven, ikke peent i Haanden, som Hr. Kammerjunkeren, men Armen ind under Hanken og heelt hen over Laaget.“

„Jeg seer det,“ svarede Hr. Corfits; „men lad mig nu probere tilføds.“

Han slentrede saa henad Beien, standsede foran den ridende Peer, tog Hatten af og tiltalte ham i sjællandsk Dialekt.

„Det faldt ulige bedre ud,“ sagde Peer fornøiet, „maa Eders Naade end vide, at det Sprog ikke ganske er denne Egns Maal.“

Derved lod nu Hr. Corfits det blive, thi til Sprogstudier var der visseelig ikke Tid. Han red da nu med

Kostgaard henad Veien, medens Peer blev staaende og gloede efter dem; men til Gjengjæld for den Lektion, Hr. Corfits selv havde faaet, gav han nu Kostgaard den Paamindelse, i Andres Paahør at tale ham myndigt til, ganske som han pleiede at tale til sit Tyende, da en Forglemmelse i saa Henseende vilde være ikke mindre farlig.

Imidlertid nøde de Begge Frihed for alt Komediespil paa det første Stykke af Veien, thi Kostgaard fulgte en ham velbekjendt Skovsti oppe i Landet.

„Lad os nu,“ sagde Hr. Corfits, medens han uagtstomt slingrede med Kurven, „benytte Tiden til at forhandle om den vigtige Sag, der har ført mig hid. Saa vidt jeg forstod Eder imorges, Hr. Ridesfoged! da er det hele Anslag nu ei langt fra at være modent.“

„Det trækker godt sammen dertil,“ svarede Kostgaard. „Min Svoger Toldskriveren, Jens Henriksen og Magister Tiljøb have hver i sit Hjørne af Staden saa luunt bearbejdet Borgerne og vundet adskillige paa- lidelige Mænd og gode Patrioter for Sagen. Oberst Hutschinson blev igaar ved Hr. Henrik Gerners Mellemkomst fuldelig instrueret, og hvad denne Engelskmand anbelanger, da er det, vi forventede, indtruffet; han og hans Folk ere nu blevne forlagte til Helsingør.“

„Han er da at lide paa?“

„Jeg haaber ja, saasom Hr. Henrik siger, at Oberstens Tale tyder paa stor og oprigtig Harm mod Evenskerne. Det maa vi nu løbe an paa, al den Stund vi ikke kunne undvære ham og hans Folk, der desuden have den Dyd, at ikke ret Mange forstaae deres Sprog.“

„Det er Anslagets svage Side, Rostgaard! at saa Mange maa indvies deri.“

„Af den Svaghed har fra Arilds Tid alle Anslag lidt; men ingensinde var Enigheden større eller Forbittrelsen mod den Fjende, der skal overrumples, stærkere. Vi maa nu stole paa Guds Beskyttelse; men dog vil jeg lade Eder vide, Hr. Kammerjunker! at jeg ikke kan troe, at en eneste af Medviderne skulde vorde Forræder; jeg har Visten paa dem Alle og skal ikke undlade iasten at lægge Eder den fore.“

„Og Steenvinkel er bunden?“

„Saa godt som bunden. Eders ærede Nærværelse som Hans kongelige Majestæts Udsending vil overvinde hans sidste Betænkelighed. Turen har længe været parat; men vi maa dog afvente den næste Udskrivning af Arbeidsmandskab fra Hørsholm Distrikt.“

„Saa lade I mig da nu vide, paa hvad Maade det Hele skal gaae an!“

„Min Plan gaaer simpelt hen ud paa, at naar jeg næste Gang skal levere Brændsel til Fæstningen, da benytte vi, om Gud ellers vil, den Leilighed. I Hegtbøndernes Sted udvælger jeg haandfaste Karle med Baaben under Klæderne og lader dem kjøre Bognene, der vel blive en tredsfindsthye eller halvfjerdsfindsthye i Tallet. Saa faare nu største Parten af disse Bogne ere over Vindebroen, lade vi et Hjul løbe af den Vogn, som just befinder sig paa Broen, og de andre Rudse gjøre da Holdt og stikle sammen omkring den væltede Vogn i den Hensigt at hjælpe den op. Under denne Forvirring overmande vi Bagten ved Porten, og da den væltede Vogn ligger paa Vinde-

broen, forebygges derved, at denne skulde kunne drages op og Resten af vore Folk affjæres. Paa første Ansøgning falder Steenvinkel med sine Mænd, bevæbnede med Hækker og Spader, som de gaae fra Arbeidet paa Boldene, over de udstillede Vagtposter og storme saa op paa Hovedvolden og overmande Artilleristerne. Oberst Hutschinson med de engelske Folk og Borgerne med deres Karle have imidlertid luffet om i Fæstningens Nærhed og ile nu til at støtte Angrebet."

"Bed min store Forsader Herluf!" udbrød Corfits Trolle, "den Plan er lagt snildt og gjør Eder al Ære. Gud give Lykke dertil! men faaer det Bærf Fremgang, da vinder I uddødelig Berømmelse, og Hans kongelige Majestæt vil vide at belønne Eder."

"I giver mig Roes over Fortjeneste, ædle Herre!" svarede Rostgaard beskedent; "men det maa I troe, at paa egen Fordeel eller Forfremmelse har jeg ikke sigtet med dette Ansøgning. Jeg havde kun Kong Frederiks Ære og Landets Gavn for Æie. Nu beder jeg Eder vel bemærke og lade Hans kongelige Majestæt det vide, at den svenske Besætning for Tiden er høist fire hundrede Mand, hvorimod den hele Styrke, vi have at raade over, kan den end ikke angives med et bestemt Tal, dog neppelig vil være under tusinde Mand."

"Hvor kommer det høie Tal ud, Rostgaard?"

"De tre hundrede Englændere, de to hundrede Borgere med deres Svende, de halvfjerdsfindsthye Rudske, det giver paa Lidet nær de sex hundrede. Der næst mener Steenvinkel, at han af de tolvhundrede Skandsgravere kan gjøre Regning paa circa fire hundrede, og dertil kommer de danske Artillerister, som gif

over med ham; saa blev da Tusindet fuldt, og vi have i selve Fæstningens Hjerter en Styrke, ligesaa stor som den fjendtlige Besætning, hvilken sidste rigtignok er militairist bevæbnet og inderciceret, men dog splittet ad, ja for største Delen i Casematterne, eller i deres Logi paa Slottet, hvorimod vore Folk ere samlede og falde an i een sluttet Trop."

"Det er Alt mesterligt udtænkt og forberedet," sagde Hr. Corfits med Barme, "kan ei strande, naar Opdagelse lykkelig undgaaes."

Kostgaard havde imidlertid forgjeves ventet paa et Ord fra sin hoibaarne Ledjager, der kunde oplyse ham om, hvor vidt Kongen vilde yde Foretagendet materiel Understøttelse, men da det Ord fremdeles udeblev, tog han Bladet fra Munden og sagde:

"Det volder mig stor Glæde, at Planen til Anslaget har Eders gunstige Bifald; men I maa ei forglemme, at have vi end Folk nok, saa fattes endnu tvende Ting — Baaben ere kun tilstede i aldeles utilstrækkelig Mængde, Penge fattes ganske."

"Baaben," svarede Hr. Corfits, "det er en rimelig Begjæring, men hvortil Penge?"

"Ikke til mig, Hr. Kammerjunker! Derimod begjærer Oberst Hutschinson tusinde Dukater, Steenvinkel hundrede."

"Elleve hundrede Dukater — Guds død, hvor tage vi dem fra?" udbød Corfits Trolle med en saare betænkkelig Mine. "Der er syndig Ebbe i Landets Kasse, Kostgaard!"

"Det veed Ingen bedre, end jeg," svarede Kostgaard smilende, "saa sandt jeg alt i nogle Aar ikkun fik min halve Løn, i det sidst forløbne ei en Hvid."

„Seer I det!“ svarede Hr. Corfits med et Nix.
 „Kongens Rentemester er overløben af alffens Folk, som begjære deres Tilgodehavende, og de maa mestendeels alle gaae tomhændede derfra. Der er fast ingen Regjering eller Ordning i nogen Ting mere. Nu forundrer det mig ikke, at Englænderen begjærer Løn, saasom han er en Udlænding og har ingen undersaatlig Pligt mod Kong Frederik. Derimod er Steenvinkels Begjæring ublu; han skal ved sin Deeltagelse i Anslaget udslette sit Forræderi og gjenvinde Kongens Naade.“

„Steenvinkel,“ svarede Rostgaard, „løber ligesuldt den største Hasard. Han er nu i svenskt Krigstjeneste, og Døden er ham vis, bliver Anslaget røbet eller det mislykkes. Desuden er han en fattig Mand og vil, saa formoder jeg, i værste Fald efterlade sin eneste Søn en Rødsfilling.“

„Ei, Rostgaard!“ udbrød Hr. Corfits, „dette er ei Tider at lægge Arv op i. En Forskrivning med Hans kongelige Majestæts Underskrift maa klare den Sag med dem Begge.“

„Kan i dette Tilfælde ei gjøre det!“ svarede Rostgaard bestemt. „Nu beder jeg Eder, ædle Herre! at drage Eder dette til Minde og paa det Estertrykkeligste at forestille Hans kongelige Majestæt Sagens sande Besskaffenhed. Det thdede Hr. Henrik mig gjentagne Gange af Engellsmændens Tale, medens jeg selv saae Obersten slaae i Bordet derved, at han ei rører sig af Pletten, før de tusinde Dukater have klinget paa Bordet for ham til den sidste. Hans kongelige Majestæt maa saa lade nogle Klenodier springe, ønsker han op-

rigtigt dette Anslag fremmet. Tænkeligt er det dog, at Steenvinkel lader sig sige."

"Hm!" udbrød Hr. Corfits og tog sig om Hagen. "Jeg skal foredrage Kong Frederik Sagen med Eders egne Ord og muligt, at de slaae an, al den Stund Kronborgs Fald gif ham som et Stik gjennem Hjertet. Denne hans Fædreneborgs Gjenerobring vil fryde ham overmaade. Folket trænger desuden til en Opmuntring; det er seige Tider disse, som vi nu ligge ørkesløse bag Kjøbenhavns Velde, medens Fjenden hærger Landet; haardt farer nu Svensken frem paa Volland, og Gud skal vide, om Naffkov staaer sig; saa tee og vore Allierede sig, at vi kunne bære Tvivl, om de ere Venner eller Fjender."

"Ja, ædle Herre!" udbrød Rostgaard, "det vilde falde som en Steen fra Brystet, fik vi atter see Dannebrogge vaie fra Kronborgs Bagttaarn, og det kunde, vil Gud, give denne uendelige Krig en ganske ny og lykkelig Bending. Saa glemme I ei heller at lægge Kong Frederik det paa Sinde, det snarest skæe kan at stifte Vaaben, begribelig tilføes. Jeg har nogle gode Huler i Skoven at putte dem i."

Hr. Corfits lovede at gjøre sit Bedste, og dermed havde Samtalen en Ende, thi de vare nu ved Landeveien og rede saa raftt ad Helsingør til, hvor de kort efter indtraf uden at støde paa nogen Forhindring.

Paa Kronborg var der Liv og Travlhed, thi Bygningen af Udenværkerne blev dreven med en Kraft, som endmere opildnedes ved Kong Carls personlige Nærværelse. Slottet selv, som nu var fuldstændig istandsat, viste sig denne Morgen, belyst af den klare For-

aarsfol, i hele sin Anseelighed, og Corfits Trolles Hjerter slog lidt hurtigere, da han med Rostgaard nærmede sig det tilfods, efterat de havde sat Hestene ind i et Herberge i Byen. Den stolte Borg med de kneisende Spiir viste sig som i Fæstdragt, da dens rette Herres Udsending nu kom for at indlede dens Befrielse, og Udsendingen følte først nu, da han atter stod for den og saa den ligge der saa stolt ved det blaa Sund, Tabets hele Størrelse og sendte det svenske blaa Flag med de tre Kroner i, som vaiede fra Bagtaarnet, et mørkt og harmfuldt Blik.

Kronborg var, i Forhold til hiin Tids Krigskonst, en stærk lille Fæstning, formaaede den end ikke at forhyde fjendtlige Flaader Gjennemgangen. Den svarede ikke til sin Bygherres stolte Forventning, eller til det Navn, man gav den, „Sundets Nøgle“; men den var visseelig ikke let at tage, naar dens Forsvar lededes med Dygtighed og Mod.

Corfits Trolle standsede nogle Diebliske, inden han nærmede sig den yderste Fæstningsbro og betragtede i Tausched Fæstningens nye Omgivelser, maaskee for desto bedre at indprente i sin Hukommelse, hvad han saa; men det Billede, der viste sig for ham, var meget forskjelligt fra, hvad Kronborg er i vore Dage.

Omgivelserne vare dengang ganske bare, der fandtes ikke et eneste Træ, endfige Alleer, og de svenske Udenværker med deres nye Volde og brede Grave viste sig med skarpe Linier og heelt oversffuelige, thi der var ligesaa lidt Bygninger, som kunde hindre Udsigten til Pladsen bag dem eller til selve Slottet. I vore Dage er det ganske anderledes, thi man har intet Overblik

over Slottets nærmeste Omgivelser, før man er kommen gennem den ydre Fæstningsport og indenfor Udenværkerne.

Den indre, betydeligt høiere Fæstningsvold er derimod temmelig uforandret og omgiver nu, som dengang, Slottet som en tæt sluttende Ring. Voldens Yderside var stærkt Muurværk og dens Indre var for en Deel huult og udbygget med hvælvede Casematter, der endnu forefindes. Selve Slottets Ydre er i det Væsentlige det samme, naar undtages det firkantede fullede Taarn, som nu falder ud af Stilen. I Aaret 1659 og langt senere var det et Par Stokværk høiere og havde et spidst Tag med et lille Spiir øverst i Toppen og lignende Spiir paa hvert af de fire Hjørner. I dette Taarn hang der en vældig Klokke, hvis dybe Klang kunde høres vide omkring baade tillands og tilføes, men som forlængst er forsvunden.

Rostgaard mindede sin høiadelige Følgesvend om, at det ikke var raadeligt at dvæle længere paa det samme Sted, for ikke at vække Mistanke som Speider, og Hr. Corfits rev sig da ud af sin Grublen og fulgte sin foregivne Herre. Han flentrede nu efter ham med Vblekurven paa Armen og en dum Mine, dog stadig ihukommende sit vigtige Hverv, som var paa selve Stedet at overbevise sig om Overrumplingens Udførlighed, men tillige med en levende Følelse af den store Fare, han udsatte sig for.

Rostgaard havde naturligviis en Passeer=Seddel, men brugte den sjelden; thi de fleste svenske Soldater kjendte Ridfogden, som nu i snart ni Maaneder havde tumlet sig iblandt dem i Distriktet og undertiden flere

Gange ugentlig var gaaet ind og ud paa Kronborg. Han kom da ogsaa denne Morgen over Broerne uden at anraabes og tiltalte nu og da en Soldat som en gammel Bekjendt, hvem han nævnede ved Navn. Nogle af dem havde havt Qvarteer paa Kraagerup, ja vare endog blevne pleiede der som Saarede, saaat de mindedes det Qvarteer med Taknemmelighed; men næsten alle hilste ham høfligt.

Corfits Trolle undrede sig i sit stille Sind over denne gode Forstaaelse, thi han vidste ikke, i hvilken fjelden Grad Rostgaard besad naturlig Takt og den Gave uden at skade sin egen Anseelse at kunne vinde Andres, endogsaa Landsfjendernes, Tillid og Agtelse. Biskop havde han i Begyndelsen nogle Gange været i Fare for at blive mishandlet, ja een Gang blev han endog overfaldet og udplyndret af svenske Marodeurer paa Hjemveien til Kraagerup, men efterhaanden satte han sig i Respekt. Det lykkedes ham, navnlig hvad Befalingsmændene angik, at overbevise de høvmodige Seierherrer om, at det ogsaa var i deres egen Interesse, at Videnstaberne holdtes nogenlunde i Tømme, og at en vis Billighed raadede; men naar det betænkes, hvor Meget Rostgaard allerede havde udrettet i Smug til sin Konges og Fædrelandets Gavn, og med hvilke Planer han i dette Dieblik gif svanger, da fortjente dog den fuldkomne Utvungenhed og No, med hvilken han bevægede sig mellem Svenskerne, al den Beundring, Hr. Corfits ydede den og var et Beviis paa en ualmindelig Sjælsstyrke.

Derimod blev hans Pedsagers ikke fuldt saa hærdede. Nerver strax satte paa en haard Prøve, thi de vare ikke

gaaede langt paa Fæstningens Omraade, førend en stor Skare af svenske Herrer kom lige imod dem, og det viste sig at være Kong Carl selv, ledsaget af den franske Gesandt, Hr. Terlon, Fæstningens Kommandant, Oberst Sjöblad og flere af de høiere Officerer.

Kostgaard og Hr. Corfits bleve staaende med Hatten i Haanden, medens den svenske Majestæt gik forbi med sit Følge. Kong Carl lod sit Blik glide over dem, men tog ingen Notits af dem, førend Oberst Sjöblad tiltalte Kostgaard og spurgte, om han havde noget Erinde til ham.

„Intet, der presserer, Hr. Oberst!“ svarede Kostgaard med et Blik; „dog vil jeg nu ei undlade at formelde Eder min Hustrus ærbødige Hilsen og ydmygt bede Eder bevise hende og mig den Ære at modtage denne Kurv med Gæbler som et lidet Bidrag til Eders Taffel. Løb jeg lade min Karl bære den op paa Slottet?“

„Ei!“ udbrød Kong Carl, standsede og saa derhen med et Smil, der viste, at han var i godt Lune. „Gæbler i Mai Maaned! Kom hid og lad see den Frugt!“

Saaledes mislykkedes Kostgaards Hensigt, at skaffe sin Ledsager til en Side. Hr. Corfits maatte frem og staae Ansigt til Ansigt med den svenske Majestæt, der heldigviis ikke tog ham i Diesyn, men kun saa paa Gæblerne. Han tog et op, holdt det et Dieblit i Haanden og lod det saa atter falde i Kurven.

„Skjøn er den danske Frugt,“ sagde han, medens Herrerne sluttede Kredse om Kongen og Corfits Trolle

for at ligge ned i Kurven; „har I den bedre i Frankrig, Excellente?“

Hr. Terlon, som for nylig var bleven benaadet af sin egen Souverain med dette Prædikat og derfor gjerne hørte sig tiltalt dermed, bukkede smilende og svarede:

„Sire! Nu har jeg i saa lang Tid slakket om i fremmede Lande og dvælet i Eders Majestæts glæder og værdige Nærhed, at jeg næsten har forglemt, hvorledes franske Væbner see ud. Dog, skuffer min Hukommelse mig ikke, da have vi i mit skønne Fødeland paa denne Tid af Aaret allerede temmelig store nye Væbner.“

„Ja,“ sagde Kong Carl og hævede Hovedet, „her i Norden er det koldt, og Frugten modnes langsomt, har ei heller stor Sødme. Derfor have vi Nordboere stedse yndet at gjøre Tog mod Syden at smage den sødere Frugt. Dog naaede vi for dennefinde ei til de franske Druers Land.“

„Sire!“ svarede Hr. Terlon med sædvanlig Aandsnærværelse og et saare dybt Bukt, „en større Væbner kunde ei times min høie Monark, end om det lystede Eders Majestæt at være hans og Frankrigs Gæst.“

„Ei Excellente!“ svarede Kongen med et eget Smil, „kan hændes, vi faae engang Stunder dertil, og det turde da muligviis komme for Dagen, at Kong Ludvig og jeg i nogle Timer ville blive enige om det, vi her kjæbles om i et heelt Aar.“

Hr. Terlon trak paa Skuldrene, men bukkede lige ærbødigt og smilede ikke mindre artigt; han kjendte sin Bjørn altfor godt til at ville sige ham imod i Andres

Paahør, og han havde den tilfredsstillende Bevidsthed dog nogle Gange at have tæmmet ham.

„Men siig mig Sjøblad!“ vedblev Kongen muntert, „falder der ofte slige behagelige Smaasportler af til Kommandanten paa Kronborg?“

„Saare sjelden, Eders Majestæt, saare sjelden!“ svarede Obersten.

„Da bedrøver det os dobbelt at maatte gjøre et Indgreb i Eders Rettighed; thi vi ønske, at denne Frugt idag sættes paa vort Taffel; men vær da selv vor Gæst, thi det vilde være for haardt, fik I slet ikke den Frugt at smage!“

Derpaa vendte Kongen sig brat og gik videre for at see, hvilke Fremskridt Arbejderne paa Udenværkerne gjorde; men dette Ophold havde været en Pinslens Stund for Corfits Trolle, thi Kong Carl havde jo seet ham for et Aar siden paa Frederiksborg, og han frygtede hans skarpe Blik, da han fuldt vel vidste, hvilken stærk Huskommelse Fyrsterne gjerne erhverve sig.

Dog foruroligede den franske Ambassadeurs Nær-værelse ham endnu mere, thi det var ikke mange Dage siden, han selv havde aabnet Døren til Kong Frederiks Gemak for Hr. Terlon og samtale venkfabeligt med ham. Hr. Terlon var nemlig efter nogle Maaneders Ophold paa Fastlandet, hvor han efter Kong Carls eget Ønske som Mægler havde drevet paa den polske Freds Afsluttelse, atter vendt tilbage til Sjælland og gav sig nu til med ikke mindre Iver at arbejde paa det dansk-svenske Fredsværk, en Sisyphus-Gjerning, der skulde sysselsætte ham i et heelt Aar. Dog gik han til Bærket med ufortrøden Iver og reiste stadig mellem

Kjøbenhavn og Helsingør, eller hvilket Sted Kong Carl ellers opholdt sig paa, idet han bekjæmpede snart Sverneres List og Forhalingen, snart de Danskes Forbitrelse og Stædighed. Paa disse Reiser havde han da ogsaa nogle Gange begjæret Audients hos Kong Frederik.

Corfits Trolle tog nu ikke feil deri, at den franske Gesandt under Samtalen med Kong Carl stadig fæstede sit Blik paa hans Ansigt, som om han gjenkjendte det, men ikke ret vidste, til hvem han skulde henføre det; thi Skjægget var ganske afraget og dette i Forening med Farvningen havde virkelig gjort Trækene næsten ukjendelige. Dog vidste Hr. Corfits tilfulde, med hvilken Iver den franske Gesandt drev paa Freden, og hvor uvelkommen enhver Begivenhed maatte være ham, som kunde forhale den. Gik Hr. Terlon Nys om Anslaget, visselig vilde han øieblikkelig lægge sig imellem og gjøre sit Yderste til at forpurre det.

„Nu, Rostgaard!“ hviskede han og drog Beiret dybt, „vel, at vi slap lykkeligt af den Klemme! Lad os snarest see at faae Steenvinkel fat!“

Men nu begunstigede Lykken dem, thi i det Samme kom Steenvinkel lige imod dem. Den svære Kjempe-skillelse var ikke til at tage feil af, hvorimod det lod til, at han ikke gjenkjendte Rostgaard, thi han gik forbi uden at hilse. Hans Snubhed og Forsigtighed blev stedse sig selv lig; men Rostgaard maatte have ham i Tale, gik da rask hen til ham og underrettede ham med faa Ord om, hvem den Karl med Kurven paa Armen var.

„Gaae strax til mit Kammer,“ sagde Steenvinkel uden Betænkning, „og fortøv mig der; jeg tør ei forlade Boldene, mens Kongen inspicerer.“

Han lod behændigt Dørnøglen glide ned i Rostgaards Frakkelomme og gif derpaa videre uden saa meget som at fæste sit Blik paa Hr. Corfits, der nu med Rostgaard langsomt gif op ad Mørkeport til.

Denne Port, som gennemsfjærer den indre Fæstningsvold og i hvilken Indgangsportene til Casematterne findes, staaer endnu uforandret i ærværdig Ælde. Den fører lige til Slottets Hovedportal og er bygget den saa nær, at man hindres i ret at bestue Portalens pragtfulde Billedeværk; thi Kronborg Slot er prydet, som om det ikke havde haft nogen frigeriff Bestemmelse og aldrig skulde været udsat for Odelæggelse af fjendtlige Kugler. I det Angreb, som nu forberededes mod Slottet, vilde det heller ikke blive udsat derfor. Rostgaard tænkte derpaa, da han gif gennem Mørkeport og gaae i Aanden den Dag, da han haabede at storme her igjennem i Spidsen for en Skare bevæbnede Mænd. Denne Tanke kilbrede hans Fantasi saa stærkt, at han forskrækkede sin Ledsager ved et kort Latterudbrud, der gav Gjenslyd i Hvælvingerne med hoverende Klang.

De traadte nu gennem Porten ind i selve Slotsgaarden, der paa alle fire Sider omsluttet af Bygningens anselige Fløie og slanke Taarn. Dens brolagte Flade, en halv Tønde Land stor, møder i vore Dage Diet noget eensformigt. Dengang var den derimod gruusbelagt, og i dens Midte var anbragt et skjønt Springvand, omkring hvilket en Kreds af frodige Træer udbredte behagelig Kjølighed, medens Vandstraalerne pladskede i Marmorkummen. Fordum havde Kong Christian og hans Hofmænd mangen smuk Morgen

siddet paa Steenbænkene under disse Træer og hvilet sig i deres Skygge, efterat de havde forlystet sig paa den rummelige Gaardsplads med Dystløb og Ringriden. Nu indtog de svenske Krigere deres Plads, og en Staldkarl vandede Kong Carls Heste ved Kummen.

Dette Springvand er forlængst sporløst forsvundet. Tvende Aarhundreder ere henrundne siden den Dag, da Corfits Trolle og Rostgaard traadte ind i Slotsgaarden og saae Kong Carls Heste drikke af Brønden. Slægt efter Slægt er sunket i Graven, Tiderne have bragt mange Omvæltninger, men Kronborgs stærke Mure staae endnu og møde den Dag idag med imponerende Skønhed den Beskuers Blik, der træder ind i denne kongelige Gaard; og hvem kan dvæle der uden at føle sig grebet af Bæsfrygt og ønske, at den nu levende Slægt med Kjærlighed vil bevare dette historiske Minde, et af de faa, Tiden har levet os uskadt?

Tiderne have omfistet sig! Hvad Thomas Ringo senere sang om Kronborg:

Staat da, Kronborg, indtil den sidste Draabe
Er tødt af Bæsfund, bliv, som vi ville haabe
Din Konges Bæf, bliv en Styrke for vort Land,
En Torn i Diet paa Din listig Alvindsmand —

— det passer i ingen Henseende mere; thi Kronborg er ikke mere en Torn i Diet paa Nogen, allermindst paa den listige Alvindsmand, der nu er bleven forvandet til en broderlig Ven. Heller ikke skal Danmark hente stor Styrke af denne gamle Fæstnings lave Volde. Borgen staaer der tvertimod kun som en ærværdig Olding, der sørgeligt minder om svundne Bæfmagtsdage og om den Tilbagegang i Omraade og

Magt, som stedse mere er overgaaet vort ulykkelige Fædreland. Dog bør Frederik den Andens Borg ei forfalde og smuldre hen, gnavet af Tidens Tand, saa vist som Fortids stolte Minder have befrugtende Kraft og styrke Troen paa Fremtiden, ligesom Nattens Dug qvæger Blomsterne, saa at de møde den opgaaende Sol med opreiste Hoveder. —

Efter en Times Forløb kom Steenvinkel og fandt sine Gæster, ventende ham med Længsel i hans Kammer.

„Jeg byder Eder velkommen til Kronborg høibaarne Hr. Trolle!“ sagde han usædvanlig oprømt og med større Belevenhed, end han i Reglen pleiede at vise.

„Jeg takker, Steenvinkel!“ svarede Hr. Corfits. „Dog tilstaaer jeg, at jeg under nærværende Omstændigheder vilde befinde mig bedre de fleste andre Steder, og at jeg føler stor Længsel efter at sige Farvel.“

„I føle Eder blot ganske tryk, ædle Herre!“ sagde Steenvinkel. „Først er I kommen hertil paa den gunstigste Tid af Dagen — det forstaaer Ridefogden der at indrette — thi nu spise Folkene saavel som Herskaberne, og derefter sove de; men skulde det Værste indtræffe, saa see her!“

Steenvinkel gif hen til den syv Alen tykke Idermuur, paa hvis Paneel der hang Vaaben og Hisserebbskaber, hviede en Pallast tilside og trykkede paa en skjult Heder. En lille Dør sprang da op og viste de forundrede Tilskuere et Rum, saa stort som et lille Kammer.

„Et vakkert lidet Smuthul, ei sandt?“ sagde han, og derpaa fulgte et dæmpet Udbrud af hans stille

Ratter. „Der er et Hul op til Kaminen, som bringer frisk Luft; en, to, tre, og I forsvinder der som en Troldmand!“

Steenvinkel sigtede dermed ingenlunde til sin fornemme Gjæsts Navn; tvertimod blev han noget betuttet, da han blev klog paa, at han uforvarende var kommen for Skade at gjøre det; thi Hr. Corfits svarede:

„Ikke ilde, Steenvinkel! saasom vi jo føre en Trold i vort Baaben til Anmindelse om en af vore Forfædre, Ulves Søn Hverve, der hug Hovedet af en Trold og tog saa dette Navn og Baaben an. Kunde nu saa sandt og jeg, Hverves Vtling i tolvte Led, faae Held til at hjælpe Eder og Eders brave Makkere, saa I fik dette Slot vristet ud af Kløerne paa den Troldmand, der bærer Navnet Carl den Tiende Gustav.“

„Bedre endnu,“ sagde Steenvinkel, „om det vilde slaffe sig saa, at vi fangede ham selv med! Jeg skulde vel evne at binde den Bjørn, hvor tyk og stærk han end er. Hvad tænker I, Ridesfoged?“

„Med gunstig Forlov,“ svarede Rostgaard, „da tyffes det mig, at vi spilde Tiden med unyttig Tale, og det Smuthul, I priser saa saare, Steenvinkel! det gavner os da Intet, om vi skulde blive forrastede paa den lange Bei herfra og til den yderste Bro. Lad os blive klar af Sagen, forinden Folkene komme paa Benene efter Middagsfønnen!“

„Rostgaard har Ret,“ sagde Hr. Corfits uden at vredes. „Lad mig da nu bringe Eder, Steenvinkel! Kong Frederiks naadige Hilsen. Det har glædet Hans kongelige Majestæt at fornemme, at I nu vender til-

bage til den undersaatlige Trofskab og Lydighed, I er ham skyldig."

"Jeg var stedsse Kong Frederik tro i mit Hjerte, syntes det end en Stund ei saa," svarede Steenvinkel, medens en mørk Rødme foer over hans Aasyn.

"Det troe vi gjerne," sagde Hr. Corfits; „ogsaa vil jeg anbefale Eders Begjæring om de hundrede Dukater, hvilken Rostgaard har forebragt mig. Jeg tør ei love Eder dem med Sikkerhed, al den Stund det er saare knapt med Penge i Kongens Kasse; men saasom den engelske Oberst har begjæret tusinde Dukater, da bliver der vel Raad til det ellefte Hundrede med, lykkes det at reise de første ti. Dog vil jeg tilstaae, at hverken Hans kongelige Majestæt eller jeg har ventet os sliig Begjæring af Eder, hvilket I nu strax skal faae see af denne Skrivelse med Kong Frederiks egenhændige Underskrift, og i hvilken han naadigt tilsiger Eder al Belønning og Forsømmelse, om I ved dette Anslags Udførelse beviser Eders Trofskab og patriotiske Sindelag i Gjærningen."

Hr. Corfits knappede sin, eller rettere Peer Olsens, Vest op og fremdrog af et Gjemme i sine Underklæder den kongelige Skrivelse, hvilken han rakte Steenvinkel, der tog ærbødigt nok mod den; men da han havde læst den, sagde han tørt.

"Holder Kong Frederik blot det Halve af, hvad han i denne Skrivelse tilsiger mig, da bliver jeg en holden Mand, saafremt jeg da kommer derfra med Livet."

"Tvivler I om Hans kongelige Majestæts Ordholdenhed?" spurgte Corfits Trolle i en myndig Tone.

„Just ikke det,“ svarede Steenvinkel roligt, medens han foldede Papiret sammen og stak det til sig; „men vi vide jo Alle, at Kongerne ei altid have Gyne, som Willie. I belærede mig selv nys derom, tykkes mig! men I skal finde mig at være en tro danst Mand lige fuldt. Dog maa I vide, Hr. Kammerjunker! at staaer jeg denne Dyst igjennem, visselig skal Kong Frederik da en Dag faae det at læse, han her har skrevet! Jeg begjærer da ei mere for mig selv; vilde dog endnu bede Eder anraabe Hans kongelige Majestæt derom, at, hvis jeg skulde miste min Knap, da lade han sine naadige Tilsagn gaae over paa min Søn Hans, om han arter vel og viser sig værdig til Forfremmelse.“

„Det er en billig Begjæring,“ sagde Corfits Trolle og reiste sig; „I give mig da nu Haandslag paa, at I er vor Mand, hvilket jeg modtager i Kong Frederiks Navn og som hans besuldmægtigede Udsending; det være ligesaa bindende som en hellig Ed, og Rostgaard er vort Vidne paa, at det saaledes er skeet!“

Steenvinkel rakte uden Tøven Corfits Trolle sin høire Haand, fuldt vel vidende, at efter gammel nordisk Skik var Haandsrækning et urhykeligt Segl paa en Overenskomst.

Saa brød Rostgaard og Corfits Trolle usfortøvet op og slap lykkeligt og vel ud af Fæstningen. Hr. Corfits drog Beiret friere, da han var kommen den sidste Skildragt lykkeligt forbi og havde den yderste Fæstningsbro bagved sig. Han opgav den Beslutning, han havde taget om Morgenens, nemlig at overvære en Forsamling af de Sammensvorne i Middel Hansens

Huus, hvorimod han bad Rostgaard gaae til sin Svoger og sætte dem Stevne paa Kraagerup denne Aften. Imidlertid forblev han i Herberget og fodrede Hestene; men da Rostgaard kom tilbage, tøvede de ikke et Minut længere i Staden.

De rede det første Stykke i dyb Taushed, indtil Corfits Trolle endelig sagde:

„En sær mut Karl, den Steenvinkel; mener I, han er at lide paa?“

„End hørte jeg aldrig,“ svarede Rostgaard, „at han brød sit Ord, end ikke i Smaating. Slaae vi en Streg over det, at han forblev i Fæstningen og gik i Kong Carls Tjeneste, hvilket nu, vil Gud! kan komme, hans lovlige Souverain kjendeligt til Gode, da er der Intet, som vidner imod ham, og jeg dømmer et Menneske efter hans Gjerninger.“

„Saamænd,“ svarede Hr. Corfits og red stærkere til, „fagre Ord fryde en Daare!“

Fjerde Capitel.

Droskabsbogen.

Ikke længe efter at Rostgaard og den forklædte Hr. Corfits vare redne ud fra Kraagerup for at prøve den vovelige Fart til Kronborg, gjorde Fru Birthe, hjulpen af Lisbeth, sit Morgentoilette. Saa behageligt og opmuntrende var Lisbeths Selskab og saa behændige hendes Fingre, at Fru Birthes Lyst til at fæste hende som Kammerpige paany vaagnede. Dog vilde hun ikke strax sætte den gode Forstaaelse paa Spil ved et sligt Forslag, og hun nøiedes da med at takke hende og overøse hende med Lovtaler, fordi hun med saa megen Smag havde forvandlet hende til en afdag, borgerlig Dvinde. Sandt at sige var Fru Birthe egentlig endnu skjønnere i denne simple, ærbare Dragt, end i hendes egne pralende Klæder.

De opsogte nu Kirsten, hvis Blif strax forraadte stort Velbehag ved at see sin Gjæst saaledes forvandlet.

„I kjender mig vel neppe igjen?“ spurgte Fru Birthe og neiede med gravitetist Unde.

„Nu kjender jeg Eder netop først ret,“ svarede Kirsten, „men mine Klæder gjenkjender jeg ikke; thi I bærer Dem, ædle Frue! paa en Viis, som gjør dem mange Gange nettere, end naar de sidde paa mig.“

„Det er hendes Konst,“ svarede Fru Birthe smilende og pegede paa Lisbeth. „Ak, er I saa uskjønksom ikke at vide, at denne unge Jomfru er ligesom en Fee, i hvis Hænder Alt forvandles, og for hvem Alt lykkes, hvad hun tager sig fore?“

„I sigte ei Sligt!“ sagde Lisbeth og loe; „thi det er ikke Sandhed.“

„Det er tænkeligt,“ svarede Fru Birthe og saae først paa Lisbeth, saa paa Kirsten, „at hverken I selv, eller Eders Veninder vide, hvad I duer til. I en slig Aftrog af Landet leve og døe vel stundom af Naturen rigt begavede Mænd og Qvinder ganske upaaagtede. I burde ud i Verden, Jomfru Lisbeth! og op i en høiere Kreds.“

Kirsten hørte med kjendeligt Mishag paa denne Tale og spurgte derfor med et stivt Anix, om der ellers var Noget, den ædle Frue befalede?

„Intet Andet, gode Madam Christina!“ svarede Fru Birthe i en spodsf Tone, „end at erfare Eders Befalinger. Min Hr. Gemal har strengelig paabudt mig at være Eders Anordninger lydig og hørig, saa længe vi opholde os paa Kraagerup.“

„I behager at spørge, ædle Frue!“ svarede Kirsten uden at lade sig bringe ud af Vigvægt. „Dog er det mit Raad til Eder, saafremt I har Eders Gemals og Eders egen Sikkerhed kjær, at I forbliver paa Eders Kammer, indtil de Speidere, jeg har udsendt, ere

vendte tilbage og have forvissset os om, at Egnen er ligesaa rolig idag, som den var igaar."

"Jeg takker Eder oprigtigt for Eders Omhu," sagde Fru Birthe pludselig alvorlig og høflig. "Jeg bør følge Eders Raad, og i Jomfru Lisbeths Selskab vil Tiden gaae hurtigt; men I give os dog et eller andet Haandarbeide at syse med, thi min Moder vænnede mig tidlig til Flid, og jeg ynder ei at sidde med ledige Hænder."

Fru Birthe steg nogle Grader i Kirstens Agtelse paa Grund af denne Begjæring og opnaaede saaledes sin Hensigt; thi hun slog pludselig om og besluttede at vinde „Madam Christinas" Hjerte, om det var muligt, dels for at kunne virke paa en eller anden Maade til Gavn for Lisbeth, dels fordi hun mærkede, at hun dog ikke formaaede hverken at imponere eller ferbløffe en saa klog og sindig Qvinde. Det var desuden en naturlig Drift hos hende at ville vinde ethvert Hjerte, naar det syntes hende Umagen værdt. Tjendeskab kunde hun bære og møde med lige Vaaben, men rolig Kulde udøvede en ubehagelig og trykkende Indflydelse paa hendes livlige og sangvinske Temperament.

Hun blev da forsynet med Haandarbeide og gik tilbage med Lisbeth til sit Kammer, hvis Vindue vendte ud mod Haugen og Skoven, og hvor de snart sad hver med sit Syetøi og fordybet i Samtale.

Sjelden har vel to skjønnere Qvinder vexlet Tanker og Følelser i Fortrolighed, end disse to. Symmetrien i Lisbeths Træk maatte vinde Prisen; hendes skære Hud og fine, let vexlende Ansigtssfarve forhøiede de blaae Dines straalende Glands. Dog havde Birthe

Ranzovs Træk, skjøndt noget mindre regelmæssige, en ganske eiendommelig Skjønhed. De vare flint udmeislede; den lige Næse, den lille Mund, der viste de skjønne hvide Tænder, naar hun loe; de store brune Dine og de lange silkebløde Dienhaar, det brune Haar, ikke mindre rigt, end Lisbeths blonde Lokker, det havde Alt en bedaaende Ynde, hvilket allerede mere, end een Mand, havde faaet at fornemme.

Af Lisbeths Blik straaede en dyb og reen Sjæl. Hun vakte Beundring og Kjærlighed, kunde ogsaa, naar Skjelmeriet oplivede hendes Ansigt, og man fik hendes Smilehuller at see, udøve en uimodstaaelig Magt over Mændenes Hjerter; men hvor Birthe Ranzov kom frem, der satte hun strax Lidenskaberne i Bevægelse. Der fattedes da hendes Væsen Noget, som er al Skjønheds Krone, ja som endog kan forlene den af Naturen mindre rigt udstyrede Qvinde med tiltrækkende Ynde — den takkelige Blufærdighed, som til alle Tider har været den danske Qvinde egen og er hendes bedste Pryd.

Lisbeths Syetoi gjorde raske Fremmskridt, men Fru Birthes laae snart i hendes Skjød, og hun saa vare de Sting, hun efterlod Kirsten til Grindring om sit Besøg paa Kraagerup. Derimod havde hun travlt med at udfritte Lisbeth angaaende hendes Barndom og hele Fortid; men Lisbeth var meget tilbageholdende i det Punkt, fik Fru Birthe end at vide, at hendes ny Veninde var et fattigt, forældreløst Barn og knyttet til Mikkel Hansens ved Taknemmelighedens stærke Baand. Derimod viste Lisbeth sig mere meddelelig, hvad hendes Forhold til Gregers Hansen angik, ja lod endog sit

Vid spille, da hun tegnede hans Portrait og gav nogle af hans forelskede Talemaader tilbedste.

Fru Birthe lyttede med stor Interesje til Lisbeths Beretning, thi Frierscener i borgerlig Stiil havde Nyhedens Interesje for hende; men det undgik heller ikke hendes skarpe Blik, at der under Lisbeths Munterhed skjulte sig nogen Alvor. Det anede hende, at Lisbeth ikke ganske aabnede sit Hjerte for hende, men det lykkedes hende ikke at faae den Hemmelighed frem, hvem hun virkelig elskede; thi det fornam hun mere, end een Gang, baade af Lisbeths Ord og Blik, at hun vidste, hvad Kjærlighed var. Dog var Fru Birthe tilfreds, thi Sagernes Stilling syntes hende meget gunstige for hendes Plan, at drage Lisbeth til sig; pludselig demaskerede hun sit Skjuts og sagde:

„Jeg veed nu nok til at kjende Eders ulykkelige Stilling, Lisbeth! Jeg skal sige Eder, hvad jeg i Eders Sted gjorde — jeg løb fra det Hele!“

„Da kjender I mig slet, kjære Frue!“ svarede Lisbeth med Alvor. „Intet kan bevæge mig til feigt at flygte.“

„I bukker dog under i den Kamp, troe I mig!“ sagde Fru Birthe med Eftertryk. „Hvad siger I til det imorgen at følge min Gemal og mig til Kjøbenhavn? I skal faae en Plads i vort Huus og ved vort Bord. Giv Eder trygt under vor Beskyttelse og følg os til et Sted, hvor hverken denne Gregers kan følge Eder, eller Eders Pleieforældres Brede naae Eder. Jeg skal nok mage det saa, at Hr. Corfits ingen Indvendinger gjør; vi ville tage ham i det yderste Dieblif ved Overrumpling.“

Det vilde være for meget sagt, at Lisbeth slet ikke følte sig fristet ved dette Tilbud; men dog tænkte hun ikke et Dieblis for Alvor paa at tage derimod; især fordi det vilde været et altfor skammeligt Forræderi mod hendes Pleieforældre, der havde viist hende saa stor Godhed. Hun ængstedes vistnok ved at tænke paa den Storm, der forestod, naar hun negtede at ægte Gregers Hansen, men tænkte sig dog Muligheden af at blive Gregers qvit og ligesuldt bevare sine Pleieforældres Kjærlighed. Desuden kom Fru Birthes overvættede Godhed altfor pludselig til, at hun ret kunde fæste Lid til den. Hun havde hørt Noget om, at Fru Birthes Gunst var ligesaa let at tabe, som at vinde, og hun tvivlede meget om hendes Formaaenhed til at holde de store Løfter, hun ruttede med.

Hun var altsaa ikke i Tvivl om, hvad hun skulde svare, men ligesuldt følte hun sig grebet af oprigtig Taknemmelighed, og ofte senere tænkte hun med et Suk tilbage paa de lykkelige Timer, hun havde tilbragt i den vistnok letfindige, men dog varmhjertede og indtagende Birthe Ranzovs Selskab; tænkte maaskee ogsaa da: gid jeg var løbet med Fru Birthe! men saae dog stedsse klart, at havde hun gjort det, da vilde hun med Rette fortjent Alles Ringeagt.

Hun gav altsaa et bestemt Afslag, men udtalte sin Taknemmelighed og sin Venkabsfølelse paa den varmeste og smukkeste Maade. Ikke destomindre følte Fru Birthe sig krænket og spurgte i en spydig Tone:

„Vil I da vise mig den Gunst at tillade, at jeg giver Madam Christina en lille Advarsel at bringe videre til Eders Pleiefader? Kunde jeg saa sandt

blot faae den Toldffriver fat! men i disse urolige Tider er det ei at tænke paa."

"Hjertenskjære Fru Birthe!" udbød Lisbeth, slap sit Syetsi og greb begge Birthe Ranzovs Hænder, „I vredes ikke paa mig! Vil I lægge et godt Ord ind for mig, da siger jeg Eder tusinde Tak! beder Eder dog gjøre det med Skjønsheds, at jeg ei faaer Utaf derfor siden, som en utro Datter, der har sladdret af Skole. Og saa tale vi ei mere om 'det! Er mit Selskab Eder virkelig til Glæde, da er Eders for mig en stor Lykke og Husværelse. O, lad os bruge de kostbare Diebliske, Fersynet under os at være hos hinanden, med Taknemmelighed, i Kjærlighed og Fred!"

Birthe Ranzov bevægedes i sit Hjerte og saae med Undseelse ind i Lisbeths taareblandede Øine. Hun havde talt om Lisbeths Begavelse og kaldet hende en Fee — nu følte hun, hvilken ringe Roes det var; ja, hun kom ganske ud af sig selv ved den Udel-sindethed, Lisbeths kjærlige Ord aandede og følte sig ydmyget, dog uden at det efterlod nogen Braad.

Men som hun nu sad der med et alvorligt Ansyn og taus grublende saae hen for sig, da saae Lisbeth op, og Smilehullerne i hendes Kinder kom tilsynne, da hun sagde:

"I maatte kunne fortælle mig mange lystelige Ting, om I det vilde! Vil I gjøre mig en Glæde, da lade I mig vide Et og Andet om Eders egen Ungdom og om Livet ved Hove!"

"Livet ved Hove," sagde Fru Birthe og vaagnede af sin Grublen, „det er ei altid saa fornøieligt, imellemstunder byrdesfuldt nok, endog Dronningen er mig saare

naadig, og jeg nødig vilde hendrage Livet fjernt fra hendes Nafn. Jeg tænker da med større Glæde paa min Ungdom og Jomfrustand; den var rosom og dog fuld af Glæde."

"Da fortælle I helst derom!" sagde Lisbeth livligt.

"Ja, det var lystelige Tider!" sagde Fru Birthe med et drømmende Blik. "Hvilken Gammen, naar vi kom sammen saa mange unge Mænd og Piger og legede Bulestue hos min gamle Faster, Hr. Henrik Rantzovs Hustru, Sophia Lindenov! De boede i Kjøbenhavn i vort Rabolaug, og hos Faster var en Jomfru Urne, der havde fattet stor Kjærlighed til mig, og saa løb jeg mangen god Gang derind, uden at min Moder vidste deraf."

"Var det da ei Eders Fru Moder tilpas?"

"Ikke saa! Hun frygtede, jeg skulde komme Faster til Uleilighed; men hør nu det Kuriose, vi fandt paa! Vi rottede os sammen i et lidet Selskab af fornemme Folks Børn og udvalgte en Chef; det var Johan Monrad*), en saare skøn ung Mand; jeg fik ham hjertens kjær, men saae ham ei siden," sagde Fru Birthe med et Suk.

"Hvordan maa det forstaaes," spurgte Lisbeth, "at I rottede Eder sammen i et Selskab?"

*) Nærede som ung Student stor Kjærlighed til Birthe Rantzov; blev senere Statsraad og fik mange Aar derefter det sørgelige Overb at være Formynder for hendes Børn, da hun sygelig og sindsvag henlevede sin Alderdom paa Brahetrolleborg i Fyen.

„Nøie efter Ordene,“ svarede Fru Birthe; „vi havde endog opsat visse Artikler, hvorefter vort societé skulde rette sig; saa havde vi og vor Fiskal og Sparebøsse, hvori skulde gives til Straf og Bøde af hver, som blot forsaae sig med udydig Tale. Alt var anstillet paa Dyd og Høviskhed. Dog havde hver Jomfru sin Ridder og skulde holde sig til ham, ganske som det i Romanerne fremstilles. Johan Monrad udvalgte da mig; altid vare vi sammen, og i lang Tid kom ingen Anden i min Tanke. Dengang,“ sluttede Fru Birthe med blussende Kinder, „var jeg knap fjorten Aar og munter som en Lærke.“

Fru Birthe gif nu først i sit nittende Aar; det fattedes hende da heller ikke nu paa Ungdom og Liv, og Lisbeth kunde tænke sig, hvor lystig hun maatte have været for fire Aar siden.

„Det maa have været herligt!“ sagde Lisbeth med en sørgmobig Tanke paa sin egen glædeløse Barnedom. „Hvormed fordrev I Tiden, naar I vare samlede?“

„Det gif lystigt til, maa I troe,“ svarede Fru Birthe og loe ved Grindringen derom, saa hendes skjønne, hvide Tænder kom for Dagen; „snart med Leg, snart med Dands. Den Juul legede vi Julebuk i Farbroders og Fasters Gemakker, og det var over al Maade kuriøst og til at lee sig syg af, da Johan Monrad kom busende ind, udklædt som Julebuk med et brændende Lys befæstet over sit Hoved og Julestjernen paa en Stang, ret som man seer Drengene løbe om paa Gaden. Har I da ingenfinde været med til Sligt, Lisbeth?“

„Ikke paa den Viis,“ svarede Lisbeth og bøiede sig over sit Sytøi. „Kun saa unge Folk søge Middel Hansens Huus, og mine Pleie=Forældre gaae meest til Bommergilder*). Der er ikke meget lystigt i Helsingør, var heller ei før Krigen. Dog var jeg forgangen Aar til en Baagestue, da vi holdt Vagt ved Juliane Mogensdatters Liig, en fornemme Borgerkone der i Staden, som døde ganske ung, hvorover hendes Mand hængte i stor Sorg og Bedrøvelse. Der bleve vi stort beværtede og forlystede os den ganske Nat med at lege Pantelege, dog uden altfor megen Støi, og det tykkedes mig at være bedrøvelige Løier, naar jeg saa gennem Døren til den Døde, som laae der i sin Kiste saa bleg og kold.“

„Hu, ha!“ sagde Fru Birthe gysende; „den Baagen lade vi vort Ejerskab om.“

„Men saa gjøre vi Borgerlige ikke,“ svarede Lisbeth, „endog jeg vilde ønske, det var saa. Det huer mig slet at gjøre Løier lige i Dinene paa Døden; men da jeg tog Mod til mig og sagde det til mine Pleieforældre, saa skammede de mig ud. Min Pleiemoder formenter, det var kjærligt og sjønt paa slig venlig Maade at trøste den sorgende Enkemand og saa ham til at forglemme sit Forliis, og min Pleiefader spurgte mig, om jeg da ikke havde saa megen Forstand, at jeg kunde skjønne, at slige Sørgestuer og Baagenætter med sømmelig Gammen og Tidfortjente til at befordre kjærlig og fortrolig Omgængelse mellem

*) Gilder for ældre eller gifte Folk.

Naboer? Jeg maa tilstaae, at jeg end ikke i denne Stund kan det." —

Tiden fløi, medens de saaledes samtalede, og de glemte næsten, hvor de vare og hvilke Omstændigheder der havde ført dem sammen, indtil Lisbeth endelig levende nok blev mindet derom; thi Fru Birthe kom til at omtale en ung adelig Dame, en Veninde af hende, som elskede en Herre ved det svenske Hof, der under et Ophold i Kjøbenhavn havde fattet Kjærlighed til hende. Dengang syntes hendes Forældre ikke at være imod denne Forbindelse; men da Krigen brød løs, skiftede de Sind; thi de bleve grebne af den almindelige Forbittrelse, som da blussede op mellem Danse og Svenske, og som nu truede med ganske at tilintetgjøre de Elskendes Lykke.

"Hvad tænker I derom?" spurgte Lisbeth med rødmende Kind; „burde denne unge Jomfru af patriotiske Hensyn udrive sin svenske Kjæreste af sit Hjerte?"

"Paa ingen Viis!" udbrød Fru Birthe; „danskt, svensk, tydskt eller fransk, hvad Vægt ligger derpaa, naar man elsker? Havde jeg fattet Kjærlighed til en svensk Herre, jeg kunde ei Andet, end elske ham, om saa baade Danmark og Norge gik tilgrunde."

Lisbeth havde selv sørgeligt nok erfaret det, at Gud Amor hverken respekterer Landegrændser eller Nationalhad; men hun kunde dog ikke finde sig i den Cosmopolitisme, hvilken Fru Birthe saa uforbeholdent prædikede.

"Skjønnest vilde det vel være," sagde hun tøvende, „om hun kunde vinde den svenske Herre for Danmark."

„Sikkerlig!“ svarede Fru Birthe; „og lader han sig ikke vinde, da giver jeg ei Meget for hans Kjærlighed; thi Pigen maa jo lyde sine Forældre og blive ved sit Land, men Manden har sin Frihed og kan drage, hvorhen han vil.“

„Sandt nok,“ sagde Lisbeth og saa op med et usikkert Blik; „dog gjorde han det, da vilde han jo blive en Forræder mod sit eget Fødeland.“

„Da vil det falde hende haardt at glemme ham,“ mente Fru Birthe, „thi han er en vacker Herre at see til. De svenske Herrer ere skjøne og have et saare høvst Bæsen; den skønneste af dem alle, saa og den kjæfeste saa jeg forgangen Sommer i Kjøbenhavn, og lidet anede det mig, at han var der paa sin Konges Befaling som Spion, saa frank og stolt gif han ind og ud hos os og hos Alle. Det var den svenske Generalquartiermester-Lieutenant Erik Dahlberg.“

Dette Navn ramte Lisbeth altfor uventet fra den Kant, og hendes Tanter fyste dog netop saa travlt med hendes Hjertes Afgud, at hun trods al indre Modstræben rødmede dybt; ja endog hendes Hals og Barm fik et svagt Rosenffær.

„Ei, kjender I den Herre?“ udbød Fru Birthe smilende og med et ubehageligt forsende Blik.

„Vel maa jeg kjende ham,“ svarede Lisbeth, harmfuld over den ringe Magt, hun havde over sig selv, „saasom han ofte har ligget i Quartier i mine Pleieforældres Huus.“

„Seer man det!“ udbød Fru Birthe med et skalkagtigt Smil; „saa maa I vide, at jeg ikke løi, da jeg kaldte ham skøn.“

Lisbeth hentsant nogle Dieblikke i taus Grublen; thi hun spurgte sig selv: hvad vilde Birthe Ranzov gjøre, hvis hun var i min Stilling og elffede Grif Dahlberg? Vilde hun advare ham mod den Fare, der truer ham, stifte Bud til ham og bede ham ikke næste Gang at tage Qvarteer paa Kronborg? Lisbeth sølte stor Lyst til at forelægge Fru Birthe dette Spørgsmaal, men tænkte i samme Dieblik, at det var overflødigt her at spørge; thi det stod skrevet i de straalende Dine med det lidenskabelige Blik, som hun nu saae ind i, at Fru Birthe vilde advare ham. Hun hørte vel til de lykkelige Menneſker, der uden lang Betænkning handle efter Hjertets Drift og pludselige Indskyddelser. Dog nei, tænkte Lisbeth atter — ikke lykkelig! thi der gives værre Ulykker, end den Elffedes Forliis, Død og Undergang; og som denne ophøiede Følelse tilkjæmpede sig Seier i hendes Hjerter, saae hun op og mødte Birthe Ranzovs forstfende Blik med et andet, der var saa reent, stjønt og begejstret, at det Spørgsmaal, Fru Birthe havde paa Læben, forstummede.

Det var en velgjørende Tausked og gjorde Fru Birthes fine Følelse Vre. Hun havde reist sig og stod foran Lisbeth med forslagte Arme; nu bøiede hun sig over hende, tog hende blidt under Hagen og gav hende et hjerteligt Kys.

Kirsten viste Lisbeth uden sit Vidende en stor Tjeneste ved i det Samme at træde ind og bringe Fru Birthe den Bessked, at der Intet var til Hinder for at spadserere i Haugen, og der begave de sig da alle Tre ud, og Kirsten viste sin fornemme Gæst baade Haugens Herligheder og Husets hele Indretning lige

indtil Høsehuset og Kalvebaasen, medens hun gjentagne Gange fik Lovtaler over den skønne Orden, der herskede overalt.

Saaledes gik Tiden, indtil Rostgaard og den fornummede Hr. Corfits vendte tilbage, og de Alle i Forening nøde det Maaltid, som Kirsten havde i Beredskab, men som blev en sildig Middag efter de Tiders Skik. Derefter overraskede Fru Birthe Rostgaard og Kirsten ved at begjære en Samtale med dem, men valgte Diebliffet dertil, medens hendes Gemal havde fjernet sig for atter at isøre sig sine egne Klæder. Lisbeth sendte Fru Birthe et uroligt og advarende Blik, da hun med sin Vært og Værtinde gik ud i Haugen, men fik kun et fortrøstningsfuldt Nik til Svar.

Overraskelsen blev endnu større, især for Rostgaard selv, da Fru Birthe nu fortalte ham, hvorledes hun ved et Tilfælde, da hun den foregaaende Dag havde overrasket hans Hustru ved Bøgen, havde faaet Ord at høre, der havde givet hende et Bink om den Stilling, i hvilken Jomfru Lisbeth befandt sig; at hun ved at spørge Lisbeth nærmere ud havde, trods al Modstræben fra den kjære Jomfrues Side, faaet Kundskab om, at hendes Pleieforældre agtede at bortgifte hende mod hendes Villie, og at dette havde bedrøvet hende meget at høre.

„Det er stor Synd af Eders Svoger,“ sagde hun, „og saasom vi have fattet Godhed for bemeldte unge Jomfru, og hendes Fremtids Lykke ligger os paa Hjerte, da er det vor indstændige Begjæring til Eder, Hr. Ridfoged! at I bringer Hr. Mikkel den Hilsen fra min Gemal og mig, at han ikke gjør

Misbrug af sin faderlige Myndighed og den unge Piges forladte Stilling, men farer lempeligt frem."

"J tilgive mig, ædle Frue!" svarede Rostgaard roligt, men i en fast Tone, „at jeg reent ud maa afslaae at besatte mig med slig Mellemkomst. Heller ikke vilde J anmodet mig derom, havde J været underrettet om alle Omstændighederne ved denne Sag. Endnu fornam jeg Intet om, at min Svoger har paatænkt at anvende Tvang mod sin Pleiedatter, hvem han hidindtil har viist overvættens stor Godhed, og som er os Alle kjær. J berolige Eder da ganske og stole trygt paa, at Lisbeth i hvert Fald vil blive christeligt og godt behandlet."

Men det var saare langt fra, at Fru Birthe følte sig beroliget, og hun var i sin gode Ret, thi hvad myndige Forældre i hine Tider kaldte — „christeligt" — var tilvisse ofte et skammeligt Misbrug af Ordet. Hun brusede da op, talte baade Rostgaard og Kirsten haardt til og truede tilsidst med at paakalde Dronningens mægtige Beskyttelse og tage Hevn, hvis der skete Lisbeth nogen Uret; men Alt forgjæves. Den sidste Trudsel vilde maaskee gjort noget Indtryk, havde det gjaldt en Datter af Rostgaard selv, men nu henviste han Fru Birthe ærbødigt til sin Svoger som rette Bedkommende og lod sig ingenlunde kysse af den Trudsel med Dronningen, allermindst i disse Krigens Tider, da Majestæterne neppe kunde værges for deres egen Arne. Fru Birthe forlod dem da i stor Forbittrelse, trak sig tilbage til sit Kammer, efterat hun først havde budet Lisbeth at følge sig.

Der udøste hun sin Harm for Lisbeth, som med Bekymring hørte hendes Beretning om, hvad der var blevet talt mellem Rostgaard og hende, men dog sluttelig talte sin Beskytterinde for hendes Vennskab og Nidkjerhed og søiede saa til:

„J har, saa haaber jeg dog, ei heller gjort mig nogen Skade derved; thi det maa J troe, at baade Rostgaard og hans Hustru mene mig det godt og ere betænksumme i al deres Færd. Kjender jeg dem ret, da tie de ganske og sige Intet, der kunde sætte ondt Blod hos mine Pleieforældre.“

Fru Birthe svarede djærvt nok derpaa og gav baade Rostgaards og Mikkel Hansens Tilnavne, der løde drøie nok i en saa fiin og skøn Dames Mund; men saa forvandt hun sin Brede og slog om i overgiven Lyftighed.

„Skulle vi spille dem det Puds,“ sagde hun, „at bryde ud af vort Fængsel og søge til Skovs?“

J det Samme satte hun sig op i Bindueskarmen og stødte Vinduet op.

„J husse paa den store Fare og gjøre ikke det!“ raabte Lisbeth og traadte til; men inden hun saa sig for, var Fru Birthe, let som en Gazelle, sprunget ud i Gangen, og Lisbeth vidste nu Intet bedre, end at følge efter.

Fru Birthe løb ned ad Gangen mellem Buxbomhæffene og styrede lige mod den søndre Laage, som ikke kunde sees fra Huset; men hun blev standset i sin Fart derved, at Peer Olsen pludselig traadte ind ad Laagen med en Spade paa Nalken.

„Hvor er Din Madmoder for Tiden?“ spurgte Lisbeth, som nu var kommen til.

„Hun er ude i Gaarden at fodre Hønsene, eller var der lige nu,“ svarede Peer, som med Huen i den ene Haand nysgjerrigt dumt betragtede Fru Birthe. „Husbond og Kammerjunkerens“ spiede Peer til, „sidde og samtale inde i Vænkammeret.“

„Saa afsted med os, inden de blive os vaer!“ sagde Fru Birthe; men Lisbeth greb hende om Armen og fortsatte sit Forhør over Peer.

„Veed Du Noget om Svenskerne, Peer?“ spurgte hun; „er der Fare ved at gaae i Skoven?“

„Ikke meer Fare, end inde i Storstuen,“ svarede Peer med et bredt Griin, „og ikke mere Svensker, end her i min Hue!“

Fru Birthe loe og klappede i Hænderne.

„Dog kunne de komme brat over os,“ sagde Lisbeth betænkeligt.

„Paa det Lav!“ svarede Peer med en uventet fløgtig Mine. „Vi have da nu ikke haft Krig her paa Egnen i samfulde ni Maanedes for Intet! Husbond gav strengelig Befaling alt imorges at vaage nøie over Herskabets Sikkerhed. Farbroder og de Humlebæk Karle holde Vagt paa Strandveien, Mogens Smed ligger paa Udsig paa Torp-Beien, og Skovrideren er med Sine paa Vagt bag Skovens vestre Hegn.“

„Saa tør vi vel rove det,“ sagde Lisbeth.

„Gaae I blot trygt i Skoven, Jomfru Lisbeth!“ sagde Peer med en beskyttende Mine, „og I med, lille Frue! Dog ikke videre, end her omkring Hejdevang,

og skulde I høre ligesom Skriget af en Ugle, da iil snarest til Huse!"

Fru Birthe havde ikke afventet Slutningen af Peers Tale; hun var allerede ude af Laagen, svingede en Rosmaringreen, hun havde taget af en Bust i Haugen, og raabte:

„Nu fort, hallo! afsted til den grønne Skov!"

„Bevert Qvindfolk det!" tænkte Peer, som blev staaende og saae efter Fru Birthe og Lisbeth, der gik rask over Hejdevang ad Skoven til; „jeg gad nok være Orleans*) med hende!"

Derpaa gik han op ad Stalden til, hvor det drønedes, det vil sige Qvæget smaabrølede efter Qde, og og Peer var for denne Dag Røgter; men han besluttede i sit stille Sind ikke uden Nødvendighed at spolere Fornøielsen for de unge Qvinder ved at røbe, hvor de vare, thi han var snart bleven klog paa, at de søgte til Skovs uden Forlov.

Det varede ikke mange Minutter, inden Skovens Kroner overskyggede Birthe Kankov og Lisbeth. De nys udfoldede Blades friske Duft, Eftermiddags Solens milde Glands, som straaede gennem det lysegrønne Løv, Fuglenes Sang frydede dem. De bleve Børn igjen, løb omkring og plukkede Anemoner og Violer, mødtes saa atter og gik videre Arm i Arm, men standsede nu og da for at betragte et skjønt Træ, eller glæde sig ved et Udkig til det blaa Sund. Skoven gjenløb af deres klangfulde Stemmer, medens de samtalede, loe eller sang, og de fløe Raadhyr flygtede raslende hen-

*) I Ledtog med.

over det visne Løv, som endnu dækkede Skovens Bund. Omfider kølnedes dog deres Mod, og de satte sig i Græsset bag nogle Tjørnebuske, hvis Blomsterknopper allerede vare hvide. Der fordybede de sig i alvorlig Samtale, og den var gaaet livligt nok en Stund, da Fru Birthe pludselig taug, greb Lisbeth om Armen og pegede ind i Skoven.

Lisbeth saae derhen og studsede. En gammel laset Rjerling med et mørkt rynket Ansigt og et rødt Klæde om Hovedet gik langsomt og krumrygget forbi. Hun havde en Pose paa Ryggen og støttede sig til en Knortekjerp; hun gik langsomt og tungt, smaasnakkende med sig selv; een Gang loe hun stille og uhyggeligt. Hun kom tæt forbi dem, men blev dem ikke vaer. De bleve siddende uden at røre sig, Fru Birthe med sin Haand paa Lisbeths Arm, og stirrede efter Rjerlingen, indtil hun var dem af Syne. Saa vendte Fru Birthe sig til Lisbeth og sagde med blegnende Kind:

„Gjenkjendte I hende?“

„Ja,“ svarede Lisbeth med dæmpet Røst, „ihdske Else!“

„Heren!“ sagde Fru Birthe med sagte Stemme, som om der endnu var Fare for at blive hørt.

„Hun er ond,“ sagde Lisbeth gysende, „sikkert i Pagt med Djævelen.“

„Nævn ham ei!“ udbrød Fru Birthe, „det kunde lokke hende hid.“

„Hun spaaede mig ilde den Aften i Teltet ved Tidsvilde,“ vedblev Lisbeth; „endog jeg stedse har været hende god og ingen Tid negtet hende Almisse; men min Pleiefader viste hende bort.“

„Spaaede hun dengang Eder?“ spurgte Fru Birthe og vaagnede som af en Drøm; „hvad da?“

„At jeg skal døe ugift.“

„Værre Ulykke kan times Eder, end det!“ udbrød Fru Birthe i en bitter Tone.

„Dog skal jeg faae en Fæstemand, men ei brede hans Dug, ei rede hans Seng, end mindre bære hans Navn; hvilken sær Fæstemand maa det blive?“

„Han kan jo døe inden Brylluppet; den Spaadom var ei saa slem.“

„Hun spaaede og, at jeg skal ende, som jeg blev født, i Mørke; thi jeg er et Slegfredsbarn — nu veed I det, kjære Fru Birthe! Agter I mig ringere for det?“

Birthe Ranzov rystede paa Hovedet og slog sin Arm om Lisbeths Liv.

„Ende vi ei Alle i Mørke, naar Dødens Nat kommer?“ spurgte hun; „men mig spaaede den lede Hex, at mine Børn skulde ende i Banvid, og at Slægten skal døe som et visst Træ.“

„Visseelig kan Herren gjøre sliq ond Spaadom til Intet,“ udbrød Lisbeth, „holder I Eder til ham og troer paa ham!“

Men den Trøst faldt død til Jorden for Birthe Ranzov; thi hun tænkte paa det, Hexen havde sagt om, at hendes Huusbonds Hjertefred skulde være hos hende som Glar i et Barns Hænder, og paa det Hexen havde spaaet Hr. Corfits, at han skulde leve med Vre, men dog prøve Skam, og Skammen skulde komme fra den, han havde kjærest, hvo det saa var; — men derom fortalte hun Intet.

Den Spaadom om hendes Børn voldte hende mindre Uro, thi endnu havde hun ingen Børn at være bekymret for. Ikke heller laae hendes Gemals Hjertefred hende paa Sinde, thi hun elskede ham jo ikke, og der forløb neppe nogen Dag, uden at Freden mellem dem gik sønder som et Glar; men derfor mente hun, at han idetmindste maatte bære den halve Skyld. Derimod harmede hende den Spaadom, at hun skulde plette sin Huusbonds Ære. Herens Ord vare grundede paa et dybt Kjendskab til hendes Karakter, og de mødtes undertiden paa en ildevarslende Maade med de onde Lyster i hendes eget Hjerte, saaat hun til sin Tid tænkte paa den Banære, der virkelig kom over hende, som paa en Skjebne, der var hende beskikket, og som hun i intet Tilfælde kunde undgaaet.

En pludselig Raslen i Bussene forstrækkede hende, og hun soer op med et lille Skrig; thi Synet af Heren havde bragt hende i en spændt og ophidset Stemning.

„Hvad var det, Lisbeth?“ spurgte hun og saae sig om.

„Et Raadhyr, der kom græssende herhid,“ svarede Lisbeth; „det blev os pludselig vaer og flyede; men det lider ad Aften,“ vedblev hun og saae sig uroligt om i Skovens Dæmring, „lad os bryde op og stræbe, at vi naae Gaarden, forinden det bliver mørkt. Hvad mon dog Eders Gemal tænker?“

„Hvor ere vi?“ spurgte Fru Birthe. „I veed det ikke mere, Lisbeth!“ vedblev hun i en bebreidende Tone; „Skam skal I faae, er I gaaet vild!“

„Naar vi følge denne Sti,“ svarede Lisbeth, „da komme vi lige til den store Bøg.“

„Er I sikker i Eders Sag?“ spurgte Fru Birthe med en tvivlende Mine og i en ængstelig Tone.

„Fuldelig!“ svarede Lisbeth roligt.

De gik nu raadt henad Stien med hinanden under Armen, og Fru Birthe holdt sig tæt til Lisbeth.

„Hvad om nu Svenskerne kom over os?“ spurgte hun pludselig.

„I foregøgle Eder ikke Sligt!“ svarede Lisbeth utaalmødt; „tidsnok at ræddes, naar det sseer.“

„Men om det nu skete, hvad vilde I saa gribe til, Lisbeth?“

„Jeg vilde ikke flye, men tage roligt imod dem.“

„Da vilde jeg løbe og skrike det Bedste jeg kunde.“

„I skulde ei have det nødt, Fru Birthe,“ sagde Lisbeth, „al den Stund jeg skulde hviſte de Skjelmer et Ord i Øret, som nok vilde gjøre dem tamme.“

„Hvilket Ord kan det vel være?“

„Jeg vilde true dem med Erik Dahlbergs Brede.“

„Lisbeth!“ udbrød Fru Birthe, „I er hans Fæstemø; Skam faae I, at I dølgede det for mig!“

„Jeg er det ikke,“ svarede Lisbeth med et tungsindigt Smil; „men han har givet mig den Forlov at gjøre saa. Vi talte en Dag om Krigens Farer, dengang Rostgaard var bleven oversaldet og plyndret paa Hjemveien til Kraagerup. Da vrededes han og skjeldte paa sine Landsmænd. Kommer I nogen Tid i sliq Fare, Jomfru Lisbeth, sagde han, da nærne I trygt mit Navn og true dem med min Brede, krumme de et Haar paa Eders Hoved!“

Fru Birthe faae paa Lisbeth, hvis Kinder blussede og saa atter bleve blege.

„J vredes ikke paa mig,“ sagde Fru Birthe efter nogle Diebliffes Taushed, „at jeg taler reent ud; men det seer jeg grant, at har han sagt Sligt, og J er endda ikke hans Trolovede, da har J, kjære Lisbeth! for Sanden spillet Eders Kort slet.“

Birthe Rangov havde vel paa en Maade Ret; thi var Erik Dahlberg falden i hendes Garn, da vilde hun efter al Sandsynlighed vidst at spinde ham saaledes ind, at det ikke vilde faldet ham let at slippe derfra; men Lisbeth var for stolt, reen og ædel en Sjæl til at lægge Snarer.

„J kjender ikke den Mand,“ sagde hun i en heftig Tone; „hans Hjerte er af Staal. Han elsker Intet paa den vide Jord, uden Kong Carl og sin Raarde.“

„Da bør han have vor Foragt,“ sagde Fru Birthe og hævede sit Hoved; „jeg mistvivler og om, at han skulde være saa mægtig, at hans blotte Navn vilde formeae at beskytte Eder mod svenske Marodeurer.“

„Da er han dog høit agtet, æret og frygtet,“ tog Lisbeth ivrigt til Gjenmæle. „Kong Carl elsker ham fremfor Alle. Saa maa J og vide, at han er en gudfrygtig, ædel og retfærdig Herre; Danmarks Fjende, destoværre! men dog barmhjertig mod de Overvundne og har ydet mine Pleiesforældre og mig stor Beskyttelse i denne Krig.“

„Af, mit Hjerte!“ udbød Fru Birthe, holdt Lisbeth fra sig, medens hun saae hende ind i Dinene, „hvor Du elsker!“

En liflig Rødme paa Lisbeths Ansigt og et hastigt forsvindende Glimt fra hendes Dine, i hvilket hele

hendes Hjertes Omhed lod sig see, gav fuld Bekræftelse, men der kom ikke et Ord over hendes Læber.

„Da hør min Dom!“ sagde Fru Birthe, som om hun havde faaet Svar med lydelige Ord; „denne Staalmand er Eder ikke værd; I er ham kjær, men Vre og Gods er ham dog kjærere. Der fattes Eder Noget — adelig Byrd og en skøn Gaard. Han stræber i Veiret og vil grunde en Slægt. Endog jeg nu selv er af adelig Rod og kjender den Herlighed at have Gaard og Gods, saa bryder jeg dog Staven over ham; thi jeg veed, at han er af borgerlig Stand og burde ei holde sig for god til Eder.“

„Nu sig I ei mere!“ udbroød Lisbeth og rev sig løs; „men,“ vedblev hun, „at I kan vide, at jeg ei bygger paa sagre Ord og stolte Løfter alene, naar det gjelder at værgе min Person, da see her!“

Som hun sagde dette, stak hun Haanden ind paa Barmen og drog af sin Brystdug en lille Dolk frem; den sad i en zirlig sølvbeslagen Skede, af hvilken hun drog Klingen. Hendes Dine lignede som Staalet, mens hun sagde:

„Hellere Død end Vanære!“

„Harde jeg saa sandt Eders Mod, Lisbeth!“ sagde Fru Birthe gysende; „men lad os komme fort, Mørket falder paa.“

De gik nu raaskt videre i Taushed, indtil de bemærkede Lysning i Skoven, og Fru Birthe blev befriet for sin Angst ved det Udraab af Lisbeth:

„Nu ere vi ved Bøgen!“

Men som de vilde gaa videre ud i Hejdevang, fornam de Stemmer og bleve da forsigtigt staaende for

først at forviſſe ſig om, at det var Benner og ikke
 Tjender. De hørte flere Mandſtemmer tale hende
 under Bøgen, ſkjøndt i en dæmpet Tone. Liſbeth, ſom
 ſtod fremmeſt, ſlog pludſelig op med Haanden, liſtede
 ſig heelt hen til Krattet og vinkede ad Fru Birthe,
 der ufortøvet fulgte efter, og nu vare de, ſelv fuld-
 kommen ſkjulte, Vidner til, hvad der foregik.

Med Anſigtet vendt imod dem ſtod Corſits Trolle
 og i en Kredſ foran ham fem Mænd, af hvilke Fru
 Birthe kun kjendte Roſtgaard, men Liſbeth gjenkjendte
 ſtrax de andre fire, ſom vare Hr. Henrik Gerner, Ma-
 giſter Chriſten Tiſjøb, Jens Henriksen og Mikkel Hanſen.
 Samtalen var ſtandſet, og der herſkede dyb Taushed.
 Hr. Corſits ſtod med forſlagte Arme og ſaae ned for
 ſig; Hr. Henrik ſtod ham næſt med foldede Hænder og
 Blikket vendt opad, de Andre havde Blikkene vendte
 mod Corſits Trolle. Aſtenrødens Skjær faldt hen under
 Bøgens Bladehang, og Liſbeth blev vaer, at der var dyb
 Alvor over ethver Maſyn. Da blottede Corſits Trolle ſit
 Hoved, og de Andre fulgte hans Exempel.

„I Hans kongelige Majeſtæts Navn og ſom Kong
 Frederiks Befuldmægtigede,“ ſagde han langſomt og
 med Bægt, „vil jeg da nu tage det Loſte af Eder, I
 brave Dannemænd! at I af al Formue ville befordre det
 Anſlag, vi nys have aftalt, og om hvis Iværkſættelſe
 vi ere blevne enige. Sværge I da nu at ville ſætte
 Liv og Gods paa dette Foretagende? At I til ſidſte
 Blodsdraabe ville kjæmpe for Konge og Fødeland, naar
 Timen er der? At Ingen af Eder, ſelv ikke under Pinſler
 vil røbe vor Plan eller angive nogen af Eders Med-
 ſammenſvorne?“

„Ja,“ svarede Røstgaard med fast Stemme, „ja, saa sandt hjælpe mig Gud!“

De Andre gjentog den samme Ed, Christen Tilkjøb med høi Røst og Begeistring i sit Blik; men da Raaden kom til Hr. Henrik, løftede Corfits Trolle Haanden og sagde:

„Af Eder, værdige Hr. Henrik! forlanges det ikke, at I skal bære Raaben; overalt kræves ingen Ed af Eder, af hvem ikke hyderligere Deeltagelse i dette Anslag er fornøden, uden den, I alt har beviist ved at agere Tolk.“

„Jeg taffer Eder, ædle Hr. Corfits Trolle!“ svarede Gerner, „for det Hensyn, I saaledes beviser min geistlige Stand og mit hellige Embede, som forbyder mig at gribe Sværdet Vi, som ere kaldede at være Guds Tjenere og hans Kirkes Forvaltere, vi bør og være Fredens Mænd. Dog siger jeg ei dette og tager det ei til Rettesnor af Frygt for Døden. Som Tolk er jeg jo allensfals Participant i dette Anslag, som er stilet mod den svenske Majestæts Herredømme i dette Land, løber samme Hæfard som disse andre gode Mænd og har, som de, sat Liv og Gods ind. Guds Villie fæe da med Eder Alle og med mig! Gid dette Anslag maa være af den Beskaffenhed, at det finder Naade for Herrens Dine! Han velsigne denne vor Gjerning til Kongens og Fædrelandets Dypreisning og give os Seier! Amen!“

„Amen!“ sagde Christen Tilkjøb med høi Røst og de Andre gjentog alle efter hverandre: Amen, Amen!

Birthe Rantzov og Lisbeth fore sammen, da Skoven gav Gjenklang af dette hellige Ord, som beseglede Pagten

mellem de Sammensvorne; men Lisbeth kom derefter til at skjelve og brast i Graad. Fru Birthe begreb ikke, hvoraf denne stærke Sindsrystelse kom, da Lisbeth dog nylig havde teet sig saa modigt, men hun kom derved i Tanke om, at mens hun nu snart drog bort og vilde være i Sikkerhed, saa efterlod hun dog Lisbeth paa Skuepladsen for en blodig Bedrift og dertil i en mislig Stilling. Hun trøstede hende da ikke blot, men fornyede sit Tilbud at tage hende med. Lisbeth gjen- vandt dog snart sin Fatning, afflog venligt Fru Birthes fornyede Tilbud og bad hende ikke være bekymret for hende.

Fru Birthe havde imidlertid faaet Lisbeth forunderlig kjær, hvortil sikkert de overordentlige Omstændigheder, under hvilket deres Venskab var blevet stiftet, bidroge Sit. Saa indholdsrige havde disse to korte Dage været, at hun var tilmode, som om hun havde kjendt Lisbeth i ligesaa mange Aar, og det smertede hende at skilles fra hende. Hun gav da et smukt Beviis paa det gode Hjerte, hvilket hun dog trods al sin Letsindighed havde; thi hun tog den ene af de to kostbare Ringe, hvilke hun bar, af sin Finger og rakte Lisbeth den.

„Tag den!“ sagde hun hurtigt og med hvissende Stemme, „ei blot som Skjænk og Gave og til Andmindelse om mig, men som en Talisman. Stedes I nogen Tid i Nød, Lisbeth! og ønsker min Bistand, da skal et Bud med denne Ring, og jeg skal ile til Eder, om det er muligt.“

De Sammensvorne stode endnu ved Bøgen og samtalede med dæmpet Stemme; men da lod pludselig

et Ugleffrig fra Gaarden; vildt fkingrede det og gav Gjenlyd trindt om.

„Guds Død!“ raabte Corfits Trolle, „der har vi dem! Min Gemal. — hvor er hun, og hvor faae vi hende fat?“

„Corfits, jeg er her!“ raabte Fru Birthe og brød gennem Krattet.

„Nu!“ udbød han og tog hende i Favn, „det var da en Guds Lykke.“

„Lisbeth er her ogsaa — der kommer hun!“ sagde Fru Birthe, medens de Andre studsede, og Mikkil Hansen traadte til.

„Hvad gjøre vi nu?“ spurgte Corfits Trolle.

„Der kommer Peer!“ sagde Rostgaard. „Han vil give os nærmere Underretning; kanskee er Faren ikke overhængende, thi dette var det første Ansfrig.“

Peer løb tværs over Tøften og var i faa Minutter ved Bøgen.

„Evensken kommer!“ sagde han, forpustet af at løbe; „han er i Langstrup og Dangelykke, kanskee alt i Sletten.“

„De komme Syd fra,“ sagde Rostgaard roligt; „om en god halv Stund vil Fortravet være her. I bør ikke gaae tilbage til Gaarden, Hr. Corfits! Peer skal føre Eder ind i Skoven til et sikkert og luunt Tilflugtssted, hvor I maa forblive inat; inden Dagen gryer, maa I være paa Søen.“

„Ja, Gud give vi vare der!“ udbød Corfits Trolle, medens Fru Birthe klyngede sig til hans Arm. „Det kan glippe for os endnu!“

„Vil Gud, da skal Alt gaae godt,“ sagde Rostgaard i en fortrosthedsfuld Tone. „Evenskerne have i den sidste Tid ingen Strandvagter stillet ud, da de ikke have Angreb at frygte. De ville være trætte af det lange Ridt, thi de komme sikkert fra Leiren, begjære Aftensmad og søge Hvile. Gaae I kun trostigt med Eders Frue ind i Skoven og følg min Svends Anvisning; naar det er blevet mørkt, skal jeg skikke ham ud til Eder med nogen Fetalie; men nu tøve I ikke længer!“

Hr. Corfits og hans Frue toge venligt men hastigt Afsted med Rostgaard og hilste de andre Sammensvorne, der ærbødigt blottede deres Hoveder. Fru Birthe vexlede til Afsted et Haandtryk med Lisbeth og sagde med Fatning og Anstand et Par venlige Ord til Mikkel Hansen om, hvor kjær hun havde faaet hans Pleiedatter og takkede, fordi Lisbeth havde været hende til Tidfort og Opvartning paa Kraagerup. Saa gik de med Peer Olsen og forsvandt snart mellem Skovens Stammer.

Imidlertid toge de helsingørske Borgere og Hr. Henrik i Hast Afsted fra Rostgaard og gik, Lisbeth ved sin Pleiefaders Arm, ad en anden Skovsti op til Skovridergaarden, hvor deres Vogn og Hr. Henriks Hest vare satte ind, og hvorhen de naaede uden Forhindring, og saa droge hver sin Vej.

Rostgaard derimod ilede tilbage til Gaarden for at tage imod de ubudne Gæster og lade sin Hustru forpleie dem saa vel, at al Lyst til at streife omkring skulde forgaae dem. Imidlertid glemte han ikke Hr. Corfits og Fru Birthe, der tilbragte en ængstelig og

ubehagelig Nat i den samme Hule, hvor Rostgaard havde skjult sig, da han red ud for at drage til Admiral Opdam. De bleve inden Dagen gryede rigeligt bespiste, og Rostgaard bragte dem ved Midnatstide selv deres Reisetoi, blev saa hos dem og førte dem til Stranden, hvor de lykkelig kom i Baaden og undslap til Kjøbenhavn. —

Da Solen den næste Morgen stod op, faldt dens Straaler med smilende Klarhed paa den store Bøg i Hejdevang, hvis friske Blade susede i Morgenvinden, som skulde der fra nu af stedsse være Fæst hos Skovens Konge. Mænd med Høihed i Sind og Stordaad i Bryst havde jo dvælet under dens mægtige Krone, og her var den Pagt bleven sluttet, der skulde holdes tro til Døden. Saa fik da ogsaa Skovens tause Vidne fra nu af det skjønne Navn: Trofæbsbogen.

Femte Capitel.

En Snare.

Omtrent en Maaned senere, en smuk Jomdag, gik Valentin Korn findigt op ad Strandgade i Helsingør. I den langsfjødede, brune Frakke, de sorte Manchesters Knæ-Beenklæder, sorte Strømper og Sko med Sølvspænder saae han heelt stadselig og anseelig ud. Han gav sig da ogsaa en vigtig Mine, tog sjelden den bredsfyggede Filt hat af, men nøiedes med at besvare de Flestes Hilsener ved et Nix, medens han trykkede sin Stofs Sølvknap mod de tykke Læber og trak den svære Dobbeltthage ind, saa den hvide Halskluds Flige brusede frem.

Som han saaledes gik og kroede sig, stillede han mangan tro, danst Borger i Staden levende for Die den sørgelige Forandring, der var foregaaet med deres Fødeby og deres Fædreland. Saa længe Dannebroge vaiede fra Kronborgs Bagtårn, listede Valentin Korn sig helst ud i Skumringen, og de fleste af hans Medborgere vege stye tilside, naar de mødte ham, ligesom det ogsaa kunde hændes, at han hilste ydmygt uden

at faae nogen Gjenhilsen til Tak. Han mindedes endnu kun altfor godt hine Fornedrelsens Dage og dem, der fornemmelig havde ladet ham føle deres Ringeagt. Overst paa Listen stod da Mikkil Hansen og Jens Henriksen, begge djærve Mænd, der, stærke ved deres Anseelse og Velstand, sjelden bekymrede sig om at lægge Skjul paa deres Mening.

Valentin Korn gif nu netop forbi Jens Henriksens Huus, blev staaende foran det og saae med en spodff Mine op og ned ad det, som om det havde været Jens Henriksen selv. Saa smilte han ondskabsfuldt og gif videre; men Jens stod indenfor ved sin Pult og blev ham vaer.

„Onde Tider,“ tænkte Jens, „naar Kjeltringer kneise med Rakken og lee! Tøv dog lidt, bitte Valentin! om en Stund kan Bladet vende sig, og Du maa græde!“

Han og hans Venner julkede efter den Stund, men det trak endnu stedsse i Langdrag med det Anslag; thi Kong Frederik sendte ingen Penge, og af Baaben var der hidtil kun indtruffen en lille Ladning, som ikke rækkede langt.

Valentin Korn vilde da vel faae Lov at lee en Stund endnu. Han havde benyttet Tiderne klogt, ikke blot til at forsøge sin Velstand, men ogsaa til at gjøre sig Mange forbundne. Hans Forbøn formaaede Noget hos Kommandanten paa Kronborg, og vilde en Mand have Lettelse i de svære Krigsbyrder, eller fries ud af en eller anden Forlegenhed, da henvendte han sig sjelden forgjeves til Valentin Korn, naar hans Navn da ikke stod paa det sorte Brædt, og der ikke var haarde Krænkelse fra Fortiden at hevne.

Valentin fik da mange høflige og ydmyge Hilsener, som han denne Morgen gik ned ad Gaden; men uagtet hans dybtliggende graae Dine nu og da lyste af Triumf, og hans bukkede Dienbryn trak sig hoverende i Beiret, saa var han dog ikke saa rolig eller vel tilmode, som han lod.

Der kom Gregers Hansen om et Hjørne i stor Fart og havde nær løbet sin tykke Ben og Creditor overende.

„Hastigt Mod er sjelden god!“ raabte Valentin og satte Stoffen frem, saa Gregers fik et Stød i Maven. „Svorhen saa aarle og i fuld Puds? Dog, hvad spørger jeg! Eders Fødder kjende nu kun een Wei, og den gaaer til Elisabeth Hansens Somfrubuur, hi, hi!“

Gregers saa baade betuttet og vred ud, men havde jo gode Grunde til at betvinge sin Harm. Han fandt dog, at Oprigtighed nu vilde blive fornøden. Hr. Valentin maatte helst komme paa det Rene i den Sag og vide, at han ikke agtede at gjøre Lucie Valentinsdatter til sin Hustru.

„I gjættede der ei feil,“ sagde han, da han havde faaet Beiret efter det Stød i Hjertefulen, „jeg agter mig til Hr. Mikfels i det Hjerteanliggende, hvortil I sigter.“

„Det gaaer Krebsgang med den Beilen,“ sagde Valentin Korn spydigt; „hange Hjerte vinder aldrig fager Mø!“

„I forholde mig ei Eders Venfkab for den Sags Skyld!“ svarede Gregers med en forlegen Mine.

„Ei!“ udbroød Valentin i en uventet oprømt Tone, „vind I kun den Somfru, om I kan! men træd dog ind med mig i min Bod, om I ellers er tilfjends at forunde mig en Samtale.“

Gregers turde ikke opirre Valentin Korn ved et Afslag og fulgte ham altsaa til hans Huus, som laae et Stykke oppe i Strandgade og havde et uanseligt og smudsigt Ydre. I Boden traf de heldigviis ikke skjøn Lucie, men kun hendes Moder, der besvarede Gregers Hansens høflige Morgenhilsen med et tvært Nix, medens Valentin tog en Nøgle af sin Lomme og aabnede Døren til det lille Lukas, som han kaldte sit Contoir. Han bød Gregers træde ind og lukkede saa Døren efter sig.

Uorden og Smuds regjerede her i Krogene, thi Valentin Korn mente, at Støv ikke gjør nogen Mand fattig. En haardt medtaget Regnskabsbog med Ufselsøren laae paa den lille med Blæk overstænkedes Pult, Papiirsposer med tørrede Urter hang paa Væggen, Varepaffer laae uordentligt i Bunker, og der stod tomme og støvede Glasfer paa Bægghylden. Dog fandtes der een Gjenstand i en Krog, til hvilken Hr. Valentins Kunder ikke undlode at skotte med en vis nysgjerrig Respekt, naar det forundtes dem at betræde denne hans Helligdom, og det var en lille, men svær og jernbeslagen Egetræes Kiste, i hvilken man formodede, at hans Skatte laae vel gemte under Laas og Lukke. Hans egen Hustru fik da heller ikke Lov til at betræde Contoiret, uden naar han selv var tilstede, hendes Støvekoft fik saare sjelden Held til at føre Krig der mod Spindelvær, og han glemte aldrig at tage Dørnøglen med sig, naar han gik ud.

Han bød nu Gregers smidsfende at tage Plads i den brede, plumpe Lænestol, som ellers var hans eget Sæde, overraskede sin Gæst ved at hente en Kande fransk Viin og to Bægre ud af et lille Skab i Væggen

og ryddede saa nogle Varepaffer af en lille Træbænk, paa hvilken han selv stønnende satte sig. Saa stjenkede han i Bægrene, bad Gregers ikke forsmaae en liden Morgendrik og stødte sit Bæger mod hans, ønskende ham alt Held paa sin Gang til Hr. Mikkels.

„Ikke maa I tænke,“ sagde han indsmigrende, „at jeg er ligegyldig for Eders Velfærd. Kunde jeg end ønsket, at saa vakker ung Mand havde beilet andetsteds, end hos Mikkels, hvor Odsomhed og Hoffærdighed regjerer, og en bedre Fæstemø, end et Elegfredbarn, saa veed jeg dog, at Mands Villie er hans Himmerige, og det skulde glæde mig at fornemme, at den Sag falder ud til større Lykke for Eder, end det stod til at vente.“

Gregers overraskedes behageligt ved sin Værts Overbærenhed, thi han kunde ikke sige sig selv ganske fri for at have vaakt Haab om alvorlige Hensigter hos Lucie Valentinsdatter. Han tømte da med mange Taksigelser sit Bæger, og den forsmaaede Lucies Fader stjenkede i paany. Efter en lang Tale om Tidernes Vanffelighed, hvilken Gregers kun til Hælften hørte, og hvis Hensigt han ikke grublede over, sagde Valentin med dæmpet Stemme:

„Har I ellers ikke i den sidste Tid fornummet til noget Beshynderligt hos Toldskriverens?“

„Hvad skulde det vel være?“ spurgte Gregers i en aandstraværende Tone, thi han sad og spekulerede paa at finde et Paaskud til at slippe bort.

„Ja, hvad veed jeg! men der har været stort Rend i nogen Tid. Den lange Magister, Hr. Christen, gjør sig Grinde derind hveranden Dag, Hr. Henrik

fra Birkerød har været der, og det var sært nok, at jeg forgangen Dag saa først Nidefogden fra Kraagerup, saa den engelske Oberst Hutschinson og tilsidst Steenvinkel gaae derind."

"Al Slags Folk," sagde Gregers Hansen, "har til alle Tider søgt Hr. Mikfels Huus. Han pokulerede til alle Tider gjerne, og end har de svenske Officerer ikke faaet Held til at tømme hans Viinkjelder."

"Nei," sagde Valentin med en gryntende Patter, "i Toldskriverens Viinkjelder er fast ligesaa dybt til Bunden, som i Kongens egen; men drikker han da og til Pægels med denne Englænder?"

"Vel gjør han det," svarede Gregers, "og brækker alt imens saa gudsjammerligt paa det engelske Sprog, at Obersten udstøder mangt et Goddam! af Utaalmodighed over, at han hverken kan forstaae det Pluddervælsk, eller selv blive forstaaet af Hr. Mikfel. Dog lider den gode Forstaaelse derved intet Skaar, thi Hr. Mikfel er jo, som I vel veed, en saare gjæstfri og velvillig Mand."

Valentin Korn havde aldrig fornummet til det og ingenfinde smagt Mikfel Hansens gode Viin; alligevel sagde han:

"Saamænd! Det Lov skal han have! Jeg lader det med denne Oberst passere; men nu Steenvinkel? Med ham har Toldskriveren sikkerlig ei ret ofte pokuleret, al den Stund han lader sig utænkelig sjelden see i Staden; det er, naar han kommer, ret som at see en Ugle ved Dagen."

"Jeg har Intet fornummet til, at Steenvinkel har været der," svarede Gregers.

„Ikke det?“ spurgte Valentin med et mistroisk Blik; „da vil jeg fortælle Eder Et til, hvoraf I kan skjønne, at Noget er der i Gjære, hvad det saa monne være. Forgangen Dag kommer jeg ned til Smeden, Jens Thuesen i Steengade, og hvem træffer jeg der, uden Magister Tisjøb? Han var i en Handel med Smeden, og hvorum tænker I?“

„En Laas til sit Pengekæbinde har han da ei behov!“ sagde Gregers med et koldt Smil.

„Hi, hi, hi!“ loe Valentin, saa den skrøbelige Bænk rystede under ham, og han vedblev at lee ved at tænke paa den ensfoldige Magisters Armod, indtil han fik et Anfald af Hoste. Saa kurerede han sig ved en god Slurk Biin og forsmættede i det Hele ingen Leilighed til at tømme Bægeret og formaae sin Gæst til at følge sit Exempel. Den stigende Rødme i Gregers's Ansigt bevisede noksom hans Moders Paastand, at hans Natur ei taalte Druesaft.

„Nu,“ tog Valentin fat paany, men med stor Alvor, „de kjøbsloges om et Ryttersværd, en god bred, lige Pallast. Magisteren stod og fandt paa Eggen, men da de bleve mig vaer, gav han det saa en anden Bending, som havde Jens Thuesen blot viist ham det Sværd. Alligevel hørte jeg, at han pruttede med Jens om Prisen, da jeg kom. Jeg tænkte da Gregers, at naar sliq arm Bogorm lægger sig Glavind til, da maa større Folk have givet ham det ind.“

„Derom kan dog siges, Hr. Valentin! at der er flere Galne, end de, der kaste Klæderne. Jeg maa vel kjende Christen Tisjøb, al den Stund han var min Lærer forhen. Han har alle sine Dage været en sær

Cumpan med kurieuse Paafund. Han gaaer nu for Tiden og snaffer en heel Hoben om Studenternes store Tapperhed paa Kjøbenhavns Volde og beklager, han ei er med der. Det Sværd er vel saa et Legetoi, han har villet kjøbe sig, at fægte dermed mod en Straaemand og har saa skammet sig derover, da I kom."

"I er paa Bildspor, Gregers!" sagde Valentin Korn i en afgjørende Tone og trommede med Fingrene paa Bordet, "om I da ellers taler oprigtigt. Tænk dog ei at binde mig Ammestue-Fabler paa Ærmet! Noget er i Gjære, hvad det saa er."

"Paa Vresord, Hr. Valentin!" sagde Gregers og satte det tomte Bæger haardt i Bordet, "jeg er saa uvidende som Barn i Moders Liv."

Valentin Korn saae Gregers stift i Dinene og sagde derpaa:

"Jeg formærker, at I taler Sandhed, men jeg maa da sige, at brygge de Noget sammen hos Toldskriverens og forholde Eder Rundskaab derom, da vise de Eder en mærkelig Ringeagt, ja behandle Eder ret som et Barn."

Den Piil ramte, thi Gregers Hansen blev endnu rødere i Hovedet, end han allerede var, og rettede sig i Sædet.

"Mikkel Hansen, Jens Henriksen og det Compagni," vedblev Valentin Korn, "har alle sine Dage baaret Næsen høit og seet os Andre over Hovedet. Dog have og vi Borgerskaab her i Staden, og naar Urofstiftere smede Anslag, da kan det komme til at gaae ud over de fredelsskende Borgere. Fred er en fager Stang; brydes hun, da vil hun loddes igjen

med Solv, bjerger man end Livet. Mange foruden jeg vilde vide Eder stor Tak, Gregers! kunde I saa sandt være os behjælpelige med at vaage over Byens Fred. See at faae det opsnuset, hvad de have fore hos Mikfels og giv mig snart Kundskab derom!"

"Per Jovem!" udbrod Gregers med et vrede-blussende Ansigt og reiste sig, „har Hr. Mikkel saa holdt mig for Nar, han skal ikke døe i Synden! Jeg skal inden Aften være mere vidende, end jeg er nu, om I da har Ret, Hr. Valentin! og der virkelig er Sligt i Gjære."

"Gaae nu kjønt fiffigt tilværks!" sagde Valentin Korn og puffede til Gregers med Albuen, medens han blinkede med Dinene. „Vuus ikke lige løs paa Mikkel; han er en gammel Næv og gaaer ikke gjerne paa Stampen. Frit I hellere Jomfru Lisbeth saa listeligt ud! Det skulde være sært, om hun Intet havde fornummet, og Dvindsfolk have sjelden bundet godt for Sælken. Saa kan I og faae Haand i Hanke med Mikkel, at han gjør Ende paa sin Datters Knibshed og lader Brylluppet staae!"

Gregers tog nu Afsted og ydede Hr. Valentins Enuhed al Anerkjendelse; thi han var i en sørgelig Grad lærvillig til det Onde og satte sig nu for at spille Lisbeth et Puds, som med eet Slag skulde gjøre det af med hendes Stædighed. Han gif først en Bending i det Frie for at forvinde den halve Ruus, han bar paa, men som havde opildnet hans Mod uden at formørke hans Tænkervne. Da han var kommen paa det Rene med, hvorledes han vilde gaae tilværks, vendte han om og gif lige til Mikkel Hansens Huus.

Han havde det Held at træffe Lisbeth alene. Hun sad i Jasminlysthuset i Mittel Hansens Have, kun en lille Plet, omgivet af Mure, men prangende med en skøn Flora og fuld af Blomsterduft. Det var Lisbeths Fortjeneste, at de stakkels Blomster trivedes saa vel i dette Fængsel, og det var om Sommeren hendes kjæreste Opholdssted. Hun var denne Morgen i en lykkelig Stemning, ligesom i det Hele hendes Møde med Birthe Rangkov paa Kraagerup havde givet hendes Tanker et rigt Stof og en lysere Retning. Hun følte sig mindre ene og forladt, og den skjønne Ring, der funkede paa hendes Finger, mindede hende stadigt om, at hun havde en Veninde, gjorde hun sig end ingen Indbildninger om denne Venindes Magt til at yde hende Bistand. Hun levede uden egennyttige Bitanker i Erindringen om de indholdsrige og skjønne-
svangre Dage, hun i forrige Maaned havde tilbragt hos Rostgaards, og saa stille havde det siden været omkring hende, at de Skygger, hvilke kommende Begivenheder dengang havde kastet foran sig, mere og mere vege for de Solstraaler, Fru Birthes Hjertensgodhed og muntre Lune havde ladet falde paa hendes Bei. Hendes Pleieforældre havde endnu ikke talt om Bryllup, og Gregers Hansens Besøg havde i den sidste Tid været mindre hyppige. Saa fik da omsider hendes glade Sind Bugt med de mørke Aelser, og medens hun nu sad og syede i Lysthuset, gik Maalen neppe saa travlt, som Fantasiens Smaa-Alfer legede omkring hende.

Der gik en lige Gang fra Løvhytten hen til Laagen. Hun hørte den gaae, saae op og blev sin

Beilers ildevarslende Skikkelse vaer. Hun drog et Suk, og Smilet døde hen paa hendes Læber. Han gik op ad Gangen med de sædvanlige, zirlige Parade-trin, hilste hende høist ærbødigt, men i en alvorligere Stiil, end han pleiede; saa sukkede ogsaa han, og da han havde taget Plads paa Sidebænken, blev han der siddende nogle Dieblkke i Tausshed.

Lisbeth bemærkede strax Forandringen i hans Væsen. Hun havde gjengjeldt hans Hilsen i samme Stiil, saa den faldt særdeles stiv og kold ud og bøiede sig saa over sit Sytøi; men nu saae hun op, forundret over hans vedholdende Tausshed. Hans Blik hvilede ubehageligt forskende paa hende, saa hun blev ilde tilmode derved og hurtigt tog Dinene til sig igjen; men hun skulde snart overrassess endmere; thi da han nu begyndte at tale, da faldt der mod Sædvane intet Ord om Kjærlighed.

„Tykkes Eder ikke, Jomfru Lisbeth!“ sagde han, „at efter den glørværdige Seier for Kjøbenhavn ere Tiderne blevne sært lurende og overmaade trykkende? Vi ere ikke overvundne, og dog raader Srenssen i Landet. Der skeer Intet for at opreise Folkets Mod.“

„Sandt nok!“ svarede Lisbeth, medens hun lod sin Naal gaae hurtigt, og Gregers betragtede hendes skjønne, hvide Fingre, der arbeidede saa snildt og behændigt; „men saasom Uvirksomheden trykker Eder, og her dog er endmere stille, end i Kjøbenhavn, hvi forlod I da Eders Post der?“

„Al ja, hjerte Jomfru Lisbeth!“ udbrød Gregers uden at røbe nogen Fortrydelse, „hvi gjorde jeg det? Saa spørger jeg nu hver Dag mig selv. Jeg kunde

vel nævne een Marsag til denne min overilede Beslutning, men jeg frygter, at den, desto værre! ingeninde har havt Eders Bisald. Havde jeg vidst det saa sikkert forud, at mit Komme ei vilde glæde Eder, da var jeg forbleven der, hvorfra jeg kun med største Fare for mit Liv vovede mig bort."

Gregers sagde dette i en paatagen sørgmodig Tone, og Lisbeth saae ham ind i Øinene for at forvisse sig om hans Ords Oprigtighed. Han saae dog fuldkommen alvorlig ud, og Lisbeth blev da mildere stemt imod ham; dog foretrak hun at lade dette hans Hjertesuk forblive ubesvaret.

"Alligevel havde jeg og andre Bevæggrunde;" vedblev Gregers og saae ned for sig, "jeg haabede her i Helsingør at kunne tjene min Konge og mit Fødeland bedre, end som gemeen Soldat paa Rjehens havns Volde; der er Nok til det! Menner I mig ei at være større Gjerning voksen?"

"Det er ei saa lige for mig at vide Gregers!" svarede Lisbeth forsigtigt, "hvad der boer i Eder."

"Da er det mit Dnsfe, at I skal vide det," sagde Gregers og saae op; "og saasom jeg stedse har havt stor Fortrolighed til Eder, da vil jeg og i denne vigtige Sag aabne mit Hjerte for Eder, om I vil skjænke mig Gehør ganske stolende paa Eders Taushed, endog det ellers ikke er Skik at spørge unge Jomfruer til Raads udi politica."

Lisbeth takkede ikke for den store Ære, der blev hende beviist, men grublede derimod over, hvorhen den Tale vel skulde føre.

„Jeg har faaet Nys om,“ vedblev Gregers efter en lille Pause, „at et Anslag er i Gjære, og at nogle patriotiske Mænd have rottet sig sammen i et vist Diemed. Er jeg ikke feil underrettet, da pleie de deres Raadslagninger her i Hr. Mikfels Huus.“

Gregers vendte ikke sine Bine fra Lisbeths Ansigt, medens han sagde dette, og hun kunde trods al Anstrengelse for at beherske sig ikke skjule sin Forvirring. En forræderisk Rødme farvede hendes Kinder, og Gregers var nu vis paa, at hun vidste Besset; han forfulgte da ogsaa strax den vundne Fordeel.

„Saa synes da den Veilighed at være kommen,“ vedblev han, „hvilken jeg i nogen Tid har sukket efter. Nu kan jeg muligen faae Held til at bevise, at de ikke var af Feighed jeg forlod min Post i Kjøbenhavn. Der har længe været ligesom en Tørst hos mig efter at slaae ned al den Svalder og Bagtalelse, der er gaaet Byen rundt og har sværtet mig. Jeg ønsker nu at faae Lod og Deel i det bevidste Anslags Hasard og Ure. Lykkes dette Eder ikke at være et godt og mandigt Forsæt?“

Lisbeth saae forundret op; thi det overraskede hende, at Gregers Hansen kunde tage en saa modig Beslutning. Derimod tvivlede hun ikke mere om, at han jo vidste Besset om selve Sammensværgelsen, og hun saae ingen Fare i at tale usorbeholdent om den med ham, der dog i ethvert Fald var god Danst og hadede Svenskerne oprigtigt.

„I gaae ikke med saa let Hu til den farlige Gjerning!“ sagde hun. „Kronborg er en stærk Fæstning og vel bevogtet; ingen let Sag at tage den!

Jeg raader Eder da at holde Eder derfra; men vil I endelig med i Lauget, da gaae til Fader og hør hans Raad. Jeg veed desuden ikke stort Mere om den Sag, uden at det gjelder Kronborg."

Der lyste et Glimt af Triumf fra Gregers Hansens mørke Dine, hvilket Lisbeth netop fik at see. Hun studsede lidt derved og blev greben af en ubestemt Angst. Maaskee havde han dog ikke vidst Bessed, og hun kunde da ikke nægte for sig selv, at en snaksom Pralhans, som han, var en upaalidelig Medvider. Han reiste sig nu og sagde:

"I kan lide paa, at jeg gaaer til Hr. Mikkell! Det har krænket mig høiligt, at han har forholdt mig al Kundskab om dette store Foretagende og ikke fundet mig værdig at tage Deel deri. Er jeg dog ingen Dreng mere, og jeg skulde formene, at jeg kjender mere til Krig, end de fleste Borgere her i Staden."

"For Guds Skyld, Gregers!" sagde Lisbeth med blegnende Kind; "I tale til intet Menneske derom, uden til Fader! Dog beviis mig den Tjeneste ikke at røbe for ham, at jeg har ladet Munden løbe derom; thi forgangen Dag talte han mig haardt til, da han havde fornummet, at jeg havde faaet Nys om Sagen og paalagde mig stor Forsigtighed."

"Stol I kun paa mig!" sagde Gregers med et Smil, der kastede et ildevarslende Streiflys tilbage over den hele Samtale og ingenslunde formindskede Lisbeths Uro, hvorpaa han tog Afsked og fjernede sig flyndsomt.

Lisbeth sad da og grublede over, om han muligt havde lagt en Snare for hende for at lokke ud af

hende, hvad han ikke vidste; men da hun Intet havde hørt om hans Forhold til Valentin Korn, kunde hun ikke tænke sig anden Marsag til hans Nysgjerrighed, end den Krænkelse, han selv sagde at føle, fordi man ikke havde fundet ham værdig til at optages blandt de Sammensvorne, og det lignede ham ganske.

Hun fik dog ei Tid til at gruble længe derover, thi atter hørte hun den knirkende Lyd af Hængelaagen, der dreiede sig paa sine Hængsler, og da hun saae op, blev hun en lille matroneagtig Skikkelse vaer, der med smaa, hurtige Skridt gik op ad den lige Gang mod Lysthuset. Det var Ursula Krause, Oldfruen paa Kronborg. Hun var klædt i ærbart Sort, og hendes Liin vare skinnende hvide, saa at de stak besynderligt af mod hendes gule, rynkede Hud, der misklædte hendes Ansigt; men de skarpe Træk oplivedes af et Smil, hvis Virkning forøgedes afrynkerne, saaat man kunde sige om Madam Ursula, at hun i egentligste Forstand loe med hele Ansigtet. De brune, spillende Dine havde bevaret alt Ungdommens Liv, og naar hun var i saa godt Lune, som denne Dag, da var det vanskeligt at vise hende et alvorligt Ansigt. Lisbeth kunde da heller ikke modstaae det Hjertelighedens Solskin, som udstraalede fra gamle Krauses rynkede Ansigt og tog saare venligt imod hende, uagtet hun ikke var oplagt til saa lang en Pasfiar, som hun vidste, der nu vilde vanke.

Da Madam Ursula efter mange Smil, Rix og Forespørgsler til Lisbeths Befindende havde taget Plads paa Bænken, sagde hun:

„J tænker vel, at Taabe har tabt sin Raabe, som man siger, al den Stund jeg gjør Besøg i disse Tider. Dog maa J vide, kjæreste Jomfru Lisbeth! at falde Besøgene end thndt nok her i Staden, paa Kronborg er det ganske bart. Saa blev da min Forlængsel efter at see gode, gamle Venner saa usluttelig stor, at jeg bad om Orlov en halv Dags Tid, det Commandantens Frue, Oberstinde Sjøblad ikke aleneste uden ringeste Indvending eller Vanskelighed tilstod mig, men Hr. Obersten var dertil saa naadig at give mig en Gefreiter til ledsagelse, at jeg kunde gaae trygt paa Gaden, hvor jo, som Gud og hver Mand veed, drukne Soldater jevnlig sværme om og holde et Huus.“

„Hvor har J da ladet Eders Sauvegarde blive?“ spurgte Lisbeth smilende.

„Han sidder oppe i Køgerset og bliver beværtet af Pigen — af ja! jeg forglemmer jo at lade Eder vide, at jeg har været inde hos Madam Maren, men hun har Hovedværk og vilde ei herved med i Haugen, og at gaae uden at have talt med Eder, det vilde været baade Synd og Skam; men nu skal J høre — Baltasar hedder Gefreiteren, og han er en stikkelig Karl og gif i Førstningen kjønt nok bagefter mig som en Vresvagt; dog, Gud naade os! hvert Sted, jeg kom ind, blev der givet ham stort Traktement, og nu er han saa drukken, at man kan pirre ham overende med en Finger, hvis Marsag jeg og indstændelig bad Eders Pige at komme Vand i Mlet.“

„Saa er det ilde bevendt med Eders Sikkerhed paa Hjemfarten, gode Madam Ursula!“ sagde Lisbeth og loe.

„Ih hvad, jeg skal nok bjerger mig! Dog gjør det mig ondt for den stakkels Karl. Drukken Aften-glæde giver fastende Morgensorg, og seer Obersten ham i den Tilstand, naar slikt Hverv er blevet ham betroet, som at geleide mig i Byen, da kommer han sikkerlig til at ride Træmæren. Jeg faaer da see at skaffe ham til en Side, naar vi først vel ere inden Fæstningens Volde.“

„Gaae Dagene taaleligt vel for Eder der?“ spurgte Lisbeth. „J maa være saare vanskeligt stillet, tykkes mig.“

„Ei, hjerte lille Zomfru! man maa saa længe vænnes ved Ondt, at Ondt tykkes at være Godt,“ svarede Madam Ursula livligt. „Fra første Færd af faae det broget nok ud, men jeg fik dog Skik paa det. De svenske Herrer fornam snart, at det ikke var en Røverborg, de vare dragne ind i, men et kongeligt danskt Slot med streng Huusorden og høvistsk Skik. Hvor barst end nogle af dem, fornemmelig Rigsadmiralen, faae mig an, jeg blinkede dog ikke med Dinene, og Kong Carl selv er heel medgjorlig, barestens man tager ham med Lempe. At ja, Zomfru Lisbeth! haardt nok var det at gaae paa, da de droge larmende ind paa Slottet og det var, som skulde der ikke blive heelt tilbage af de skjønne Meubler; men kunne vi Dvinder faae disse drabelige Krigshelte i Tale, da ere de mestendeels dog kun som Vidier at vilke om en Fingerr. Da nogle Dage vare gangne, fik jeg Toilerne i Hænderne, og saa raabte de Krause her og Krause der, thi Ingen vidste Bested paa Tingene,

uden jeg, der som eneste Dvindsperson var bleven tilbage af den danske Besætning."

"I handlede hæderligt og modigt, gode Madam Ursula!" sagde Lisbeth; "ikke ret Mange vilde gjort Eder det efter."

"Ei hvad! det var jo min ligefremme Skyldighed at forblive paa min Post; men jeg kunde fradse Dinene ud paa den Beenfeldt, der saa gav Forsvaret op og lod Kong Frederiks Klenodie, dette skønne Slot falde i Fjendernes Hænder; endog en Kujon var han ikke, men en Gnier, der forholdt Soldaterne deres Sold og de gjorde da Mytteri, og saa tænkte han kun paa at bjerge Sit. Han faaer dog, saa haaber jeg, sin Dom*!) Men hvad jeg vilde sige — i visse Maader have vi nu bedre Orden paa Slottet, end tilforn i Beenfeldts Tid, fornemmelig fra den Stund af, da Kong Carl i egen høie Person opslog sin Residents paa Slottet."

"Huer de svenske Majestæter Eder godt?" spurgte Lisbeth.

"Var Kong Carl saa sandt ikke Konge i Sverrig," svarede Ursula Krause, idet hun gjorde et forgjæves Forsøg paa at bringe sit Ansigt i alvorlige Folder, "og ikke Kong Frederiks Dødsens Fjende, jeg vilde give ham al Vre og Roes. Han er en naadig Monark, streng nok mod de Efterladne, men gavmild mod de Tjenere, der gjøre deres Skyldighed. Han holder streng Orden, og Alle skjelve for et vredt Blik fra

*) Oberst Poul Beenfeldt blev dømt fra Livet, men dog derefter bemaadet af Kongen.

hans Dine; men ofte har han et naadigt og skjemtsomt Ord til sine Underdaner og har ret en sær Gave til at muntre op og give Lyst. Nu skal I høre — forgangen Dag kommer han imod mig i Dandsesalen, hvor der Aftenen iforveien havde været stort Taffel, og hans Majestæt havde da figget lovlig dybt i Bægeret og blev overstadig lystig, og som Herren teer sig, saa følge hans Svende; og de agtede hverken Glas eller Bægre eller den skønne Dug. Det var da et gudsjammerligt Syn, da det Bord skulde afdækkes; Dugen var over al Maade plettet af Viin, og jeg blev vred, da jeg saa det og sagde, saa al Tjenerskabet hørte derpaa, at de, der havde gjort det, fortjente at staa ved Brønden og toe den selv; men det var blevet Kong Carl forebragt, som I ret strax vil forstaae, thi da han nu seer mig, stikker han i at lee og siger: naa, Ursula! har I saaet den Dug reen, eller skal vi hjælpe Eder at toe den?"

"Da blev I vel heed om Drerne?" spurgte Lisbeth.

"Saamænd! lidt betuttet blev jeg, men tog mig deri, da jeg saa hans Majestæts naadige Mine og neiede og sagde: af Eders Majestæt! der vil mere, end een Badst til; den Dug maa bleges i Uger, før den atter tør lægges paa Eders Majestæts Bord! og saa lee han og gif sin Gang, thi han lider, at man har Svar paa rede Haand."

"Er Dronning Hedevig ligesaa naadig?" spurgte Lisbeth, der følte sig fængslet af den Gamles livlige Fortælling.

„Nei, paa det Lav! Hun er stram og stiv, en stolt Gottorper, lider ei at tale med gemene Folk og sagde mig til denne Dag ei eet naadigt Ord. Majestæterne leve ellers lykkeligt sammen, thi Kong Carl er en Herre af dydige Sæder; vilde han barestens holde lidt mere Maade ved Tasselet; han er forthalsset og fuldblodig og farer han fort paa den Viis, da spaaer jeg ham ei noget langt Liv.“

„Dg ønsker ham det vel ei heller?“ spurgte Visbeth.

„Ei hvad, vil han holde Fred og drage af Landet, da skal det glæde mig i Fremtiden at fornemme, at han lever lykkelig og vel; men der er blandt de svenske Herrer nogle, hvilke jeg ønsker paa Bloksbjerg, thi vilde og gale ere mange af dem, naar Kong Carl ei selv er tilstede, thi saa tie de som Muus. Dog Herden, som æres bør, er han end Landsens Fjende, og som jeg nu har givet Kong Carl selv et godt Lov, saa bør jeg ei forglemme at nævne Generalquartiermester-Lieutenanten, Hr. Dahlberg. Han er en retskaffen Herre, og kommer man til ham med en Klage, da faaer man Gehør, og han gjør Ret og Skjel uden Persons Anseelse; men ham maa I da kjende, Jomfru Visbeth! al den Stund han har ligget i Qvarteer hos Hr. Mikkel? Han talte forgangen Dag om den gode Umgængelse, han havde nydt her.“

Visbeth bejaede det, men saae ned for sig, medens hun i sit stille Sind ønskede, at Madam Ursula nu vilde vise sig ligesaa snaksom, som da hun fortalte om Kong Carl, men det Dnske blev ikke opfyldt, thi den Gamle reiste sig pludselig og sagde, at det nu var paa høie Tid at komme afsted.

„Ak ja!“ sukkelede hun, da hun gik ned ad Gangen, og Lisbeth fulgte hende til Laagen, „nu skal jeg tilbage i mit Slaveri. Jeg ønsker dog mangen Gang, at den Krig havde Ende og beder Gud daglig derom. Saa kunde man da vel og igjen faae et stikkelig dansk Qvindfolk at gaae sig tilhaande. De løb alle, da den danske Besætning drog ud, og nu er ingen dansk Pige at faae derop. Jeg vil ei pudse Svenskerne paa dem og tvinge dem ved Herrebud. Veed I ingen? Det var og mit Grinde idag at søge en op, men jeg fandt ingen, der var værdt at have.“

Lisbeth svarede i en aandstræbende Tone, at hun ikke kunde være til Hjælp i den Sag, hvorpaa gamle Ursula med Smil, Nit og gjentagne Haandtryk tog Afsked; men Lisbeth fulgte hende op i Huset, og da hun fra Vinduet saae Ursula gaae ned ad Gaden med den drukne, slingrende Gefreiter bagefter sig, forundrede hun sig over den Gamles lykkelige, glade Sind, og over hvorledes denne uforsagte Matrone havde formaaet under Tidernes Trængsel at hævde sin Post og holde Modet oppe. Hun sukkelede og ønskede næsten, at hun selv var sliq gammel Matrone, optagen af Livets smaalige Gjærning; at hun kun elskede Linnedskabe og fryndsele Dage og ingen andre Sorger havde, end søndrede Glas og Blinpletter paa en sneehvid Dag.

„Jeg tog da gjerne,“ tænkte hun tilsidst, „hendes ærlige gamle rynkede Ansigt med i Kjøbet!“

Sjette Capitel.

Forstødt.

Da Gregers Hansen havde forladt Lisbeth, gif han hjem og forblev hele Dagen stille paa sit Kammer. Det var ligesom Valentin Korn's listige Sjæl havde forladt sin Bolig og var faret i Gregers; thi stik imod sin utaalmodige og meddeelsomme Natur formaaede han nu at tie og sad i timeviis og raadsløg med sig selv. Han stræbte at hente ud af sit Hjertes eget Dyb en Beslutning, thi der var Splid i hans Indre; de gode Følelser reiste sig til en sidste fortvivlet Kamp mod de flette Instinkter, hvilke Valentin Korn saa snildt havde forstaaet at sætte i Bevægelse.

At lade Lisbeth med Fred og agte hendes Ret til frit Valg, at gaae til Mikkel Hansen og begjære at blive optagen i de Sammensvornes Laug; at vove den Dyst mod Kronborg, lade Livet eller komme derfra, bedækket med Hæder, og da kaste sig for Lisbeths Fødder og begjære hendes Haand — det var Tanker, der virkelig fysiselsatte ham en Stund og viste sig for ham

i et saare skjønt Øys. Han forstod prægtigt at udmale sig dette, og der kom Taarer i hans Øine ved at tænke sig et saa gribende Dieblis, som det vilde blive, naar Lisbeth angrende maatte erkjende, at hun i ham havde vraget en ædel Mand og tapper Ridder. En Anelse sagde ham, at hvis det overhovedet var muligt for ham at vinde Lisbeths Hjerte, da maatte dette være den rette Vej til Maalet. Dog krævede det en Selvbeherfskelse og en Taalmodighed, hvilken han fuldt vel vidste, at han ikke var i Besiddelse af. Gik det strax nu løs, da vilde det være tænkeligt, at han kunde lade sig henrive til at gribe et Sværd og storme med, men at gaae og vente og dog bære paa den Hemmelighed og paa sit store Forsæt, det vilde knibe.

Saa vilde den Plan, Valentin Korn havde betegnet med de Ord „at faae en Klemme paa Mikkels“, ganske anderledes hurtigt føre til Maalet. Hans Kundskab til Anslaget, en Kundskab, han nu stadig gottede sig over at have fraløstet Lisbeth, kunde paa mere, end een Maade snildt benyttes til at skræmme Mikkels Hansen op af den Koldindsighed, hvilken han i den sidste Tid havde udviist, naar Gregers havde slaaet paa Bryllup. Tingen var, at Mikkels i denne spændende Tid havde tabt Lysten til at selskabsføre sig med de Unges Fremtid; han havde ikke skiftet Hu, men det var Gregers ikke paa det Næne med. Gik han først den Gamle i Munde, da var det rimeligt, at Mikkels med sin sædvanlige Fremfusenhed vilde gaae lige løs paa Sagen, og kunde det ventes, at en ung Pige, som Lisbeth, vilde kunne modstaa sine Pleiefædres Myn- dighed? Hun var snart værre faren, end om hun

havde været Mikfells og Marens fjødelige Datter, thi floge de Haanden af hende, da vilde hun jo staae ganske ene og forladt, uden Slægtninge at tye til. Hvor skulde hun især i denne farlige Krigens Tid bjerger sig?

Gregers vidste jo nok, hvad han egentlig vilde. Han begjærede ikke dyrefjæbt Hæder, men et mageligt, nydelsesrigt Liv ved skøn Lisbeths Side. Aldrig havde han sagt nogen grovere Løgn, eller spillet værre Komedie, end da han fremstillede sig for Lisbeth som en Mand, der sukkede efter Leilighed til mandig Bedrift. Derimod tog han visselig gjerne nogen let vunden Hæder med i Kjøbet, om Leilighed tilbød sig. Han oversaae da ikke Faren ved at gaae til Mikkel Hansen og begjære Meddelagtighed i Sammensværgelsen; det kunde jo dog hænde, at hans Tilbud blev anammet, og saa sad han der, fangen i sit eget Garn!

Han kom da heller ikke til nogen afgjørende Beslutning. Det gik op og ned i hans vankelmødige Sjæl, lige til det blev Aften. Saa bestemte han sig dog til at vove den Gang til Mikkel Hansen, men uden klart Forsæt med Hensyn til, hvad han vilde gjøre, undtagen forsaavidt han forudsaae, at han visselig vilde begjære Lisbeths Haand af den Gamle. Hvorledes han øvrigt vilde forholde sig, det maatte beroe paa Omstændighederne. Han puffede i sit stille Sind paa sit indbildte Mod og sine gode Forsætter, men leflede samtidig med de onde Lyster og de lumste Paa-fund, indtil han befandt sig i Mikkel Hansens Vønfammer og stod Ansigt til Ansigt med ham.

„Hvad har Du paa Hjerte, Gregers?“ spurgte Mikkell gnavent, da hans unge Ven raadvildt taug, uagtet han havde udbedet sig en Samtale under fire Dine. „Det er silde, halvgaaen ni; tag Bladet fra Munden, at vi kunne faae det afgjort!“

Gregers var da henviist til sig selv; der kom ham ingen Omstændigheder til Hjelp, blev ikke givet nogen Tone an, hvorefter han kunde spille, og det var da at vente, at Melodien vilde blive ligesaa falsk som den, han havde spillet om Morgenens for Lisbeth.

„En saare vigtig Sag,“ begyndte han, „har ført mig til Eder, og siden I driver saa paa mig, da maa jeg uden Omsvøb sige Eder, Hr. Mikkell! hvad det er. Det er kommet til min Kundskab, at et dristigt Anslag er i Gjære og at I er indviklet deri; det gjælder at tage Kronborg og fordrive Svensken derfra. I sige mig nu, om denne Tidende er falsk, eller om jeg er rigtig underrettet?“

„Tro ei den Bykladder!“ sagde Mikkell Hansen vredt, medens hans rød-blussende Kinder mistede lidt af deres Farve.

„Det skulde bedrøve mig, var det blot Kladder,“ svarede Gregers med en alvorlig og vigtig Mine; „desformedelt det tykkes mig at være et stort og saare patriotisk Foretagende; men jeg kunde opregne for Eder flere Omstændigheder, som bevise, at det forholder sig, som jeg siger. Desforuden har jeg hørt det af paa-lidelig Kilde, saa det er ganske forgjeves at stifte mig Blaar i Dinene.“

„Du taler mig til, som vilde Du optage Forhør over mig,“ brusede Mikkell op; „men kom Du nu først

med Din Lektie og flig mig ufortøvet, hvo der har fladdret til Dig."

"Der maa I have mig undskyldt, Hr. Mikkell!" svarede Gregers med Værdighed; "et Taushedsløfte, hvilket jeg bør holde helligt, binder mig. Dog havde muligviis den, som i denne Sag fortroede sig til mig, større Tillid til mit Mandemod og mit patriotiske Sindelag, end I, er I end min faderlige Ven og Beskytter! Det har krænkert mig dybt, Hr. Mikkell! at I ei ansaae mig for værdig til at optages i det Samfund, eller dog indvies i denne store og vigtige Hemmelighed."

"Gregers!" sagde Mikkell med Alvor, "hvad vilde vel Din salig Fader sige, om han kunde see herved og da bragte i Erfaring, at jeg havde indviklet Dig, hans endnu ei myndige Søn, i et farligt Anslag, ved hvilket baade Liv og Guds staaer paa Spil?"

"I indrømmer altsaa, at Sligt virkelig er i Gjære?" spurgte Gregers livligt, da han følte sig høilig beroliget ved Mikkell Hansens Forsigtighed og faderlige Omsorg for ham.

"Der er nu ei Andet for," sagde Mikkell tvært; "Du maa hellere nu vide det og da holde Dig rolig, end løbe andet Sted hen og fritte."

Men Gregers Driftighed voksede, da han saa, at der kun var ringe Risiko ved at prale med sit Mod, og han udbrød derfor med paatagen Harm:

"Da maa jeg dog bekjende, det huer mig slet at vorde behandlet som en Dreng. Jeg kan vel være en Mand, har jeg end ikke fyldt mit fem og fyvende Aar, og i Kjøbenhavn fandt man mig, Gud bedre

det! voren nok til at slide som en Træl og gaae med Muffetten paa Raffen."

"Det var en Sag heel forskjellig fra denne;" svarede Mikkel roligt; „er Du saa forpikket paa at vove Livet, da grib et Glavind den Dag, det gaaer løs, og gaae paa med os Andre!"

"Tak!" sagde Gregers spydigt; „da kunde jeg ligesaa godt forblevet paa Kjøbenhavns Bolde. De Herrer, som have udklækket det Anslag og staae det fore, de saae Vren og Belønningen; vi Andre vove kun Trøien til Anførernes Forfremmelse, det kjende vi nok!"

"Og hvor bliver saa Din Patriotiskhed, Gregers?" spurgte Mikkel ligesaa spydigt. „Huff saa og det, at naar Affairen gaaer galt, da slippe de gemene Karle lempeligt, men vi Anførere miste vor Knap; kan Du stille den?"

Det kunde Gregers ikke og havde det heller ikke ifinde.

"I vise mig saa dog den Tillid," sagde han mere sagtnodigt, „at indvie mig i det Anslag og betro mig, hvo der er med i Complotet!"

Gregers bad ikke derom i den Hensigt at forraade Nogen; det var tvertimod hans faste Beslutning at sætte Valentin Korn en Børnæse paa, thi han ønskede Anslaget al Fremgang; men det vilde være ham en kildrende Fornemmelse at gaae om med saa vigtig en Hemmelighed i sit Bryst, og det var da at forudsee, at den vilde være daarligt gjemt hos ham. Mikkel Hansen vidste nu rigtignok Intet om Gregers's Forhold til Valentin Korn, men han havde dog allerede havt

Veilighed til at skjønne, at Gregers ikke hørte til de meget Tause eller Paalidelige.

„Du veed alt Nok!“ sagde han derfor barst, „og Du skal ei have Mere at vide. Tak Du Din Gud, Dreng! at Du staaer udenfor den Sag, men drag Dig og til Minde, at Din Belgjörers og Bens Liv og Belfærd staaer paa Spil. Gaae Du nu blot stille om og frit Ingen ud! Der komme ei et Ord over Dine Læber, den Sag angaaende, til nogen Moders Sjel!“

Dog nu gif Naturen over den Tugt, Gregers i sin Snedighed havde paalagt sig selv. Hans kildne Vresfølelse følte sig dybt krænket og, uden at det anede ham, førte hans Mangel paa Selvherfelse ham lige til hans Onskers Maal.

„Dette er Mere, end jeg kan bære!“ raabte han i oprigtig Brede. „Hvorved har jeg fortjent saa yderlig Ringagt og Mistillid? I tager dog storlig feil, naar I mener, at jeg kan kues med Nisjet, som da jeg var en liden Pøge. Jeg veed desuden Mere, end I tænker; jeg kan vel nævne Eder de Mænd, som til forunderlige Tider gaae ud og ind hos Eder og mødes, som var det forud aftalt. Der er den engelske Oberst Hutchinson, der er Hr. Henrik fra Birkerød, der er Magister Tilkjøb og Oluf Steenvinkel! Ei! mon jeg ei der nævne nogle af de Rette?“

Men Mikkel Hansen lod sig ikke forbløffe.

„Ei, ei!“ sagde han og kneb det ene Øie til; „Du sig mig, hvad vel til Exempel en fredelig Guds Mand, som Hr. Henrik, kan have med det Anslag at skaffe? Du fortælle mig og, hvorledes det skal stilles

an og saa fremdeles! Slemt nok, at Du veed det, Du veed, men Du saaer ei Mere ud af mig, thi det siger jeg Dig, at enten Du nu vil, eller Du ikke vil, saa skal Du holde Din Næse derfra."

Mikkel Hansen overveiede nu, om det ikke var bedst at give den unge Mand Andet at tænke paa. Saa sagde han i en roligere Tone:

"Din store Nidkjærhed har, sandt for Gud! høilig forundret mig, Gregers! Det mærkedes tilforn ingenfinde paa Dig, at Du var saa blodgjerrig og krigslysten. Jeg var af den Formening, at Din Hu stod til ganske andre Ting. Har Du da reent slaaet Lisbeth af Tanterne?"

Gregers trak Beiret friere og blev paa een Gang ganske tam.

"Hr. Mikkel!" sagde han i en forknøyt Tone, "jeg frygtede for Sanden, at I, hvad den Sag angaaer, ganske havde slaaet mig af Tanterne."

"Hvilken Snak er det?" spurgte Mikkel vrippent. "Lisbeth er Din, Gregers! naar Du vil!"

"Godt nok, Hr. Mikkel! godt nok! men er hun og min, naar hun ikke vil?"

"Vil hun ikke, saa skal hun!" sagde Mikkel og slog i Bordet.

"Da maa Tingen gribes an paa en anden Viis," sagde Gregers med et mørkt Blik. "Jomfru Lisbeth har saa mange Luner, som Dagen har Timer; et af dem kan blive Eder farligt nok, om I ellers har fornummet til, at hun har kastet sine Dine paa Generalquarteermester=Lieutenanten, som har havt sit Qvarteer hos Eder."

„Na jo, Gregers! Maren har berettet mig, at Folk sige Sligt om hende, endog jeg dog haaber, de lyve hende det paa. I intet Fald har Hr. Dahlberg begjæret hendes Haand, det jeg veed af, og det har da ei Magt at kuldkaste vor Aftale; ørkesløs Jomfru faaer mange Tanter, det er Alt! Jeg har været for god mod Lisbeth og selv sat hende Nykker i Hovedet ved de mange Bøger, jeg har skjænket hende. Hr. Henrik havde ei Ilret, da han varede mig ad, dog var den Guds Mand forkeert paa det, naar han førte den Tale om Papisme; thi Du maa vide, han gjorde saa en Dag for et Par Aar siden, da jeg talte med ham om Lisbeth, og bad mig see mig vel for, hvilke Bøger jeg gav hende ihænde. Paa det Lav, Gregers! det var da nok, om nogen Ulykke er skeet, en anden Religion, hun lærte af de Bøger! Der staaer sagtens Afskilligt om den hedenske Gud Amor, Du vel og kjender fra Dine Studia; men jeg vil ikke hedde Mikkil Hansen, om jeg ei skal være Mand for at føre hende tilbage til hendes Christendom og lære hende smukt give den Mand sit Ja, hvem vi have udseet til hende. Vi kunne holde Jaord den Dag imorgen, og Brylluppet skal staae, saa saare Freden er sluttet.“

Men Gregers tænkte, det var bedst at smedde, mens Jernet var varmt, og han gav sig nu ganske sit onde Instinkt i Bold.

„I tage Eder ei,“ sagde han hurtigt og med rødmenende Kind, „den Sag saa let, om hun virkelig har kastet sine Dine paa den sleske Spensker! Tænkter I, at hun er ganske uvidende om Anslaget? See saa den Fare, der kunde opstaae af denne hendes Hjertes

Forvildelse, om hun, endog hun ei tænker paa Forræderi, dog kom i den Fristelse at vare ham ad og frelse hans Liv!"

"For Gud, Gregers!" udbroød Mikkel og slog Knep med Fingeren, „jeg har været blind som en Ugle, og Du viser der stor Forstand og Omtanke."

"Mener I det," sagde Gregers raskt, „da opfylde I min Begjæring, som er, at vi holde Taard imorgen og lade Brylluppet staae om otte Dage."

"Det har været paa Tale, Gregers!" svarede Mikkel tøvende, „men jeg vilde ei lade Dig faae Nys derom, al den Stund Maren mente, at det vilde være ganske ugjorligt og dertil lidet anstændigt med et slikt Hastværksbryllup, saa bad hun og om nogen Hensstand for Lisbeth, hvis Hu ei staaer til Egttestanden."

"Skal det gaae derefter," sagde Gregers hidstigt, „da forbliver Jomfru Lisbeth sagtens Mø alle sine Dage; men nu har jeg beilet til hende saavel i to samfulde Aar, saa Taalmodigheden maa forgaae mig tilsidst. Staaer I ikke nu med mig, Hr. Mikkel! da har I for Sanden idag seet mig for sidste Gang i Eders Huus."

"Vand i Blodet, Gregers og spar Dit Krudt! Jeg seer det nok, at her maa slaaes Bom for, og at det er raadeligt at binde Lisbeth saa, at Baandet kan holde. Det skee da, som Du ønsker! Kom her ned imorgen Klokken syv og tag Din Moder med! Jeg svarer for Lisbeth! Det skulde da gaae underligt til, om hun ikke er Din Fæstemø, inden den Dag imorgen Sol gaaer ned."

Gregers reiste sig, trykkede Mikkels Haand og takkede ham i bedste Stiil; dernæst sagde han nogle skjønne Ord om sin store Kjærlighed til Lisbeth og bad tilsidst i en hykkelft bønlig Tone Hr. Mikkel ikke at tage hende for haardt. Derpaa gik han hjem, overraskede sin Moder med den uventede og glædelige Tidende, at han den næste Morgen skulde holde Taard og forblev saa den Dag stille i sit Hjem. —

Den næste Formiddag indfandt Madam Mette og Gregers sig punktlig til det berammede Klokkeslet og begge i stiv Stads. De foresandt Mikkel og Maren beredte til at tage imod dem og bleve førte ind i det lille Kammer mellem Dagligstuen og Konfammeret, medens Mikkel gjorde Undskyldning for, at han ikke førte dem ind i Storstuen, hvor de i disse urolige Tider neppe kunde forblive usforstyrrede. Efter nogle Complimenter i god, gammeldags Stiil tog Madam Mette Plads, og Maren og Mikkel satte sig hver paa sin Side af hende, hvorimod Gregers ærbødigt blev staaende med Hatten under Armen, først da Mikkel venlig opfordrede ham dertil, nedlod han sig paa den fjerde Stol; den femte, som var bestemt til Lisbeth, stod endnu ledig; thi da hendes Pleiefader tidlig om Morgenens havde underrettet hende om, hvad der den Dag skulde gaae for sig og tilkjendegivet hende sin uroffelige Villie, at hun havde uden Indvending at give Gregers Hansen sit Ja, da var hun falden i heftig Graad og havde saa ganske mistet Besindelsen, at Maren fandt det raadeligst at give hende Tid til at gjenvinde sin Fatning og ikke føre hende ned, førend hendes Nærværelse blev nødvendig. Maren hvilede

nu ogsaa Madam Mette et Ord i Dret derom, medens Gregers med en mørk Mine betragtede den ledige Stol og spørgende saae til sin tilkommende Svigerfader.

Madam Mette tog nu Ordet og begjærede i bedste Form Jomfru Lisbeths Haand til sin Søn.

„Det kom mig noget brat,“ sagde hun, „og dertil akave i disse Krigens Tider, al den Stund jeg tænkte, det vilde være raadeligst dog at tøve med Brylluppet, indtil denne Tumult var ovre; men Gregers lod mig vide, at det saaledes ikke aleneste var hans hjertelige Onske, men at det ei mindre var efter Eders Sind, Hr. Mikkel! og at vi havde al Sikkerhed for, at denne vor Begjæring vilde blive vel optagen. Det maa nu blive et heelt stille og armt Bryllup, det!“

„Saamænd!“ svarede Mikkel, medens Maren sad heel fortabt med foldede Hænder; „det var ei heller noget usandt Ord, I der sagde, at dette kommer lidt akave. Det nok er det nu at faae de unge Folk klappet sammen, sværere turde det vorde at skaffe dem Huus og Hjem og Livets Ophold i saadan Fart. Dog har jeg givet Gregers mit Ord og maa staae ved det. Lad da nu høre først, hvad Vilkaar I byder!“

„I skulde finde dem gode,“ svarede Madam Mette og slog med Nakkens, „ligesaa gode, som randt Eders eget Blod i Jomfru Lisbeths Arer. Det vilde for Sanden været mig kjærere,“ vedblev hun i en spids Tone, „om Gregers havde valgt sig en ægtefødt Brud, dem der er nok af her i Staden og kunde vel Gregers faae mere, end een, pegede han blot paa hende; men i den Tro, at Lisbeth i alle Maader vil vorde be-

gegnet og udstyret, som var hun Eders eget, kjødelige Barn, faae vi slaae en Streg over det Andet."

"Ei hjerte Moder!" udbroød Gregers i en fortrydelig Tone; „hvortil den Tale? Vi ere komne herhid for at bringe Enighed tilveie og ei for at vække Splid. Hr. Mikfels gode Navn og hæderlige Slægt, saa og Madam Marens, dækker fuldelig den Skade, hvortil I sigter."

Madam Mette taug med en frænket Mine, og da Mikkel Hansen heller ikke faae god ud, tog Gregers strax igjen Ordet.

"Med Moders Tilladelse," sagde han, „vil jeg nu kortelig underrette Hr. Mikkel og Madam Maren om, paa hvad Viis vi have tænkt at stille Sagen an. Jeg har med stor Omhu og efter min bedste Samvittighed overveiet, hvorledes jeg vel nu kunde sættes i den Stand at ernære en Hustru, og jeg er kommen til den Beslutning at forlade Høiskolen og opgive mine Studia; det er da min Agt at vorde Kjøbmand, som min salig Fader var; hvad mener I derom, Hr. Mikkel?"

"Jeg sagde Dig det tilforn," svarede Mikkel, som endnu ikke havde forvundet sin Krænkelse over Madam Mettes nærgaaende Uttringer, „at den Studie-Bei er ret en Sultekuur. Raadebde jeg Dig ei den gang at gaae i Kjøbmandslære? Du vilde med Bølb og Magt i den sorte Kjøle og havde vel alt en Bispe i Maven; nu ere fem gode Aar spildte og mange Penge kastede i Spen."

"Jeg formener dog," svarede Gregers med Selvfølelse, „at have erhvervet mig nogen Indsigt udi

lærde Materier, saa og en ikke ringe Politur i alle Slags Folks Omgængelse. Forstanden øves ved de lærde Exercitier, hvilke de U lærde af Ukyndighed ringeagte."

"Og I sætte den naturlige Forstand, I havde, til," vredsede Mikkel, "og vorde kjæleborne Disputanter, istedetfor nyttige Borgere; men nu Nok om det! Lad høre lidt Mere om, hvad Slags Handel Du vil drive, dog fornemmelig paa hvad den skal grundes."

"Jeg har paatænkt en liden Skibsklarerer=Forretning," svarede Gregers tøvende, "thi jeg tør vel gjøre den Regning, at naar Toldkammereren er min Svigerfader og vel stemt for mig, da vil min Bod ei komme til at fattes Kunder? I kan vise Skipperne Veien, om I vil, Hr. Mikkel!"

"Ei!" udbrød Mikkel med Lune, "Du spekulerer ikke ilde. Dog bør Du mindes, at jeg er ingen Mellemhandler, men kongelig Bestillingsmand. Du gjøre da ei for sikker Regning paa mig, endog jeg vel, naar Du viser Dig at være en affurat og redelig Kjøbmand, i Ny og Næ kan gjøre Lidt for Dig."

"Jeg giver tusinde Daler at grundlægge den Handel med," faldt Madam Mette ind, "og I veed, det er tredie Parten af min Formue, der, vil Gud, engang skal tilfalde Gregers ubeskaaren; saa har han jo dog endnu nogle hundrede Daler i Behold af sin Fædrearv, den hans kostbare Oplærelse og det Liv ved Høiskolen ellers ganske har slugt."

"Jeg giver det andet Tusind til," sagde Mikkel; "saa veed jeg da Gregers! at baade Din Moder og jeg have lagt godt for; thi det maa Du vide, at af ti Kjøbmænd fange de ni an med Mindre. Dog kan

Pengene ei bringes tilveie, før Freden er sluttet; men forstaae vel! en Rente maa Du begribeligt svare Din Moder, som mig."

Gregers reiste sig, gif hen til Mikkel og takkede ham med en Barme, der var fuldkommen oprigtig, og hans Moder blev bevæget indtil Taarer over Hr. Mikkels Rundhaandethed, saa hun angerfuldt bad ham tilgive hende hendes ubillige Ord før.

"De unge Folk," sagde hun og tørrede sine Øine, "saae sandeligen blide Raar! Da prøvede min salig Hans og jeg Andet! Viis det nu i Gjerningen, Gregers! at Tak voxer af, naar Gaven er givet."

Gregers gav de bedste Forsikringer og vilde været høist lykkelig, havde den ledige Stol ligeoverfor ham blot ikke været; jo lysere den Fremtid, der ventede Lisbeth og ham, tegnede til at blive, desto høiere steg hans Spænding og Længsel efter at see hende og høre det forønskede Ja af hendes egen Mund. Dog kunde han ikke tænke sig, at Hr. Mikkel vilde ført Sagen saa vidt, naar han ikke iforveien havde formaaet Lisbeth til at falde tilføie. Alligevel lyttede han kun med et halvt Øre til den Aftale, hans Moder nu traf med Mikkel Hansen om, at Lisbeth og han som Nygifte skulde boe hos Madam Mette i Sudergade, og at begge de Gamle vilde forhjelpe dem til Livets Op- hold, indtil der kom roligere Tider, og de selv kunde sætte Bo.

Saa bad da Mikkel sin Hustru at hente Lisbeth, og Maren gif med et Suk; men Mikkel udfyldte den forventningsfulde Pause ved at beramme Tiden, da de vilde gaae til Præsten og foreslog, at de endnu

inden Aften skulde faae en lovformelig Contrakt opsat og behørigt underskreven.

„Naa, der har vi Pigebarnet!“ sagde Mikkil i en forceret munter Tone, da Døren gik op, og Maren traadte ind med Lisbeth, hvis Afsyn var blegt og Dinene røde af Graad.

„Lad os see hende an ved Dagens Skjær, saa som man ei bør kjøbe Dvinder og Lærred ved Lys, ha, ha! Dog kjender I hende og vide, at hun for Sanden kan taale at sees i Solen.“

Lisbeth hilste ikke, ja saa neppe op, men satte sig taus og bleg paa den Stol, Maren ledte hende hen til. Mikkil bemærkede hendes fortabte Mine og tænkte: hun giver Kjøb! Saa gav han sig til at holde en Tale til hende om den Lykke, der ventede hende, underrettede hende om den Aftale, der var truffen mellem Madam Mette og ham og opregnede Alt Punkt for Punkt.

Lisbeth løftede et Par Gange Haanden og gjorde Mine til at tale, men hendes Pleiefader lod hende ikke komme til orde. Da han taug, reiste hun sig, men han bød hende barst at blive siddende og tie, indtil hun blev opfordret til at tale, hvorpaa han bad sin Hustru opregne for Madam Mette det Udstyr, de havde tiltænkt Lisbeth; men Maren saa endnu mere betænkelig ud, end før, og da Mikkil bød hende at tale, foer hun sammen, løftede Hænderne, lod dem synke igjen og sagde blot sukkende: „ak ja!“

„Ak ja!“ vrængede Mikkil efter hende, „det er hverken til at bide af eller ligge paa. Ud med Sproget og lad os faae Ende derpaa!“

Maren vovede da ikke at gjøre Indsigelser og gav sig til at opregne det Altsammen, baade Klæderne, Linnet og Dynerne, og efterhaanden talte hun sig varm og saae bebreidende hen til Lisbeth, medens hun nævnede alle de skjønne og gode Ting, der skulde blive hendes, og hun undlod ikke at bemærke, hvad der var færdigt, og hvad der endnu sad paa Bæven, men Bæven var, Gud bedre det! i disse elendige Tider gaaet istaa.

„Alt det skal blive Dit, min Duffe!“ sagde hun tilsidst, „naar Du nu kjønt vil falde tilføie og være os, der ere Dig i Forældres Sted, lydig og horig.“

„Om hun vil?“ spurgte Mikkel barskt; „hvad er det at spørge om! Gaae nu smukt hen til Gregers og giv ham Din Haand! Har han vel alt Ringen i Beredskab, og naar Fingeren er ringet, da er Pigen jo tinget.“

Men nu sprang Lisbeth op, løb lige hen til sin Pleiefader, faldt ham om Halsen og græd.

„Nei! Jeg kan ikke gjøre det, hjerte Fader!“ sagde hun hulkende; „vredes ikke paa mig, men det er mig plad umuligt.“

Lisbeth vidste fuldt vel, at Saordet var næsten ligesaa bindende som Ægtevielsen, ikke blot fordi hiint efter Datidens Skik ogsaa erholdt kirkelig Stadfæstelse, men fordi Pengespørgsmaalene ordnedes kontraktmæssigt; fjelden blev en Trolovelse hævet, og mellem rige eller velstaaende Folk aldrig uden store Offre. Det var da paa høie Tid, at hun udtalte sit Nei, og det kom med saa stor Kraft og Oprigtighed, at Gregers Hansens Kind blegnede ved at fornemme det; men Mikfels

Forbittrelse brød nu løs som en længe tilbageholdt Strøm; han kastede hendes Arme fra sig; reiste sig og raabte:

„Jeg skal Vorherredød vise Dig, at Du kan! Hid med Din Haand! og kom nu herhid, Gregers! saa føie vi de Hænder sammen for evig Tid.“

Han havde allerede grebet Lisbeths Haand, men hun rev den løs og stod nu for ham, ligesaa bleg som før, men fuldkommen fattet. Maren kastede sig over sin Huusbond og drog ham atter ned i Sædet.

„Stam faae Du, Mikkel!“ sagde hun, „saa at bruge BOLD. Gud naade os! har jeg ikke sagt Dig det forud, at saa vilde det komme?“

Mikkel rystede af Brede og tabte Mælet; men Lisbeth gik nu hen til ham og talte ham blidt og bevæget til.

„Eders Godhed mod mig,“ sagde hun, „har været over al Maade stor. I har taget mig til Eder arm og elendig, som jeg var, givet mig Huusly, Klæder, Føde og meget andet Godt. O, hvor lykkelige Dage har jeg ikke henlevet her i Eders Huus og I, Maren! var mig ligesaa god Moder, som Eders Huusbond var mig Fader. Eders hæderlige Navn og store Anseelse har været mit Skjold, hjerte Fader! og jeg gik ind og ud i Eders Venners Huse, som var jeg Eders eget kjædelige Barn — Gud gjengjelde Eder det tusindfold! Mit Hjerte er bristefærdigt i denne Stund, at jeg maa gjøre Eder den Sorg og handle Eder imod; men saasom Hr. Gregers altid har været mig ganske ligegyldig, og jeg sikkerlig tør forudsige, at denne Pagt vilde blive til Ulykke og Elendighed ogsaa for ham,

gav jeg tvertimod mit Hjertes Tilbøielighed mit Minde dertil, da tør det ikke skee, og det veed jeg, og Hr. Gregers kan ei med Sandhed benægte det, at indtil denne Dag gav jeg ham ei mindste Haab om, at jeg nogen Tid vilde vorde hans Hustru."

Madam Mette havde allerede i stor Forbittrelse reist sig og lavede sig til at gaae, medens Gregers med vredeblussende Ansigt traadte hen til Lisbeth for at tale hende til; men hun vendte sig fra ham og vedblev at tale kjærligt og i en bønlig Tone til Mikkel, forsikrede ham, at hun ogsaa af et fuldt Hjerte paa-
skjønnede den Gudhed, han og Maren havde viist hende ved den store Medgift, de havde tiltænkt hende, men sagde, at hun intet hellere ønskede, end at forblive Jomfru til sin Død, henleve sine Dage hos dem, være dem til Hjælp og Trøst, opvarte og pleie dem, naar de bleve gamle; og saa faldt hun tilsidst paa sine Knæ, greb sin Pleiefaders Hænder og bedækkede dem med Kys, medens hendes Taarer randt.

Dog, nu viste det sig, at Gregers Hansen kjendte Mikkel tilbunds, da han hiin Aften ved Tidsvilbe Strand spaaede Lisbeth, at hvis hun handlede sin Pleiefader imod, da skulde hun finde, at han var steil som en Knagehals. Han reiste sig nu og skød Lisbeth fra sig, dog uden Hidsighed. Hans Brede havde før været varm, nu blev den kold, og det var værre. Heller ikke tjente det til at formilde ham, at han kunde takke sin egen Halsstarrighed og Selvflogskab for, at denne Ydmygelse kom over ham; han havde stolet altfor blindt paa sin faderlige Myndighed og ikke lyttet til sin Hustrus Advarsel, naar hun bad ham fare med

Lempe og vel betænke, at Lisbeth nu engang var egen og ikke som andre unge Piger.

„Vil Du saa, eller vil Du ikke?“ spurgte han Lisbeth med et hvast Blik.

„Nei!“ svarede Lisbeth med en Stemme, der lød svagt og forraadede hendes store Smerte og Sjæls-træthed, „jeg kan ikke.“

„Da på Dig op paa Dit Kammer!“ sagde Mikkil med isnende Kulde, „og forbliv der!“

Lisbeth saae sin Pleiefader ind i Dinene, rystede langsomt og sorgfuldt paa Hovedet, vendte sig om og forlod Stuen.

„Men ikke maa I tænke,“ vedblev Mikkil med opreist Hoved og vendte sig til Gregers Hansen og hans Moder, „at jeg saa vil holde for Nar den Mands Slægt, der var mig som en ældre og kjær Broder, og med hvem jeg drak Vennskab og Broderskab, længe før jeg havde seet den Jomfrus glatte Ansigt, der nu lønner al vor Godhed med Utaf. Ei skal hans Hustru gaae krænket af mit Huns, ei heller hendes Søn, hvem jeg havde kjær fra Barnsbeen af. Vil I som jeg, Madam Mette! da staaer vor Aftale fremdes ved Magt. Giv blot lidt Stunder! Jeg skal vel evne at bøie det stive Sind og saae Bugt med de Jomfrunykter, saa sandt jeg ei vil vorde til Spot for den ganske By.“

„Det turde dog være. Mere, end I formaaer,“ svarede Madam Mette vredt. „I har ladet Jomfru Lisbeth have ufornuftig stor Frihed og maa nu tage Skade for Hjemgjæld. I sande nu og, hvad jeg i sin Tid sagde Eder: stik en anden Mands Barn i Barmen,

det kryber dog ud af Ormet! I lade da helst den Sag falde! men jeg skulde formene, at Spot falder paa os, der gaae herfra som gode Narre og ei paa Eder. I bærer vel nok den Tort! Saa faaer Gregers sig vel og en Brud andetsteds og, sandt at sige, er det mig ikke imod, at dette bristede, nei for Sanden er det ei! Jeg ønfter ei sliq Sønnekone, der sidder paa Stads og læser udi Folianter og kan føre Discours om lærde Materier, sy hende an! Vi bryde da helst af med Et og lade Alt være som udslettet mellem os!"

"Eders Harm er billig, gode Madam Mette!" svarede Mikkell koldblodigt, "men I sige dog nu ei Mere af den Sort, at det ei siden skal angre Eder! I maa dog tilstaae, at jeg har gjort mit Yderste og skal fremdeles handle saa, at I ikke har at klage. Jeg staaer ved mit Ord; hvad er Din Beslutning Gregers?"

"Jeg maa tilstaae," svarede Gregers i en uventet sagtmødig Tone, "at Jomfru Lisbeth ved sit Afslag har krænket min Moder og mig haardelig; men af Hensyn til Eders mangeaarige Venfskab og gode Hensigt vil jeg give Eders Pleiedatter nogle Dages Betænkningstid."

"Du skal Pinedød ikke," sagde Mikkell barsk, "tage hende af Raade! vi nøde os ikke paa; men staaer Din Hu fremdeles til Lisbeth, og vil Du have hende, da vil jeg slaae Dig fore at vente tre Dage; inden de ere forløbne, skal Du have hendes Ja, eller hun er ikke længer min Datter."

Gregers gik til sin Moders store Fortrydelse ind herpaa, og de toge saa Afshed og gik, ledsagede høfligt til Døren af Mikkell og Maren, der snakkede godt for den vrede Madam Mette; men da de vare borte, gik Mikkell Hansen ufortøvet op til Lisbeth paa hendes Kammer og forkyndte hende med haarde Ord sin Villie.

„Enten giver Du Gregers Dit Ja,“ sagde han koldsindigt og fast, „eller jeg jager Dig ud af mit Huus. Du har tre Dage at beraade Dig i med Dig selv, men om tre Dage ved denne Tid maa Du give Bæf, og fremturer Du i Din Halsstarrighed, da vent ingen Barmhjertighed mere!“

Saa gik han uden at vente paa Svar og slog Døren haardt i efter sig; men da han kom ned, fortalte han sin Hustru, hvad han havde gjort, og Maren gav sig da til at græde og bad ham dog ikke være saa haard.

„Jeg har været for god til denne Dag,“ sagde han hidsigt; „styr Hest med Bidsel og Qvinde med Kjøp, siger man; havde jeg, saa sandt! strax taget en Rotting og garvet hendes Ryg, hvor hvid og fjøn den end er.“

„Sy Dig an, Mikkell! at sige Sligt!“

„Da have dog andre Fædre før mig gjort saa og ere siden blevene takkede derfor.“

„Sikkerlig af anden Marsag, end denne, Mikkell! Her er ei Talen om Forseelse, al den Stund Lisbeth just begjærer at forblive Jomfru med Ure. See Dig vel for, hvad Du gjør i den Sag, hjerte Mand! og betænk, at har Lisbeth ingen Slægt til at paatale hendes Ret, desto større bliver vort Ansvar for Gud.“

Den Tale gjorde dog noget Indtryk paa Mikkel, og han sagde i en roligere Tone:

„Du maa betænke, hjerte Maren! at fra den Dag af, da vi toge Lisbeth til os, udsaae jeg hende til Gregers Hansens Brud. Jeg er nu gaaet om med den Tanke i samfulde fire Aar, den er bleven saa til Huse i mit Hjerte, at den ei mere lader sig drive ud; saa har jeg og forkyndt mit Forsæt for mere, end een god Ven; og vil Du endelig vide det, da var min Hensigt med dette Hastværksbryllup den at binde Lisbeth med et fast Baand, saa hun ei, vidende som hun er om vort Anslag, skulde sladdre af Skole til en vis svenst Kavalleer, hvem hun har forgloet sig paa. Det er da nu og allensfals mit Forsæt at holde hende i Arrest paa hendes Kammer, dog blot af Frygt for, at hun skal sladdre; ellers forbliver hun nok, hvor hun er, al den Stund hun vel lader være at løbe sin Vej i disse farlige Tider.“

„Jeg tænkte strax,“ sagde Maren med et Nis, „det kunde ei være Dit Alvor at jage den stakkels Glut ud paa Gaden og give hende til Priis for Fjender og Ugjerningsmænd.“

„Vist var det ikke!“ svarede Mikkel og slog med Hovedet; „men lad hende barestens troe det og tag ei den Klemme af hende, hun giver sig da nok!“

„Hun var Dig dog overmaade kjær tilforn,“ sagde Maren og klappede sin Huusbond paa kinden, „hvi kan Du nu blive hende saa gram?“

„Hun var mig mere, end kjær,“ svarede Mikkel med Eftertryk, „ret en Pryd og Stoltthed for mit Huus.“

Maren gav sig nu til at græde af Nørelse, thi hun skjønnede ikke, at hvad Mikkel kaldte mere, end Kjærlighed, det maatte være mindre, saasom Intet gives høiere, end det.

„Hun maa være forgjort af Troldfolk,“ sagde hun og tørrede sine Dine; „det er mod al Christendom saa at sætte sig op mod os, der ere hende i Forældres Sted og agte al vor Godhed for slet Intet. Naar jeg tænker paa alt det, jeg bød hende, Mikkel! Jeg holdt end ikke den blomstrede Damastes tilbage; vi have ei saa skøn en Dug til i vort Cie!“

„Det siger jeg forud,“ sagde Mikkel, atter gram i Hu, „at hvad jeg saa gjør, eller ikke gjør, falder Lisbeth ikke tilføie, da bliver det ingenfinde mere godt mellem os. Vi faae saa afvente rolige Tider, og hvad vi da ville stille an.“

„Al ja!“ jukkede Maren, „Gud give os snarlig Landefred! Det Anslag staaer mig fornemmelig for Hovedet, Mikkel! Herren frie os lykkelig og vel ud af den Glende! Jeg havde sære Drømme inat.“

„Ei, bliv mig fra Livet med Dine Drømme!“ vredsede Mikkel; „end er der ingen Glende, skal med Guds Hjelp heller ingen blive!“

Mikkel gif saa paa Toldkammeret til sine Forretninger, men Maren blev alene med sine Betsymringer og Vængstelser, indtil hun ved Middagstide ikke længere kunde holde det ud, hvorfor hun gif op for at see til Lisbeth paa hendes Kammer. Det var hendes Hensigt at tale Lisbeth tilrette og bringe hende Trøst; det vilde da uden Tvivl undsluppet hende, at Mikkel ikke mente det saa slemt, og megen Ulykke kunde blevet

forebygget; men hun kom for sild — Døren stod aaben og Kammeret var tomt!

„Jesus Christus!“ raabte Maren og slog Hænderne sammen, „Barnet er løbet sin Bei!“

Hun gav sig nu til at vandre Huset rundt og allevegne saae hun efter og raabte: Lisbeth! Lisbeth! men overalt var der dødt og tomt, og hun fik hverken Svar eller Trøst; heller ikke Pigerne, hvem hun udspurgte, kunde give hende mindste Oplysning om Jomfru Lisbeth, hvem de ikke havde seet, siden hun gik op paa sit Kammer.

Saaledes stode Sagerne, da Mikkil kom hjem. Han skiftede Farve, da han blev underrettet om, hvad der var skeet, men sagde ikke Meget. Først gik han til Gaardens Bagdør, pegede paa Nøglen, som endnu sad i og sagde: „hun er gaaet her igjennem!“ Saa bebreidede han Maren hendes Mangel paa Agtpaa-givenhed, at Lisbeth havde kunnet gaae ind i hans Lønkammer og hente sig den Nøgle, uden at hun havde mærket det, men Maren forsvarede sig med hendes Huusbonds egne Ord, da han sagde, at Lisbeth nok lod være at løbe sin Bei i disse farlige Tider.

„Vi maa have Rede derpaa,“ sagde han omsider; „lad os gaae op paa hendes Kammer og see nøie efter der!“

De gik da skyndsomt derop, og da Maren havde seet sig et Diebstik om, raabte hun:

„Fuglen er væk! Hun har taget den og Buret med sig!“

„Fanden og ikke jeg begribe det!“ udbroød Mikkil; „lad os see Bæggsabet efter, man skal see, hun er

aget bort i Karosje og har taget Pif og Pak med sig, saasom alle Andre her i Huset, uden jeg, ere blinde og døve, tykkes mig."

Mikkel sagde dette som i Brede, men skjulte kun dermed sin sande Følelse; thi baade den Omstændighed, at Fugleburet var borte, og at de ved en nærmere Undersøgelse kom efter, at Visbeth havde taget sit Rattøi og en Smule Vin med sig, viste, at Flugten var skeet med Overlæg og ikke i Vildelse. Mikkel havde da den Beroligelse, at hun ikke kunde have gjort en Ulykke paa sig selv, og han trak Veiret friere.

"Hun er gaaet til Kraagerup!" sagde han; "der maa vi lade forhøre."

Der blev da strax affendt et Bud til Rostgaards og imidlertid forespurgt i Byen paa de Steder, hvor man med Rimelighed kunde formode, at Visbeth kunde være thyet hen; men Ingen havde fornummet det Mindste til hende, og det til Kraagerup udsendte Bud vendte om Astenen tilbage med den Bessked, at hverken havde Visbeth været der, eller var bleven seet paa Veien dertil. Den eneste Oplysning, man fik, kom fra den svenske Skildvagt ved Toldkammeret; han havde seet en ung Jomfru gaae forbi med et Fuglebuur og en lille Byldt i Haanden og raabt hende an for Spøgs Skyld; men hun var hastigt ileet forbi ham uden at besvare hans Tilraab, og han havde saa ikke agtet videre paa hende, eller seet, hvor hun var bleven af.

Visbeths Flugt var saa i nogle Dage den staaende Gjenstand for Samtalen i Mikkel Hansens Huus og rygtedes vide i Byen, men det var og blev en Gaade, hvor hun var gaaet hen, og vigtigere Begivenheder

trængte snart denne Hændelse i Baggrunden. Dog indfandt Gregers Hansen sig strax, og da han af Mikkel selv fik Bekræftelse paa, hvad Rytet havde bragt ogsaa til hans Moders Huus, da brød hans Forbittrelse løs, og Mikkel Hansen maatte høre drøie Ord, som ikke tjente til at formilde hans egen Brede. De skiltes som Uvenner, og Gregers satte ikke for dennefinde mere sin Fod i Mikkel Hansens Huus.

Syvende Capitel.

Tung Luft.

Den 27de Juni 1659 var en lummerhed Dag. Haardt havde Solen ligesaa Morgenstunden af brændt i Helsingørs snevre Gader, og fra Søen kom ei mindste Lustning. Nu, henad Aften, laae ligesom en Brandtaage over Byen og Sundet; Kronborgs Rjæmpekrop viste sig med usikre Omrids, og de engelske Orlogsskibe, som laae for Anker paa Reden, lignede Brag med kappede Master.

I Mikkel Hansens Storstue, fra hvis Vinduer man havde Udsigt til Kronborg og Sundet, sad Rostgaard og Mikkel selv ved en Rande Viin. Mikkels Ansigt var nu mere blussende, end nogensinde; thi Maren mærkede med Bedrøvelse, at han slukkede sin Sorg i Viin. Hver Aften siden Lisbeths Flugt var han gaaet i Seng med en fuldgod Ruus, og deraf saae hun, hvad hans Tale ingensinde røbede, at hans Græmmelse gik dybt; thi hidtil havde de ikke faaet mindste Nys om Lisbeths Opholdssted. Dog ængstedes han ogsaa nu, fordi Anslaget Udførelse stod for Døren, og han kunde vel trænge til en Hjertestyrkning, naar

han i de svenske Officerers Selskab fremdeles skulde spille den Muntre og Sorgløse.

Kong Frederik havde omsider opfyldt Rostgaards Begjæring og sendt baade Baaben og Penge. Rostgaard havde i Mikfels Værelse og paa det samme Bord, ved hvilket de Sammensvorne i Marts Maaned sluttede Pagten, i en engelsk Lieutenants og en Fændriks Overværelse udbetalt Oberst Gutschinson de betingede tusinde Dukater, og Steenvinkel havde ved samme Leilighed faaet sine hundrede. Nu fattedes kun at betale Dagen, og i den Hensigt var Rostgaard kommen til Staden.

Mikkel havde trukket Frakken af og sad nu i Skjorteærmer, men gispede endda.

„Der kommer Jens!“ udbrød Rostgaard og reiste sig; „bedst at vi saa lufte de Binduer.“

„Der Herredød nei!“ stønnede Mikkel, „saa qvæles jeg.“

„Boveligt nok,“ sagde Rostgaard, „at vi sidde her i Storstuen, hvor vi hvert Dieblig kunne vente ubudne Gjæster — see, der gaaer Valentin Korn! han luffer sært hastigt forbi.“

„Jeg mødte ham,“ sagde Jens Henriksen, som nu var kommen ind i Stuen, „og han gav mig en saare høflig Hilsen.“

„Gjorde han det?“ spurgte Rostgaard eftertænk-
somt; „da er det ellers en Stund siden, han var hurtig til Hatten; det vilde huet mig bedre, havde han kneist spanske, som han nu pleier van.“

„Ei hvad!“ udbrød Mikkel, „skulle vi lade os kysse deraf, om hans Hat kom lidt dybere ned, end

ellers? Og kunne vi gamle Venner ei sidde her i min Storstue og tømme et Bæger, uden at der behøver at gaae Røg af det? Tag Dig et henne i Skabet, Jens! salig Fa'ers, som Du ynder bedst og et til Magisteren med; han maa være her om et Dieblif, har mit Bud ellers truffet ham til Huse; saa kunne vi tale om Sagen — men kommer der Nogen, da gjelder det den Ladning Steenful, Jens nys har tilforhandlet sig, og som vi ville tage Part i, eller Saltkompagniets Affairer, om I hellere vil det."

"Saamænd!" sagde Rostgaard, der selv var Participant i Saltkompagniet i Helsingør, „saamænd! Lad det blive ved Saltkompagniet, endog Magister Tikjøb hverken har Part i Saltet, eller erner at kjøbe Kul. Dog vil jeg nu lukke disse Vinduer for vore fængende Ord, om Nogen skulde faae tilfands at staae her nedefor og lytte, saa han snarest fik Noget at høre om Krudt. Du faaer da døie en liden Svedefuor for vor Sikkerheds Skyld, Mikkel!"

Rostgaard lukkede Vinduerne og tog saa igjen Plads, men modstod tappert Mikfels gjentagne Opfordring at tømme Bægeret. Kort efter indfandt Christen Tikjøb sig fra Kjøkkenet, da han var bleven lukket ind ad Bagdøren.

"Det bæres mig for, at I bringer vigtigt Nyt, Ridesfoged!" udbrød Magisteren strax med høi Røst og stor Iver, medens han tog Plads ved Bordet, og Mikkel Hansen satte det fyldte Bæger hen til ham.

"I dæmpe Eders Stemme en Kjende, om I saa synes!" sagde Rostgaard alvorligt, „justement af den Aarsag, I der fremførte. Jeg bringer det Nyt, hvilket

jeg alt har meddeelt Mikkell, at nu er Dagen berammet. Imorges erholdt jeg Tilfigelse at levere Ved paa Kronborg den 1ste Juli, som er paa Mandag; den Dag vil det saa gaae løs, Magister!"

"I Herrens Navn!" udbød Christen Tiljeb med et straalende Blik; "det Budskab kommer som en Glædsfæststidende, ret som en Befrielse."

"Nu, nu Magister!" svarede Rostgaard, "I spare paa Glæden, til vi have vundet Bruden! Hun er i stærke Hænder, og vi maa være beredte paa tapper Modstand; det gaaer ei altid saa glat med en Forræbelse, som man stiller sig fore. Dog ville vi haabe det Bedste! Vil Gud, da skal Svensken paa Mandag faae Varme, men ei af Beddet! Han skal faae Mad, men ei kogt! Halvfjerdsindstyve gode Rendesugler skal være vor første Hilsen til ham."

"Og efter den Ret," sagde Mikkell Hansen, "kommer en anden, den skarpe Eg. Har Du faaet mit Sværd vel flebet, Jens?"

"Det er blankt og skarpt som en Nagelkniv; imorgen den Dag skal jeg tage det med under min Kappe; mit er ei ringere; forstode vi nu barestens at bruge disse gode Sværd saa vel, som de ere flebne!"

"Hør nu Mikkell og I, Jens!" sagde Rostgaard, "jeg har overveiet den Sag med Tuxen, og det er vort Raad til Eder, at I blive til Huse og ei gaae med i den Dyst. I vare ingensinde øvede i Baabens Brug, og I have paa anden Viis tjent den gode Sag som ægte Dannemænd. I kunne da med frelst Samvittighed lade os Andre føre Bataillen. Eder, Magister! tør jeg ei give det Raad, al den Stund I har væbnet

og øvet Eder itide, og I er fast besluttet paa at ville løbe den Hæfar og sætte Eders Person ind."

"Saa vil og jeg!" udbrod Mikkell Hansen djærvt. „Har jeg end snart det tredssindsthyvende Aar paa Vagen, jeg skal dog vise Eder, at jeg har Hjertet paa rette Sted, og at min Arm kan føre en Klinge. Slet vilde det somme sig for os fornemme Borgere at krybe i Skjul paa Slagets Dag; vi maa gaae fremmest og indgive de Andre Mod ved vort Exempel."

„Deri giver jeg Mikkell Medhold," sagde Jens Henriksen i en rolig og fast Tone; „jeg sagde ei det for om vor ringe Døvelse i at bruge Sværd for at skulke af Skole. I faaer tage os med, Ridesfoged! hvor ringe vi end ere."

„En Hjertens Glæde er det at høre Eder tale saa!" sagde Rostgaard, „vilde jeg end helst forfskaanet Eder begge for at prøve sliq blodig Færd paa Eders gamle Dage. Daggerten vil da nok falde i Haanden, som den bør, og god Villie vil erstatte lang Vane. Saa vide I da nu, at Tuxen er underrettet og Steenvinkel ganske parat! Jeg har og givet Oberst Hutchinson Signalet og ladet ham Dagen og Timen vide, som er paa Mandag Eftermiddag Klokken fem, naar Folkene begynde at gaae fra Arbeide. Jeg følger i Embeds Medførsel tilhest med Brændselsvognene, og Tuxen vil være der som en af Rudsene; selv vil jeg paasee, at det gaaer ret og behændigt med den Vogn, som skal vælte; men naar vi gaae paa, da fører Tuxen an, og jeg skal snart være ved hans Side. Vaabnene vil jeg lade hidkjøre Natten til Mandag, og de maa

da fordeles saa stille og snildt, som gjørligt er, det I, kjære Venner! nøie maa paasee; og saa fattes, det jeg kan skjønne, Intet uden det, at disse tre Dage, som ere imellem, gaae stille hen, og at Herren giver Lykke i den berammede Time."

"Ingenfinde," udbød Christen Titjøb, "læste jeg om noget bedre eller snildere Anslag hos de Gamle, ei heller i vore egne Krønniker. Skal jeg ligne det ved Noget, da maa det vel være den gamle, skjønne Bise om Drost Peder, der tog Riberhuus, mens Dandsen gif for Erik, Kongen hiin unge."

"Saa gaaer det ei mere til," svarede Rostgaard alvorligt; "en Fæstning, Kong Carl har inde, vindes, saa sandt! ei ved Dands. Vi maa saa og love, han er der for Tiden ei selv, har det end stedse været Steenvinkels Duffe at fange ham, hans Dronning og den lille Prinds for at bringe dem i Kong Frederiks Bold; men vil Gud, da skal hans svenske Majestæt, naar han vender tilbage fra Frederiksborg, hvor for Tiden de engelske Gesandter opvarte ham, finde Porten luffet og blive modtagen med anden Salut, end den vante Kresfalve."

"Derpaa," udbød Mikkel Hansen, "tømme vi da nu et Bæger!"

"Saamænd!" svarede Rostgaard, medens de Alle stødte Bægrene sammen. "Kan hændes, kjære Venner! at dette Bæger bliver det sidste, vi tømme med hverandre i dette Liv!"

Da de havde tømt Bægrene og i Tausshed trykket hverandres Hænder, tog Jens Henriksen og Christen

Tiljød Afsted og gif, som de vare komne, hver sin Dei. Rostgaard derimod blev, aftalte endnu Et og Andet med sin Svoger og lagde ham den største Forsigtighed paa Hjerte; men da han vilde gaae, erklærede Mikkel ikke at ville skilles fra ham her, saasom han foretrak at følge ham til Niels Bryggers i lille Kongsgade, hvor Rostgaards Hest var sat ind.

„En Mundfuld frisk Luft vil gjøre mig godt,“ sagde Mikkel, og saa gif de, først langs Havnen, hvor det denne smukke Aften ikke manglede, hverken paa Spadseregængere eller Søfolk; dernæst ud ad Grønnehaug til forbi nogle Tomter, hvor Svenskerne havde fløiset de Bygninger, der vare til Hindrer for de nye Værkers Anlæg. Her var der mere ensomt, og Rostgaard kunde tale om det, der uafsladeligt fysiselsatte hans Tanker. Han kastede et Blik over til den nye Fæstningsbro og sagde:

„Paa den Bro skulle vi snart tumle os i blodig Dands, Mikkel! Der er en Bagt paa tyve Mand paa Den, som vi først komme til; først igaar fik de den D dannet færdig til Ravelin, som den Karl, der nu gaaer der og stamper paa Broen, i Middags fortalte mig. De af det smaalandiske Regiment som have Bagten idag, faae den kanstee og paa Mandag; vilde Karle de! hærbede og forfarne i enhver Art Krig, sande Blodhunde. Det skal blive som en Guds Dom at styrte over dem, de Røvere, Mordere og Dvindedsjændere!“

„Tys!“ sagde Mikkel; „lad os gaae og see ei derhen!“

Rostgaard gif, men vedblev at tale, thi han var i en ophidset Stemning, hvor godt han end hidtil havde vidst at lægge Vaand paa sig selv.

„Mærk Dig dog det, Mikkell!“ sagde han, „at vi ei falde an, førend den sidste Vogn er kommen paa denne Bro og de forreste ere gjennem Fæstningsporten histovre, saa Vogurækken dækker denne første Bro, Den og den anden Bro med; vi maa sikke os for at blive affkaarne. Englænderne og Byens Evende komme til i samme Moment, saa vi falde over Bagten paa Den og den histovre ved Porten lige med Et. Du maa være ved Haanden, Mikkell! naar det gjelder og sørge for, at Byvendene ei holde sig tilbage.“

„Vel, Hans! vel!“ svarede Mikkell; „Du har jo alt forklaret mig det, og jeg har fuldelig begrebet det; vi tale nu helst om Andet.“

„Saa tier jeg hellere,“ svarede Rostgaard heftigt, „al den Stund Blodet koger sært i mig iasten. Giv Gud, vi havde alle vore Mænd her paa Pletten og kunde falde an strax! Nu har jeg i ti Maaneder bøiet min Ryg og gaaet Landsens Fjender under Dinene, Mikkell! Det er, ligesom vilde det nu briste for mig.“

„Det er den tunge Luft, der falder for Brystet,“ svarede Mikkell og løsne de sin Halsklud; „kom vi over de ti Maanedes, da klare vi vel disse tre Dage med.“

„De ville falde lange, Mikkell! urimelig lange; men saa vil jeg tænke paa den Dag, da vi fange Seier. Gaa, det vil blive en Fryd, naar vi rive den fordømte blaa Klud hist henne med de tre Kroner ned af Stangen og lade Dannebrog flyve op! Steenvinkel

har Flaget vel gjemt i sit Kammer. Da løsne vi Kronborgs Kanoner til det gamle, danske Flags Ære, og jeg tænker, at de engelske Orlogsmænd hilstude stemme i med."

"Mener Du, de gjøre saa?" spurgte Mikkel, som undrede sig over sin Svogers begeistrede Ord, thi Rostgaard udtalte ellers sjelden sine Følelser."

"Sikkerlig! Oberst Hutschinson talte forgangen Dag vor Sag bravt for Admiral Montague og skildrede Svenskernes Misgjerninger i Danmark, saa Lorden fik Dinene op. Hr. Henrik var med ham paa Admiralskibet og hørte det Alt. Hvo veed, Mikkel! kanske vender Bladet sig, om denne Streg lykkes for os, og Engelfmanden bliver da vor Ven."

Da Rostgaard sagde dette, hørte de hurtige Fodtrin bagved sig og vendte sig om. Det var Hans Steenvinkel, der kom løbende og nu stod ganske forpustet for dem.

"Hvad Nyt, Hans?" spurgte de Begge som med een Mund.

"Slet Nyt!" svarede Hans aandeløst; "Fader lader Eder vide, at der er Ugler i Mosen. Jeg var hos Hr. Mikkel, men traf Eder ei der; løb saa herhen."

"Hvad er da skeet?" brusede Mikkel op; "tal ei saa i Gaader!"

"Vi vide det ei ret," svarede Hans; "men Fader har mærket Uraad; Svenskerne stikke Hovederne sammen, og imorges blev en Corporal og sex Ryttere udsendt."

"Er Din Fader bleven til en Dvinde," spurgte Rostgaard barsk, medens Mikkel tørrede Sveden af sin

Pande, „saasom han lader sig kysse af saa Lidet? Udsendes der dog Corporaler og Ryttere hveranden Dag.“

„I agte den Advarsel, Fader giver Eder!“ svarede Hans djærvt; „vær paa Eders Post!“

Derpaa vendte han sig brat og løb tilbage til Fæstningen, efterladende Mikkil Hansen og Rostgaard i stor Uro og Uvisshed, uagtet de stræbte at faae Bugt med den.

„Han bliver mig noget næsviis, den Dreng!“ sagde Rostgaard vredt.

„Slægter sin Fader paa i Sind og Skind,“ svarede Mikkil, „og voxer op til en Kjempe; ingen af os vilde nu magte det at lukke Munden paa ham, for stærke Lemmer han har.“

„Har Steenvinkel vel blot sendt os en lille Paa= mindelse,“ vedblev Rostgaard med rynket Pande, „at bruge al Forsigtighed for at undgaae Opdagelse, og kommer saa den Knegt løbende og gjør et Bæsen deraf, som var —“

„Hans!“ raabte Mikkil og greb Rostgaard i Armen, „see der!“

Rostgaard saa i den Retning, hvor Mikkil havde peget og blev vaer en Vogn, omgiven af svenske Ryttere. Den kom fra Lundehaugen og rullede rasht henover Grønnehaugen ad Fæstningen til, saa den kom tæt forbi det Sted, hvor Rostgaard og Mikkil Hansen nu befandt sig. De bleve staaende og saa i største Spænding Vognen og Rytterne komme nærmere og nærmere, indtil Bulderet og Sæblernes Raslen lød lige ved dem, Mikkil Hansen fornam et Stød for Brystet og en drøi

Ed blev sendt efter i Tilgift. Dog mærkede han det neppe, thi baade han og Rostgaard havde ene og alene fæstet deres Blikke paa den Mand, der sad i Bognen med bagbundne Arme — det var Henrik Gerner!

„Guddød!“ hviskede Mikkel Hansen med hæs Stemme og blegnende Kind, „vi ere forlorne!“

Men Rostgaard blev staaende paa samme Plet med Blikket endnu heftet paa den bortrullende Vogn; det var et underligt Blik, stivt og stirrende, uhyggeligt at see; det udtrykte det, som ei lod sig tilfulde udsige med Ord — stum Fortvivelse over, at den store Plan, hans Tankes Foster, hans Hjertes Barn nu skulde gaaes i Jordselen. Saa længe havde han nu arbeidet rastløst og biet taalmodigt, spundet det hele Bæv Traad for Traad — saa freidigt havde han haabet, og saa fast havde han troet paa en lykkelig Udgang, at Slaget nu, da det kom, i det første Dieblis bedøvede ham og berøvede ham al Tænkeevne.

„Rød os haste hjemad!“ sagde Mikkel og greb ham i Armen; „vi maa nu tænke paa at salvere os og vore Venner.“

Da gjenvandt Rostgaard ved en kraftig Anstrengelse sin Fatning og hele sin Snarraadighed.

„Fat Dig, Mikkel!“ sagde han og drog et dybt Suk; „nu gjelder det ei at tabe Hovedet. Vi gaae nu stille hjem, men slygte ei hovedfulds; end vide vi ei, af hvad Marsag Hr. Henrik er ført hid.“

„Derom kan ei være mindste Tvivl,“ sagde Mikkel, medens de hurtigt gik over Grønningen ad Byen til; „og give de ham en Tommesfrue paa, da besjender han vel Alt.“

„Ikke saa!“ svarede Rostgaard, „thi han er ingen Kjerling; men dog,“ vedblev han heftigt, „er der stor Fare. Gud hjælpe os! hvi tog de just ham, den Guds Mand, som raaber paa, at vor Tale skal være ja, eller nei og Intet derudover? Have de faaet Nys om Anslaget og spørge ham ud, da bekjender han!“

De gik saa videre i uhyggelig Tausshed, medens deres Tanker arbejdede rastløst, indtil Rostgaard sagde:

„Vi gaae nu helst lige til Jens Henriksen og forblive der! Jeg drager ei hjem, før jeg har faaet Biskhed.“

Mikkjel spiede ham modstræbende deri, og kort efter sad de hos Jens i hans Kontoir, der tillige var hans Dagligstue, thi han var ugift. Han hørte i taus Forstrækkelse Beretningen om, hvad de havde seet i Grønnehauge og om den Advarsel, Steenvinkel kort iforveien havde sendt dem ved sin Søn.

„De ere endnu ei i det rette Spor,“ sagde Jens efter nogle Diebliffes Grublen; „saasom de, vare de vidende om Alt, visseelig med eet Slag havde arresteret os Alle.“

„Saamænd!“ sagde Rostgaard; „det stemmer godt nok dermed, at de kom med Hr. Henrik fra Lunde-
hauge; de have ført ham ad en Omvei for ei at vække Opsigt og skræmme hans Medskyldige — om de virkelig have faaet Nys om Anslaget.“

„Det var grant at læse i det Diekast, Hr. Henrik i Forbisarten sendte os,“ sagde Mikkjel. „Vi maa nu være betænkte paa Flugt; ei bør vi nu vente og haabe som Taaber.“

Rostgaard mærkede til sin Fortrydelse, at al hans Svogers Mod var som blæst bort; men det kom vel deraf, at hans Nerver vare blevene svækkede ved hans Umaadelighed i Drik; thi han var ellers af Naturen en modig Mand og frygtede ikke Døden; dog kunde han ikke tænke paa Fængsel, Faste og Pinsler uden Gysen. Jens Henriksen gav ham imidlertid Medhold, forsaavidt han fandt det altfor letfindigt ikke at see sig om efter Midler til Flugt, og disse bleve da drøftede vidt og bredt, medens Mikkel Hansen stemte for at tye ud til den engelske Flaade, hvorimod Rostgaard fandt det mere sikkert at flygte ind til Rjøbenhavn; thi han stolede ikke paa den engelske Admiral.

„Var Alt gaaet lykkeligt af, og vi havde taget Kronborg,“ sagde han, „da vilde han vel kjendt det for godt; men nu, da det lader til, at vi have truffet det korte Straa, da lide Fanden paa ham og ikke jeg! thi saa gaaer det stedse til udi Politikken, at de holde med den Stærkeste og give ham Ret.“

Saaledes gik et Par Timer med ængstelige Raadslagninger og idelig tilbagevendende Gisninger om, hvorledes Sagerne vel egentlig stode, indtil de noget før Midnat forskrækkedes ved tre Slag paa Bindues-skodden. Jens gik ud for at aabne Døren til sin Bod, som de Alle tænkte, for den svenske Vagt, der kom for at slæbe dem til Kronborg, men til deres store Overraskelse og usigelige Glæde traadte han strax efter ind med Henrik Gerner ved sin Side. Han blev modtaget med et Fryderaab, men lagde selv ingen Glæde for Dagen; tvertimod stod han for dem med en fortabt Mine, hvilket forundrede hans Venner, da det

dog fremgik af hans første Ord, at han var bleven løsgivet uden Betingelser.

„Jeg slap derfra den Gang,“ sagde han mismodigt, „endog Kommandanten gik mig haardt paa Klingen. I føle Eder ei for trygge, kjære Venner og Medforbundne! thi de have opsnappet et Brev, hvori efter deres Sigende det ganske Anslag, som det har været paatænkt, staaer beskrevet, og de Sammenfornære ere nævnede.“

„Gik I da det Brev at see?“ spurgte Rostgaard.

„Nei! De vilde ei vise mig det, nævnede mig heller Ingen, hvoraft jeg sluttede, at der maa være en Sage derved.“

„De Rævepelse!“ udbrod Jens Henriksen; „de frygte, at Angivelserne kunde være urigtig og ville ei, om I skulde være uskyldig og Intet vide, sætte Eder istand til at advare Andre.“

„Rigtig, Jens!“ udbrod Rostgaard; „de maa kun have faaet halv Besset, endog Hr. Henriks Navn dog maa være blevet dem forebragt; og de ansee Eder for uskyldig, hvilket vi jo see deraf, at de lade Eder gaa; men fortæl os dog, Hr. Henrik! hvordan I klarede for Eder.“

„Bed en Usandhed, Gud tilgive mig det!“ sagde Gerner ydmygt og skamsfuldt; „havde jeg dog lovet min Herre og Gud, at blev jeg tagen, da vilde jeg tie og lide; men stor Svaghed befaldt mig, jeg fornegtede Eder og den hele Sag og beraabte mig falskelig paa mit hellige Embede.“

„Saa røbede I Intet og angav ei heller Noget?“ udbrod Rostgaard i glad Overrasselse.

„Nei!“ svarede Gerner og løftede afvisende Haanden;
 „J kjender mig slet, om J troer mig istand til slikt
 Forræderi; dog blev jeg mod i Hu, da jeg løi; thi
 det kom over mig som en svar Ydmøggelse; jeg var
 tilmode, som havde jeg fornegtet min Herre og Gud,
 som Peder var tilmode, tænker jeg, dengang Hanen
 goel og Herren saae bebreidende paa ham.“

„Ei!“ udbrod Mikkil, „den Synd tilgiver Gud Eder
 snarere, end om J havde bragt os i Boldt og Jern.“

„Jeg burde tiet!“ svarede Gerner hovedrystende,
 „men fik nu Straf for min hovmodige Sikkerhed.“

„Da prise vi Eder derfor, Hr. Henrik!“ sagde
 Kofstgaard; „saasom J derved har frelst ei blot
 Eder selv, men og os. Dog seer jeg til min Be-
 drøvelse, at vort Anslag for den Gang er forpurret.
 Kjendte vi nu blot den Skjelm, der har skrevet det
 Brev! om det da ei er en Opdigtelse.“

„Ja,“ svarede Gerner, hvo kan dog være Autor?
 Brevet er ingen Opdigtelse, al den Stund de læste
 mig et Stykke deraf fore; men derefter at dømme, da
 maa det ei være en Angivelse, men som en Beretning
 fra en dansk Mand til en anden, thi der udtales Glæde
 over, at Kronborg nu snart vil vorde dansk.“

„Min Tanke faldt strax paa Valentin Korn,“
 sagde Jens Henriksen, „men nu seer jeg, det kan ei
 være ham, thi Kronborgs Gjenerobring vilde sikkerlig ei
 volde ham Glæde; det maa da være en Sladderhank,
 der ei har kunnet holde tæt.“

De gjettede og gjettede, men det fattedes paa
 enhver Antydning, der kunde lede dem paa Sporet;
 heller ikke fik de fremdeles den næste Morgen Andet

at vide, end at Svenskerne havde opsnappet et Brev med vigtig Tidende om en dansk Sammenløbelse, og da Alt saaledes endnu forblev indhyllet i Mørke, nødsagedes Rostgaard til at drage hjem uden at faae Bished om Sagens egentlige Sammenhæng. De Sammensvorne bleve dog enige om foreløbig ikke at flygte, men siebliffelig at give hverandre Efterretning om, hvad der maatte komme til deres Kundskab, og Rostgaard underrettede sine Venner om, at hans Baad til enhver Tid var parat, om Flugt viste sig at være nødvendig.

Saa reiste han og Gerner hjem, dog ikke i Følge-
skab med hinanden for ikke at henlede Svenskernes
Opmærksomhed paa sig. Rostgaard betraadte sit Hjem
med et tungt Hjerte, og nu faldt det ham svært at
vise Svenskerne en rolig og forgløs Mine. Saa maatte
han ogsaa forberede Kirsten paa det Værste, og hun
fældede da mange Taarer i Smug og glemte over
denne nye Angst Lisbeth, hvis pludselige Forsvinden
havde voldt hende stor Bedrøvelse. Dog hensant
hverken hun eller hendes Huusbond i Modløshed, og
Rostgaards Tanker vare stadig sysselsatte med at gruble
over, hvorledes Flugten, om den blev nødvendig, bedst
og snildest skulde iværksættes.

Ottende Capitel.

Autor.

Den samme Dag, da Rostgaard og Gerner med Uro i Sindet droge hver til sit Hjem, den 28de Juni tidlig om Morgenens, gik Ursula Krause og fyslede i sit Børelse paa Kronborg, der laae i den nordlige Fløis nederste Stokværk, hvor ogsaa Steenvinkel havde sit Kammer, men i den modsatte Ende. Det var rummeligt og havde et kongeligt Gemaks Høide, var lustigt, lyst og dog luunt; der var saare venligt og hyggeligt, naar Solen skinnede derind. Rigtignok var Bohavet utilstrækkeligt til at fylde det store Rum, men hvad der fandtes, var solidt og godt, ja et og andet Stykke røbede sin kongelige Art, som det store Speil med den Egetræes udskaarne Kamme, der endnu hist og her viste Spor af fordums rig Forgyltning. Det var et Stykke fra Kong Frederik den Andens Tid, og det havde efter mange Omværlinger omsider fundet blivende Sted paa Ursula Krauses Bæg. Et plumpt Bord med nogle ligesaa plumpe Stole stode midt paa Gulvet, og et svært Egetræes Linnedskab bredte sig ved Bæggen

ligeoverfor Speilet og fyldte endda kun lidet. Den bedste Hygge var at finde i de to Vinduesfordybninger, som paa Grund af Murenes ualmindelige Tykkelse næsten maatte kaldes to smaa Kabinetter. Bagved dette store Bærelse, Ursulas Dagligstue, laae et snevert lille Kabinet, hvilket hun benyttede som Sovestue.

Da Ursula forrige Aar saa modigt og værdigt traadte den fjendtlige Seierherre, Rigsadmiral Wrangel, imøde, værgede hun ikke blot for Kong Frederiks og Dronning Sofia Amalias Rinnedskab og øvrige Bohave, men ogsaa for sin egen Røde. Een Gang anerkjendt og stedse bedre vurderet af de svenske Herrer, var hun nu uangribelig i sin Stilling, og ethvert Forsøg paa at drive hende ud af hendes Bolig var glippet. Hun forstod ogsaa klogelig at føie sig efter Omstændighederne, naar de paa Grund af Slottets Overfyldning med Indquartering bleve truende; da havde hun offret et eller andet Stykke undværligt Bohave, eller ogsaa optaget nogle af de svenske Herfskabers qvindelige Dyndepersoner som Medlogerende. For Diebliffet var der dog roligt paa Slottet og god Plads, da Kong Carl med sin Dronning og hele sit Hof var draget til Frederiksborg for at trone som Bært der, hvor han Aaret tilforn havde været en uvillig Gæst.

Ursula gif nu og seiede selv sit Gulv, thi i disse Tider var der ikke at tænke paa at faae det gjort ved Dyndepersoner, og desto bedre og grundigere blev da den Gjærning udført; men som nu Kofsen, ført af hendes rappe Hænder, gif rasst over Gulvet, da naaede en fiin, zittrende Lyd hendes Øren. Hun standfede i sit Arbeide, saae hen til den ene Vinduesfordybning, hvor

en lille Fugl hoppede quiddrende om i et forghyldt Buur, rystede paa Hovedet og sagde: af Zemine!

I flere Dage havde hun nu hver Morgen hørt den lille Fugl synge, men lige friskt og underligt var hver Gang Indtrykket af at høre Fuglesang paa et saadant Krigens Arnested, som Kronborg Slot dengang var. Dog kom hun ikke derved til at tænke paa den grønne Skov, hvor den lille Sisgen engang havde hoppet muntert om fra Green til Green, hvad den vel selv mindedes, mens den sang; nei, det var et ganske andet Syn, der fremstillede sig for hendes Erindring — Jomfru Lisbeth, der en Morgen bleg og skjelvende, ført af Hans Steenvinkel, var traadt ind til hende med Fugleburet i Haanden og en lille Byldt under Armen; hvorledes Lisbeth, befriet for disse Byrder af hendes tjenstvillige Hænder, var falden hende om Halsen og bristet i Graad, indtil hun endelig gjenvandt Mælet og sagde:

„Madam Ursula! jeg er hjemløs, forstødt af mine Pleieforældre; tag mig til Eder og lad mig forblive her, i den Piges Sted, I forgangen Dag sagde, I trængte til!“

Der stod da Ursula med aaben Mund, bestyrtet ved at høre, hvad der var skeet; snart udtalende sin store Sorg og Forundring, snart velvilligt trøstende, raadvild og noget mistænksom midt i sin Deeltagelse. Dog nyttede det ikke, at hun badlede sin unge Veninde, fordi hun var løbet af Gaarde, og endnu mindre Gehør fandt hendes Formaning, som gik ud paa, at Jomfru Lisbeth snarest maatte vende tilbage til Hr.

Mikkels og bede om Tilgivelse for sin Ubefindighed; ja ikke engang det skræmmede Lisbeth, at hun foreskillede hende, hvor stor Fare der var for en ung, ffjøn Pige, som hende, ved at opholde sig her, hvor Døren ikke altid kunde stænges for de svenske Officerer, og frække nok vare de, sandt for Herren!

Det Svar, Lisbeth havde givet hende paa alle disse velmente Advarsler, var kommet med en saadan Fasthed og Djærvhed i Stemme og Blik, at det havde indjaget hende alvorlig Skræk.

„Ingenfinde mere,“ havde Lisbeth sagt, „vender jeg tilbage til mine Pleieforældres Huus; de have ei blot truet mig med at udjages, om jeg ikke vilde ægte denne Stymper, Gregers Hansen, men de have alt udjaget mig af deres Hjerter; der vilde nu hos dem kun blive som i et Helvede; men driver I mig herfra, Ursula, det eneste Sted, hvor jeg tør vente Sikkerhed og Beskyttelse og ei at blive udleveret, da springer jeg i Søen!“

Saa var Ursula da falden tilføie og havde lovet at give Lisbeth Huusly for en Tid, indtil hun fik sendt Bud til Toldkammererens; thi hun burde dog tænke paa, at Hr. Mikkels engang kunde drage hende til Regnskab; og hvad Forklaring skulde hun give Kommandantens Frue? Ingen, der saae Jomfru Lisbeth vilde troe, at hun skulde være en Tjenestepige — at Gud hjælpe os! snarere, at hun var en rømmet adelig Jomfru eller formummet Prindsesse.

Da havde Lisbeth sagt et Ord, som bragte Ursulas Forundring til at stige endnu høiere:

„J tjene mig i at søge Generalqvarteermester-Lieutenanten, Hr. Dahlberg op og bede ham snarest komme til mig!“

Det havde lydt som en Befaling, og Ursula havde efterkommet den, hvad hun, som hun stod der med Kofte i Haanden, fortabt i Erindringen om hiin Morgens mærkelige Hændelser, endnu høilig forundrede sig over; thi Generalqvarteermester-Lieutenanten havde virkelig strax opfyldt Jomfru Lisbeths Begjæring, og saa havde de haft en lang Samtale under fire Dine. Hvad mon de da havde talet om? Enden derpaa var bleven, at Generalqvarteermester-Lieutenanten underrettede Ursula om, at Jomfru Lisbeth havde hans Beskyttelse; at hendes nuværende Opholdssted foreløbig burde holdes hemmeligt for hendes Pleiesforældre, men at han, naar Tjenstforretningerne tillode det, selv skulde forsøge at jevne den Sag; endelig at han hos Kommandanten vilde udvirke Tilladelse for Jomfru Lisbeth til at forblive hos Madam Ursula og gaae hende tilhaande i Vinnedstuen.

Ovirilit! sang Sisgenen, ligesom Ursula tilbageskaldte i sin Erindring det Syn, hun da havde haft for Die — Generalqvarteermesteren, der talte hende til i en bydende Tone og syntes at have tabt sin sædvanlige Sindsligevægt og saa Jomfru Lisbeth med blussende Kinder og nedslagne, taareræbede Dine.

Ovirilit — pyt! bild mig nu ind, at Lisbeth er en dydig og hæderlig Jomfru! Kan Generalqvarteermesteren have haft anden Marsag til at forunde hende sin særdeles Beskyttelse, uden een, den jeg ikke vil nævne? Hvor fik hun det Mod fra, at løbe herop,

om hun ikke havde en særdeles Fordring paa ham, den han dog var for barmhjertig til at afvise? Snakkede Folk dog alt Et og Andet derom! Heel dristigt — hvo skulde dog tænkt det om sli'g ung, bly Jomfru! — mutters ene at gaae de svenske Skildvagter forbi og hvor udspikuleret at foregive, at Oberstinden havde kjøbt den Fugl — ti, Din fordomte Skrighals! — og at hun havde det Vrinde at bringe hendes Naade den! og saa tog den svenske Skildvagt hende om Livet og snurrede hende rundt og havde, Gud hjælpe os! kysset hende, var ei gamle Steenvinkel i det Samme kommen til, saa Skildvagten slap hende; for han har Kræfter som en Bjørn og et Par stærke Arme; en sikker Haand og en skarp Daggert er, sandt for Herren! de eneste Argumenter, de Døvl' resp'ktere, uden det skulde være en Kugle. Hans førte hende paa hendes Begjæring hid — og nu har vi hende!

Saaledes arbejdede Ursula Krauses Tanker, medens hun paany havde faaet Kisten igang, og baade Tankerne og Kisten gik steds' hurtigere, som om skjø' Lisbeth ikke var stort mere værd, end Skarnet og burde seies ud, som det. Dog havde hidtil Ingen, Lisbeth aller- mindst, fornummet til Ursula Krauses Tanker, og kun den følesløse Kist og det taalmodige Gulv kom til at lide under hendes Brede; thi da hendes Gjærning var endt, da gik hun, skamfuld over sin Brede og Mistanke, først hen og gav den lille Sisgen Væde, og derpaa listede hun sig hen til Sengenammeret, skød Døren sagte op og kiggede ind.

Der laae Lisbeth i sin Seng og slumrede trygt med den ene Haand under sin Kind, den anden hvilende

roligt paa det hvide Lagen over Sengetæppet; det rige Haar faldt som en Guldflod henover Puden; hvor den Haand var hvid og fin og den Arm rund og skøn! men hvor uskyldigt var ikke ogsaa dette Ansyn, over hvilket Søvnens Fred hvilede! Der var ingen Rynke paa denne hvide Pande, intet Træk af Græmmelse eller Anger om disse Læber, røde og friske som et Barns. Hvis det Ansyn løi, hvad skulde man da kunne troe?

Saa gik Ursula, heel angerfuld i Hu, hen til Sengen og vækkede Lisbeth med et Kys paa Panden, og Lisbeth foer forskrækket op; men da hun blev gamle Ursulas rynkede, smilende Ansigt vaer og hun gjenkjendte det lille Sengekammer, der allerede var blevet hende saa kjær, da slog hun sine Arme om Ursulas Hals og sagde:

„Gud være takket, det var ei blot Drøm! Jeg drømte saa sødt; her er godt at være! I jage mig ingenfinde bort Ursula! o nei, det gjør I sikkerlig ikke!“

Og hun saae i det Samme Ursula ind i Dinene med et Blik saa reent, kjærligt og dybt, at den Gamle vel maatte tænke — nei, hun kan ikke være en Syn-derinde! men hun sagde:

„Alt, hjerte Somfru Lisbeth! Forbliv I kun her, saa længe I kan og vil; men jeg ønsker Eder for Sanden bedre Lykke, end at forblive paa dette farlige Sted og mellem alle de vilde Karle, som færdes her!“

„Saa kalde I mig blot Lisbeth og opfyldte min Begjæring at vække mig, naar I selv staaer op,“ vedblev Lisbeth uden at agte paa Ursulas Ord; „lad mig fra Morgenstunden tage Deel i Eders Gjærning og

være Eder til Tjeneste, ret som et Tyende, tager jeg end ingen Løn; al den Stund jeg nu er skilt fra mine kjære Bøger, og Tiden ellers vil falde mig lang."

Ursula rystede paa Hovedet, thi hun kunde ikke tænke sig Bomfru Lisbeth i en tjenende Stilling, eller tiltroe hende Kræfter til Sligt; men Lisbeth gjettede hendes Tanker, thi hun sagde:

"Jeg er stærkere, end I troer. I glemmer, eller veed kanffee ikke, at jeg lige indtil mit trettende Aar maatte slide haardt; det gav mig Sundhed og et stærkt Legeme; da havde jeg ikke saa skjær en Hud, som nu, Ursula! Lad disse hvide Hænder kun blive skrumpede og røde igjen! det sømmer sig bedst for en arm og ringe Pige, som mig. Veed I hvad, jeg ønsker nu, at jeg aldrig havde betraadt Hr. Mikkels Huus!"

"I tale ei saa utaknemmeligt!" sagde Ursula i en misbilligende Tone.

"Ikke er jeg utaknemmelig," svarede Lisbeth og klappede Ursulas rynkede Kind, „dog tænkelig lidt for god til at kastes hen til en Stymper og bruges som en Mønt, hvormed Hr. Mikkels betaler gammel Venskabsgjeld til en Ven, ham jeg aldrig saa, eller til hans uværdige Søn, som er fuld af Skalkhed, det jeg har faaet at fornemme! Saa skulde jeg og gjøre Gyldest og bjerge Hr. Mikkels Væ, der ligesom var sat i Pant paa, at hans Villie, som lydelig var forkyndt til alle Sider, skulde fuldbyrdes, blev jeg end derved det ulykkeligste Kreatur under Solen og gik plat tilgrunde."

"Hr. Mikkels saa vel justement Frelse for Eder udi det Ægteffab," sagde Ursula, som havde taget

Plads paa Sengekanten og holdt Lisbeths Haand i sin; „det er og mit Haab, hjerte, lille Jomfru! at I en skjon Dag vender tilbage til Eders Pleiesaders Huus, og da vil Alt blive godt igjen.“

„Hør nu, hvad jeg siger Eder, gode Ursula!“ sagde Lisbeth langsomt og i en fast Tone, „den Dag kommer ingensinde! Det bliver aldrig mere godt mellem Hr. Mikkel og mig, endog jeg ikke bærer Nag til ham; det fornam jeg, da han talte mig saa haardt til, at gav han mig end Huusly, Klæder, Føde og mange andre gode Ting, dog havde han mig ikke kjær.“

„I siger, at I ikke bærer Nag,“ sagde Ursula Krause alvorligt, „og dog vidne Eders egne Ord strax imod Eder; men nu Eders Pleiemoder?“

„Hun havde mig kjær paa sin Viis,“ sagde Lisbeth i samme rolige Tone, „endog hun ei forstod mig; de miskjendte mig Alle, uden En, som nu er langt herfra, og hvem jeg vel ingensinde mere faaar i Tale.“

Da Lisbeth sagde dette, saae hun paa Fru Birthes Ring, som funklede paa hendes Finger.

„Det bæres mig for, kjære Ursula!“ sagde hun saa med et tungsindigt Smil, „at jeg skal forblive her paa Kronborg i lang Tid, for stedse — o, jeg skal stræbe at være flink til min Gjerning, at I ei fjedes ved mig!“

Saa klappede hun den Gamle paa Haanden og saae paa hende med et underligt Blik; men Ursula gik hovedrystende fra Sengen, ikke utilbøielig til at give Hr. Mikkel Medhold; thi der var saa Meget i Lisbeths Færd og Tale, hvilket heller ikke hun forstod.

Lisbeth var maaskee i samme Tilfælde — hun forstod vel heller ikke ganske sig selv! Hvad havde egentlig styret hendes Skridt til Kronborg, da hun flygtede? Bistnok den Tanke, at Fæstningen var det eneste Sted, hvor hun kunde være i Sikkerhed for sin Pleiefaders og Gregers Hansens Efterstræbelser; men naar hun saaledes gav sig under Svensternes Beskyttelse, da gjorde hun jo Regning paa Erik Dahlbergs Venskab. Sandheden var da den, at hun søgte derhen, hvor han var; i hans Nærhed var der Liv for hende, fjernt fra ham Tomhed og Død; men det tilstod hun ikke for sig selv og vilde skammet sig ved den Tanke at løbe efter den Mand, hun elskede, men som vragede hende. Hun mente da at være sendt hid af Forsynet for at frelse Dahlbergs Liv, skulde Fæstningen blive overrumplet. En Anelse sagde hende, at den Beslutning, hun havde taget, var skjebnesvanger, men det laae ganske i Mørke, til hvad Maal den vilde føre hende. Uden lav Beregning, dreven af uklare, kjærlige, stærke Instinkter gik hun til Kronborg, blændet som en liden Fugl, der flyver lige i Flammerne.

Endnu denne Formiddag blev hun sørgeligt overbevist om, at naar hun mente at være kommen til Kronborg for at frelse Erik Dahlberg, da havde det kun været en Indbildning. Havde Forsynet en bestemt Hensigt med at sende hende derhen, hvor hun nu var, da viste den sig at være en ganske anden.

Hun havde hurtigt klædt sig paa, spist sin Dавre og var Ursula behjælpelig med at eftersee en stor Bunkes Pinned og udsøge de Stykker, som trængte til at bides, da Hans Steenvinkel traadte ind og med urolige Miner

begjærede en Samtale med hende. Hun bad ham fremsige, hvad han havde paa Hjerte, i Ursula Krauses Nærværelse, og efter nogen Betænkning bekvemmede Hans sig ogsaa dertil, efterat han havde paakaldt den Gamles patriotiske Sindelag og paalagt hende Taushed og Forsigtighed. Saa fik Ursula da for første Gang Nys om Sammensværgelsen og forfærdedes høiligt ved at erfare, at hun, uden at vide det, havde levet med en stor Fare hængende som en Uveirssky over Kronborg og over hendes eget Hoved. Lisbeth var kun altfor vel underrettet og blev derfor ikke overrasket, men høilig bedrøvet ved at høre, at Hr. Henrik havde været fængslet, og at der var al Sandsynlighed for, at Svenskerne ved et eller andet Forræderi havde faaet Nys om Anslaget.

„Vi sidde da nu smukt i det,“ sagde Hans tilsidst, „og kunne trænge til en Haandsrækning, om det bliver nødvendigt, at vi salvere os ved Flugt. I saa Fald gjøre vi Regning ogsaa paa Eder, gode Madam Ursula! at være os til Tjeneste med en liden Vist. Dog formener Fader, at endnu er der ei tilstrækkelig Marsag til at bryde op, og Flugt er desuden alt en vanskelig Sag, al den Stund Bagterne ere blevne fordobblede, som vi saae imorges. Saa er det da for Tiden blot Faders Begjæring til Eder, Jomfru Lisbeth! at have Dinene med Eder i Løbet af Dagen: Kan hændes, I faaer Held til at tale med Generalquartiermester-Lieutenanten, og skulde I fornemme Noget, der kunde tjene os til gavnlig Advarsel, da lade I os det vide!“

Lisbeths Kinder overdroges af en blussende Nødme, da hun fornam, hvorledes Steenvinkel spekulerede i hendes formentlige Kjærlighedsforhold til Dahlberg, og at hun skulde spille en Spions lumste Rolle.

„Dermed kan jeg ikke besatte mig,“ sagde hun med Harm; „I gaar til en Anden med det Grinde, Hans!“

„Da forventer Fader dog,“ svarede Hans i en skarp Tone, „at see et Vidnesbyrd om Eders patriotiske Sindelag. I lade nu ikke Eders Landsmænd i Stikken, Komfru Lisbeth! Det er i Nøden, man skal kjende sine Venner.“

Saa gik Hans, og Lisbeth blev tilbage med en trykkende Følelse af sin Stillings Vanskelighed. Ursula Krause jamrede og kaldte Oluf Steenvinkel en Eventyrer og gudsforgaaen Bovehals, men Lisbeth kom efter en heftig Kamp med sit gjenstridige Hjerte paa det Reene med sig selv.

„Nu skjælde vi ikke paa dem i Nødens Stund, Ursula!“ sagde hun med blege Kinder og et funklende Blik. „Vi ville vise os som gode danske Qvinder og staae vore Landsmænd bi; kan det vel og lade sig gjøre uden Underfundighed, blot derved, at vi have Dine og Øren med os.“

Men Ursula havde Ødelæggelse og Forstyrrelse, fra hvem den end kom, og hun vedblev at skjælde og klage sig over de nye Ulykker, der nu stode for Døren. Kunde dog den Steenvinkel have skiftet sig i Tiderne og som andre fornuftige Mennesker afventet den Time, da Kong Frederik selv vilde komme med en Hær og

tilbageerobre Kronborg, eller hans Allierede forbjalp ham til en god Fred!

Lisbeth derimod taug og lod den Gamle snakke. Hun fulgte Ursula paa hendes daglige Vandring gjennem Gemakkerne og udholdt de svenske Herrers forskende Blikke med et Mod, som hun uden det hemmelige Forsæt, der nu bar hende op, neppe vilde havt. Naar en eller anden nærgaaende Bemærkning naaede hendes Øren, da spillede hun den Døve, men kunde hun ikke slippe for at svare, da fattedes det hende ikke paa Ord, og de faldt saa djærvt og snildt, at mere end een nærværende Herre blev hende Svar skyldig, og Ursula forundrede sig høiligt over hendes Mod og Snarraadighed.

Dagen blev heller ikke spildt, thi da Hans Steenvinkel henad Aften indfandt sig for at spørge Nytt, gif han ikke forgjeves.

„Jeg gif ned ad Bindeltrappen ovre hos Kommandantens,“ fortalte Lisbeth den lyttende Hans, „og fornam da Sporeklirren og Stemmer ovenfor; og saasom nogle af de Ord, der faldt, gjorde mig opmærksom, da sprang jeg hurtigt ind i det Rum, hvor Kostene og Gulvkludene ligge og trak Døren sagtelig til efter mig. Saa kom to Mænd ned ad Trappen; de gif langsomt nedester og talte nu med mere dæmpet Røst. Vi maa have ham, Svenson! sagde den Ene, det koste hvad det vil!“

„Det maa have været Lieutenant Carl Svenson,“ sagde Hans, „Kommandantens høire Haand.“

„Saa var vel den Anden Kommandanten selv,“ vedblev Lisbeth; „saasom han, der var klevet saaledes

tiltalt, svarede: bedst, Hr. Oberst! om vi sætte det op til Natten, at vi kunne gribe ham smukt stille og desto mere sikkert. — Godt! sagde Obersten, lad det blive til Midnat; da begive I Eder ud med en halv Snees af de flinkeste Karle og gaae lige til hans Bolig. Skulde han ikke være der, hvad dog staaer til at vente, da forhøre I Alle, som findes der, og ransage hver Krog; men er han der ikke, da gaae I videre frem efter bedste Overlæg og Conduite. — Mere hørte jeg ikke, Hans! Alt! hvem mon de nu efterstræbe?"

Hans svarede kort, at det ikke var godt at vide, og da Visbeth med rødmende Kind og en forlegen Mine bad ham gaae til Hr. Mikfels og vare dem ad, erklærede Hans Sligt for ganske ugjorligt og ilede saa til sin Faders Kammer for at aflægge Beretning til den Gamle.

„De ere os paa Sporet," sagde Steenvinkel, da Hans havde fortalt Alt, „men endnu vide vi hverken ud eller ind. Flugt ved Nattetid er halsbrækkende Gjerning, thi da passe de allerbedst paa, og fordømt lyse ere nu Nætterne; ved Dagen, naar Folk gaae ud og ind, lod det sig muligviis iværksætte i en Formumming; vi nødsages til at afvente, hvad den Dag imorgen vil bringe; ret længe kan det ikke saa staae hen."

Deri fik Pluf Steenvinkel Ret, thi med den næste Morgen, den 29de Juni, oprandt en skjebnsvanger Dag. Strax om Morgenens forfrækkedes Helsingørs Borgere ved det Syn, at en svensk Vagt slæbte en ung Mand, bleg, blodig og i støvede og forrevne Klæder gennem Gaderne, medens en gammel Kvinde fulgte grædende og hændervridende bagefter. Mikkel Hansen

faae det, gjenkjendte studsende i Fangen Gregers og i den gamle Dvinde hans Moder, meldte det til Rostgaard, saa og til Jens Henriksen, men Ingen af dem forstode det. — Steenvinkel og Hans faae det, da de gif paa Arbeide, at de kom slæbende med Gregers, tænkte: hoho! de ere paa galt Spor! og følte sig saa mere trygge.

Endelig fik ogsaa Lisbeth det at see, som hun stod ved det aabne Vindue i Ursulas Kammer, lyttede til Springvandets Pladfsen under Træerne og indaandede den friske Morgenluft. Taktfaste Trin lode i den hvælvede Port, og Lieutenant Svensons høie og kraftige Skikkelse viste sig i Spidsen for en lille Soldaterhob. Lisbeth gjenkjendte i Svenson en Officeer, hvem hun allerede paa sine Vandringer gennem Slottets Gemakker et Par Gange var truffen paa, og som, i Modsatning til de fleste andre svenske Herrer's frække og næsvisse Færd, havde hilst hende høfligt og tiltalt hende venligt og i en sømmelig Tone. Nu stirrede Lisbeth derhen for at faae Fangen at see, og ved Svingningen ind i Gaarden blev han synlig nok; hun gjenkjendte sin forhadte, paatrængende Beiler, hendes Plageaand i lang Tid og nu Ophavsmanden til al hendes Ulykke; men han viste sig i en saa bedrøvelig Skikkelse, at hun ikke kunde Andet end ynkes over ham, saavel som over hans ulykkelige Moder, hvor liden Grund hun end ellers havde til at elske dem. Dog parredes denne Medlidenhed snart med en dødelig Skræk; thi Grindringen om hiin Morgen i Mikkel Hansens Hauge, da Gregers kom til hende i Vørshytten og lumskelig frittede hende ud, dukkede pludselig frem for hende. Paa hvad Maade

han havde benyttet den Kundskab, hun saa uagtksomt gav ham, til at fremme sin Krig mod hende, det var hun ikke kommen efter; men det forudsaae hun, at hvis det derefter var lykkedes Gregers at blive ganske indviet i Sammensværgelsens Hemmeligheder og erfare Hovedmændenes Navne, visseelig vare de nu alle forlorne; thi han var ikke en Mand, der besad Mod og Kraft til at udholde et skarpt Forhør, maaskee noget Bærrer.

Som hun nu stod ved Vinduet og stirrede efter Bagten, der slæbte Gregers hen til det Taarn, i hvilket Opgangen til Kommandantens Bolig befandt sig, medens baade Medlidenhed og Skræk stod malede i hendes Træk, da hørte hun sig pludselig tiltalt og foer sammen. Dahlberg var kommen gaaende fra Capellet og langs den nordlige Fløis Vinduer, uden at hun var bleven ham vaer.

„Kjender I muligviis ham, de der slæbte af med?“ spurgte han barskt.

Der var i hans Stemme en Klang af Malm, som ligesom den første Gang, hun hørte den, havde ført de Ord, der kom fra hans Læber, dybere ind i hendes Hjerte, end noget andet Menneffes Ord. De første Ord, han talte til hende den Aften, da han begjærede Qvarteer i hendes Pleiefaders Huus, havde været milde, og hans Stemme lød da som Musik, endnu mere fuldtonende ved Klangens af det skjønne Sprog, som var hans Modersmaal; men hun mindedes ogsaa den skarpe Klang, hans Stemme havde havt den Aften, da hun vakte hans Brede ved at dable Kong Carl; og dog vare dens Toner dengang forholdsvis

milde mod nu, og de ramte hendes Øren saa uventet, at hun blev baade rød og bleg og i største Forvirring svarede:

„Ja, Hr. Generalquartiermester-Vieutenant! jeg gjør saa!“

Dahlberg saae hende ind i Diet med et koldt Smil. Hun havde siden Ankomstens Dag, da han havde forundt hende en lang Samtale, og hun havde forklaret ham Bevæggrundene til sin Flugt, kun vexlet saa Ord med ham, men da bemærket en vis Fortrydelse hos ham. Hun tænkte, at den muligviis skrev sig fra den Uleilighed, hun havde voldt ham ved at søge hans Beskyttelse, og saare pinlig var denne Tanke for hendes fine Følelse. Denne Gisning var rigtig, men ikke udtømmende; thi Dahlberg havde tillige af sine Kammerater maattet høre adskillige spydige Lykønskninger i Anledning af den skjønne Kjæreste, han havde lagt sig til. Han havde da ogsaa allerede tænkt paa at træffe Anstalter til at føre hende tilbage til hendes Pleieforældres Huus og vilde visseelig gjort det, havde ikke vigtigere Begivenheder givet ham Andet at tænke paa. Nu viste det sig, at disse og intet Andet sysselsatte hans Tanker.

„See, see!“ svarede han med det samme kolde, forskende Blik; „da er det muligt, at jeg inden Aften maa gjøre Eder Uleilighed, Zomsfru Lisbeth! og begjære Eders Nærværelse ved Fængens Forhør.“

Men ikke saa snart fornam Lisbeth, hvad det gjaldt om, førend hun gjenvandt sin Fatning og hele sin Aandsnærværelse.

„Da stille I nogle Soldater hid,“ svarede hun djervt, „og lade dem handle med mig saa, at jeg kommer til at ligne ham, de nu førte derop, al den Stund godvillig gaaer jeg ikke!“

„Jomfru Lisbeth!“ sagde Dahlberg med tilbage-trængt Harm, „I har Stuearrest!“

„Vel, Hr. Generalquartiermester=Lieutenant!“ svarede Lisbeth og neiede smilende.

„Der vil nu strax blive sat en Skildvagt ved Eders Dør,“ svarede Dahlberg til, medens en mørk Rødme farvede hans Pande.

Lisbeth havde seet denne mørke Brede-rødme een Gang før, men kun som et Glimt i Disputens Hede; nu fornam hun, at det var Alvor, og uagtet hun begreb, at slike Staal-mænd som Dahlberg maatte der til for at erobre Riger og bevare dem, saa forundrede det hende dog, at en Mand, der havde givet Beviser paa blide Følelser med Et kunde banlyse dem af sit Hjerte, ligesom en vred Huuseier udjager besværlige og uvederhæftige Leiere. Deraf skjønnede hun dog, at Faren for den svenske Besætning ikke maatte have været ringe, og hun kunde i dette Dieblik ikke ganske værgе sig for en Følelse af Skadefryd ved at tænke derpaa. Hendes Mod voxede med Begivenhedernes Alvor, og Medfølelsen for hendes Landsmænd tog til i samme Grad, som Lykken vendte dem Ryggen. Trudslen med Skildvagten indjog hende ikke mindste Frygt, men hun kom i Tanker om, at hun nu vilde volde sin moderlige Veninde, den brave Ursula, Fortræd, og derfor ydmhygede hun sig og sagde i en bedende Tone:

„Var det ikke tænkeligt, kjære Herre! at I vilde troe mig paa mit Ord? Jeg skal forblive roligt paa dette Kammer, indtil nærmere Ordre indløber fra Eder.“

„Paa ingen Viis!“ lød det barske Svar; „jeg troer Eder ikke, Somfru Lisbeth! saa sandt som I tydeligt nok har ladet mig fornemme, hvor dansksindet I er; dog skal I snarest høre fra mig.“

„Da lad mig forinden erindre Eder om at vise Barmhertighed mod denne min ulykkelige Landsmand, som nu er i Eders Vold! I gjøre Eders til, at han bliver mennefseligt behandlet!“

Da Lisbeth havde sagt dette, lukkede hun Vinduet og forsvandt; men Dahlberg blev et Dieblis staaende og overveiede, om han ikke helst strax skulde gaae ind og udspørge Somfru Lisbeth nærmere om, af hvad Art hendes Bekjendtskab til Fangen var; thi han vidste dengang endnu ikke, at denne og den Fæstemand, hendes Pleieforældre havde villet paanøde hende, var en og samme Person. Han nærede nu Tvivl om, at hun virkelig havde forladt Hr. Mikfels Huus af den Aarsag, hun angav; hendes Flugt til Fæstningen var dog et besynderligt Skridt, ret skicket til at vække Mistanke. Opfræmmet ved den store Fare, der havde svævet over Hovedet paa den svage svenske Besætning, og som maaskee endnu ikke ganske var fjernet, saae han overalt Deeltagere i Komplottet og danske Speidere. Han vilde i dette Dieblis fængslet sin egen Broder, om han havde havt en saadan, og han havde vaakt hans Mistanke. Dog længtes han nu høilig efter at erfare, hvad der vilde komme ud af Forhøret over Fangen og beordrede derfor blot en Skildvagt ved Ursula Krauses Dør

med den strengeste Ordre til ikke at lade Noget passere hverken ud eller ind, hvorefter han skyndsomt begav sig over til den modsatte Fløi og gik op til Kommandanten.

I en Sal, der stødte op til Kommandantens Bærelser, sad denne selv midt for et stort Bord og ved hans Side Lieutenant Svenson, der nylig lykkeligt havde udført det ham overdragne Hverv at opsnuse og fængsle Gregers Hansen, skjøndt Expeditionen ingenlunde var gaaet af med den saa meget ønskede Stilhed. Der fandtes baade Papiir, Penne og Blækhuus paa Bordet, men Intet deraf syntes at skulle benyttes, thi dette var ingen Krigsret, om der end var al Udsigt til, at en saadan senere vilde blive nedsat. For Diebliffet gjaldt det blot at faae sikker Kundskab om, hvem Hovedmændene for Sammensværgelsen vare, for at disse, inden de mærkede Uraad, kunde blive paagrebne.

Oberst Sjøblad var en lille, undersættig Herre med lyst Stjæg, skarpe Træk og store, lyseblaae, fremstaaende Dine, hvis Udtryk tydede paa mere Mod, end Kløgt. Han sad med forslagte Arme og stirrede med en glubst Mine paa Gregers, der stod lige for ham paa den anden Side af Bordet med bagbundne Hænder og saae hen for sig med et forvildet Blik. Hans ulykkelige Moder stod ved hans Side og høiede sig over Bordet, medens hun med lydelig Stemme, jevnlig afbrudt af Hullen, bevidnede sin Søns Ustyldighed i enhver tænkelig Forseelse, der kunde komme de høie Herrer og hans svenske Majestæt til Skade. Lieutenant Svenson betragtede, i Modsatning til sin Foresatte, begge Fangerne med et roligt, forstfende Blik, men dette var

maaskee nok saa ildevarslende, som Kommandantens glubste Mine.

„Evenson!“ tordnede Obersten omsider løs, „kald Bagten ind og lad den føre dette gamle Sangværk ud! Tag mig tusind Dødsle, om jeg kan forblive ved Samling, saa længe hun staaer der og knebbrer!“

Befalingen blev strax udført, og netop som to Soldater slæbte den grædende og modstræbende Madam Mette ud af Salen, traadte Dahlberg ind.

„Vel, at I kommer!“ raabte Obersten ham imøde. „Hjelp os at faae Noget ud af den Karl der! Han har mistet Mælet, om han ei bare stiller sig saa an; dog have vi vel Middel til at faae hans Tunge paa Gled, vil han ei med det Gode.“

Dahlberg gik rask hen til Bordet, dreiede Gregers om og tog ham i Diesyn. I sin qvindagtigt pyntelige Dragt, der bar kjendelige Spor af de svenske Soldaters Greb, med det blodige filtrede Haar ned over sit blege Ansigt og det tomme, stirrende Blik afgav han et be-
drøveligt og modbydeligt Skue.

„Kanskæe dog Strækken har lammet hans Forstand,“ sagde Dahlberg; „en Emule No og venlig Tiltale vil muligt kurere ham. I lade mig faae ham nogle Diebliske under Behandling i Cabinetet her ved Siden af, og jeg skal snart gjøre en heel Karl af ham igjen.“

„Kunde I saa sandt det!“ udbrød Obersten. „Er han den Mette, da maa vi have hans Forklaring. Imorgen kommer Hans Majestæt, og vide vi saa ei Bessked, da bryder løs et af de Uveir med tusinde Eder og Vænder, I selv kjender, om ei noget Værrer times os.“

„Der gjør vel saa,“ svarede Dahlberg, medens han løste Fængens Hænder, „men lad os da ei plat ruinere det Instrument, som vi maa faae til at give Lyd, om vi skulde komme ud af den Klemme.“

Derpaa førte han den rævende Gregers med sig ind i Cabinettet, som var et Sovestue, saa han der foresandt baade koldt Vand og et Klæde. Der bragte han Synderen til Sæde paa en Stol, vædede Klædet og lagde det paa hans Hoved, medens han talte ham opmuntrende til.

„De have givet Dig nogle grove Knubs i Hovedet,“ sagde han, „men det er godt sluppet, og bekjender Du blot Alt, hvad Du veed, da skal intet Ondt vederfares Dig.“

Det kolde Bad, Stilheden i Bærelset og de beroligende Ord syntes omsider at bringe Gregers til Besindelse; thi han brast pludselig i Graad, hvilket snarere vakte Dahlbergs Foragt, end hans Medlidenhed.

„Sid ikke der og tud!“ sagde han barsk, „men stig frem — har Du skrevet det Brev, vi have opsnappet, eller har Du ikke?“

„Jeg takker Eder for Eders Omhu, Hr. General=quartiermester=Lieutenant,“ svarede Gregers ydmygt og med et bedrøveligt Ansigt af hans zirlige Væsen fra bedre Dage. „I vise mig nu Barmhertighed og lægge et godt Ord ind for mig hos Kommandanten! Jeg er ganske uskyldig i det, jeg anklages for og sværger Eder ved min Sjæls Salighed til, at jeg ingensinde har tænkt paa at foretage mig Noget til den svenske Sags Skade.“

Dahlberg saae Gregers stivt ind i Diet og mente der at blive vaer en Snuhed, som vel kunde forenes med hans Feighed.

„Vi have saa temmelig Bished for, at Du lyver,“ sagde han, „og Piben vil saae en anden Lyd, naar Du faaer Papirerne at see. Du sig mig da nu blot Et — kjender Du Jomfru Elisabeth, Toldkammereren, Hr. Mikkels Pleiebatter?“

Gregers studiede over dette Spørgsmaal, og al den Skinsyge, Dahlberg, uden at vide det, havde vaft i hans Hjerte, vaagnede paany. Den Tanke, at Elisabeth muligt var flygtet til Kronborg og havde givet sig Svenskerne i Bold slog ned i ham som et Lyn, og trods den fortvivlede Stilling, i hvilken han befandt sig, kunde han ikke saae Bugt med sin Harm. Hans blege Kinder bleve heftigt røde, og han sagde i en spydig Tone:

„Skulde Hr. Generalquarttermester=Lieutenanten muligviis være vidende om, hvor bemeldte Jomfru for Tiden opholder sig, da være I af den Godhed ei at forholde mig Kundskaben derom!“

„Hvi saa?“ spurgte Dahlberg med et koldt Smil.

„Hun er min Fæstemø!“ udbrød Gregers hidst og reiste sig; „hun løb fra Huse den Dag, da Jaordet skulde staae, hendes Forældre til største Harm og Sorg, mig til Spot og Spee; tvi hende, for skamløs Tøite hun er!“

Dahlberg studiede og skiftede Farve, hvilket Gregers triumferende bemærkede; men hans Glæde blev kun stoffet.

Hun talte dog Sandhed! tænkte Dahlberg, medens han med forslagte Arme stod foran Gregers og stum

faae ned for sig; jeg har gjort hende blodig Uret og behandlet hende skammelig haardt; hun skal faae Op-
reisning!

Men da han saaledes i sit Hjerte havde gjort Lisbeth Afbigt, faae han op og blev det ondskabsfulde Glimt i Fangens Dine vaer. Han maalte Gregers med Dinene og forstod, at Lisbeth var løbet sin Vej, men undrede sig over, at hun var gaaet i Forbøn for en sliq lumpen og jammerlig Karl, indtil hans Harmefik Luft i en kort, haanlig Ratter, der lød ildevarsflende i Gregers Dren, og i samme Nu greb Dahlberg ham i Kraven og førte ham, uden at sige et Ord hex til Døren, aabnede den og puffede ham ind i Salen, hvor Oberst Sjøblad modtog dem med et hoverende Udraab.

Inden Gregers ret kom til Besindelse, stod han atter ved Bordet med Kommandantens glubste Ansigt lige for sig.

„Har Du skrevet dette Brev?“ spurgte Obersten barsk og holdt et Stykke tæt beffrevet Papiir hen for Gregers Næse; „see det ret an, men hold Dine Fingre ved Dig selv!“

Gregers kastede et sky Blik paa Brevet, blev en Smule blegere, end han alt var og svarede frækt:

„Jeg faae det ikke før nu! For Sanden, jeg begriber ei den Tale om det Brev!“

„Hoho!“ udbrød Obersten og greb efter et andet Stykke Papiir, som laae for ham paa Bordet.

„I maa troe min Forsikkring!“, vedblev Gregers hurtigt og med fortvivlet Energi; „ak, naadige Hr. Oberst! jeg er hverken skyldig heri eller i nogen anden Forseelse, og der er gjort mig skammelige Uret ved den

haarde Medfart, man har ladet mig lide. Dog er jeg tilfreds med at være stedet for Eder, og mine blodige Saar og sponderrevne Klæder skulle ikke fortryde mig, vil I nu blot vise mig den Gunst at lytte til min Klage, anbelangende en ung Jomfru —"

„For tusind Dæmle, hvad siger Du da til dette?" brølede Oberst Sjøblad og holdt det andet Stykke Papiir hen for Gregers Dine. Derpaa lagde han dette ved Siden af Brevet og pegede først paa det ene, saa paa det andet og sagde: „mon ikke disse Kragetæer ere hinanden saa lige, som det ene Æg det andet?"

Gregers kastede hurtigt et Blik paa det nye Papiir, saae op med et skrækslagent Blik, blev det skadefro Udtryk i de tre svenske Herrers Dine vaer og sank saa dødbleg og med et Suk om paa en Stol, der stod i hans Nærhed. Det var hans Forskrivning til Valentin Korn paa de firfjendstyve Daler, han var ham skyldig, opsat og egenhændig underskreven af ham selv, hvilken Kommandanten nu sad der og vippeede i sin Haand.

Nu vidste Gregers, paa hvis Angivelse han var bleven sat fast, og han bandede sin egen Dumhed. Han kunde med Sandhed sige, at han laae, som han havde redet, og hele hans jammerlige Færd gled forbi hans indre Blik som et hæsligt Maleri.

Da han forbittret forlod Mikkels Hansens Huus med den Trudsel aldrig mere at betræde det, da var han gaaet til Valentin Korn og havde udøst sit Hjerte for ham. Valentin blev høilig fornøiet over at erfare, hvilken Bending Sagen havde taget og forsøgte strax at lokke ud af Gregers, hvad han havde saaet at vide hos Mikkels om det hemmelige Foretagende, han for-

modede var i Gjære; men da havde Gregers viist sig uventet tilbageholdende og med den vante Vigtighed givet sig Mine af at vide Mere, end han dengang virkelig vidste. Dette forøgede naturligviis Valentin Korns Harmen, og han hevne sig ved den Trudsel strax at gaae til Madam Mette og kræve sit Tilgodehavende, indtil Gregers forsaavidt faldt tilføie, som han paa Valentins Bud og efter hans Diktat opsatte og underskrev den Forsskrivning, som nu var bleven Midlet til at styrte ham i Ulykke. Dog havde Valentin, som nu havde bedre Haand i Hanke med ham, ikke ladet ham slippe med det, og det lykkedes ham omsider at lokke ud af Gregers, at det gjaldt et Anslag mod Kronborg.

Imidlertid fortrød Gregers snart, at han havde ladet Harmen løbe af med sig og brudt med Mikkel Hansen; heller ikke kunde han saa let glemme Lisbeth, eller finde sig i at knytte sin Skjebne til den frække Lucie Valentinsdatter. Han fornærmede baade hende og hendes Forældre ved at vise stor Koldindighed og spekulerede paa et Middel til atter at blive forsonet sin Formynder. Da førte Skjebnen ham ulykkeligviis sammen med hans fordums Lærer, den trofskyldige Christen Tilsjøb, hos hvem det let lykkedes ham at indsmigre sig og ved det Foregivende, at han alt vidste Bessed, loffede han Alt ud af ham; han fik at vide, hvem der vare Hovedmændene for Sammensværgelsen, og hvorledes Overrumplingen skulde udføres.

Nu indbildte han Magister Christen, at han selv var høilig begeistret for dette store Foretagende, og at han ved en tapper Deeltagelse i det vilde forsøge til-

lige at gjenvinde Hr. Mikkels Vennskab og Gunst, men bad ham foreløbig at holde dette hans Forsæt hemmeligt; det var bedst at lade Hr. Mikkels Brede lidt Tid til at sætte sig; men Aftenen før Slaget skulde staae, vilde han gaae til sin Formynder, og da vilde det være ham kjær, om Magisteren vilde ledsage ham og lægge et godt Ord ind for ham.

Gregers haabede herved nogenlunde at have sikket sig mod Beshyldningen for Forræderi, om det skulde komme for Dagen, at han havde robet Sammensværgelsens Diemed for Valentin Korn. Alligevel foruroligede denne Omstændighed ham stadig og for i ethvert Fald at efterlade et sikkert Vidnesbyrd om sit patriotiske Sindelag, fik han det ulykkelige Indfald at skrive til sin Ven, Magister Jens Tilsjøb i Kjøbenhavn, melde ham den store Nyhed, at Kronborg om faa Dage vilde være i Danskerne's Hænder og fremstille sig selv som en af Hovedmændene for dette snilde og dristige Anslag.

Forsættelsen af denne mærkelige Skrivelse slysselsatte ham paa det Behageligste en heel Dag, thi hans Brælesyge kunde nu faae frit Løb. Hvilke store Dine vilde ikke Magister Jens og hans andre Venner ved Høiskolen gjøre, naar de erfarede, at deres Ven Gregers, langt fra at været rømmet af Feighed, tvertimod kun havde gjort sig usynlig for at optræde med Glands paa en anden Skueplads! Hvor vilde de ikke studse og fryde sig over den vigtige Tidende, at Kronborg snart vilde være udreven af Svenskerne's Vold, og hvor stor vilde ikke deres Taknemmelighed blive, fordi han, trods Slyssettselsen med dette store Foretagende, med Trofasthed havde tænkt paa sine gamle Venner og Colleger, der

førte et daadløst og dog besværligt Liv inden den beleirede Byes Volde!

Disse Tanker kildrede mægtigt hans Fantasi, og Skrivelsen blev derefter, et Mesterstykke i rethorisk Svulst; men da han naturligviis maatte forudsætte den Mulighed, at den kunde blive opsnappet af Svenskerne, anvendte han stor Umage paa at bruge forblommede Udtryk og betegnede ingen af de Sammenførte ved Navn; ja, da hans Hu dog nu stod til en Forsoning med Hr. Mikkel, fandtes der ikke engang en Hentydning til ham i Brevet. Derimod vare de andre Sammenførte med større eller mindre Tydelighed betegnede, dog ingen af dem saa kjendeligt som Gerner, hvis store Kundskab i det engelske Sprog han berørte.

Gregers vidste, at nogle Borgere samme Dags Aften vilde forsøge at sende et hemmeligt Bud til Kjøbenhavn og medgive det nogle Breve til Handelsvenner og Slægtninge i den beleirede By. Det lykkedes ham at faae Budet opspurgt, han betroede ham Brevet til Besjorgelse og gav ham forud en god Drickessilling. Saare tilfreds med sig selv gif han den Aften tilfjængs og foregøglede sig Muligheden af uden stor Risiko at kunne tilliste sig nogle Laurbær, om Anslaget mod Kronborg fik lykkelig Fremgang.

Han vidste ikke, at allerede den foregaaende Dag havde Valentin Korn været oppe paa Kronborg og advaret Kommandanten om at være paa sin Post. Ikke blot Gregers Hansens Tilstaaelse, men ogsaa adskillige andre Tegn paa Høre mellem Borgerne i Byen havde omsider foruroliget ham saa meget, at han skjønnede, det nu maatte være paa høie Tid at være Obersten

ad, og han vidste forud, at Belønningen ikke vilde blive ringe, om det lykkedes ham at bringe Nyheden frisk. Dette slog til, thi Svenskerne havde indtil dette Dieblis ikke ringeste Anelse om den Fare, der svævede over deres Hoveder, og Kommandanten betalte den Tidende, Valentin Korn bragte ham, med klingende Mønt som en Opmuntring til at forske videre; thi Valentin saae sig ikke istand til at nævne Noget med Bestemthed og havde ikke faaet direkte Meddelelser af Andre, end Gregers Hansen, saa stor var den almindelige Mistillid til ham. Han raadede nu Kommandanten til ikke blot at lade Fæstningens Afdange omhyggeligt bevogte, men ogsaa at udsende Patrouiller i Byens Omegn og baade Nat og Dag holde Die med, hvem der passerede ud og ind. Oberst Sjøblad fulgte dette kloge Raad, og Natten mellem den 26de og 27de Juni gjorde en af de udsendte Patrouiller en kun altfor god Fangst i det Bud, som blandt andre Breve ogsaa førte Gregers usalige Skrivelse vel skjult hos sig. Brevene fik man, men Budet selv lykkedes det paa Veien til Kronborg at undslippe, og saaledes blev Gregers forud advaret om, at der var Fare paa færde, hvorfor han forlod sin Moders Huus og skjulte sig paa et Rabolost i en stor Passasje, hvor det efter megen Søgen omsider lykkedes Lieutenant Svensson at finde ham og drage ham frem. Gregers gyste endnu ved at tænke paa det kraftige Greb, som havde naaet ham under Høet i Kassen og paa de Mishandlinger, de svenske Soldater havde tilladt sig mod ham i deres Forbittrelse over, at de i flere Timer havde søgt forgjeves efter ham.

Da Oberst Sjøblad fik Brevene ihænde, kom han snart i Vaande, thi han var saare svag i boglig Konst og evnede neppe selv at skrive; heller ikke var han ret kyndig i det danske Sprog, og de mange latinske Ord i Gregers Brev vare ham ganske uforstaaelige; dog forstod han saa meget deraf, at i dette Brev handlede der om et Angreb paa Kronborg, men han kunde ikke faae nogen sammenhængende Mening ud deraf, og Brevskriveren havde været saa forsigtig ikke at skrive sit Navn under, thi Brevets Indhold røbede hans Person tydeligt nok for hans Venner.

Obersten tog da den fornuftige Beslutning at tilkalde Dahlberg, der udmærkede sig fremfor de fleste af sine Samtidige, ikke blot i Kundskaber og Dannelse, men ogsaa i sin Dygtighed i baade at tyde Skrift og selv at føre Pennen. Hans smukke og tydelige Haandskrift, i de Tider en stor Sjeldenhed, havde ikke bidraget lidet til hans Forfremmelse, og han havde desuden allerede mere end een Gang hjulpet Oberst Sjøblad ud af Forlegenheden, naar en egenhændig kongelig Skrivelse indløb; thi Kong Carls Haandskrift var næsten ulæselig og spotter endnu den Dag i Dag den taalmodige Historiegranskers Studium. Dahlberg var desuden det danske Sprog fuldkommen mægtig, det fattedes ham dernæst ikke paa Kundskab i Latin, og han læste da og tydede for største Delen Gregers's skjebnesvangre Brev, ligesom han strax udfandt, at den deri betegnede Præst maatte være Hr. Henrik i Birkerød.

Dahlberg tilraadede da usfortøvet hans Fængsling, hvilken, som vi vide, samme Dag blev foretaget, men da Gerner klarede saa vel for sig, og man havde stor

Agtelse for ham, lod man ham atter slippe. Imidlertid studerede Dahlberg gjentagne Gange Gregers's mærkelige Aandsprodukt igjennem og kom snart paa det Rene med, at var det end en Nar og en Pralhans, der havde skrevet det, et alvorligt Faktum maatte dog ligge til Grund for Meddelelsen, og da nu Oberst Sjøblad kom paa den Tanke at hidkalde Valentin Korn og forelægge ham Brevet, bifaldt Dahlberg strax hans Forslag.

Der blev da sendt Bud efter ham, og dengang Koftgaard fra Mikkil Hansens Bindue saae Valentin lufte forbi, medens Jens Henriksen meldte om hans usædvanlige Høflighed, da var han netop isærd med at adlyde Kaldelsen og begive sig op til Kommandanten. Ikke saa snart saae han Brevet, førend han mente at gjentjende Gregers's Haand i Skriften, og da han var bleven gjort bekendt med Indholdet, nærede han ikke mindste Tvivl mere; thi ud af alle disse store og pralende Ord talte Gregers's forfængelige Sjæl saa kjendeligt, at Valentin efter Dahlbergs Oplæsning var tilmode, som havde han hørt Gregers selv tale. Dog bragte han for en Sikkerheds Skyld Forfrevningen tilveie, og da den forelaae, hævdede en Sammenligning med Brevet enhver Tvivl. Gregers's Fængsling blev da paa Valentin Korn's Tilskyndelse besluttet, og Valentin fandt, at Hvernen smagte sødt.

Bare nu end ikke alle disse Omstændigheder Gregers bekendte, han kunde slutte sig til de væsentligste, og som han nu sad der sammensunken i Stolen, et Maal for hans Bødlers triumferende Blikke, løb en kold Gysen ned ad Ryggen paa ham. Der sad han ved

sin egen Dumbhed stemplet som en af Hovedmændene for en Sammensværgelse, i hvilken han ikke havde havt mindste Deel! Hvorledes skulde han slippe derfra og bjerger sit Liv? Det kunde ikkun skee ved at blotte sig selv paa det Uheldigste og mon, selv om han bekvemmede sig dertil, disse barske Krigsmænd, der nu vare hans Dommere, vilde troe hans Forsikring og fæste Lid til en saa exempelløs Taabelighed og en saadan Grad af Vetsind, som han havde ladet sig henrive af? Maatte de ikke troe, at hans Forklaring var lutter Opdigtelse, som han i en Hast fandt paa for at stifte dem Blaar i Dinene? Dansk i sit Hjerte af naturlig Tilbøielighed og dog Forræder af Svaghed og af Frygt for en ussel Gjeldsfordring — pralende med en stor patriotisk Gjerning, uden at han havde den ringeste Daad at opvise — halv, vaklende, tretunget i al sin Færd og dog nu i det Tilfælde at maatte begjære fuld Tiltro som en ærlig Mand — det var det Billede af ham selv, hvilket hans Samvittighed, vakt og skjærpet ved Udsigten til Død og Undergang, holdt ham for Die, og han hensesank i stum Fortvivlelse ved at see det.

Da blev han vakt ved Kommandantens barske Stemme, som fik ham til at fare sammen.

„Du vedkjender Dig altsaa dette Brev og tilstaaer at være Autor til det?“ spurgte Obersten.

„Ja,“ svarede Gregers ydmygt, „jeg tilstaaer det.“

„Det skulde Du gjort strax,“ lød Svaret, „da vilde vi fremdeles skjænkede Dine Bekjendelser større Tiltro; men viid det, Din Hund! at gribe vi Dig i een Løgn til, da skal Din syndige Krop faae det at

undgjælde. Nu ud med Sproget og siig os, til hvilke Personer Du har sigtet med disse forblommede Ord, hvilke Djævelen selv maa have lært Dig saa at sætte paa Skruer, og som ifkun en slig Bogorm og Filur af en Sortkappe, som Du, kunde nemme. Bevise I os, Hr. Generalquartiermester-Lieutenant! den Tjeneste at forelæse dette Pluddervælst og spørge Fangen nærmere ud?"

Dahlberg var saare villig dertil og læste hele Brevet høit fra Ende til anden, medens den kolde Sved stod paa den usalige Autors Pande. Det var en saa ulidelig Pine for Gregers nu at høre alle sine høittravende Tirader navnlig fra denne Mands Læber og fremsagte med ironisk Tonefald, at han følte den største Lyst til at holde begge Hænder for sine Øren.

„Det er lutter Løgn fra først til sidst!“ udbød han omsider med Fortvivlelsens Energi; „jeg har ikke haft mindste Lod eller Deel i dette Anslag; jeg er saa uskyldig som Barn i Moders Liv. Ak, strenge Herre!“ reddblev han og vendte sig til Kommandanten; „I maa troe mig paa mit Ord, naar jeg siger Eder, at jeg intet Andet tilsigtede med dette Brev, end at tilegne mig en Part af Wren, hvilken man negtede mig, saasom man ganske og aldeles forsmaaede min Medvirkning, hvilken jeg var saa taabelig at offerere.“

„Bed min Oldefaders Skjæg!“ udbød Oberst Sjøblad med et dumt, forbausset Blik, „den Karl er fræk!“

„Med Hr. Oberstens gunstigste Tilladelse,“ sagde Dahlberg sindigt, „da er jeg, endog jeg ingenlunde vil fritjende denne jammerlige Karl for Frækhed, dog

af den Formening, at han i denne Casu taler Sandhed. Narreværk og Børneleg maatte hele dette Anslag være, stod en Grønffolling og Poltron, som denne, det fore; det, at man vragede flige Karle, vidner om, at Sagen har været Alvor. Altsaa," vedblev han og vendte sig mod Gregers, „dette her staaer: „vi have rottet os sammen til et Complot mod de svenske Tyranner, en lille Flok gode danske Patrioter og jeg" — det er Sandhed paa det sidste Ord nær, og stryge vi da det — „jeg" — som en forbandet Vogn?"

Gregers nikkede svagt som en Bekræftelse.

„Saa har Du da derved," vedblev Dahlberg, „formentlig for at hytte Dit eget Skind, vedgaaet, at der bestaaer et Komplot?"

Det ringeagtende „Du", hvormed baade Kommandanten og Dahlberg tiltalte Gregers, krænkede dennes kildne Vresfølelse som Kavalleer paa det Føleligste, og han gav nu et lille Beviis paa opblussende Mod ved med Værdighed at underrette Kommandanten om, at han ingenlunde hørte til de Gemene og derfor kunde gjøre Fordring paa høflig Tiltale.

„Jeg er alt for nogle Aar siden immatrikuleret ved Høiskolen i Kjøbenhavn," sluttede han, „hvor jeg har taget den første akademiske Grad, og er jeg derfor Baccalaureus."

Kommandantens Forbittrelse brød løs paany, og visse vilde Gregers faaet hans Stof at smage, havde Dahlberg ikke været.

„Jeg beder Eder, Hr. Oberst!" sagde han roligt, „at have nogen Taalmodighed med denne naragtige Person, hvem vi maa regne hans Ungdom lidet tilgode.

Det fornøier mig, Hr. Gregers!" vedblev han smilende, „at I giver stedse tydeligere Beviser paa, at I er ved fuld Samling. I besvare da nu mine Spørgsmaal saa kort og klart, som det tør ventes af en vel studeret Baccalaureus ved Kjøbenhavns berømte Høiskole, hvis Være I selv midt i Eders Fornedrelse mener at burde hævde. Eders Colleger gjorde det dog bedre hiin for os saa uhykkelige 11te Februar, tyffes Ider ei saa? Men nu vide I, at hermed har vor Taalmodighed Ende! I sige mig da kort og godt, om der bestaaer et slikt Komplot, som I beskriver i Eders Brev, eller ei?"

„Der gik den Tale i Staden," svarede Gregers, hvem Dahlbergs Lømfældighed indgav Mod, „ganske som jeg i mit Brev har berettet."

„Da sagde I dog nys, at I offererede Eders Tjeneste, ikke saa? I gik da neppelig hen paa Torvet og falbød der den Vare, ei heller lod I Udraaberen forkynde paa Gadehjørnerne, at I vilde de svenske Tyranner tillivs, men I gik hemmeligen til en bestemt Person — til hvem da?"

„Jeg har talt med saa Mange om den Sag," svarede Gregers stammende, „jeg mindes ei mere, til hvem jeg gik først."

„Lieutenant Svenson!" sagde Oberst Sjøblad, blussende af Utaalmodighed og Forbittrelse, „I gaar strax ned til Profossen og bede ham være parat med den store Tommeskrue, saa og Jernlodderne! Ved Gud, Hr. Generalquarttermester-Lieutenant! I kommer paa den Viis ingen Vei med den Karl. Havde vi ikke hans skidne Mund behov til at faae fuld Beskjendelse

ud af den, han skulde saa sandt faae smage den svenske Drif!"

Torturredskaberne vare i sørgelig god Orden i Kronborgs Kjeldere, parate til at bruges; men hvor gode Redskaber til ved Pinsler at løkke Bekjendelser ud af et Menneske Svenskerne end der havde, de strakte dog ikke til; thi de svenske Soldater havde selv opfundet en Tortur, ved hvilken de tvang de danske Bønder til at aabenbare, hvor de havde skjult deres Giendele, og den lod sig anvende paa ethvert Sted og uden Apparat, men var dog en af de grusomste, thi den bestod i at tylde Band i deres Offer, indtil Tarmene unaturligt udspændtes og truede med at bryde. Gregers havde hørt tale derom, og han gyste ved at høre den svenske Drif nævne; men blot Tommesfruen var tilstrækkelig til at indjage ham dødelig Skræk, og da han nu saa Lieutenant Svenson reise sig for at udføre Oberstens Befaling, raabte han med Angstens Sved paa sin Pande:

"Jeg vil bekjende Alt, strenge Hr. Oberst! blot I forskaaner mig for Tortur! Den Mand, jeg gif til, var Magister Christen Tilkjøb, Skolemester her i Staden."

"Hoho!" udbrød Kommandanten, "nu komme vi til Sagen!"

"Han er betegnet her i Brevet," sagde Dahlberg og saa efter, "magister morum," bethyder vel Hovmester; var han da Eders Hovmester?"

"Ja," svarede Gregers og tørrede Sveden af sin Pande, "han var min Lærer i mine Drengenaar."

„Og han skulde være en af de Sammensvorne?“ spurgte Dahlberg tvivlende; „nu, paa Listen maa han da.“

„Skriv dog hans Navn op, Svenson!“ sagde Kommandanten, „at ingen Feiltagelse begaaes.“

Svenson skrev, og Dahlberg vedblev, læsende i Gregers's Brev:

„Præfectus quidam annonæ — hvem betyder det? Hurtigt, siig frem og lad alle Hævestreger fare!“

Gregers havde ved dette Udtryk betegnet Rostgaard, der i sin Egenskab af Ridesfoged inddrev baade af Aarets Afgrøde (annona) Korn, og Levnetsmidler til Svenskerne, men som jo ogsaa i samme Egenskab havde ført Proviant til Kongens Taffel i Kjøbenhavn, og da han forfattede sit Brev, havde han været meget stolt af dette Udtryk; men nu mindedes han, hvor nøie Mikkel Hansens Skjebne var knyttet til Rostgaards, og da hans Formynder sagtens vilde blive hans sidste og eneste Tilflugt, om han selv slap ud af denne Klemme, saa besluttede han, om muligt, at redde ham og sagde derfor, efterat han havde givet en kort Forklaring af de latinske Ord:

„Lorents Tuxen, Ridesfogden paa Hørsholm.“

„Ei!“ udbrød Dahlberg, „det har Rimelighed for sig, saasom Tuxen er en suu Karl, vi længe have næret Mistanke til. Nu komme vi til „navarchus quidam,“ — en vis Skibsherre, kanskee Rheder, ei sandt? Hvem er det?“

Gregers skjønnede, at han ikke kunde frelse Jens Henriksen og nævnede derfor hans Navn.

„Skriv, Svenson!“ sagde Kommandanten og gned sine Hænder, men Svenson havde allerede noteret baade Tuxen og Jens Henriksen.

„Miles danicus veteranus, en gammel danst Sol-
dat?“ spurgte Dahlberg videre, og da Gregers tøvede
og ei syntes at kunne faae Navnet frem, raabte Kom-
mandanten:

„Tal, Din Hund og spar os Tid! Vi faae et
godt Stykke Arbeide med at fange dem Alle inden
Aften.“

„Ouf Steenvinkel,“ sagde Gregers og foer sammen.

„Steenvinkel!“ raabte Oberst Sjøblad og sprang
op, „Ingeniuren her paa Fæstningen?“

„Ja,“ svarede Gregers, „det er ham!“

Nu var Røden til de svenske Herrer at blegne
en Smule.

„Guds død!“ udbrød Dahlberg, „Sagen har været
endnu alvorligere, end jeg antog.“

„Svenson!“ sagde Obersten hurtigt, „I begive
Eder øieblikkelig ned i Bagstuen og samle en Snees
Mand; efterforsk saa, hvor Steenvinkel opholder sig;
paa denne Tid udentvivl i Udenværkerne; der løkke I
ham i et Baghold, falde over ham og binde ham.
I drage Eder til Minde, at han gaaer der midt
imellem mindst tusinde danske Karle.“

„Den sidste Udskrivning fra Hørsholm,“ faldt
Dahlberg ind, „gav os et Hold stærke og haandfaste
Karle; nu begriber jeg Marsagen, saasom Tuxen er
med i Komplottet. Rist er nødvendig Svenson! det
kunde ellers give en fortvivlet Kamp, og I bukke
under.“

„Vær suild, Svenson!“ sagde Obersten, hvis Kinder havde mistet noget af deres Farve; „og naar I har ham, da føre I ham ad den mindst befærdede Vej til Mørkeport og til det trefantede Hul dybest nede i Casematterne, laas Gitterdøren og bring mig Nøglen — nei, forbliv der med Bagten, indtil jeg selv indfinder mig, hvilket snarest skal skee!“

Svenson, der fuldkommen bevarede sin Fatning, svarede med rolig Stemme, at han skulde gjøre sit Bedste og haabede, at Steenvinkel inden en halv Time skulde være i hans Vold. Saa fjernede han sig skyndsomt, medens Kommandanten med forslagte Arme gik op og ned ad Gulvet og sagde, greben af stor Uro:

„Dette er et stort Forræderi, al den Stund Steenvinkel var meget betroet og godt lønnet.“

„Han er en Overløber og svor ei Kong Carl sin Ed. Hans Majestæt er, om jeg tør sige det, imellemstunder for godtroende og ædelmodig.“

„Tag mig tusind Djævla, har I ei Ret!“ udbrød Obersten og standsede ved Bordet; „sagde jeg det dog mere end een Gang til Hans Majestæt, at den Besætning, hvormed jeg skulde værge for Kronborg, var for ringe; men vi maa til Ende med Forhøret; en Guds Lykke, at vi fik Fingre i denne Kar!“

„Jeg tør da nu sikkerlig haabe paa en mild Behandling og naadig Straf?“ spurgte Gregers ydmygt.

„Du tør Fanden, tør Du!“ raabte Obersten vredt; „hurtigt, Dahlberg! lad os presse ham igjen, om der er Mere.“

„Her er Præsten — med ham mener I jo sikkerlig Hr. Henrik Gerner i Birkerød?“

„Ja!“ svarede Gregers, som nu var kommen godt paa Gled. „I det Haab, at Hr. Obersten vil vise mig Barmhertighed og skaane min stakkels gamle Moder, da skal jeg fremdeles bekjende Alt. Hr. Henrik har ageret Tolk mellem de Sammensvorne og den engelske Oberst Gutschinson, hvilken jeg i mit Brev har betegnet med Ordet Britannicus.“

„Rigtig!“ udbrød Dahlberg; „men I vil da ei paastaae, at Gutschinson var med i Komplottet?“

„Saa er mig blevet fortalt,“ svarede Gregers.

Oberst Sjøblad nikkede til Dahlberg med et Blik, som om han vilde sige: vi have fiddet net i det! derpaa sagde han høit:

„Den Kjeltring! Det er kun faa Dage siden, han sad ved mit Bord og drak Venskab og Broderskab med mig; dog fornam jeg, at han var malcontent med sit Tog herover; nu skal han faae end mere Aarsag til at blive det!“

„Jeg maa og melde anbelangende Hr. Henrik Gerner,“ sagde Gregers, „at jeg veed, han en Dag har sagt, at Steenvinkel dog muligt var god dansk.“

„Godt!“ sagde Obersten, „han skal blive indbragt paany, saavel som alle de Andre, og vi faae see, om Du der har loiet ham paa, eller talt Sandhed.“

Obersten kaldte nu Bagten ind og lod den bringe Gregers i sikker Forvaring i et af Kjelderfængslerne, hvorefter baade han og Dahlberg hurtigt begave sig ned for at see, om Steenvinkels Fængsling lykkeligt var gaaet for sig og derefter ufortøvet at træffe Anstalter til at gribe og føre til Kronborg alle dem, Gregers havde angivet. —

Medens Sammenførgelsen saaledes fuldkommen blev afløret og alle Hovedmændene paa Rostgaard og Mikkil Hansen nær forraadte, gik Steenvinkel midt imellem Skandsgraverne, der vare bestjæftigede paa Udenværernes sydlige Linie. Han sølte sig ingenlunde tryk, tvertimod gik han og spekulerede paa Middel til Flugt, men dog havde han ingen Anelse om den overhængende Fare. Paa hans Ansyn, eller i hans Væsen var ikke mindste Forandring at mærke. Han havde nylig givet nogle ledige Arbeidere Anvisning og ny Bestjæftigelse og stod nu ved en Stage for at afstikke en lige Linie for Courtinen hen til det Sted, hvor den østlige Bastion skulde begynde. En Arbejder stod i Midten med en Stage, Hans Steenvinkel med en anden ud ad Stranden til, og hans Fader slog nu netop ned med Haanden til Tegn paa, at Retningen var rigtig truffen, og at Stagerne skulde trykkes fast, da han pludselig hørte sig tiltalt lige bag sin Ryg.

„Den Linie er skøn lige, men Retningen er dog forkeert,“ sagde en dyb Stemme i en rolig Tone.

Steenwinkel vendte sig hurtigt om og saa Lieutenant Svenson staae tæt ved, knibende det ene Øie til og seende ned ad Linien, ligesom han selv nylig havde gjort. Steenvinkel havde en ubestemt Frygt netop for denne svenske Officeer, maaskee fordi Svenson, ligesom han selv, var en stille, alvorlig, faatalende Mand; dertil var han stor og stærk og en af de mindst ønskelige Modstandere i en Kamp. Steenvinkel var snu og aarvaagen som Faa, havde dertil et Dre saa skarpt som en Hests, og det gjorde derfor strax et ubehageligt Indtryk paa ham, at den svenske Officeer var kommen

saa sagte bag paa ham, at han ikke havde mærket det Mindste dertil. Han saae Svenson hurtigt og skarpt ind i Diet og lod dernæst sit Blik sløve omkring til alle Sider, men han kunde ikke opdage noget Mistænkeligt. Svensons Ansigt var, som altid, roligt og uundforskkeligt, havde dog nu ligesom et Glimt af Bøllivie i sit Udtryk, eller kanske var det blot Interesse for Arbeidet, der oplivede det.

„J tager fejl, Lieutenant Svenson!“ sagde Steenvinkel, hvis Stemme ved en ringe Skjelven forraadte hans Sindsbevægelse. „Retningen er rigtig, hvilket jeg skulde overtyde Eder om, havde jeg mit Kort her; ønsker I, at jeg skal hente det?“

„Saamænd!“ svarede Svenson med uforlignelig Koldblodighed; „dog nei!“ svarede han strax efter til, „lad det hellere fare! Jeg vil dog nu gaae hen til Linien's andet Endepunkt, hvor Eder's Søn staaer. Sigte vi tilbage derfra, da maa det vise sig. Har I lyst at gaae med?“

Medens Svenson sagde dette, flyttede han Steenvinkels Stage og gik saa hen for ogsaa at flytte den midterste. Steenvinkel fulgte, efterhaanden beroliget.

„Denne lille Forandring vil give den rigtige Retning,“ sagde han, og de gik nu sammen om Hjørnet af en nys opkastet, ufuldendt Bold, som de maatte forbi for at komme til Linien's anden Ende. Steenvinkel kastede et Blik tilbage, og da forekom det ham, at der henne mellem Skandsgraverne gik en Deel svenske Soldater, som ikke havde været der før. Dog beherskede han sine Miner, thi Svenson gik nu bagerst og mødte hans forfænde Blik med sit. Han gik da

videre, men neppe var han kommen omkring Hjørnet af Bolden, før i samme Nu Baabenklirren mødte hans Øren, og thye svenske Soldater, som havde ligget skjult der, sprang op for at omringe ham, og Svenson traadte rask til og affaar ham Tilbagetoget. Det Hele gik saa hurtigt for sig, at inden Steenvinkel kunde befinde sig, var Kredsens tæt sluttet.

„J er min Fange!“ sagde Svenson og lagde sin Haand paa Steenvinkels Skulder. „Paa Kommandantens Befaling arresterer jeg Eder herved, anklaget for Forræderi.“

Steenwinkel kastede et Blik rundt om sig, hurtigt som et Lyn; men der var intet Hul i Kredsens, og hver Mand i den var væbnet med Sabel og Pistol; han udstødte da et Suk, der lød som et dæmpet Brøl.

„Hid med Haandjernet, Lasse!“ sagde Svenson, „rap Dig!“

Sorte Lasse, en af de største og stærkeste af Rytterknegtene ikke blot i det Uplandske Regiment, til hvis andet Compagni han hørte, men i hele den svenske Hær, syntes dog at have nogen Betænkelighed ved at lægge Haand paa Steenvinkel, der havde givet de svenske Soldater mere, end et Beviis paa sine herkuliste Legemskræfter. Han hyslede med Lænnen, som for at bringe den i Orden og skulede imens til Fangen, der stod roligt som en Muur, men lod Dinene rulle om til alle Sider. Paa Lieutenantens gjentagne Befaling maatte Sorte Lasse dog skride til Bærket, men neppe havde han gjort et Skridt fremad og udtalt sit: hid med Hænderne! førend et Slag af Steenvinkels knyttede højre Haand ramte ham i Panden midt imellem

Dinene; det lød som Slaget af en Kulle og faldt med en saadan Kraft, at Lasse, hvor stor og stærk han end var, bedøvet styrtede til Jorden, ligesom en Stud, Slagteren har slaæet for Panden. I samme Nu bøiede Steenvinkel Hovedet og kastede sig med hele sit svære Legemes Vægt fremad for at bryde Kredsen, medens han med nogle velrettede Slag berøvede et Par af sine Modstandere til baade Syn og Hørelse.

Der opstod nu en vild Kamp, under hvilken Støvet hvirvlede omkring i Luften, men kun en Kamp paa Næver, thi det gjaldt, om muligt, at tage Fangen levende, og selv var han ubevæbnet. Den stod længere paa, end man efter den store Overmagt at dømme skulde troet, thi deels kunde ikke alle Svenskerne paa een Gang faa fat, deels gjorde Steenvinkel efterhaanden omtrent Halvparten mere eller mindre ukampdygtig. Der vankede Stød og Spark som Hagel, og Blodet flød baade af Næse og Mund paa flere af de Kampende, indtil Svensson selv omsider styrtede sig over den halv udmattede Bersærk, kastede ham til Jorden og holdt ham fast, medens Jernene bleve lagte om Haand og Fod. Saa sprang han op og bød Folkene paany slutte Kreds om Fangen.

Sorte Lasse, der atter var kommen til Bevidsthed, reiste sig bandende og truede med knyttet Næve ad Steenvinkel, der nu ogsaa, blodig og forrevet som han var, kom paa Benene. Lænken raslede, da han stod op, og han saae paa den med et harmfuldt Blik. Saa hævede han Hovedet, vendte sig mod Svensson og sagde:

„Det var en ægte svenst Nævestreg!“

„Den Snare,“ svarede Svenson, „der skal fange gammel Næv, maa skjules vel.“

„Ha!“ udbrød Steenvinkel, „I skulde saa sandt! ei faaet mig saa let, havde I forsøgt derpaa hist henne, midt imellem mine Folk. I sige mig dog nu, af hvad Aarsag I er kommen med en heel Hær at falde over mig og mishandle mig?“

„Ufornødent at sige Eder det, Forræder og Skurk som I er! Hvert Slag, I værgede Eder med, vidner imod Eder, at I veed, hvad det gjelder. Vi handle da nu med Eder, som I vilde handlet med os, havde Eders Forræderi faaet Fremgang, og vi havde maattet bukke under. Nu afsted! Osten om med ham, Folkens!“

Ligesom Toget satte sig i Bevægelse, kom Hans løbende. Han havde, da han løb ud ad Stranden til med Stagen, seet de svenske Rytterknegte komme og sætte sig i Hob bag Bolden, men gjorde sig ingen Tanker derover, da han tænkte, de slentrede om i deres Fritid og nu sad og saae paa Skibene. Det Samme gjorde han, da han havde sat Stagen, og først da Kampen næsten var tilende, hørte han sin Faders Stemme lyde i et vildt Raab, thi de svenske Soldater havde faaet streng Befaling til at gaa frem uden Larm eller Skrigen. Nu saae Hans til sin Bestyrrelse, hvad der var skeet og begreb, at Alt var tabt; hans blege Ansigt og vilde, stirrende Blik viste, hvad der foregik i hans Hjerte, men han agtede ikke paa det Blink med Dinene, hans ulykkelige Fader sendte ham for at betyde ham, at han skulde benytte Leiligheden og flye. Ivertimod sluttede han sig til

Toget, og da Svenson blev ham vaer, bød han Folkene aabne Kredsene og sagde:

„Det er sikkest at tage Ungen med!“

Saa gik Marschen rasst og stille Øst om Slottet til Mørkeport, hvor Kommandanten og Dahlberg lige vare indtrufne.

„Hoho!“ udbrød Oberst Sjøblad, da Svenson i Epidsen for Toget marscherede ind i Porten, og Hælvingerne gave Gjenlyd af Soldaternes Trin, „der har vi dem!“

Soldaternes støvede og forrevne Klæder og deres blodige Ansigter gave strax Obersten og Dahlberg en Forestilling om, hvor vældigt den fangne Løve havde værget for sig. Svenson gjorde Holdt og aslagde sin Rapport, hvorpaa Obersten vendte sig mod Fangen, sagde ham, at hans lumste Anslag var røbet og hans Medskyldige angivne og tordnede saa løs mod ham med Skjeldsord og kaldte ham blandt Andet en fort Forræder.

„En Forræder var jeg,“ svarede Steenvinkel med fast og lydelig Røst, „dengang jeg svog min Ed til Kong Frederik og lod mig bedaare af Eders sedsste Ord; dog svor jeg aldrig Kong Carl min Ed; saa er da nu Pletten afvasket, saasom jeg er vendt tilbage til Trofskab og Pligt og nu maa bøde derfor. I kalde mig da ei længer Forræder!“

Oberst Sjøblad og senere Forhørsdommerne i den nedsatte Krigsret fik ei mange Ord ud af ham foruden disse. Han blev nu gjennem Raskematternes Hælvinger ført ned i det mørke Hul og indesluttet der med samt sin Søn. Saa maatte han i de paafølgende

Dage gjennemgaae flere skarpe Forhør, tilstod sin Brøde, men forblev uroffelig og stum som en Klippe, naar man vilde forlede ham til at forraade sine Medskyldige. Man havde ved Valentin Korns Angivelser faaet en Formodning om, at der manglede nogle Navne paa Listen; thi nu, da Sammensværgelsen ganske var strandet, og han mente sig sikker for de Sammensvornes Hævn, blev han saare meddeelsom og henledte Mistanken baade paa Mikkel Hansen og Rostgaard. Steenvinkel blev da ført ned i Torturkammeret og underkastede de haardeste Pinsler; men han udholdt dem med et mageløst Heltemod, og der kom ei anden Lyd fra ham, end et Suk.

De svenske Officerer gave alle Mikkel Hansen saa godt et Skudsmaal, at han slap med et lempeligt Forhør, hvørimod baade Gerner, Christen Tilsjøb og Jens Henriksen bleve fængslede og navnlig Gerner skarpt forhørt og dernæst, ligesom Steenvinkel, grusomt piint; men end ikke under Profossens Hænder bekjendte han Andet, end sin egen Skyld, og de Andre udviste samme Trofskab og Heltemod under den haarde Behandling, de maatte døie. Dog bleve mange Flere indbragte til Kronborg som Fanger, enten ganske uskylde Borgere, eller underordnede Medlemmer af Sammensværgelsen, som først nylig vare blevne indviiede i Planen og ei ret vidste Besset. Derimod undslap Tuzen, uagtet han allerede var paagreben, og det lykkedes ham tilføes og ved engelske Officerers Hjelp at flygte ind til Kjøbenhavn. Heller ikke fik Svenskerne Hingre i Oberst Hutschinson, der strax ved det første Nys om, at Sammensværgelsen var strandet, frelst

fig i en Baad ud til den engelske Flaade og derfra med et Koffardiskib lykkeligt naaede tilbage til England, dog efterladende sin Søn, der som Gidsel paa hans Trofskab var bleven sendt til Kjøbenhavn. Stor var Forundringen og Bedrøvelsen der, da man paa een Gang fik Efterretning om Sammensværgelsen, og at den ganske var mislykket og ikke var ringere Kong Frederiks Sorg over, at dette Foretagende, anlagt saa snildt og forberedet saa vel, saa skammeligt var blevet forraadt. Hans gode Hjerter led ved den Tanke, at nu saa mange brave danske Mænd maatte bøde for deres Trofskab og Fædrelandsfind, og han lod ingen Leilighed til ad diplomatisk Veie at udvirke Fangerens Benaadning gaae ubenyttet hen.

Saa sad da nu Mikkel Hansen og hans Hustru i deres Hjem, vistnok frelste, men dog rystede af disse Dages Skræk og nedsænkede i Sorg. Det var lykkedes Gregers at faae dem tilsendt en lille Seddel, hvori han kortelig underrettede sin Formynder om, at han ikke havde angivet hverken ham eller Nostgaard og bad ham blot trøstigt negte Alt; men han undlod heller ikke at melde, at Lisbeth befandt sig paa Kronborg, og da han ved Samtale med Fangevogteren havde faaet den i Fæstningen gængse Fortælling at høre, at Lisbeth nu var bleven Dahlbergs Frille, et Rygte, som han selv kun var altfor tilbøielig til at troe, saa forsømte han ikke Leiligheden til at berette om Lisbeths formentlige Fald og Fornedrelse og god derved ny Gist i Mikkel Hansens Hjerter, der nu ganske luskede sig, saa han svor, at kom end Lisbeth fattig, elendig og sønderknuust til hans Dør og tryglede om Naade, Noget

han tænkte sig sikkert engang vilde ssee, da vilde han jage hende bort som en Skjæge og en Landsforræderffe.

Imidlertid glemte Mikkil ikke jævnlig at sende Bud til Kraagerup og underrette Rostgaard om Særgernes fortvivlede Stilling. Rostgaard følte dybere, end nogen Anden, hvilke stolte Forhaabninger der vare strandede, og Kirsten blev Vidne til hans Sjælsrystelse og Smerte. Om Maaden, paa hvilken Sammenføærgelsen var bleven forraadt, erholdt han kun uklar Besset, men da hans Svoger lod ham vide, at de havde Gregers at takke for deres egen Frelse, saa vendte hans Forbittrelse sig især mod Valentin Korn. Mikkil bad og besvor ham i de Løbesedler, han med stor Risiko sendte ham, snarest at flygte, men det Raad var lettere at give, end at følge, thi Svenskernes Mistænksomhed var nu stegen til det Høieste og deres Ugtpaagivenhed i Forhold dertil. Rostgaard begav sig da strax paa Reiser omkring i Distriktet, tilshueladende i Forretninger, men dog i Virkeligheden paa Flugt, slafsende om fra et Sted til andet og stadigt undgaaende de svenske Patrouiller, medens han haabede omsider at slippe bort til Søes, som var den eneste sikre Bei til Flugt. Han var da i nogen Tid som en Fredløs, turde ikke betræde sit Hjem og maatte lade Kirsten gaae der alene uden Trøst og uden Kundskab om hans Skjebne.

Niende Capitel.

Ander Dorden.

Om Aftenen ved Solnedgang samme Dag, som Steenvinkel og hans Ulykkesfæller vare blevne fængslede, forkyndte ni dundrende Skud fra Kronborgs Bolde, at Kong Carl var vendt tilbage. Disse Skud fik Hjertet til at synke i Livet paa mangen Mand i Helsingør, og mangen Qvindes Kind bleguede ved at høre dem; thi de varselede om nye Trængsler, efterat Stadens Indvaanere i en rum Tid havde nydt Fred og forholdsvis Velvære. Saa nedkaldte da nu i den første Beshyrtelse mere, end een fredelig og ellers brav Borger Forbandelser over de dumdriftige Mænds Hoveder, der havde udklækket Anslaget og derved bragt Ulykke, ikke blot over Gjerningsmændene selv, men ogsaa over mangen Ulfhyldig, ja maaskee over den ganske By.

De havde Ret, naar de mente, at Kong Carls Forbittrelse var stor. En ilde Modtagelse havde det Bud faaet, der paa Frederiksborg overbragte ham den første Efterretning om de helsingørskke Borgeres Foranstaltelse, at pønsje paa Oprør, og da havde den gamle

Vise lydt, at galt gif det stedse, hvor han ei selv var tilstede. Strax traf han Foranstaltning til at forstærke Besætningen paa Kronborg og ilte saa i sin Karosse ad Helsingør til, ret som den vrede Drn, der kommer farende for at væрге for sin Røde. Dog havde han ei Drnens Binger, og de stummende og pustende Heste, der om Aftenen traf den kongelige Karosse ind i Slotsporten paa Kronborg, meldte ved første Blik Oberst Sjøblad og de andre ventende Herrer om Majestætens Utaalmodighed og Forbittrelse. De stode med blottede Hoveder i Slotsgaarden ved Opgangen til den kongelige Bolig og bøiede sig dybt, medens det Uveir med tusinde Eder og Bander, hvilket Kommandanten havde forudsagt, foer hen over dem.

Dog formilbedes den vrede Monark, da han erfarede, at Hovedmændene alt vare opdagede og paa-grebne. Han saae da, at hans Mænd dog selv i hans Fraværelse kunde udrette Noget; men saasom hans Brede dog var altfor stor til heelt at kunne dæmpes, saa vendte den sig nu udelukkende mod den ulykkelige Stad, i hvis Skjød den fule Oprørsplan var bleven uflækket, og han lod Ord falde om at jevne den med Jorden og ei at lade Steen blive tilbage paa Steen. Rigtig-nok vovede En og Anden af hans Raadgivere at minde ham om, at en sliq Fremfærd ei sømmede sig for en christelig Konge, og at de Skyldiges Afstraffelse sikker vilde indjage Byens Indvaanere den fornødne Skæk heller ikke udeblev den besværlige franske Ambassadeur ret længe og forsøgte at komplimentere sin vrede Bjørn ind i en mildere Stemning; men naar Hr. Terlon fra denne Bestræbelse i Almindelighed vovede sig ind paa

en direkte Bøn om Benaadelse, navnlig for den Birkerød Præst, hvis Frelse Kong Frederik og Dronning Sofia Amalia i Særdeleshed havde lagt ham paa Hjerte, da blussede Kong Carls Brede op til dens fulde Høide.

Det Rygte var nemlig opkommen, at det skulde have været de Sammensvornes Plan at sprænge Kong Carls Gemak med ham selv, hans Dronning og den lille Prinds i Luften med Krudt, og en Præst sagdes at være Opfinderen af denne djævelske Plan. Man beskylkede da Gerner for at være Manden og, henholdende sig til denne graverende Omstændighed, afviste Kong Carl enhver Bøn om Naade for ham. Dernæst var en mistænkelig Person, som ved Nattetid listede sig om i Slottets Gange i Nærheden af det kongelige Sove-Gemak, bleven paagreben, og Kong Carl nærede da ikke længer Tvivl om, at man efterstræbte ham paa Livet. En Stemme i hans Indre maa have tilhviiset ham, at hvis danske Mænd fattede den fortvivlede Beslutning at udrydde ham og hans Slægt, da havde de gyldig Årsag dertil. Saa blev da hans Liv nu, som alle Tyranners, forgiftet ved Mistanke og Frygt, og hans Rattero forstyrredes, trods alt Bagthold ved hans Gemakkers Døre, af urolige Drømme, saa han nu og da foer op og greb sit Sværd.

Kongens Ankomst havde forhindret Dahlberg i at holde sit, dengang just ikke i en god Mening givne Løfte, at Lisbeth snart skulde høre fra ham. Først den næste Morgen blev det ham muligt at indfinde sig ved Ursula Krauses Dør, fra hvilken han strax fjernede Skildvagten. Dog fik han en saare ublid Modtagelse af Ursula, da han traadte ind ad Døren og hilste

hende og Lisbeth med den venlige Mine og i den ridderlige Stil, der levende tilbagekaldte i Lisbeths Erindring Mindet om fordums lykkeligere Dage.

„Fr. Generalquartiermester-Lieutenant!“ udbrød Ursula med knejsende Nakke og rystende Stemme, „J har tilføiet mig en forsmædelig Krænkelse og plad ruineret mit gode Navn og Rygte ved at lade mig bevogte som en Tyv eller Morder. Jeg har Intet at skaffe med Anslag eller andre lumste Streger, ei heller, skulde jeg mene, er Bomfru Lisbeth sig Sligt bevidst. Der kommer Hans Majestæt uformodet tilbage, hans Sovegemat er ei udlustet, hans Lagener ei afdampede, Intet i Orden, som det bør være, altid har været, saa længe jeg stod for Etyret som Oldfrue paa Kronborg og altid skal blive, om Gud levner mig Helbred og Kraft. Ikke skulde det undre mig, om Hans Majestæt nu glat væk gav mig min Afsted. J bør rense mig for enhver Anklage for Efterladenhed, er J en Mand af Væ, og sandt for Herren er J og ikke jeg den Skyldige, om Hans Majestæt inat har hvilet sin kostbare Person i en fugtig Seng og muligviis bliver befalden af Snue, Sting, Hjerteklemmen eller anden Sygdoms Plage.“

Dahlberg havde flere Gange løftet Haanden for at standse Ursulas Tale, der flød som en rivende Strøm, men da hendes Nidkjærhed var altfor stor til at lade sig hæmme, saa biede han taalmodigt, indtil hun ganske forpustet taug, og sagde saa sagtnodigt og smilende:

„J har Ret, gode Madam Ursula, og hele Uretten er paa min Side. Jeg formoder, at Hans Majestæt desto værre! har havt vigtigere Ting at tænke paa, end at fornemme, om hans Lagener vare tørre eller ei, og

jeg kan desuden berolige Eder ved at fortælle Eder, at han inat slet ikke har været af Klæderne, al den Stund dette skammelige Anslag, om hvilket han ønskede fuld og nøiagtig Besked, efter det sildige Maaltid holdt ham oven Sengen indtil den lyse Morgen, og han saa lagde sig paa Sengen, fuldt paaflædt, som han var. Jeg for min Part har hverken smagt Hvile eller Luffet et Die hele denne Nat og nu, da jeg slap løs, var min første Gang herhid at gjøre min Uret god igjen. Kan I med Villighed forlange mere?"

Ursula gav sig ikke engang Tid til at svare; hun foer ud af Døren og styrede usfortøvet sin Gang ad de kongelige Gemakker til, deels for at forhøre, om der var noget Savn der at afhjælpe, deels for at ringe for Drerne af de svenske Stuepiger, der nu i fire og thye Timer havde været hendes strenge Regimente unddragne.

Dahlberg blev da alene med Lisbeth, hvis blege Anslyn vidnede om hendes Sindsbevægelse, der ikke blot havde sin Aarsag i Dahlbergs Nærværelse, men især fremkaldtes ved Tanken om hendes ulykkelige Landsmænds Fængsling og de Lidelser, der ventede dem.

"Jomfru Lisbeth!" sagde Dahlberg og traadte hen til hende, "jeg har gjort Eder storlig Uret og beder Eder tilgive mig det! Min Mistanke til Eder har, det troer jeg nu for vist, været ganske grundløs. Den jammerlige Karl, der kalder sig Gregers Hansen, har mod sin Villie klaret Sagen, og Eders Udsagn om Aarsagen til Eders Nærværelse her er blevet i Et og Alt bekræftet. Jeg tilstaaer, at jeg et Dieblisk tvivlede om Eders Sanddrøhed, men beder Eder betænke, at de nærværende Omstændigheder og Dieblikkets Fare

gjorde ubøielig Strengthed og den største Agtpaagivenhed til ligefrem Pligt for enhver svenskt Mand, der er sin Konge hengiven og tro."

"Jeg forstaaer det heelt vel," svarede Lisbeth med et svagt Smil og med rødmende Kind.

"Heller ikke vidste jeg da," vedblev Dahlberg, "at denne Gregers just er den samme Person, der saa skammelig har efterstræbt Eder og ophidset Eders Pleiefader imod Eder."

Rødmen paa Lisbeths Kinder blev nu dybere, og hun sænkede sit Blik.

"Nu veed jeg det," sagde Dahlberg med Barme; "jeg begriber, at I flygtede, ja det forøger min Agtelse for Eder, al den Stund denne Gregers er en foragtelig Person, feig, tvetunget og falsk; men han er dertil, midt i Ulykken, fuld af Ondskab og bærer Nag til Eder. Jeg fornam det af hans Ord, at kommer han nogen Tid løs, da vil han efterstræbe Eder paany. Saa viste I da utidig Medlidenhed, da I saa smukt gif i Forbøn for ham; men viid nu, at om min Beskyttelse fremdeles begjæres af Eder, da skal den i fuldt Maal blive Eder til Deel; jeg skal ved Gud! være den Sidste til at udlevere Eder til Eders Plageaander og Tyranner; lige tværtimod skal det være mig kjær og de svenske Baaben en Ære, om de fremdeles maa beskytte sliq hæderlig Jomfru, som I, der i Tillid til disse Baabens Magt og til svenskt Ærlighed og Ridderlighed tyede ind bag denne Fæstnings Bolde."

Skjøn var Helten at see til, da han med Haanden paa Kaardehestet og Hatten ført op til sit Bryst, som vilde han lægge Haanden paa Hjertet, stod for

Lisbeth og talte saa til hende. Hans ædle, mandige Sjæl lyfte ud af hans Blik; Ordene faldt saa frit, og dog havde de møntet Gulds Vægt. Hvad kunde Lisbeth ønske mere, end en Dpreisning, som denne? Til hvor mange Qvinder havde vel denne Staalmand talt med en sliq Barme? Hun følte det dybt, hvilken Vre slige Ord fra denne Mands Læber vare for hende; men hun vuggede sig ikke mere i nogen Indbildning; hun var ikke voxet fra sin Kjerlighed, der i denne Stund fik ny Næring, men dog var hun voxet fra den blinde Gud Amors Ledebaand og havde revet Bindet af sine Dine; thi hun mindedes sin Pligt, den hun som en ædel, trofast danst Qvinde følte sig bunden til.

„I modtage min hjertelige og skyldige Tak, ædle Herre!“ svarede hun bevæget og med et taareblændet Blik. „Jeg tager mod Eders venlige Tilbud om Beskyttelse, al den Stund jeg ikke veed, hvor jeg ellers i disse farlige Tider skulde tye hen. Dog er jeg her ikke med Glæde; det maa I kunne begribe, I, som endnu bedre, end jeg, veed, hvad der endnu forestaaer mine ullykkelige Landsmænd, der saa ubesindigt have sthyrtet sig i en stor Fare og nu maa bøde derfor. Ikke vil da jeg, en ringe Pige, besatte mig med at gaae i Forbøn for nogen enkelt af dem; men jeg vil, stolende paa Eders Vennskab og Overbærelse, som vil tilgive mig min Driftighed, af al Magt paakalde Eders Varmhjertighed og christelige Sindelag. I benytte Eders Stilling og Indflydelse til at mildne Fangernes Kaar og udvirke Venaadning der, hvor den uden Skade for Eders Konges Magt og Herredømme kan tilstaaes.“

„I veed ei, hvad I der beder om,“ svarede Dahlberg alvorligt, men uden Brede; „dertil overvurderer I langt min Indflydelse og Formaaenhed.“

„O, I har dog Kong Carls Dre, som Faa!“ vedblev Lisbeth med et bedende Blik; „saa glemme I da ikke, naar Velighed gives, Eders danste Venindes Bøn og betænke, at naar I viser Barmhertighed, da hænder I det svenske Navns Ære skjønneft og bedst; da tilsmile Himlens Engle Eder Bisald, og da vil Eders Herre og Frelser og vise Eder Barmhertighed, naar I engang stedes for hans Domstol. I havde dog engang en Moder, hvem I elskede; nu mindes I hende, og hvad hun vilde raade Eder at gjøre, var hun endnu herne og stod ved Eders Side, mens I gaaer paa de høie Steder og fristes til at lufte Eders Hjerte og øve Hevn.“

Dahlberg var bleven bevæget, det læste Lisbeth i hans Ansigt; han saae ind i hendes deilige Dine, der lyste af kjærlig Begeistring og slog saa sit Blik til Jorden; thi han fornemte atter, at hun var nærværende at tilrane sig en Magt over hans Hjerte, hvis Herredømme han frygtede som en Fristelse, der vilde føre ham bort fra Pligtens lige Vej. Saa lukkede han da Hjertedøren og stængede godt for den.

„Underligt vilde det være,“ sagde han med fast Stemme, „om der ei fandtes Mildhed og Barmhertighed i en ung Jomfrues Bryst; derfor er I at prise; ei heller vil jeg laste Eder, fordi I ynkes over Eders Landsmænd. Dog beder jeg Eder betænke, hvilken Skjebne der vilde ventet os, havde dette Anslag faaet Fremgang, og vi havde bukket under. Den jordiske

Retfærdighed er ei altid Et med den himmelske, jeg veed det tilfulde; men hiin maa dog have sin Gang og at værge for egen Sikkerhed forbyder ingen himmelsk Lov. Saa er og Kongen Bærge for dem, der intet Bærge have og bør vaage over det Land og de fredelige Indvaanere, Gud ved særegne Tilstiftelser gav under hans Scepter. Jeg haaber saa og skal efter ringe Evne gjøre Mit til, at ingen Ufskyldig kommer til at bøde med Livet; men de Skyldige maa lide deres Straf. Min Herre og Konge, hvem Gud beffjærme! er ingen blodtørstig Sjæl — ved Gud er han ikke, det troe I paa min Forsikkring.“

Dahlberg sagde dette langsomt og med smaa Pauser, som ledte han efter Ordene. Lisbeth saae ham ind i Diet, og det stod at læse i hendes Blik, at hun havde Meget at give til Svar paa den Tale; men hun taug for ei at forværre en Sag, der stod slet nok i og for sig.

„Saa sætte I da det i Guds og Kong Carls Haand!“ sagde Dahlberg med et tvungent Smil og i en koldere Tone; „I besatte Eder ei med Statsfager; de ere, for Sanden! en tung Byrde, endog for Mænd. Bær varsom i Eders Færd og hold Eder til Qvindegjerning, da kan I her nyde al den Fred og Beskyttelse, som er Eder tilsagt og vel undt.“

Derpaa tog han Afsted og gif, medens Lisbeth stod og tænkte paa, at da hun gif til Kronborg, da havde hun drømt om at frelse hans Liv. Dog viste hun nu mere og mere al utidig Følsomhed fra sig, thi hendes Hu stod til Daad. Hun grublede nu hver Dag over Midler til at skaffe sine fangne Landsmænd

Yndring og Trøst, men kunde ikke see mindste Udvei til at komme i Forbindelse med dem, saa strengt bleve de bevogtede. Dog mente hun at være særlig forpligtet til at staae dem bi, thi havde ikke hendes Uagtsomhed, da Gregers udfrittede hende i Mikkel Hansens Have, været den første Spire til hele Ulykken? Hun vidste Intet om den, der laae dybere, Valentin Korns lumste Raad til Gregers, og hun havde da hverken Rist eller No, førend hun fik sin Anger dæmpet ved en eller anden modig Bedrift.

Som disse Tanker og denne Videnskab ganske opfyldte hende, overraskedes hun en Dag midt i Juli derved, at Hans Steenvinkel pludselig traadte ind ad Døren til hende. Blegt og magert var hans Ansigt, skidne og forrevne hans Klæder, men dog løb Lisbeth ham imøde med et Udbrud af Forundring og Glæde, og Hans fornåm det med dyb Taknemmelighed, at Fængslets Smuds ikke afholdt Lisbeth fra at hilse ham med det gamle Venstabs Varme. Hun greb hans Haand, førte ham til en Stol, bød ham Forfriskninger, spurgte ham ud og udtalte sin dybe Medfølelse saa hjerteligt, at Hans brast i Graad og havde Ondt ved at faae Ordene frem. Stor og stærk var han efterhaanden bleven, havde en voksen Mands Høide og tegnede til at blive en Kæmpe, ligesom hans Fader; men netop paa Grund af den stærke Vægemsudvikling havde Sulturen i Fængslet været overordentlig haard for ham at bære. Dog afflog han at nyde Noget, thi sin Hunger havde han faaet stillet.

„Den anden Kof i Kongens Kjøkken, Bent,“ sagde han, „gav mig nys et godt Livfuld Mad.“

„Kongens Kof?“ spurgte Lisbeth forundret, „er Du da ikke flygtet?“

„Ik nei!“ svarede Hans og rystede paa Hovedet, „det er ikke saa vel!“

„Da er det dog bedre,“ mente Lisbeth, „er Du her frigiven og fredlyst.“

„Ja!“ sagde Hans, „endelig slap jeg; men nu er det fjorten Dage siden, de smed mig ned i det for-dømte Kjelderhul, hvor jeg imellemstunder tænkte, at de havde forglemmt mig, og at jeg der skulde lide Hungersdøden.“

„Delte Du da ei Fængsel med Din Fader?“ spurgte Lisbeth forundret.

„Nei,“ svarede Hans, „de skilte os ad strax den første Dags Aften; Fader forblev i Casematterne, og jeg blev ført op paa Slottet. Jeg kommer just for at spørge Nyt fra den Gamle hos Eder. Hvor mon det gaaer ham i denne Tid?“

Lisbeth fortalte Hans med blegnende Kind, hvad hun vidste om de store Pinsler, hans Fader havde udholdt, og Hans's Dine lynede af Forbittrelse over den Grusomhed, hvormed den svenske Krigsret gik frem. Saa fik han ogsaa at vide, at Hr. Henrik havde maattet døie en ligesaa haard Medfart, og at han ligesaa lidt, som hans Fader, havde Udsigt til at slippe derfra med Livet, hvorimod Lisbeth dog kunde melde ham, at Jens Henriksen efter en Uges strengt Fængsel og flere skarpe Forhør var bleven frigiven, og at hverken hendes Pleiefader eller Rostgaard endnu vare blevene fængslede.

„Og den lange Magister?“ spurgte Hans.

„Dgsaa han,“ svarede Lisbeth, „har maattet prøve Torturen og ligger nu syg i sit Fængsel, siges der — af Hans! mit Hjerte bløder hver Dag ved at tænke paa alle disse brave Mænds Lidelser, og dog er al Afgang til dem formeent os, og vi kunne Intet gjøre for dem.“

„Det skal vise sig!“ sagde Hans med hvissende Stemme og løftede sin magre Haand i Veiret. „Jeg kom, ærlig talt, til Eder, Lisbeth, mere for at hente Raad og faae Hjelp, end for at spørge Nyt. I maa skaffe mig Fader i Tale; læg et Ord ind for mig hos Hr. Dahlberg eller en anden af de svenske Officerer, at jeg erholder Tilladelse at besøge ham i hans Fængsel.“

„Neent forgjeves at bede om Sligt!“ svarede Lisbeth; „men allensfals maa Du da først sige mig, hvorledes og paa hvad Vilkaar Du slap løs; det har Du ganske forglemt at berette.“

„Ei! sagde Hans, „der er ei Meget at fortælle derom; imorges hentede de mig op i den grønne Sal og tog mig i Forhør; de havde over alt det Andet glemt mig usle Skrog. General Forebusch, som er Formand i den Blodret, saae mig glubende an og holdt en dundrende Tale til mig om min Gamles sorte Forræderi og mere af den Sort; saa spurgte han mig, om jeg havde været vidende om de Rævestreger, men jeg stillede mig dum an og sagde, at saasom den Gamle sjelden luffede Munden op og pleiede van at give mig flere Knubs, end Ord, saa var jeg ganske uvidende om, hvad han havde fore; det blev da troet; men saa hænger det sammen, at Turban, den svenske Slutter, var fjed af at varte mig op; de fik saa dertil Brug

for Hullet til en Anden, og da Bent Rof havde en Kjøffensvend haardt behov, blev jeg der sat an og maa nu gaae ham tilhaande."

"Gode Aaar i disse Tider, Hans! Saa glæder det mig og, at Du er kommen Gryden saa nær, at Du kan faae Guld paa Kroppen igjen."

"Jeg skal lange brødt til Fader!" svarede Hans med et Nis; "den svenske Konges Mad skal nære mig og give mig ti Mænds Styrke, saa jeg faaer Magt til at heve mig!"

"Du heve Dig? Gud hjælpe Dig, stakkels Hans!"

"J sige ei oftere det — „stakkels Hans!" Jeg lider det ei, Lisbeth! Hør nu — Generalen holdt til Slutning en Prædiken for mig og lagde mig paa Sinde, ei at slægte min Fader paa, men blive en tro Mand og god Svensk; da skulde det gaae mig vel — tvi den Karl, Lisbeth! jeg fornam største Lyst til at spytte ham i Dinene, som han stod der og talte mig saa myndigt til! Først skulde nu min Trostabs prøves; jeg skulde have min Frihed inden Fæstningens Volde, men gjorde jeg nogen Tid Mine til at forlade dem, eller stak blot Næsen ud paa Broen, da skulde jeg blive skudt ned som en Hund."

Da Hans havde udtalt, sprang han op, gav sig til at fægte med Armene, snurrede sig rundt paa Hælen og gjorde saa et vældigt Hop, hvilken besynderlige Udfærd indjog Lisbeth stor Forstræffelse.

"J ræddes ei, Lisbeth!" sagde han saa, ganske forpustet af Anstrengelsen; "jeg fornam en utæmmelig Lyst til at røre mine Lemmer og prøve min Kraft; end

er jeg svag; intet Under, som jeg har ligget der i over fjorten Dage paa det fugtige Straa med Rænke om Haand og Fod og havde kun Rotter at baxes med; de løb mig tidt over Ansigt og Bryst."

"Hu, ha!" udbød Lisbeth gysende.

"Da tænkte jeg dog mere, end een Gang paa at gribe en af dem, slaae den og æde den, saa hungrig var jeg — hvad siger I til det? Men jeg maa fort! Gjør nu Eders Bedste Lisbeth og skaf mig Forlov at komme ned til Fader; jeg maa og skal have ham i Tale!"

Saa gik han, men Lisbeth gjettede strax, at han spekulerede paa Flugt og paa at befrie sin Fader; han var forvoven nok til at prøve det meest Fortvivlede, og Lisbeth fik ham end mere kjær for hans ubøielige Modsskyld; kun atten Aar gammel, lige sluppen ud af sit Fangehul, nu midt iblandt Sjender, ganske henviist til sin egen Kraft og dog lige kjæk! men Hans hentede ligesom Mod af den Grund, han traadte paa; her paa Kronborg sølte han, Fæstningsbarnet, sig stedse tryk; han kjendte mangt et Smuthul og Gjemmested, hvilket Svenskerne endnu ikke havde opdaget, og han løe i sit Hjerte ved nu og da at bemærke deres Uvidenhed.

Imidlertid tænkte Lisbeth nu for Alvor paa at skaffe Hans den ønskede Tilladelse til at besøge sin Fader i hans Fængsel; men til hvem skulde hun gaae med den Bøn? Ikke til Dahlberg; thi siden den Dag, da han paany tilfagde hende sin Beskyttelse, havde hun ikke faaet ham i Tale; han syntes at frygte hende, som frygtede han hendes Forbønner og Formaninger til at vise Mildhed og Menneffelighed, hvilke han hverken

havde Billie eller Magt til at efterkomme. Saa blev da ogsaa den Beskyttelse og Fred, han havde lovet hende, derefter; thi de svenske Officerer viste sig høist paatrængende, plagede hende med Besøg og Kjærlighedserklæringer og gjorde det tilsidst saa broget for hende og Ursula, at deres stille Kammer visse Tider paa Dagen meest lignede en Bagstue. *

Da tog Ursula Mod til sig og gif til Kommandanten for at klage, men hun belagde sine Ord saa vel, at der ikke faldt nogen Skygge paa Lisbeth, hvem hun Dag for Dag havde faaet mere kjær og nødig vilde afsee. Den Omstændighed, at Dahlberg gif saa haardt frem og gav Lisbeth Stuearrest, havde renset hende for enhver Mistanke angaaende hendes Forhold til denne Herre, og Ursula gjorde nu Bod ved forøget Kjærlighed. Dog fik det inderlige Forhold mellem dem først sin Besegling derved, at Mikkel Hansen lod høre fra sig og tilkjendegav Lisbeth, at han nu betragtede sig løst fra enhver Forpligtelse mod hende. Der kom intet Brev, men hvad der talte tydeligere, end Ord — en Bogn med alle hendes Giendele, Meubler, Klæder og alle hendes Bøger. Hvert Stykke var jo en Gave fra hendes fordums Belgjører, og hun vilde visseelig viist det tilbage, havde hun i det Dieblik været tilstede; men det blev Ursulas Lod at tage imod det, og det kunde aldrig falde hende ind at berøve Lisbeth disse gode Sager; hun havde jo ikke stort Mere, end hvad hun gif og stod i! Saa fandt Lisbeth sig da pludselig rigeligt udstyret, men hvor forberedet hun end var paa at erfare, at Bruddet med hendes Pleieforældre var ulægeligt, hun blev dog rystet ved at see dette haand=

gribelige Berviis paa Hr. Mikkels Uforsonlighed og græd sine modige Taarer derover. Hun vidste ikke, at Gregers stak bagved, og at hun ogsaa kunde takke ham for dette.

Ursulas Klage til Kommandanten virkede ikke tilstrækkeligt, og Lisbeth var ofte nær ved at tabe Modet over sin hjælpeløse Stilling, da en skøn Dag Lieutenant Svenson indfandt sig og med barske Ord betydede nogle af hans Kammerater, som netop sad i Ursulas Kammer og plagede Lisbeth med nærgaaende Tale, at de havde ufortøvet at forsøje sig bort og maatte vente Straf, om de nogensinde østere satte deres Fod over Madam Ursulas Dørtærskel; ja, da en ung Lieutenant gav grove Ord til Svar, tog Svenson ham i Kraven og satte ham ud af Døren, hvilket hans store Legemsstyrke gjorde ham let nok, men hvad der paadrog ham stort Had og mere, end een Udfordring. Dog var han fritaget for at efterkomme Udfordringerne, saa længe han og hans Modstandere befandt sig inden Kronborgs Volde, thi der var sat Dødsstraf paa at bryde Fæstningens Fred; men naar og hvor han viste sig udenfor Fæstningen, da maatte han være forberedet paa at værge sig med sit Sværd.

Svenson undlod ikke at forklare Lisbeth, hvad han for hendes Skyld havde udsat sig for, og hun kunde jo ikke Andet, end være ham taknemmelig for den Fred, han med Fare for sit Liv havde skaffet hende; men naar Svenson nu indtog de fordrevne Kourmageres Plads og selv blev en daglig Gæst i Ursulas Kammer, da var dette ingenlunde efter Lisbeths Sind. Hun tænkte ofte derover, men kunde ei komme paa det Nene

med Aarsagen til, at hun ikke ret kunde fatte Tillid til sin Befrier. Hans Adfærd var i Et og Alt sømmelig og høflig, hans Tale forstandig og bescheiden, og hun maatte tilstaae, at han ofte forstod behageligt at forførte hende Tiden. Var han end ikke en fiint dannet Mand, som Dahlberg og havde ikke hans livlige Aand eller ridderlige Væsen, han stod dog langt over de fleste af sine Kammerater. Dog var der Noget i hans Blik, som indgød Lisbeth en lønlig Frygt, og hun blev ilde tilmode ved at opdage, hvorledes han Skridt for Skridt vandt Terrain i Ursulas Gunst og afsnødde hende selv smaa Beviser paa Venstskab.

Det blev hende strax klart, at vilde hun udrette Noget for Hans, saa maatte hun henvende sig til Svenson, og da hun nu engang havde foresat sig at komme i Forbindelse med sine ulykkelige fangne Landsmænd og om muligt yde dem nogen Trøst, saa neddæmpede hun enhver Betænkelighed og lukkede forsætligt sine Dine for det Skjebnesvangre ved det Skridt, hun nu agtede at gjøre. Svenson kom til hende, ikke længe efterat Hans havde forladt hende, og hun benyttede da Leiligheden til at gaae i Forbøn for Hans, der saa gjerne vilde see sin Fader. Svenson lyttede i Taushed til, og hans Dine fik strax det Udtryk, hun ikke holdt af; hun vilde forstaaet det bedre, havde hun vidst Besked om de nærmere Omstændigheder ved Steenvinkels Paagribelse.

„I den Sag,“ svarede Svenson med sædvanlig Rolighed, „kan jeg ikke være Eder til Billie; iøvrigt er jeg ganske til Eders Tjeneste, Jomfru Lisbeth! I

begjære, hvad I vil, kun ikke Noget, der strider mod min Pligt som Officerer."

"Skal Officeren blive udenfor," svarede Lisbeth utaalmødigt, "da vil der ei være Meget, hvori Lieutenant Svenson kan tjene mig."

"I tale ei saa koldt og uvenligt til mig!" svarede han, bragt en Smule ud af Fatning; "det har jeg dog, tykkes mig, ei fortjent af Eder. Saa vide I og, at Hans Steenvinkel ved Forhøret fremkom med den samme Begjæring, og da blev ham svaret, at han skal faae sin Fader i Tale paa den Dag, da han bliver rettet."

"Er Dødsdommen da alt fældet?" spurgte Lisbeth blegnende.

"Endnu ikke, men vil skee en af de nærmeste Dage; Døden er denne gamle Synder, to Gange Forræder, saa vis, som havde han alt lidt den."

"O, da forhjælp I mig til en Samtale med ham!" udbroød Lisbeth bevæget; "det vil trøste den gamle Mand at see et venligt Ansigt og høre en kjendt Stemme."

"I, Jomfru Lisbeth!" sagde Svenson studsende, "hvad tænker I paa?"

"Det er mit Onske og min indstændige Begjæring til Eder, at I forskaffer mig Afgang ei blot til Steenvinkel, men og til Hr. Henrik Gerner og fornemmelig til den stakkels Magister Tilkjøb, der jo ligger syg, haardt trængende til kjærlig Pleie."

Svenson tænkte et Dieblis efter og sagde saa:

"Uabenlyst kan det ei skee, saasom det er ganske utænkeligt at erholde Tilladelse dertil; men gjøre vi

det i Smug, og det bliver opdaget, da kan det koste mig mindst min Bestalling."

"Det vil Intet koste Eder," svarede Lisbeth raff, "bære vi os snildt ad."

Lisbeth, som hidtil havde siddet paa en Stol i den ene Vinduesfordybning, reiste sig nu og gav sig til at lege med den lille Sisgen for at skjule sin stærke Sindsbevægelse; hun saae da ikke det triumferende Blik, hvormed Svensson pludselig saae op, eller det lidenskabslige Blik, hvormed han dernæst betragtede hende. Han havde hendes Ansigts Profil og hendes yndefulde Skikkelse for Øie og tænkte, at saa skjøn en Kvinde havde han ingensinde før truffet paa sin Vej, hvor vide om i Verden den end var gaaet. Det var vel værdt at vove Noget for at vinde saa høi en Priis; gav hun sig ikke nu selv i hans Magt og kom villigt ligesom den lille Fugl, hun nu slap ud af Buret og som heppede hen paa hendes Finger?

"J er en dansk Pige, Komfru Lisbeth!" sagde han saa og søgte at møde hendes Blik, "og gjør Eder neppelig nogen Betænkelighed ved at narre en godtroende Svensker."

"Godtroende!" udbrød Lisbeth og saae op, medens hun lod Sisgenen bide i hendes Finger: "Ei! jeg var hidtil af den Formening, at Godtroenhed er det danske Folks Dyd eller Lyde, hvad I vil, ei det svenskes."

"Saamænd!" svarede Svensson med et brændende Blik. "Dog har I det, frygter jeg, i Eders Magt at gjøre en godtroende Tøsse af mig."

"Hvad Borgen forlanger I for min Ærlighed?" spurgte Lisbeth rødmende.

„Først,“ svarede Svenson langsomt og med Bægt, „at I høitideligt lover og forsikkrer mig ikke at give Fangen mindste Vink eller Underretning, der kunde befordre hans Flugt. Der maa være reent Brød i Posen, lille Jomfru! I kommer for at trøste Synderen, ikke i nogen anden Hensigt, ei sandt?“

„Godt!“ svarede Lisbeth strax, „jeg lover Eder det paa Ære og Samvittighed som en ærlig daut Jomfru!“

Hun havde ikke saa vanskeligt ved at give det Løfte, thi hun ansaae Flugt for ganske umulig og haabede endog at bringe Hans en Hilsen fra hans Fader, der kunde afholde hendes unge Ven fra at vove sin Hals til ingen Nytte.

„Større Ed forlanger jeg ikke af Eder;“ svarede Svenson; „men,“ vedblev han med et Smil, „I maa nødvendigviis ledsage mig forklædt; I maa iføre Eder Mandsdragt.“

Lisbeth slap rødmende Fuglen og saa vredt op.

„Nu driver I Spøg med mig!“ udbød hun.

„Ingenlunde!“ svarede Svenson i en afgjørende Tone; „uden det bliver der Intet af. Hvor tænker I, at jeg uden Fare for Opdagelse kan føre en Qvindsperson ned i Kassematterne? Skyer I ei den Forvandling, da skal jeg sende Eder en Pagedragt med tilhørende Kappe, som vil skjule Eders Person, saa saares Eders Blufærdighed mindre, og I kan trygt betroe Eder til min Førelse og Varetægt.“

Lisbeth stod der hensunken i Grublen, thi hendes Tanker gik til Fru Birthe, hvis Mandsdragt havde forarget hende saa meget. Hun vilde dengang forsvoret

at gjøre som hun; men nu var hun uformodet bragt i den samme Knibe, kun at hun havde et ædelt og kjær-
ligt Diemed til sin Undskyldning. Det Exempel, Birthe
Rangov havde givet hende, udøvede da nu sin smittende
Magt og gjorde Udslaget.

„Jeg faaer lade mig det gefalle!“ sagde hun om-
fider og saae op med et sky Blik. Saa tog hun Mod
til sig og saae Svenson forssende ind i Diet, men han
mødte hendes Blik roligt og fast. „I glemme da intet
Dieblif paa den Vandring,“ tilspiede hun med et stolt
Blik, „at jeg herved giver Eder et stort Beviis paa
min Tillid til Eder som en Mand af Værd!“

„I være uden Frygt!“ svarede Svenson og reiste
sig med en oprømt Mine; thi hans Beilen til Lisbeth
var kun altfor alvorligt og oprigtigt meent; det var
ogsaa Lisbeths Tanke, og hun blev beklemmt om Hjertet
derved; dog havde hun til denne Stund ikke givet ham
ringeste Haab om Gehør, men nu var hun tilmode,
som om Garnet blev draget tættere sammen om hende.
Na, tænkte hun saa, jeg kan vel nok sprænge de Maaser,
om det virkelig er hans Agt at fange mig!

„Naar,“ spurgte hun med et overgivent Smil og et
lille trodsigt Rast med Hovedet, „skal det da gaae løs?“

„Inat, om I saa synes!“ svarede Svenson uden
Betænkning. „Diebliffet er gunstigt, saasom Kon-
gen i disse Dage er ved Leiren. Naar Hans
Majestæt er fraværende, under Obersten sig lidt mere
Ro og sætter sin Lid til mig. Jeg vil saa afhente
Eder ved Midnat; I kan da ledsage mig paa Natte-
runden ned i Kasematterne og skulde det stee, at nogen
Forflaring bliver nødvendig, da er I Kongens Page,

Peer Sparre, som er forbleven her tilbage, og hvem jeg har tilladt at følge mig, at han engang kan forsøge ogsaa det at inspicere Nattevagterne, hvilket er lærerigt for en vordende Officeer. Han har lyst Haar og blaae Dine, ligesom I, er liden og spinkel af sin Alder. Inden Aften skal jeg sende Eder et fuldstændigt Sæt af hans Klæder."

"Godt!" svarede Lisbeth, "jeg skal være parat til den fastsatte Time."

Evenson rakte hende nu Haanden til Afsked, hvilket han aldrig før havde dristet sig til, trykkede hendes Haand varmt og fjernede sig derpaa hurtigt, medens Lisbeth blev tilbage, fuld af modstridende Følelser og var for Resten af Dagen saa ordknap og mut, at Ursula høiligt forundrede sig over hendes forandrede Væsen. Da en Soldat henad Aften kom med de lovede Klæder i en stor Bylt, rev Lisbeth den hurtigt til sig og sagde til Ursula, at det var nogle af Lieutenant Svensons Klæder, hvilke hun havde paataget sig at eftersee. Ursula gjorde sig i den Anledning sine Tanker, men yttrede ingen Forundring; thi hun havde alt i nogen Tid bemærket Svensons Veilen og tænkte, at hvis Lisbeth endte med at blive svensk Lieutenants-Ærue, da vilde det visseelig ikke være det Værste, der kunde hendes hende. —

Det var næsten Midnat, da Lisbeth, iført den unge Peer Sparres Klæder lige indtil Støvler og Hat, stod foran det store kongelige Speil, som hang paa Ursula Krauses Væg, og i Maanens blege Lys betragtede hun sit eget, forvandlede Billede. Hun studerede, slog Hænderne sammen af Forundring og havde

nær givet sig til at lee høit; men hun ihukom i rette Tid den Fare, hun løb ved at vække sin moderlige Veninde, der efter en besværlig Dag sov trygt og fast i sin Seng i det lille Sengekammer. Lisbeth havde et Dieblit paatænkt at indvie Ursula i sit Eventyr, men strax opgivet det igjen; ikke blot fordi hun saaledes sparede den Gamle en ny Angst, men fordi hun af Hensyn til Svensons Sikkerhed burde bevare dette Eventyrs Hemmelighed tro. Det var da ogsaa lykkedes hende at skjule Klæderne og liste sig ud af Sovestammeret uden at vække Ursula.

Det gamle Speil havde neppe nogensinde havt et mere fortryllende Billede indenfor sin svære Ramme, end skøn Lisbeth i Pagedragt; men hende selv forekom det Syn pudsig, og hun følte sig greben af en kaad Stemning, der kun slet stod i Samklang med det Eventyrs alvorlige Natur, hun nu skulde bestaae. Hun saae i Aanden Birthe Ranzov i en lignende Dragt staae ved sin Side, hørte hendes muntre Latter og de skjemtsomme Ord af en Samtale, hendes livlige Fantasi instinktmæssig fingerede og var saaledes uformærkt bragt til en ikke ringe Grad af Aandsfraværelse, da den dybe Klang af Taarnklokkens Slag meldte hende, at Midnatstimen var kommen. Hun soer sammen, stak Haanden ind paa Brystet og forvissede sig om, at den lille Dolf sad der, vel forvaret i sin sølvbeslagne Skede. Det gav hende Mod at lægge Haanden paa dens Heste; hun elskede den, thi den var en Gave fra Erik Dahlberg, den eneste, hun nogensinde havde modtaget af ham; han havde givet hende den en Dag, da de havde havt en spøgefuld Samtale om Dvinders Ret til at

føre Vaaben, og han havde fortalt hende, at det var en italiensk Stilet af fint Arbeide, hvilken han havde kjøbt paa en af sine Reiser. Hun drog den ud, holdt den opløstet i sin Haand, saa den lille Staaflinge blinke i Maanens Straaler, og i denne Stilling overraskede Svenson hende, da han i det Samme traadte ind ad Døren.

„Ha, ha!“ loe han, men dæmpede strax derpaa sin Stemme, „det maa jeg lide; I er en modig Jomfru!“

„Modig?“ svarede Lisbeth, som hurtigt havde stukket Dolken til sig igjen og nu greb Peer Sparres Kappe for at indhulle sig i den; „ringe Mod udkræves til at fegte med Luften. Jeg legede Page og øvede mig i en Mands Gang og Fader.“

Svenson blev den stærke Rødme paa Lisbeths Kinder vaer, og tænkte først, at den skrev sig fra hendes Undseelse ved at staae for ham i Mandsdragt; men den havde dog en anden Aarsag; thi da hun lod sin Dolk blinke, da tænkte hun sig Carl Svensons Hjerte som Maalet, skulde han i denne Nat komme hende for nær. Det lod ogsaa til, at han i det næste Dieblif gjettede hendes Tanker, thi han sagde med en egen Betoning:

„Saa vel bevæbnet maa I føle Eder særdeles tryk; vaer Eder dog, at I ikke ridser Eders egen skjønne Barm med den Kniv! I bærer vel stedse denne liden Staaflange ved Eders Barm, den jeg hidtil troede kun at være en Bugge for blide Følelser?“

„Ja!“ svarede Lisbeth kjækt, da hun saa sig gjennemskuet, „jeg bærer den stedse; saa kan det da ei frænke Eder, at jeg og bærer den inat. I, som selv

har drevet en Hob frække Karle fra min Dør og faae min hjælpeløse Stilling da, I bør ei forundre Eder over, at jeg bærer Bærge."

"Det var dengang!" sagde Svenson med et mørkt Blik; "nu har I god Beskyttelse, saasom min fikkre Haand og min gode Klinge er Eders Vagt. Det vilde høilig smigre mig, lagde I den Dolk bort; men kom nu! det er paa Tid at bryde op."

"Svenson!" sagde Lisbeth og gif hen til det store Skab, hvis Dør hun aabnede og lagde saa Dolken derind, "nu har jeg afvæbnet mig selv. I denne Nat skal jeg erfare, om I er den Mand, I synes at være; men det vide I, at dog turde jeg muligviis inden denne Fæstnings Volde have en Ven, hvis Ord have større Vægt, og hvis Klinge rækker længere, end Eders!"

Svenson vidste dette endnu bedre, end Lisbeth formodede; thi da han kom for at jage de paatrængende Beilere bort, da gif han ikke sit eget Grinde, men Dahlbergs. Han havde anmodet Svenson om at skaffe Madam Ursula og Jomfru Lisbeth Fred, men udtrykkelig tilføjet, at han ikke ønskede sit Navn nævnet, eller videre indblandet i den Sag. Svenson havde da ffjønnet, at Generalquarttermester=Lieutenanten var Jomfru Lisbeths Beskytter, men heller ikke Mere; han havde tillige af Dahlbergs Udtalelser faaet den Overbeviisning, at Lisbeth var en fuldkommen hæderlig og agtværdig Jomfru, og han undlod da ikke at benytte sin gunstige Stilling til, om muligt, at vinde hendes Hjerte og hos gamle Ursula at finde et hyggeligt Hjem og Tilhold i sin Fritid.

„Jeg tvivler dog om,“ sagde han nu med Varme, „at I kan have nogen Ven, der mener Eder det bedre, eller nærer større Affektion for Eders Person, end Carl Svenson.“

Derpaa aabnede han Døren, og de begave sig ud paa den natlige Vandring. —

Kronborgs Casematter ere en Række af Hvælvinger, som ere indmurede i den indre Fæstningsvold og have den Bestemmelse at give Besætningen sikkert Ly under en Beleiring. Kjendes end Tidens Tand paa dem, de forefindes dog endnu og vidne for den nulevende Slægt om, hvorledes Forsædrene byggede — for Aarhundreder. Fra Mørkeport mod Vest ligger den anseeligste Part af Casematterne, der danne en Tunnel gjennem den hule Vold, faae frisk Luft ved Rør, som gaae op gjennem Bolden, Lys derimod fra tilgittrede Huller i den Muur, som overalt danner Fæstningsvoldens ydre Beflødning. Der, hvor denne lange Tunnel ender, fører en bred Trappe ned til de nederste Casematter, som befinde sig i Boldens nordvestlige Hjørne og ligge dybt, tildeels under Fæstningsgravens Vandlinie. De brede sig her, afdelte i forffjellige Rum og danne en Labyrinth, hvor kun kjendt Mand kan finde sig tilrette. Lysningen er her, selv paa den klareste Dag, kun svag, Luften besynderlig tung, om Vinteren forholdsvis luun, om Sommeren kold og klam. Her findes et stort Rum med lave Hvælvinger, haarne af Piller, hvor et heelt Regiment kan faae Plads; i et andet Rum er der anbragt et Aldsted med en kæmpemæssig Suppekjedel, i et tredie en Bagerovn og i et fjerde store Steenbeholdere, bestemte til Opbevarelse af saltet Kjød, Grøn

og Meel — kort sagt, det er et Slags underjordisk Kaserne, fortræffeligt skiftet til at lette Fæstningens Forsvarere en langvarig Beleirings Anstrengelser og sikre dem en god Forpleining, skulde endog selve Slottet blive skudt i Gruus.

I denne underjordiske Kolonies inderste Afkrog, hvor der hersker næsten fuldstændigt Mørke, og hvor Tilgangen af frisk Luft kun er sparsom, findes et snevert Rum, der løber ud i en Spids. Hullets brede Munding deles ved en muret Pille, som bærer Høvelvingen, og derved indskrænkes den snævre Plads yderligere. Dets Bestemmelse har formodentlig fra først af været at benyttes som Arrest under en Beleiring, og det var forhen luffet med et stærkt Jerngitter, men dog allerede dengang i mange Aar kun benyttet som Opbevaringssted for gammelt Jern og ubrugelige Arbeidsredskaber. Dog havde Svenskerne, som undersøgte hver Krog paa Fæstningens Omraade, ladet det rhyde, og der var nu Alus Steenvinkel bleven sat ind for, fjernt fra sine Medskyldige, at udstaae sin Fængselstids haarde Lidelser.

Der kunde ikke tænkes et mere sikkert Gjemmested for en farlig Fange, end dette, og Ingen vidste det bedre, end Fangen selv; thi svære Mure og Jordvolde omgave ham paa alle Sider, undtagen der, hvor Jerngitteret og dets vel laasede Laage luffede for Aabningen. Paa Gitteret hang en Tranlygte, som brændte Nat og Dag, og en anden Lygte var anbragt udenfor paa Muren ligeoverfor Gitteret. Fangen var til enhver Tid synlig for den stærke Vagt, som havde sin Post ved Hullet og blev afløst hver tredie Time; mere, end

een Pistolkugle vilde finde Vej gennem Gitteret, gjorde han det mindste Forsøg paa at befrie sig for sin Lænke. —

Lisbeth og hendes Ledsager kom til Mørkeport uden at møde Andre, end den asmarscherende, nylig afsløste Vagt. Portens Hvælvinger gave Gjenlyd af de to Skildvagters Trin, som vare posterede ved Indgangsporten til Kasematterne, hvor der ligeledes hang en Lygte. Svenson gav paa Vagtsens Tilraab Parolen, fik sin Honneur og gik saa med den formeentlige Page ind i Kasematterne, hvor han snart lod sin Blændlygte skinne til alle Sider.

„Har I været her tilforn?“ spurgte han Lisbeth.

„Ingenfinde!“ svarede hun, men skreg derpaa op og sprang tilside, da en Flaggermuus, blændet af Lygtens Skin, slog mod hendes Ansigt.

„Ha, ha!“ loe Svenson paa sin stille Maade, „der fik I et Kys til Velkomst af en af disse Hulers smaa Beboere; Nattesværmere, ligesom vi! See Eder vel for! der ligger en sønderbrudt Lævet.“

„I give mig Eders Arm, om I saa synes!“ sagde Lisbeth med et beklemmt Hjerte.

„Hjertens gjerne!“ svarede Svenson og tog Lisbeths Arm i sin; „og vil I vide min oprigtige Mening, da huer I mig, for Sanden! bedre nu, end da I stod i Madam Ursulas Gemak med den blinkende Dolk i Eders Haand.“

„Tys!“ udbroød Lisbeth, da de havde gaaet et Stykke i Tausshed; „hvad er vel det?“

De standsede og lyttede; det lød som Sang af en dyb Mandsstemme, men dæmpet, som kom Tonerne fra det Fjerne eller dybt nede fra Jordens Skjød.

„Det er Fanger, der synger;“ sagde Svenson; og nu, som før, gave Hvælvingerne underligt Gjenlyd, da han talte; „han forklorter sig paa den Viis Tiden.“

De gik nu videre i Tausshed, medens de dybe Toner snart løde, snart atter forstummede, indtil de naaede den Trappe, der fører ned til de nederste Kæsematter. Her standsede Lisbeth og saae ængsteligt ned i Afgrunden.

„J være uden Frygt,“ sagde Svenson, „og gaae trygt, blot langsomt, Trin for Trin!“

Da de vare komne heelt ned og stode paa Kæsematternes dybeste Bund, standsede Lisbeth paany og lyttede. Sangen lød igjen, nu tydeligt, saa at hun kunde høre hvert Ord, men dog dumpt, som kunde Tonerne her i disse Hulers klamme, tunge Luft ei ret faae Binger. Det var Morten Luthers Poenitentsepsalme, hvis Ord naaede Lisbeths Øre med høitidelig, sorgfuld Klang; Ord, der vare hende vel bekendte, men som aldrig havde ramt de dybeste Strengene i hendes Hjerte, saaledes, som de gjorde det nu:

Af Dybfjens Nød raaber jeg til Dig,
Herre Gud vil Du mig høre?
Dit Raadsens Øre vend Du til mig,
Min Røst jeg nu mon fremsjøre.
Giver Du paa vor Gjerning Agt
At hegne Synden med al Din Magt,
Af Herre! hvo kan det taale?

Til Dig staaer alt mit Haab og Trøst,
Min Gjerning kan mig ei baade,
J det Du ene har mig forløst
Af Din usigelig Naade.

Dit Ord, det er en dyrebar Skat,
Som Du os haver efterladt
Det ville vi gjerne høre.

Skulde det være fra Morgenstund
Og indtil Aftens Ende,
Dog skulde mit Hjerter ingenlind
Fortvivlet sig fra Dig vende.
Saa bør det være ret Israels Art
At haabe og troe af Hjertet snart
Og Naade af Dig begjære.

Svenson gjorde snart Mine til at gaae, men
Lisbeth holdt ham tilbage, og de bleve staaende og
lyttede, indtil Sangen forstummede.

„Han tænker paa sin Gud og bereder sig til
Døden,“ sagde Lisbeth; „bevægedes Eders Hjerter ei
ved at høre den Sang?“

„Hellere gaae vi nu fort, end rage i Disput,“
svarede Svenson barst.

„Da vilde jeg dog gjerne drage Eder dette til
Minde,“ sagde Lisbeth med alvorfuld Røst, „at hvad
I end gjøre ved et Menneffes Legeme, hans Sjæl er
dog fri; saa og dette, at begrave I ham end dybt
under Jorden og lukke Sol, Maane og alle Stjerner
ude, den Helligaands Vingeflag naaer ham endda, og
alle gode Engle trænge herved og bringe ham Trøst
og Husvælske.“

„Godt!“ sagde Svenson vredt, „siig det til Fangen
og ei til mig! Dog,“ søiede han til i en roligere
Tone, „det er mig kjær at fornemme, at I, Eders
Løfte tro, ikke bringer ham Andet, end sliig uskadelig
Prædiken. Han vilde blive gladere ved en liden Fiil!“

Lisbeth drog harmfult sin Arm ud af Svensons, og da han lod Lygtens Skin falde paa hendes blege Afsyn, saae han i hendes funklende Blik et Glimt, der bragte ham Scenen med den blinkende Dolk i Grindring.

„Mindes, hvor I er, Jomfru Lisbeth!“ sagde han i en mildere Tone, „og spar al unyttig Tale! Vi gaae nu lige til Maalet, og naar vi ere der, da træde I uden Tøven hen til Fangehullets Gitter. Jeg vil saa imens inspicere Bagten; men det forglemme I ikke, at gjør I blot Mine til at ræffe Haanden indenfor Gitteret, da har I mig strax ved Eders Side; saa kan og Eders Samtale med Fangen kun staae paa et Par Minutter.“

Lisbeth stadsede ved at blive den Scene vaer, der viste sig for hende, da de traadte ind i Rummet foran Steenvinkels Fængsel. Hun havde ventet at see Soldaterne, væbnet indtil Tænderne, at staae paa Post, stadigt havende et Die med Fangens Bevægelser, men i det Sted saae hun dem sorgløst samlet i en Klynge omkring en stor Pakkasje, hvor der stod Olkruus, og hvor Tærningerne raslede muntert, medens nu og da et Udraab forkyndte Spillet's Gang. Dog vendte hun strax derpaa sit Blik mod Fængselsgitteret, hvis Lygte viste hende Steenvinkels mægtige Skikkelse, der langsomt bevægede sig indefter. Haand og Fod vare lænkede sammen, men Lænken løb ved en Ring paa en i Væggen befæstet lang Jernstang, saa at han kunde gaae et Stykke frem og tilbage mellem sit Halmleie og Gitteret, dog ikke heelt hen til dette.

Lisbeth traadte derhen, og netop som hun naaede Gitteret, vendte han sig for at gaae imod hende, medens den svære Lænke raslede ved Bevægelsen. Hun havde alt bemærket, at hans Skikkelse var noget bøiet og hans, før kun graasprængte Haar, nu ganske hvidt; men uagtet hun saaledes var forberedet paa at see ham sørgeligt forandret, rystedes hun dog nu ved at see hans Ansigt, der var blegt og indfaldent og bedre, end de stærkeste Ord, gav hende en Forestilling om de Lidelser, han havde udstaaet; men Blikket var klart og freidigt, ja altfor lysende med sin sygelige Glans og det spændte Udtryk, hvormed han stirrede hen paa hende. Hun blev vaer, at hans Blik formørkedes ved at see en fremmed Skikkelse ved Gitteret, og hun gjorde da en lille vinkende Bevægelse med Haanden. Strax forandrede hans Mine, ikke til glad Overraskelse, men til paatagen Vigeagtsomhed, og han nærmede sig langsomt Gitteret.

„Hilsen fra Hans!“ hviskede Lisbeth, „da Lænken havde løbet Stangen ud, og han kun stod et Par Alen fra hende; „jeg er Lisbeth; see mig ret an!“

En svag Studsen lod sig see paa Steenvinkels Ansigt.

„Hans er frigiven,“ hviskede hun igjen; „har I Bud til ham?“

„At han holder sig stille og bjerger sig selv,“ svarede Steenvinkel efter et Dieblis Betænkning, thi han gjettede, af hvilken Art den løsslupne Hans's første Tanker maatte være; „det er saa min Villie.“

„Intet videre?“ spurgte Lisbeth hurtigt.

„Skik ham til Kraagerup at vare Rostgaard ad; det er paa høieste Tid, at han salverer sig.“

Under denne korte Samtale havde Svenson taltalt Soldaterne og advaret dem mod at være altfor trygge; nu fornam Lisbeth, at han taug og nærmede sig.

„Gud være hos Eder i denne Nvide!“ sagde hun; „vi mindes Eder daglig og bede for Eder.“

„Tak, at Du kom, min Glut!“ svarede Steenvinkel med et mildt Blik; „Din Trofasthed glæder mit Hjerte.“

„Nu, Hr. Peer!“ sagde Svenson og traadte til, „har I vel seet tilstrækkeligt paa denne Karl og kan melde hjem, hvordan en dansk Forræder seer ud. Kom, lad os gaae!“

Lisbeth vendte sig brat og fulgte Svenson i Tausshed, medens Steenvinkel blev staaende og stirrede efter dem; et dybt og hørligt Suk fra Fangens Bryst naaede Lisbeths Øre, da hun gik; men da de atter havde naaet Trappen og langsomt gik op ad den, da løb Sangen paany:

Skulde det vare fra Morgenstund
Og indtil Aftens Ende,
Dog skulde mit Hjerte ingensund
Fortvivlet sig fra Dig vende. —

og de dybe Toner syntes hende nu, som før, at lyde som en Aanderøst fra en anden Verden; men det forekom hende, at Stemmen havde en mere freidig Klang; og da hun i god Behold havde naaet Ursulas Kammer, og hun var alene, da takkede hun Gud, der havde beffjærmet hende paa hendes natlige Vandring, men bad tillige den Almægtige om at give hende Kraft og Held til fremdeles at være sine uhyffelige Landsmænd til Hjælp og Trøst.

Tiende Capitel.

F l u g t.

Den 20de Juli tidlig om Morgenens saaes Hans Steenvinkel at gaae hurtigt ned ad Stjernegade, indtil han naaede Sudergade; saa hørte han om Hjørnet og fulgte denne Gade uden at see hverken til Høire eller Venstre, uagtet der var Flere, der saaes efter ham og rystede medlidende paa Hovedet, saasom de tænkte paa den haarde Skjebne, der havde ramt hans Fader og nu i Sønnens livslidte, lappede Klædning og hans forrevne, smudsige Hue havde Ulykkens Kjendetegn synligt for Die. Det maatte imidlertid indrømmes, at Knøsen bar Fattigdommens Livrée med en kjæk Mine, og det var da heller ikke af Skamfuldhed, at han lod flere Tilraab ubesvarede og ilede videre, men fordi han gik i et vigtigt Grinde, og det gjaldt at slippe ubemærket ud af Byen.

Da han havde naaet Sudergadens sydlige Ende og kun havde et Hegn mellem sig og den Birkelund, som strakte sig lige til det Strøg, hvor nu Fiolgade løber, blev han et Dieblis staaende og saaes sig om;

men da han intet Mistænkeligt blev vaer, frøb han gjennem Hegnet og forsvandt i Lunden. Her standsede han dog snart, tog en Flaske ud af sin Trøielomme, gjemte den under Løv og Mos og skar et Mærke i det nærmest staaende Træ; men da det var besørget, tog han sin Pjalt af en Hue, kastede den i Veiret, greb den igjen og foer saa afsted gjennem Lunden som en ung Jagthund, der første Gang slippes løs. Hans Dine lynede og hans Kinder blusfede, medens han løb, og kom en Forhindring iveien, da sprang han hellere over, end han gik udenom; thi nu var det snart et Aar siden, han havde løbet saa i Skoven og rørt sine Been, og hans vilde Glæde maatte have Luft. Han havde ikke været i det Grønne siden den Dag i August Maaned forrige Aar, da han gik hjem fra Kraagerup med Lisbeth, og Hoffoureren, Hr. du Pont, i Forbifarten havde tilraabt dem, at Svenskerne vare landede i Korsør og Krigen brudt løs. Nu kjendtes det paa stakkels Hans, hvad den Krig havde bragt ham; thi han blev snart træt og forpustet og mærkede, at endnu var han ingenlunde kommen til Kræfter efter den Sultekuur, han havde maattet udholde i Fængslet. Han sagtnede da sit Løb, men gik dog ufortrødent, saa at han, til Trods for de mange Omveie, han maatte gaae for at kunne snige sig frem i Sikkerhed, dog efter to Timers Vandring befandt sig i Nærheden af Kraagerup.

Han sneg sig til Gaarden fra Skov-Siden, og da han nærmede sig Havediget, saae han til sin Glæde Peer Olsen, der gik indenfor tægt ved Diget og plantede Kaal. Det gjorde et besynderligt Indtryk paa Hans

i disse urolige Tider at see et Menneske saa fredeligt beskæftiget, men han tænkte: et slikt Fæ, som Peer Olsen, kan vel ei bruges til Andet! thi han vidste Intet om Peers Bedrifter og var langt fra at formode, at Peer, siden Krigen brød løs, havde sat Svenskerne adskilligt flere Bognæser paa, end han selv.

Hans sloitede, og Peer saae op, men røbede ingen Forundring; dog saae han paa Hans med et spørgende Blik, stievede saa til Siden, om der Ingen var i Nærheden og sagde da:

„Hvad for lurvet Karl er Du?“

„Er Din Kjortel heel, Peer!“ svarede Hans i en frænklet Tone, „da hører den vel Din Herre til.“

„Ei!“ udbød Peer og tog nyt Kjende paa den Fremmede, „troer jeg ikke, det er Hans Steenvinkel! Jeg kjendte Eder, Mare! ei; I er bleven kjendelig slunken, siden vi saaes, var I end ingensinde feed; saa er I og vorret som en Gran.“

„Du skulde prøvet, den mædske Hund, Du er! at tages fra Sulesfadet og tykke gamle Skorper i hele fjorten Dage, som jeg.“

„Hilledød, det maa være haard Confect! Er I hungrig, da bliver der vel Raad til et Livfuld Mad.“

„Snak! Jeg er ei kommen her for at bænkes ved Madbordet.“

„Er I da gaaet ud i Skoven for at æde Snegle? Da maa I dog være sært lysten efter Kjød.“

„Siig mig flux, hvor Din Huusbond er og før mig til ham!“

„Tænker I,“ svarede Peer og satte en Kaalplante, „at han nu sidder derinde i Bedstemoders Lænestol og

æder Sødgrød? Gud naade os! Han flakker om i Skoven som den vilde Hjort, og Vorherre veed bedst, hvor han for Tiden stikker."

"Det gjelder hans Liv, Peer! Jeg har vigtigt Budskab til ham fra Fader."

"Det skulde I sagt strax! Løb nu et Korn!"

Peer saae sig forsigtigt om, og da Alt var roligt oppe ved Huset, smuttede han som en Al gennem Hegnet og stod ved Hans Steenvinkels Side.

"Vi maa rappe os!" sagde han, "for vi have Svensken til Huse, og naar de først ere af Dhyerne, saa raabe de paa mig og blive brede og galne, er jeg ei strax ved Haanden. Gaae nu lige i Hælene paa mig og viig ei af mit Spor!"

"Saa!" sagde Peer, da de havde sneget sig frem et lille Stykke, "nu kunne de ei see os fra Gaarden; løb nu efter mig avet om og brug Venene vel!"

Peer satte afsted, og Hans fulgte efter, tænkende, at det vilde være ham en smal Sag at følge den flodsede Karl; men han fik Andet at fornemme, thi Peer fik snart Forspring, og da han omsider standsede ved et tæt Tjørnekrat, var Hans et godt Stykke tilbage.

"Saa kom I da!" sagde Peer, da Hans havde naaet ham.

"Man skulde tænke, Peer!" svarede Hans ganske forpustet, "at Du havde havt en Mynde til Fader og en Hare til Moder!"

"Da maatte jeg være et sært Udykke! Men nu ei flere Gjøge=Ord*), thi her ere vi ved Stedet."

*) Spøg.

Saa gav han sig til at rydde en Bunte Løv afveien, og Hans blev ligesaa forundret, som Peer i sin Tid, ved pludselig at see Indgangen til den underjordiske Hule afdækket; men han fulgte strax paa alle Fire efter Peer, der uden Forklaring krøb ind ad den snevre Gang. Da de vare komne ind i Hulen og atter stode paa Benene, bleve de snart vaer, at Rostgaard laae paa Jordbænken og sov trygt; men der var ikke saa god Plads til at røre sig, som da Peer første Gang var her, thi en stor Mængde Sværd og Pistoler og smaa Foustager med Krudt og Kugler laae opstablede og fyldte Størsteparten af Rummet; det var de Baaben, Kong Frederik havde sendt til de Sammensvornes Brug, men som nu paa saa sørgelig en Maade vare blevne overslødige. Peer gif da forsigtigt hen til Leiet for ikke ved nogen pludselig Varm at forstrække sin Herre, lagde sin Haand paa hans Skulder og sagde:

„God Ven, Huusbond!“

Rostgaard sprang op og var strax lysvaagen.

„Her er Hans Steenvinkel med vigtigt Budskab til Eder. Jeg maa strax fort, men skal see herud i Midtidsstunden, om I da har nogen Befaling til mig.“

Saa krøb Peer igjen ud, og Rostgaard og Hans vare alene.

„Hvad Pøkker, Hans!“ udbrød Rostgaard, „er det, saa sandt, ikke Dig, fri og frank! Jeg mente Dig i Bøldt og Tjern, vel forvaret i Kronborgs Kjelder.“

„Der var jeg og til for kort siden,“ svarede Hans, „men slap dog omsider løs.“

„Det kan kjendes paa Dig, at Du har været der; see og mig an, hvilken Pjaltekræmmer jeg er bleven!“

Hans, som efterhaanden saae klarere i Hulens Dæmring, efterkom Opfordringen og blev vaer, at Rostgaards Klæder vare haardt medtagne og hans veirslagne Ansigt magert; det bar kjendelige Spor baade af de ubstandne Strabadser og af Græmmelse.

„Siig frem, Hans!“ vedblev Rostgaard; „hvad Bud bringer Du?“

„Hilsen fra Fader, at det er paa den høieste Tid, I salverer Eder og flyer.“

„Ei let at følge det Raad, Hans! Sagde den Gamle ei mere, end det?“

„Ikke det jeg veed,“ svarede Hans; „dog fik jeg det ei af Faders egen Mund; men stor og overhængende maa Faren være, saasom han gav det Bink.“

Rostgaard spurgte nu Hans nærmere ud og erfarede til sin store Forundring, at det var Lisbeth, han kunde takke for, at denne Advarsel kom til ham; dernæst gav Hans ham en omstændelig Beretning om sin Faders Fængsling, sine egne Lidelser og de andre Fangers Tilstand, saa vidt den var ham bekjendt, og blandt det meget Bedrøvelige havde Rostgaard dog den Glæde at erfare, at Jens Henriksen var bleven frigiven, og at hans Svoger fremdeles sad uansægtet i sit Embede og nød Svenskernes fulde Tillid. Deraf øste han nyt Haab og udbød:

„Man kan ei vide, Hans! om Kong Carl ei tilsidst og benaader Din Fader og de Andre.“

„Alt Haab er ude,“ svarede Hans med en mørk Mine; „Dommen faldt iforgaars.“

„Guds Død, Dreng! hvor lyder den?“ foer Rostgaard op.

„Fader er dømt at rettes med Sværdet, parteres og steiles, Hr. Henrik til at rettes, dog ei at mishandles saa efter Døden; iligemaade er Gregers Hansen dømt fra Livet, og dette er det eneste, der er at prise ved denne Dom, al den Stund det var denne feige Hund, der gav os Alle an; men desværre siges der, at han slipper med Skrækken og snarest vil blive frigiven.“

Rostgaard henses i mørk Tausshed, af hvilken Hans vækkede ham ved at sige:

„Det piner mig, at jeg ei kan hitte paa noget Middel at forhjælpe Fader til Flugt; var det gjørligt, da vilde jeg ei bekymre mig om hans Befaling, at jeg skal holde mig stille og bjerger mig selv.“

„Den Gamle handlede faderligt og ret i at give Dig den Befaling, det siger jeg, som dog er dybt bedrøvet ved at tænke paa, at han snart skal gaae den visse Død imøde.“

„Kunde jeg da, saa sandt!“ udbød Hans og knyttede Haanden, „faae Nam til den lumste Satan, der loffede ham i den Snare og lagde ham i Boldt og Jern!“

„Lad og de Hevntanker fare!“ sagde Rostgaard mismodigt; „Evenson er en stærk Karl og fører en god Klinge; Din Overmand mange Gange; dog, fik Du end Hæls til at tage hans Liv, det vilde jo koste Dig Din egen Hals.“

„Det fik saa være! Dog vilde jeg gjerne forinden have Fingre i Valentin Korn, den sorte Fjerræder og i den Pjalt Gregers med.“

„Jeg forstaaer mig ei paa Gregers,“ sagde Rostgaard med en forlegen Mine; „dog bør min Svoger og jeg mindes, at naar vi hidindtil ere slupne, da kunne vi talke Gregers derfor og bør vi da være ham takskyldige.“

Hans saae ikke ud til at kunne dele denne Taknemmelighedsfølelse, men han beholdt sine Tanker for sig selv, reiste sig fra Jordbænken, hvor han havde siddet ved Rostgaards Side og sagde, at nu maatte han afsted.

„Tak for Din Gang herud, Hans!“ sagde Rostgaard og rakte ham Haanden. „Du har kanskee dog bjerget mit Liv, lykkes det mig at flye inat, saasom jeg visstelig vilde opsat det lidet endnu, og da turde det blevet for silde. Saa og Hilsen til Din stakkels Fader! Hjertens Tak til ham for denne Advarsel og alt Benskab i dette Liv! Seer Du Hr. Henrik og Magister Christen, da bring og dem den samme Hilsen og Tak og bed dem ei bære Nag til mig; gaae saa med Gud, Du brave Gut! og forøg ei min Bedrøvelse ved at sætte Dit unge Liv til ingen Nytte ivove!“

Rostgaard var høilig bevæget, men viste dog sin sædvanlige Omtanke ved at kalde Hans tilbage, da han allerede var krøben ind i den snevre Gang og spørge ham, om han var i Nød og trængte til Penge.

„Det Guld, Din Fader fik, have Svenskerne vel taget?“ spurgte han.

„Hver Dukat indtil den sidste,” svarede Hans, „saa og confisseret alle hans Eiendele, vare de end kun ringe; men veed I, at Fader i Forhøret sagde, at en danst Herremand havde givet ham det Guld?”

„Det er ham ligt,” sagde Rostgaard, „saa og paa en Maade Sandhed, saasom Hr. Corfits Trolle skikkede det til mig. Ak, Hans! hvor sørgeligt, at nu sliq tapper, snild og snarraadig Mand skal uheldigt døe uden at have formaaet at gavne sin Konge eller vort Fødeland i hele denne Krig! Tilvisse var det ei hans Skyld. Dog, Tiden er kostbar, og jeg har kanskee endnu mindre Stunder at klage, end Du. Der, tag den Krone som en Nødsfiling.”

„En halv kan magelig gjøre det,” svarede Hans, „saasom jeg blot vil bruge den til at kjøbe Viin for, at fylde i de svenske Soldater. De lode mig løbe i Byen at hente Brændeviin trods den Befaling, jeg har faaet, ei at forlade Fæstningen, og det hjalp mig herud; men nu bliver jeg fem Timer ude, istedetfor en halv; med nogen Viin kan jeg vel kjøbe mig Tilgivelse og gaae fri for den Røsing, som ellers er mig vis nok.”

Rostgaard gav ham den Krone, han havde taget frem, og Hans takkede og forsvandt, saa Rostgaard blev alene for at overveie, hvorledes han bedst skulde iværksætte sin Flugt. Han havde lagt sin Plan, da Peer i Middagsstunden efter Røste indfandt sig og bragte ham den gode Tidende, at hans Farbroder, der havde været i Kjøbenhavn, var kommen lykkelig og vel tilbage med Baaden.

„Gud være lovet for det!” udbrød Rostgaard.

„Der laae og et Brev under Stenen i Havediget, det jeg gav Madam Kirsten,“ sagde Peer.

„Ak,“ svarede Rostgaard hovedrystende, „hvad gavne nu de Breve? Jeg er nu en ganske fredløs Mand, Peer! og maa flye.“

„Er det nu kommet dertil?“ spurgte Peer i en grædende Tone; „sagde I dog forgangen Dag, at det blev vel over, saa I snarlig haabede trygt at kunne vende tilbage til Gaarden.“

„Det Haab er bristet, Peer! Naar Du om lidt vender Bag til og kryber ud af Hullet der, da har Du seet mig for sidste Gang i lang Tid.“

„Ak, Herre Jesus!“ klagede Peer, „hvad Ende tager det da med os Andre, der nu blive herreløse?“

„Det skulle I ei blive, vil ellers Gud, al den Stund I have en Madmoder, der kan væрге for Reben og har gjort saa mangen Gang før; hende beholde I.“

„Ak, Gud naade os!“ udbrød Peer grædende, „hvor skal Madam Kirsten kunne bjerge sig, naar I, Huusbond, maa drage af Landet? Det gaaer over min Forstand.“

Rostgaard sprang op og sagde vredt:

„Lad af med den Flæben, Peer! og hør nu min Befaling! Du var tro og snild indtil denne Dag,“ spøjede han til i en mildere Tone, „svigt ei nu, da det gjelder Liv og Guds og ei blot mit, men Venners og Frænders tillige. Du skal om kort Tid faae fuld Forklaring over det, Du nu ei forstaaer, og blive meget betroet; nu maa Du først tie og lyde.“

„Vel, Sunsbond!“ svarede Peer og tørrede sine Dine, „jeg kan begge Dele, er jeg derfor ingen Steen.“

„Nu gaaer Du slux hjem,“ sagde Rostgaard langsomt og eftertænksomt, „og siger til vor Mo'er, at inat skeer Afreisen. Ved hende saa møde mig ved Midnat under den store Bøg i Hejdevang og tage min nye Hat, min Kappe og lidt Fetalie med; dog ei mere, end hun kan bære, thi hun maa komme alene. Siig hende dernæst, at naar hun kommer, da maa hun forblive paa sin Side af Bøgen, jeg paa min og ei gaae om til mig, saa vi usete tale sammen, at hun med frelst Samvittighed kan gjøre sin Ed for Svensken paa, at hun saae mig ei siden den Dag, jeg skiltes fra hende paa Gaarden og sagde, at jeg red til Kong Carl.“

Peer lyttede opmærksomt til, medens hvert Punkt af denne Bæfted noie blev ham indprentet.

„Saa lader Du gaae Bud til Hans Olsen, at han holder Vaaden parat fra Midnat af. Flyt saa den Brune, naar Du gaaer forbi hende, men sæt hende længere ind, ved den store Aft, at jeg kan finde hende sikkert siden. Nu er der ei mere, Peer! Lev vel, min Gut! til vi sees igjen, og Gud være med Dig!“

Peer krob høist forknytt ud af Hulen, men da han kom til det Sted i Skoven, hvor Rostgaard havde skjult sin Hest og han hørte den vrinske, da opklaredes hans Mine; thi brune Blis havde den næste Plads i hans Hjerte, om ikke den første. Vidt og bredt i Distriktet, hvor Rostgaard foer om, var hans brune

Aleppert kjendt og dens mange Dyder jevnlig en Gjenstand for Bøndernes Samtaler; men hvad Peer angik, da var det hans faste Tro, at Dyret havde Menneffestorstand. Den havde baaret sin Herre paa mangelbesværlig og vovelig Fart uden nogensinde at trættes eller snuble; dog var den nu ingen Mars Unge mere, og Naadsensbrødet ventede den i Kraagerups Stald, naar denne Krig var tilende. Det var da Peer en stor Trøst, at hans Herre vilde flygte tilføes; saa beholdt han dog Blis at pleie, og i den glade Tro klappede han Dyret paa Halsen, da han havde flyttet det; det anede ham ikke, at han havde klappet stakkels Blis for sidste Gang. —

Ratten kom, en stille, klar Sommernat. Den afstagen Maane stod paa en skyfri Himmels og sendte sine Straaler som Sølpile gennem Skovens Bladskærme; men under den store Bøgs tætte Bladegang var der Skumring, og der sad Røstgaard henad Midnat, stille og lyttende. En Ugle sad i det mægtige Træes Top og sfloggrede; saa fløi den over ad Gaarden til, og Røstgaard kunde skimte Nattefuglens Flugt; han tydede det som et ondt Bærsel, at den satte sig paa hans Boligs Tag og sfloggrede ogsaa der; thi denne Nat var han i en Uro og Spænding, som ingensinde før.

Omsider hørte han Ræsen i Bøgekragtet og saae Kirsten komme; han sprang da op og gif om paa den modsatte Side af Træet.

„Hans!“ lød Kirstens Stemme i en sagte kaldende Tone, „er Du der?“

„Ja,“ svarede Rostgaard bevæget, „jeg er her i god Behold; men nu mindes Du vor Aftale og forblive smukt der, hvor Du nu staaer!“

Kirsten satte Madkurven fra sig med et Suk og lagde sin Mands Reisetoi paa Græsbænken. Hvad Rostgaard kaldte en Aftale, var kun en Befaling og havde ingenlunde hendes Bisald; thi hvor fortrolig end Krigen og de idelige Farer havde gjort hende med Krogveie og Udflugter, dette sidste Paasund forekom hende dog altfor spidsfindigt; dertil syntes det hende for haardt at skilles fra sin Ægtefælle uden at have seet hans Anslyn, endssjøndt han var hende ganske nær. Saa gik da endelig een Gang Naturen over Optugtelsen, og inden Rostgaard kunde forhindre det, var hans Hustru ved hans Side og havde sine Arme om hans Hals. Han gjengjeldte hendes Omsavnelse uden at gjøre hende Bebreidelser, og da Gjensynets første bevægede Diebliske vare ovre, toge de Plads paa Græsbænken, og Rostgaard talte nu til sin Hustru med sin vante Fatning.

„Hør nu, mit Hjerte!“ sagde han, „hvad jeg i denne Nat har gjort. Da Mørket faldt paa, red jeg til Ulvesø og steg af Hesten ei langt fra Kongeveien; saa drog jeg min Pistol af Sadelhylstret og holdt den bag Dret paa Blis og gav den en Kugle, saa den styrtede uden at give en Lyd fra sig; mit Hjerte blødte ved at dræbe det tro Dyr, og Beer vil græde sine modige Taarer, naar han erfarer det; men det maatte skee. Saa jog jeg et Spyd, hvilket jeg havde fundet paa min Bei, i Dyrets Side og lod det sidde; dyppe-

saa min Kappe og min Hat i det udslydende Blod og kastede begge Dele ved Beien."

Kirsten lyttede i Tausched til sin Mands Fortælling, men blev nu vaer, at han var uden Kappe og Hat, og at hans Hænder vare blodige. Strax reiste hun sig, hentede det Reisetoi, hun havde medbragt, hang Kappen om hans Skuldre, satte Hatten paa hans Hoved, gav ham et Kys og bad ham saa fare fort med sin Fortælling.

"Gjetter Du ei min Hensigt med den Gjerning?" spurgte Rostgaard, og da Kirsten rystede benegtende paa Hovedet, vedblev han: „man skal tænke, at jeg er bleven myrdet ved Ulve-Morads af Stimænd, og Du maa tee Dig derefter. Jeg er nu død for Verden, og Du skal være som en hyldestløs og forladt Enke; hvad siger Du til det, mit Hjerte?"

Kirsten gav et kun altfor forstaaeligt Svar ved at briste i Graad.

"Hans!" udbød hun saa, „hvortil dog den List nu, da Alt er ude? O, lad os blive sammen og slæ med hinanden inat!"

"Det kan ei skee, Kirsten!" svarede Rostgaard i en afgjørende Tone. „Du maa ei forglemme, at rømme vi begge, da er min Skyld aabenbar, og da tage Svenskerne baade Mikkel og Jens Henriksen med Alt, hvad de eie, saasom de gif i Bergen for mig med Liv og Gods. Lovede jeg dog Jens at rede mig saa ud af denne Sag, at gif det galt, da skulde jeg fornemmelig have det for Die at salvere ham og Mikkel."

Kirsten vidste dette heelt vel, men vilde ikke for=

staae det; for første Gang, siden hun blev Rostgaards Hustru, gjorde hun Oprør.

„Den tunge Skilsmisse kan jeg ei bære!“ sagde hun heftigt; „saa er og nu det med Mikkels og Jens Henriksens Kaution som udslettet og ophævet, al den Stund Anslaget har forandret Alt, og Jens har været sat fast og udstaaet sin Straf. De kunne ei drages til Ansvar for Din Gjerning, der nu gaaer med som en enkelt Post paa det hele Oprørs Regning. Saa høre vi nu op med de Krogveie og salvere os selv ved en ærlig Flugt!“

„Du skyder for let over Sagen,“ sagde Rostgaard i en utaalmodig Tone; „men havde Du end Ret deri, saa glemmer Du dog Et. Løbe vi herfra Kirsten! da sætte vi al vor Formue til, fornemmelig denne skjønne Gaard, paa hvilken jeg har sat mange Penge. Alt bliver konfiskeret, og vi ere plat ruinerede og bragte til Bettelstaven. Saa bør det da, saavel for vore Benner som for vor egen Belfærds Skyld have sit Forblivende ved min Plan. Jeg forsvinder uden andet Spor, end det ved Ulve-Sø, og Du forbliver ved Gaarden, lader søge efter mig, indtil Du er at ansee for Enke og da maa begræde min Død. Da kan Du værne om vor Eiendom, indtil Gud giver os Landefred, og vi atter kunne mødes i Fryd og Gammen. Stod Du dog alt i mange Dage i det forløbne ulyskelige Aar alene for Styret, og det gik saa godt, som var jeg selv tilstede. Jeg kjender Dig og veed, hvad Du erner; viskelig kan Du og komme over dette, naar Du barestens vil!“

Røstgaard vedblev saa længe at snakke for sin Hustru og forestille hende, hvor Meget der stod paa Spil, at han omsider fik Bugt med hendes Betænkeligheder. Kirsten var jo selv opdraget i stor Respekt for jordiske Gøders Erhvervelse og Bevarelse og delte sin Ægtefælles Smerte ved at maatte offere deres skjønne Eiendom. Saa sagde ogsaa en Aelse hende, at fødte hun sig ikke efter sin Mands Villie, da vilde deres ægtefæbelige Lykke lide et Elkaar, og han vilde i Fremtiden lade hende det høre, at hun havde svigtet ham i det afgjørende Dieblif. Da hun kom, var hun den ømme, elssende Kvinde; hun havde ene og alene Adskillelsens Bitterhed for Die og Hjertet paa Læberne; nu forvandledes hun igjen til den lydige Hustru og beregnende Huusmoder; men hvor snild og modig hun end var, hun vilde dog gys tilbage, havde hun havt en klar Forestilling om de Farer, hun gik imøde, de Usandheder, hun vilde blive indviklet i og det store Krav, der vilde blive stillet til hendes Karakterstyrke.

„Lad det da skee, som Du vil!“ sagde hun med et Suk. „Det skal ei siges om Kirsten Pedersdatter, at hendes Frygtagtighed styrkede Dig, vor Slægt og vore Venner i Elendighed og Armød.“

„Der talte min Hustru, saa jeg kjender hende igjen!“ udbrød Røstgaard med Varme og omsarnede hende.

Vel maatte han saaledes kjende hende bedst! thi som hun nu viste sig, saaledes havde Tiden præget hende og han selv dannet hende. Hans Villie var

hendes høieste Lov og dens Guldbyrkelse hendes sande Lykke; men saasom det denne Gang dog fornemmelig gjaldt, ikke noget stort, patriotisk Diemed, men Bevarelsen af det kjære Mammon, saa maatte vel noget af dets Lyng flæbe ved hende paa den slibrige Bei, hun nu skulde betræde.

Visdommens Fugl sad atter i Træet og forfrættede dem ved et pludseligt Skrig. De fore op og kom ihu, at Afskedens Dieblis var forhaanden. Han gav hende endnu mange gode Raad og Anviisninger, raadede hende at indvie Peer Olsen i Sagen, men at lade ham forblive den eneste Fortrolige og lovede endelig at skrive flittigt, naar han først lykkelig og vel sad hos sin Svoger Jens Lassen i Kjøbenhavn. Saa skiltes de i stor Sindsbevægelse, og Rostgaard listede sig alene til Stranden, hvor han uden Gjenvordigheder kom i Baaden, gik til søs og efter saa Timers Seilads i god Behold naaede Kjøbenhavn.

Kirsten derimod gik tilbage til Gaarden, nu en sorgfuld Enke, men ikke raadvild, ei heller forsaagt. Hun begyndte strax den næste Dag at udtale sin Betynning over sin Mands Udebliven for de svenske Officerer, som laae i Qvarteer paa Gaarden, og snart skred hun fra Tale til Handling. Først lod hun forespørge hos Kommandanten paa Kronborg, om Rostgaard ikke havde været der; thi da hun skiltes fra ham, havde han sagt, at han agtede sig til Kong Carl; men da denne Forespørgsel naturligviis forblev frugteløs, begyndte Ransagningen i Omegnen, og med Peer Olsen til Vejviser fandt de til Efterfølgelsen opbudte

Bønder snart den dræbte Hest med Spydet i Siden og de blodige Klæder. Da istemte Peer en høirostet Klage, og det blev nu aabenbart, at hans Herre maatte være bleven skammelig myrdet. De søgte da efter det døde Legeme overalt i Skoven, tilsidst ogsaa i Ulve=Ø, og Peer narrede de brave Bønder dygtig omkring og gøttede sig over deres Iver i at fiske efter hans Herre, der sad i god Behold i Kjøbenhavn. Peer mindedes i Fremtiden mangel paa mærkelig Fart fra denne Krig, men hvor ofte han end havde sat Svenskerne en Bernæse paa, Intet kunde dog lignedes med denne Spas, da de fiskede efter hans Huusbond i Ulve=Ø, og han loe baade nu og siden, saa det klukkede i ham, hver Gang han tænkte derpaa.

Engen tvivlede længer om, at Rostgaard jo virkelig var kommen uheldigt af Dage, og da han holdt sig omhyggeligt skjult i Kjøbenhavn, blev Sagens sande Sammenhæng ikke røbet, saa længe Svenskerne vare i Landet. Ethvert Forsøg paa at opspore Gjerningsmændene til dette fule Mord var naturligtvis forgyddes; men det i Hestens Side fundne Spyd henledte omfider Svenskernes Mistanke paa Medlemmerne af et tartarisk Gesandtskab, der netop vare komne til Helsingør for at opvarte Kong Carl, thi Spydet var deres nationale Vaaben. Dog besvor de stakkels Tartarer deres Ustydighed i denne Stimandsgjerning med saa stor Harm, at de slap for videre Tiltale.

Dog nu begyndte først ret Anfægtelsens Tid for Kirsten, der rigtignok let kom over at styre Gaarden og spille den sørgende Enke, men som havde langt

vansteligere ved at holde de næsvise svenske Friere i behørig Afstand. En ung valker Enke og en god Gaard, det var altfor loffende for de svenske Officerer, og Kirsten havde al sit Mod og hele sin Snildhed behov for at klare for sig. Dog lykkedes det hende, og hun svarede ogsaa i denne skjebnesvangre Periode af hendes Liv i enhver Henseende til den store Tillid, hendes Huusbond havde viist hende.

Elleve Capitel.

Godt Følgeskab.

Den 29de Juli 1659 var der lige fra Daggrø Liv og Travlhed baade paa Kronborg og i selve Helsingør By, som til Straf for de skumle Oprørsplaner, der vare blevne udklækkede i dens Borgeres Midte, havde faaet et Rytter-Regiment i Indquartering. Overalt saa man da svenske Ryttere, som pudsede deres Klæder, striglede Hestene eller efterfaae Ridetøiet, medens de spøgte, loe og til de danske Karles ringe Glæde fjasede med Pigerne, naar disse lode sig see. Det gik da muntert nok til, uagtet det, sandt at sige, var et utaknemmeligt Arbejde, de svenske Ryttere havde for, efter som det gjaldt at vise sig for Befolkningen med udvortes Glands; thi i hvor stor Pragt af fint Klæde, Sølv og Strudsffjedre end Befalingsmændene nu og da kunde vise sig, den gemene Soldat maatte være glad, naar hans Klæder og Sløvler blot vare hele, eller Gullerne godt dækkede med Rapper. Dog skulde nu Alt gøres for at redde Anstanden ved det forestaaende Optog; thi det var Oluf Steenvinkels Hensættelsesdag, der var oprunden.

Visjelig maatte denne Dag være fuld af Glæde og Triumf for hver Mand i den svenske Hær lige op til Kong Carl selv; thi det Dreuhug, der snart skulde befrie Steenvinkels Heltejsæl, vilde blive følt af hele det danske Folk lige fra Kong Frederik og ned til hans ringeste Underjaat. Nu skulde det kjendes og spørges, at Forsynet havde holdt sin bestjærmende Haand over Nordens enevældige Hersker og Europas berømmeligste Helt og Hærfører, saa at alle Anslag mod ham bleve til Intet og kun bragte de frække Oprørere Død og Skjændsel. Det blev da besluttet, af Steenvinkels Henrettelse at gjøre et Skuespil, der ret kunde vidne om det svenske Herredømmes Magt og indjage alle Rigesindede en gavnlig Skræk. Et Skafot var derfor om Natten blevet reist udenfor Svingelporten paa den Bakke, der kaldes Baldemarskandsen, fra hvilket op- høiede Sted Forbryderens Afstraffelse vilde blive synlig for Alle, og en betydelig militair Styrke skulde baade holde Befolkningen i Awe og give selve det blodige Skuespil fornøden Glæds. En Henrettelse var en i hine Tider saa hyppigt forekommende Begivenhed, at Steenvinkels Dommere Intet forsømte for at gjøre det ret kjendeligt, at det her gjaldt noget Mere, end at rette en almindelig Forbryder; men de store Anstalter vare forsaavidt overflødige, som de helsingørske Borgers Sorg og Deeltagelse ikke trængte til at forøges, men i og for sig var saa stor og oprigtig, som den kunde blive. —

Steenvinkels Fangehul var den foregaaende Aften blevet renset og Gulvet bestrøet med Sand. Selv fik han ikke megen Søvn i Dinene den Nat, og allerede

Kloffen to begjærede han Vand og Sæbe for at toe sig, at han kunde vise sig for Præsten, der tidlig om Morgenens vilde indfinde sig for at række ham Sakramentet, og siden for Mængden i en nogenlunde sømmelig Skikkelse. Som han var beskæftiget dermed, gik Gitterdøren op, og Hans blev luffet ind. Han bar paa Armen sin Faders bedste Sæt Klæder, hvilket paa hans indstændige Begjæring var blevet ham udleveret; men han lod strax Klæderne falde og kastede sig til sin ulykkelige Faders Bryst med Graad og Hulken. Det var længe siden, Hans havde grædt, men desto voldsommere kom hans Smerte nu til Udbrud, og hans Faders stærke Sjæl blev rystet derved, saa at det varede nogen Tid, inden de begge gjenvandt deres Fatning.

„Nu ikke mere af den Sort, Hans!“ sagde Steenvinkel, medens Hans hjalp ham de nye Klæder paa; „vi bør ikke unde de svenske Bødler det jammerlige Skuespil, at danste Mænd slæbe som Qvinde.“

Hans lovede Bedring, og snart var hans Fader fuldt paaklædt; det kjendtes maaffec endmere paa ham i den bedre Dragt, at den sidste Maanedes Sjæls- og Legemslidelser havde gjort ham ti Aar ældre og forvandelt den tredsfindstyveaarige kraftige Mand til en Olding; men hans blege Afsyn var roligt og hans Blik freidigt.

„Nu er Du skjon nok og heelt stadseelig flyet til Borde,“ sagde i det Samme en Røst udenfor Gitteret.

Steenwinkel saae op og blev en af de Soldater vaer, der forrettede den sidste Bagttjeneste ved hans Fængsel og skulde ledsage ham til Skafottet; det var Sorte Lasse, den samme Rytterknekt, som havde Strand-

vagt ved Humlebæk Strand, dengang Rostgaard ved forbi for at komme ud til den hollandske Flaade i October Maaned forrige Aar og ham, hvem Steenvinkel havde slaaet til Jorden, da han ved sin Paagribelse værge for sig.

„Saamænd," svarede Steenvinkel sagtmodigt, „bedre dog, end at komme i sin Grav som en skabet Hund."

„Grav saaer Du ikke mere af, end et Aadsel," sagde Sorte Lasse med et ondskabsfuldt Griin; „Du forglemmer, at Din Krop skal klæde Steile og Hjul."

Hans foer frem med et lynende Blik og knyttede Haanden ad Sorte Lasse, sigende:

„Den Dag skal nok komme, da Faders Been blive flyede til Jorde med Gre!"

„Vjef Du kun idag, Din Hvalp!" svarede Sorte Lasse, „imorgen skal jeg varme Din Puffel; men hvor reen Din Fader nu end er foruden, det vil knibe for Præsten, som nu snart kommer, at faae vadffet hans sorte Sjæl hvid."

„Fordømt være Du, den Jomfrusskjænder, Morder og Bandit, Du er!" raabte nu Steenvinkel med ustyrlig Harme; „ei gives værre Misgjerningsmand i den ganske svenske Hær, end Du, saa sandt jeg nu hver Dag selv har hørt Dig prale her udenfor ved Kruset af mangel Bedrift, som maa bringe Skamrødmene op i hver ærlig Mands Kinder. See Du til, hvor Dit eget Aadsel engang bliver henflængt til Ravneføde!"

„Skal det Regnskab, Du der sigter til, engang opgjøres," svarede Sorte Lasse med et skummelt Blik, „da maa Vorherre slaae op i de Stores Skyldbog, de, som gave os fri Tilladelse til Plyndring og anden For-

lystelse; men ilde anstaaer det en Forræder som Dig at regne saa op for mig, og Djævlén anamme mig, om jeg ikke blæste Dit usle Liv ud med en Kugle, havde ikke Kong Carl opbevaret Dig til sin egen Fornøielse at rettes for Alles Dine, saa den Spas vilde koste mig min Hals. Dog har jeg nu sagt Dig Tak for sidst og qvitteret for den, Du gav mig paa Skallen, den Dag vi annammede Dig, og jeg i al Fredelighed bød Dig det skjønne Haandjern til, Du saa uhøviist vragede."

Da Sorte Lasse saaledes havde taget Hevn, traf han sig tilbage, men viste sig strax efter igjen og aabnede Gitterdøren for Præsten, der kom i fuldt Ornat, ledsaget af en Soldat, som bar Kalken og Hostien. Det var Hr. Svend Tjærespaaen, Feldtpræst i den svenske Hær og ikke længe efter den brave Magister Hans Allesens Efterfølger i Bunkeslod Sognekalb, som ved dennes Affættelse og Fængsling var blevet ledigt. Det var en fed Tid for svenske Embedsjægere, saasom der blev ryddet dygtigt op mellem de forhendværende danske Præster og Bestillingsmænd i det for den svenske Krone nys erhvervede Skaane. Hr. Svend syntes dog ei uværdig til sliq Forfremmelse, thi saa han end ikke ud til at være en Mand, der spægede sit Legeme eller fastede Brag paa denne Verdens Goder, han røgtede dog sit hellige Kald med Værdighed, og hans Ord vidnede om, at Aanden ikke ganske var vegen fra ham. Han hilste nu Fangen med et: Guds Fred! og underrettede ham om, at han kom for at berede ham til Døden og gjøre ham deelagtig i Herrens Legeme og Blod, om han begjærede dette hellige Pant paa sine

Synders Forladelse, inden hans Sjæl gif ind i Evigheden for der at stedes for den høieste Dommer.

„Mine jordiske Dommere,“ svarede Steenvinkel, „have ikke indtil nu bekymret sig om min Sjæls Frelse, men blot lagt Bind paa at nedbryde mit Legeme for at aflokke mig Bekjendelser, det som ved Guds Bistand ikke er lykkedes dem. Dog har jeg selv stræbt at omvende mig og forarbejde min Salighed. I være da velkommen som Den, der nu skal sætte Kronen paa Bærket og i Herrens Navn forkynde mig Tilgivelse.“

„Det glæder mig at fornemme,“ tog Hr. Svend til Gjenmæle, „at I har benyttet Naadens Tid vel, inden den udbrandt. Dog maatte jeg være en efterladen Kirkens Tjener og forvalte mit hellige Embede flet, rakte jeg Eder det hellige Sakramente uden Skriftemaal, og saasom I og Eders personlige Forhold fra forhen ere mig ganske ubekjendte, tør jeg ei undlade de nødvendige Forespørgsler og en liden Catechisation.“

Hr. Svend gav sig derpaa til at udsørge Fanger angaaende hans Daab og den christelige Underviisning, han havde nydt i sin Ungdom og stillede med nogle faa Spørgsmaal hans christelige Kundskaber og Beskaffenheden af hans Tro paa Prøve; men da Steenvinkels Svar viste, at han var en rettroende Protestant og ingenlunde ubevandret i Skriften, folte Hr. Svend sig snart i denne Henseende fuldkommen beroliget. Derpaa holdt han en kort Skriftetale, til hvilken Steenvinkel i Begyndelsen lyttede med stor Andagt, men mod Slutningen af den røbede hans Afsyn kjendeligt Harm og Mishag.

„Endog vi ikke ere Papister,“ sagde nemlig Hr. Svend, „Gud frie os fra alt Samqvem med Skjogen Rom! saa I ikke er pligtig at skrifte Eders særlige Synder for mig, er jeg dog af den Formening, inden jeg tildeler Eder Absolution, paa Grund af de særdeles Omstændigheder og denne Eders store Synd og Brøde, som offentlig foreligger og er vitterlig for Alle, at rette det Spørgsmaal til Eder, om I af Hjertet angreer Eders ugudelige Forsæt at ville reise Oprørsfaen, bryde den Trofskab, I var Eders Herre og Konge, Hans Majestæt Kong Carl den Tiende Gustav, hvem Gud befkjærme! skylldig, forarsage Blodsudgydelse og nedkalde Ulykke og Elendighed over fredelige Medborgere?“

„Ei har jeg nødig,“ svarede Steenvinkel med rynket Pande, „at svare paa slikt Spørgsmaal. Nok ser Eder at vide, at jeg erkjender mig at være en stor Synder og kun venter og haaber Tilgivelse og Frelse ved den Herre Jesus Christus, hans barmhjertige Mægling og Forbøn. Af Eders Mund taler da ikke længer Christi Tjener, tværtimod den svenske Præst, der er mig som Danst hadst. Dog skal I ikke spørge forgjeves; thi det maa I vide, at dette Anslag ingenlunde angreer mig, uden af den Aarsag, at det mislykkedes, bragte Ulykke over mine Venner og Medforbundne og blev til Skade og Spot og ikke til Ære og Opreisning for Danmark og min lovlige Souverain, Kong Frederik den Tredie, hvem Gud bevare i Tid og Evighed! Herren give snart ham Seier! Død og Undergang over hans Fjender! med disse Ord paa Læben vil jeg døe.“

„Denne Eders ugudelige Trods,“ svarede Hr. Svend vredt, „spaaer ei godt for Eders Salighedsfag. Ei bør jeg fare med Lempe mod sliq forhærdet Sjæl, som I viser Eder at være. Jeg skal for Sanden! ei sye Puder under Eders 'Arme, men hellere drage Dynen fra Eder, at I kan vaagne af Eders Trygheds Slum. Saa spørger jeg da Dig, Oluf Steenvinkel — tilgiver Du af ganske Hjerter Dine Fjender? Velsigner Du dem, der forbande Dig og forbande Dig med Grund, efter- som Du efterstræbte deres Liv? Det skal Du for Sanden vide, at holder Du fast ved Dit ugudelige Had og endnu i Din sidste Stund lægger os Haanden paa Struben, ei bliver jeg den, der rækker Dig Herrens hellige Legeme og Blod som Pant paa en Forsoning, til hvilken Du viser Dig ganske uværdig.“

Steenvinkels Kinder bleve blege, og af hans dybtliggende Dine lyste en mørk Ild. Haard var Kampen i hans Hjerter, det kjendtes af Sveden paa hans Pande og i hans Søns Dine stod tydeligt at læse det Svar: Fader tilgiver aldrig i Evighed sine Fjender og Bødler! Heller ikke tjente det til at stemme Fangen mildere, at Bagten stod snakkende ved Gitteret, saa at Hr. Svend maatte paahyde dem Tausshed. Dog lod hans Svar, da det omsider kom, anderledes, end Hans havde ventet.

„Det Bjerg er svært at komme over, Hr. Svend!“ sagde Steenvinkel med sjælvende Røst. „Dog skal I finde en ærlig Mand i mig. Ikke formaaer jeg at elske mine Bødler, der spændte mig paa Pinebænken og lod mig tortere, saa Sjæl og Legeme var nærved at skilles derved. Gud frie Eder fra at prøve Eligt, men havde I det prøvet, da gad jeg vide, hvad Svar

J vilde give paa slikt Spørgsmaal som det, J nys gjorde mig. Dog, saasom de Ord, J talte, ikke er Eders Paafund, men det er Herrens egne Ord, der taler af Eders Mund, endog J gaaer mig haardt paa Klingen og ingenlunde selv har givet Beviis paa den Forsonlighed, J kræver af mig, da vil jeg give Eder det Løfte, at fra nu af og indtil Sværdet kysser min Nakke, da skal jeg stræbe at bortvise alt Had og Nag af mit Hjerte. Vil jeg dog nu snart, det er mit Haab, være der, hvor ingen Ondskab kan naae mig og ingen Forbandelse tør lyde!"

"Vel talt!" svarede Hr. Svend formildet. „Mere vil jeg ei kræve af Eder; men J bør hde mig Tak for, at jeg hernede gjorde Eder et Spørgsmaal, hvilket visse vil blive Eder forelagt hisset."

Derefter tildelte han baade Fader og Søn Sakramentet, hvilket de modtog, knælende paa den Halm, der nu i en Maaned havde været Fangens Smertensleie. Den Gamle modtog i Ydmyghed og med et troende Sind den Velsignelse, den svenske Præst derefter lyste over dem, hvorimod den strenge Fordring at skulle elske sine Fjender, altsaa velsigne de svenske Undertrykkere, hans Faders Mordere, endnu skurrede i Hans's Øren, oprørte hans Indre og forstyrrede hans Andagt. —

Smidlertid vare flere Kompagnier Soldater, baade Rytteri og Fodfolk, afmarscherede til Svingelporten for at slaae Kreds omkring Valdemarskandsen og holde den stedse voksende Menneftemængde i behørig Afstand. Ligeledes begav Kronborgs Kommandant, Oberst Sjøblad, Krigsrettens Medlemmer med dens Formand,

General Forebusch, i Spidsen og flere af de høiere Officerer sig ud til Retterstedet, eskorterede af en Deling Ryttere. I de Gader, gennem hvilke dette militaire Optog bevægede sig, og ad hvilke den Dødsdømte kort efter skulde komme, vare Fortougene overalt tæt besatte af Menneſker, og i Vinduerne stode mange Steder Kvinder og ſaae til, men der mærkedes intetſteds Støi eller ſaad Lyſtighed, hvad der ellers ſjelden pleiede at udeblive ved en ſlig Feilighed. Der hørtes kun nu og da en dæmpet Mumlén, og de Færreſte greb til Hatten for at hilſe de ſvenſke Befalingsmænd og Krigsrettens Medlemmer, der til Feſt og med den ſtørſt mulige Pomp drogé forbi.

Jens Henriksen gik omtrent paa denne Tid hen til Miſſel, hvem han fandt med Maren inden Døre og i en fortrykt Stemning. Miſſels Anſigt var i den ſidſte Tid blevet endmere rød-blusſende, hans Haar derimod mere graat. Kun i Svenskernes Paafyn lod han ſorgløs og pokulere med Officererne, ſom forhen, men ellers var han vranten og bidſk, og Maren græd og ſukkede hver Dag. Rynkerne vare ogſaa blevne noget dybere i Jens Henriksens Anſigt og hans Træk endnu ſkarpere, men hans Sorg og Harmé røbede ſig ellers kun ved mørk Alvor og forøget Ordknaphed.

„Hvad tænker Du, Miſſel?“ ſpurgte han ſtrax, da han var kommen indenfor Døren; „gaae vi derhen?“

„Det vilde kanſkee være klogeſt for mig at viſe mig,“ ſvarede Miſſel og rokkede i ſin Stol.

„Ikke ſaa!“ ſvarede Jens i en bidſk Tone; „ſkulde jeg dog troe, at Steenvinkel er værdig til vor ſulde

Taknemmelighed og fortjener at see sine Benners Afsyn, naar han gaaer i Døden."

"For Gud gjør han saa!" sagde Mikkil og tømte med rystende Haand sin varme, frydrede Morgendrik, der stod for ham paa Bordet i et Bæger; "for Gud gjør han saa! endog det gavner ham nu Intet."

"Da skal han dog have et lidet Nik af mig, naar han ruller forbi paa Karren," sagde Jens, "og dernæst følger jeg med til Retterstedet. Ulystelig er det ei at see en god Ven og Medforbunden lide en forsmædelig Død; dog vil jeg af det Syn end bedre kunne skjønne den Fare, jeg selv er undsluppen og drage gavnlig Lære deraf."

"Bogt Eder vel, hvad I gjør, Jens!" sagde Maren advarende; "Evensken er nu over al Maade mistænksom, og et Nik er vel alt Nok til at bringe en Mand i Bolt og Jern."

"Det agter jeg dog end at risqvære," svarede Jens, "al den Stund jeg er mere danskt nu, end tilforn. Det kjendes paa Mikkil, at Patriotiskheden ei voger under et hyttet Skind. Saa byder jeg Eder da en god Morgen og gaaer den Gang alene."

"Ei saa hastig, Jens!" sagde Mikkil nu og reiste sig; "jeg gaaer med, saasom jeg dog ei har No paa mig her hjemme; agter jeg saa og at betale Dndt med Godt og uanseet den Skofe, Du gav mig, at være Din Bogter, at Du ikke lader Sindet løbe af med Dig, saa Du kommer i Ulykke derfor." —

Medens de to Benner begave sig ud paa Gaden og forsvandt i den der forsamlede Mængde, førtes Steenvinkel af Bagten fra Casematternes Dyb op at

skue Dagens Lys for sidste Gang. I Mørkeport holdt den plumpe Karre, forspændt med et magert Og. Skarpretterens Medhjælper sad foran paa et Brædt som Rudsif, og selv stod han hos med sit brede Sværd vel indhyllet i et Skind, at ei dens skarpe Eg skulde lide mindste Skaar. Det Sværd var dog den Dødsdomte en Trøst, saasom det skulde give ham Herredød som dansk Officeer, og han slap for at blive klynget op som en gemeen Thy eller Stimand. En stærk Delsing Ryttere holdt parat til at eskortere Toget, naar det var kommet over Broen, men selve Karren var omgivet af et Compagni Landsknegte.

Steenwinkel gik med høiet Hoved gennem Casematternes underjordiske Gang og agtede ikke paa, hvad der foregik omkring ham; hans Fodder vare nu frie, men Hænderne vare lænkede sammen; Hans gik ved sin Faders Side, mørk og taus og maatte finde sig i nu og da at faae et Knubs af Soldaterne, naar han var dem iveien. Dog, da Steenvinkel traadte ud i Mørkeport, og det stærkere Dagslys skinnede ham imøde, hævede han Hovedet og blev Karren, Skarpretteren og det hele Optog var. Han forandrede ikke en Mine, men lukkede Dinene, som om Dagsljæret havde blændet ham; derpaa saae han op og kastede et skarpt og forskende Blik til alle Sider, som speidede han efter en Ven; men overalt saae han kun de svenske Soldaters skjægede og arrede Ansigter, og der mødte ham blot fjendtlige og vagtsomme Blikke; sikkert stak der ikke en eneste Ven eller Hjælper i Røden i de blaa Frakker med de gule Vandolerer over; Alle tørstede de efter at see hans Blod. Dog vidste hver Mand,

hvilken frygtelig Modstander Fangen vilde være endogsaa nu efter saa mange udfandne Lidelser, om han havde faaet sine Armes frie Brug; og da han nu rettede sig til sin fulde Høide og saa sig om med et funklende Blik, da hørte man kun hans Lænkes Rasklen; en dyb Tausshed ydede den lænkede Kjempe et ufri-villigt Agtelsesbeviis. Derpaa blev han ført til Karren, steg langsomt op i den og satte sig der baglænds med Skarpretteren ved sin Side.

Lieutenant Svenson havde Kommandoen over Toget og gav nu Befaling til Opbrud; men da det havde sat sig i Bevægelse og allerede var ude paa Broen, blev han til sin Forundring en fortflædt, tilsløret qvindelig Skikkelse vaer, som gik ved Siden af Hans lige bag Karren. Sysselsat med at mønstre Soldaterne, da de stillede sig i Række, havde han ikke bemærket denne uventede Tilvæert i Følget og ilede nu derhen for barst at vise den paatrængende Qvindsperson bort. Dog, ligesom han naaede Karren, vendte hun sig om, løstede Sløret og lod det strax falde igjen.

„Jomfru Lisbeth!“ udbrød han forundret, men med dæmpet Stemme; „Guds Død, hvad vil I her?“

„Ledsage en gammel Ven paa hans sidste Fart,“ svarede hun i en fast Tone; „I hindre mig ikke deri, er mit Besskab Eder ellers kjært.“

Toget var nu allerede over Broen og synlig fra Slottet, i hvis Vinduer Kong Carl og hele det svenske Hof stod for at see det drage ud. Svenson turde da ikke mere standse det, og da han fuldt vel kjendte Lisbeths besynderlige Indfald og Halsstarrighed i at sætte dem i værk, frygtede han, at en Bortviisning

vilde vække hendes Harm og gjøre altfor stor Opsigt. Der var da ikke Andet for, end at lade hende have sin Billie.

„En Slægtning af Fangeren,“ sagde han da høit og lydeligt til Præsten, „hun ønsker at gjøre hans Søn Følgeskab og være den unge Mand til Trøst paa Veien, formoder jeg; vi faae vel lade hende gaae med, saasom hun er mig bekjendt som en ærbar og uskyldig Person.“

Hr. Svend nikkede samtykkende, og Toget gik imidlertid, uden at standse, sin langsomme Gang videre over den aabne Plads henimod Udenværksporten. Lisbeth havde strax dristigt sagt til Præsten, at hun var der med den kommanderende Officeers Tilladelse og derefter givet sig tilkjende for Hans.

„Gud lønne Eder for det!“ sagde han overrasket og bevæget og trykkede hendes Haand; „blot I ei kommer i Fortræd derfor.“

„Ei hvad!“ svarede Lisbeth kjætt; „Soldaterne med deres Landser skjule mig næsten for Folket, og hvad Resten anbelanger, da bærer Lieutenant Svensen Ansvaret; han vil ei lade mig i Stikken.“

Hans syntes ikke om det Makkerskab, men var altfor sorgfuld til at sige Noget dertil; hans Blik var fæstet paa hans Fader, der sad paa Karren med de lænkede Arme forslagte og saae ned for sig. Lisbeth holdt gjennem Eløret Die med ham, og da han endelig saae op, løftede hun Eløret, fangede hans Blik og nikkede til ham med Smil paa Læben og et kjætt, opmuntrende Blik.

En svag Rødme foer over Steenvinkels blege Afsyn, og hans Dine funkede af Taknemmelighed og Glæde.

„Ha!“ udraabte han, „nu har jeg godt Følgeskab! Gud velsigne Dine Dine, skøn Lisbeth! og gid alle danske Qvinder vare, som Du!“

„Hold Mund!“ sagde den Bagtmester, der af Svenson var beordret til at følge med Karren og paa-see Orden; „gør Du Mine at tale til Folket, da luffe vi Din Flab med en Knevel.“ —

Imidlertid stod Kong Carl, Dronning Hedevig og alle Hoffets Herrer og Damer ved Slottets aabne Vinduer og saae Dødsprocessionen drage over den aabne Plads henimod Udenværksporten. Samtalen gik livligt og let, som vare de Bidner til et fornøieligt Skuespil, og Kong Carl, der var i saare godt Lune over den for nogle Dage siden modtagne glædelige Tidende om Raskfoss Overgivelse til Grev Otto Steenbof og Smaaøernes fuldkomne Undertvingelse, yttrede sin Tilfredshed med de Soldaters gode Holdning og Præcision, som eskorterede Karren; især roste han den Deling Ryttere, der, førte af Svenson, red i Spidsen af Toget.

„Saae I noget Sted skønnere Karle eller bedre Holdning?“ spurgte han Hr. Terlon, der stod i hans Nærhed.

„Gire!“ svarede den franske Ambassadeur uden sit sædvanlige Smil, „man seer det paa disse Folk, at dygtige Officerer have dannet dem, og at en stor Hærførers Die vaager over det Hele; men tilgiv mig — derpaa tænkte jeg i dette Dieblit ikke.“

„Paa hvad da?“ spurgte Kong Carl i en mindre naadig Tone.

„Jeg tænkte som god Catholik paa, at, inden en Time er forløben, skal en Sjæl sendes ind i Evigheden.“

„Ah!“ udbrød Kongen spodst, „I had vel da et lidet Ave Maria?“

„Det vilde ikke været uchristeligt at gjøre det, Sire! endog jeg erkjender, at der skeer denne Mand, som nu føres til Skafottet, sin Ret. Et Exempel maatte statueres og vil nu snart, alle Oprørere til Skræk og Advarsel være fuldbyrdet. Eders Majestæt tage mig det ei unaadigt op, om jeg nu drager Eder til Minde, at en Tyrstes store og herlige Magt foruden Ret til at dømme og straffe og indbefatter det skjønne Privilegium at kunne benaade. Nu vise I Naade og lade de Andre slippe med Livet, fornemmelig denne Præst, som, uagtet han ikke har baaret Vaaben mod Eders Majestæt eller tænkt paa at gjøre det, dog er bleven saa haardt behandlet.“

„Den Hallunk,“ sagde Kong Carl mindre vredt, end Hr. Terlon havde ventet, „lagde jo Naad op om at sprænge mig og mit ganske Huus i Luften.“

„Ah!“ svarede Hr. Terlon smilende, „Eders Majestæt troer neppe selv den Fabel, hvilket giver mig Mod til at lade Eders Majestæt vide, at saasom denne Præst er Dronningen af Danmarks Hosprædikant, da truer hendes høie Gemal med at gjøre blodigt Gjengjæld paa de svenske Fanger, om Præsten ei bliver benaadet. Derfor vover jeg at anbefale Sagen til Eders Majestæts alvorlige Overveieelse.“

„J har til enhver Tid særdeles mange gode Raad til Sverrigs Konge, Excellentse!“ sagde Kongen smilende.

„Sire!“ svarede Hr. Terlon med et dybt Buf, „den Belvillie, hvormed Eders Majestæt nu og da giver mig Gehør, skal være en af mit Livs dyrebareste Erindringer, ihvorvel jeg tilfulde veed, at denne Raade ikke vides min ringe Person uden i Egenstab af min ophøjede Monarks Ambassadeur.“

„J en Sag som denne,“ sagde Kong Carl med et naadigt Smil, „gjør J dog rettest i blot at henholde Eder til min personlige Belvillie for Johannitterridderen Hugo Terlon.“

Derpaa vendte han sig rask og gik med Dronningen og hele Hoffet ind til Tasselet, hvor Frokosten ventede; men denne Samtale var bleven hørt af Flere og udbredte den Forestilling, at Kong Carl vilde lade Raade gaae for Ret og skjænke Gerner Livet. Ikke destomindre efterfulgte ingen Benaadning og det Haab, som var bleven vakt hos Gerner's Venner, hans ullykkelige Hustru og ham selv, sluttes derfor igjen. —

Den dybe, rungende Klang baade fra Maria- og Olai-Kirkens Klokker lød nu over Byen og forkyndte vidt og bredt, at Toget nærmede sig. Da Steenvinkel sad baglænds i Karren, havde han Kronborg Slot og Fæstningsværker for Die, og hans Blik fæstede sig nu ufravendt paa den stolte Borg og de skønne Volde, i mange Aar hans Hjemstavn og Gjenstanden for al hans Tænken og Virken, tilsidst Skuepladsen for de ullykkelige Begivenheder, der havde gjort en brat Ende paa saa store Forhaabninger og sorgeligt afsluttet hans

Liv — Vidnet til hans Svaghed i Fristelsens Stund, men ogsaa til hans mageløse Heltemod og Trofasthed under de skrækkelige Pinsler, i hvis Smertensdaab hans Værelse blev tvættet reen.

Et dybt Suk undslap hans Bryst, da Karren rullede ind i Gaderne, og Huusrækken skjulte Slottet for hans Blik; men da han saa den store Menneftsmængde omkring sig og Alles Blikke fæstede paa sig, forvirredes han og blev et Dieblis greben af Hovedsvimmel. Dog fik han snart Bugt med denne Svaghed og saa sig om. Fortougene vare næsten overalt tæt besat med Mænd af alle Stænder, fattige Kjerlinger og Børn, og i Husenes Vinduer stode Kvinderne Hoved, ved Hoved. Forhen havde han kun været kjendt af Saa udenfor Fæstningens Enemærker, og hans Venner vare snart talte; nu fornam han af den dybe, Vrefrygt indgydende Tausshed og saa det paa Mændenes sorgfulde Miner og Kvindernes taarefyldte Dine, at Alle vare blevne hans Venner. Det ganske Folks Hoiagtelse og kjærlige Deeltagelse aandede ham imøde i høitidsfuld Stilhed, og ene og alene Undertrykkernes blinkende Vaaben omkring ham hindrede disse Følelser i at komme til lydeligt Udbrud. Dybt fornam hans Heltesjæl dette, og for første Gang i hans Livelselstid løste en Taarestrom op for hans oversfyldte Hjerte. Vindret og opløst af denne milde og velgjørende Følelse gjenvandt han ikke blot snart sin Fatning, men folte sit Mod hævet. Han fik Die paa Mikkel Hansen, der stod mellem de Andre paa Gaden og stirrede forvirret og høilig bedrøvet paa ham, men havde større Glæde af at gjensee Jens Henriksen, der

saae ham fast ind i Diet og hilste ham med et lidet opmuntrende Nik, hvilken Hilsen han besvarede med en freidig Mine.

Da Toget havde naaet Svingelsporten, standsede det. Svenson red hen til Karren og bød Fangen her tage Afsted med sin Søn.

„Bedst for ham,“ sagde han, „ikke at være Vidne til Eders Endeligt; saa kan han og ledsage denne unge Jomfru tilbage til hendes Hjem, thi det er ganske ugjørligt at lade hende følge med til Skafottet.“

„Vel betænkt af Eder!“ sagde Steenvinkel sagtmodigt, og derpaa tog han den sidste Afsted med Hans og Lisbeth, der begge kysede hans lænkede Hænder og vædede dem med Taarer.

„Nu fort med Eder!“ raabte Svenson barsk.

„Hans!“ raabte Steenvinkel, „fra nu af bør Du være hende som en Broder, tjene og beskytte hende!“

Afsted rullede i det Samme Karren, og Hans og Lisbeth bleve af den tilstrømmende Mængde revet med og befandt sig fort efter udenfor Byen.

„Ikke hjem, Lisbeth!“ sagde Hans, da de havde arbejdet sig ud af Skaren. „Kom, op i Birkelunden! der kunne vi dog see det an.“

De løb da op i Birkelunden og satte sig paa den Skraaning, der kun ligger saa hundrede Alen fra Baldemarsffandsen og saa derfra Toget standse ved Foden af Bakken. Hans saa sin Fader stige af Karren og derpaa, omringet af Soldater, langsomt gaae op ad den Vei, der førte til Skafottet paa Bakkens Top og til dette Brug var indskaaren i Bakkens Side. Saa forsvandt han for Lisbeths og hans eget Blik, saa at

de ikke kunde see, hvad der foregik; thi paa begge Sider og bag Skafottet stode Landsknegtene i en tæt Kreds, som blot var aaben paa den Side, der vendte mod Byen, og hvor de svenske Befalingsmænd med General Forebusch i Spidsen holdt til Hest foran Rytterne, som, fordelte med passende Mellemrum, havde flaaet Kreds om Bassen og holdt den tilstrømmende Folkemængde tilbage.

Dødens Blegghed laae paa Hans's og Lisbeths Kinder, og de saae med stirrende Blikke over til Landsknegtenes Kreds paa Bassens Top, medens de kunde fornemme deres egne Hjerters Pulsslag. De holdt hinanden i Haanden og lyttede, da den Mumlen, der hidtil havde lydt over til dem fra Folkeskaren, forstummede, og de fornam ligesom Klangen af et Hug. De sprang op med forvildede Blikke, men et stort Raab lød nu over til dem og meldte dem, at det var skeet og Alt forbi.

„Længe leve hans Majestæt Kong Carl den Tiende Gustav!“ raabte General Forebusch, „og saaledes omkomme hver Oprører og Forræder!“

Generalen og alle Officererne havde blottet deres Hoveder, og de svenske Soldater istemte nu et vildt Raab; det lød ikke som et Leve for Kongen, men som et Hevnsskrig. Kun Faa af Mængden stemte i med, men forrest i Skaren og nær de svenske Officerer saaes en thul, velklædt Borger svinge med Hatten og raabe som en Banvittig.

„Gud beskjærme hans svenske Majestæt!“ skreg han med skingrende Røst; „Død og Fordømmelse over alle hans Fjender!“

Det var Valentin Korn, hvis Nidkjærhed blev bemærket af Svenskerne, men ogsaa af Helsingørs Borgere, der skreve hans forræderiske Henvraab op i deres Huskommelse for at gjengjelde ham det ved første gunstige Leilighed.

Lisbeth stod med foldede Hænder ved Hans's Side, medens hendes Spænding og Skræk nu fik Luft og opløste sig i Taarer; men Hans græd ikke og søgte hans Tanker i denne Stund til den Almægtiges Throne, da gik de did op for at raabe om Havn. Saa vendte hans Blik sig mod Lisbeth og det formildedes.

„Nu er jeg Din Broder, Lisbeth!“ sagde han og rakte hende sin Haand. „Du vrager mig da ei?“

„O, nei!“ svarede Lisbeth og lagde sin Haand i hans, „den Pagt er oprettet ved en Døendes sidste Ord og beseglet, mens hans Blod rinder; den kan ingen finde roffes. Lad os nu gaae, Hans!“ føiede hun gysende til, thi hun tænkte paa den skrækelige Partering af det døde Legeme, som forestod, hvorefter hver Part skulde føres til en af Byens fire Porte og opslaaes der til Skræk og Advarsel for Alle.

„Hvorhen?“ spurgte Hans.

„Til Kronborg!“ svarede Lisbeth, „hvorhen ellers?“

„Lad os søge ud i Skoven!“ udbrød Hans og stirrede hen for sig; „jeg taaler ei mere Synet af en Svensker.“

„Saa faaer Du gaae alene, Hans! Paa Kronborg og intet andet Sted er Sikkerhed for mig; jeg er nu ganske det, jeg forhen kaldte Dig — et Fæstningsbarn, og har jeg en Moder, da maa det vel være Ursula Krause.“

„Jeg faaer da følge Dig,“ sagde Hans efter et Diebligs Betænkning; „jeg skal jo tjene og beskytte Dig, saa lød Faders Bud.“

„Net saa, kjær Broder min!“ sagde Lisbeth med et sørgmodigt Smil og greb hans Haand; „det er mig en Hjertens Trøst, at vi forblive sammen.“

Saa gik de Haand i Haand tilbage, men op over Bakkerne og udenom Byen for at undgaae Menneſkevrimslen i Gaderne, og da de naaede Lundehaugen, dvælede de der og nødde under Træernes Skygge en liden Fristund, dog ikke med Spøg og Latter som i fordums Dage, bleve de end ved at gaae sammen i det Grønne mindede om de Tider, da deres Tanker fløi lystigt omkring som Fuglene, og deres Hjerter vare froe, indtil de omsider brøde op og ved deres lykkelige Tilbagekomst beroligede Ursula, hvem Lisbeths Forsvinden havde voldt stor Bekymring.

Tolste Capitel.

Dyrt Kjøbt.

Ursula Krause fik mere og mere Velighed til at erfare, at naar Elisabeth havde paaستاet, at hun havde et stærkt Legeme og kunde udholde at arbejde, da var dette intet Mundsvær. Hun blev den Gamle til stor Nytte og bar trolig sin Deel af Dagens Byrde; men hun havde ogsaa i den sidste Tid udviklet sig og var bleven en kraftigere Skikkelse at se til, uden at hendes medfødte Ynde forlod hende, eller hendes Træks Skønhed udvidskedes. Selv havde hun aldrig offret sit Udseende saa faa Tanker, som nu, og det var hende den ligegyldigste Sag af Verden, at hendes skønne hvide Hænder vare blevne røde og haardt medtagne, ligesom de havde været i hendes Barndom.

Medens hun saaledes nød en Sundhed, som ingensomhelst Sindsbevægelse gjorde noget Skaar i, hærdedes hendes Sjæl. Af Naturen havde hun et lyst og glad Sind, og den Forestilling, hun selv havde dannet sig om Gud, al Kjærligheds Ophav, afveg

forhen meget fra den i hine Tider almindelige. Hun havde i Skaberen hidtil seet en Fader, der vel kunde tugte sine Børn til deres eget Bedste, men dog ogsaa undte dem Belvære i dette Liv og ikke vilde gjøre Fristelserne større, end at de kunde bæres. Nu derimod, da hendes ulykkelige og ubesvarede Kjærlighed mere og mere havde lukket hendes Hjerter for omme Følelser, da hendes Landsmænds Smertensffrig, medens de vaandede sig under Torturedskabernes haarde Greb, havde gjenlydt i hendes Øren; da hun havde ledsaget den stærkeste og modigste af disse Martyrer til Skaffottet og vidste to andre af dem endnu sukkende i et haarde Fængsel — Christen Tilsjøb bøiet af Sygdom, Henrik Gerner med Dødsdommen stadig svævende over sit Hoved — nu blev Herren kun for hende, hvad han var i de fleste af hendes Samtidiges Forestilling, en streng Tugtemester med Lovens Bog i Haanden, en Høvnens Gud, der krævede Elendighed i dette Liv som en uomgængelig Betingelse for Salighed hisset. Hun mente sig kun skabt til at lide og døe, naar Lidelsernes Maal var fuldt. Disse mørke Tanker gav hende for en Tid et Mod, der hvilede paa en løs Grundvold, saa vist som Fortvivlelse kun er at bygge paa som Sand; men selv mente hun at staae paa en Klippe.

I denne Stemning ansøgte hun kun lidet af det, der tidligere vilde gjort et stærkt Indtryk paa hende. Et Møde med Dorothea Bircherod, som gik over Slotsgaarden for at besøge sin Mand i hans Fængsel, overbeviste hende om, at hun nu i sin foruds Benindes Tanker var en fortabt Dvinde, der

forlængst havde kastet Dyd og Ære overbord. Det blev ikke udtalt med Ord, men Dorotheas fly Tilbageholdenhed, som end ikke hendes dybe Sorg kunde faae Bugt med, lod ingen Tvivl tilbage om hendes Tanker. Hun fik Efterretning gennem Hans Steenvinkel fra Kraagerup, erfarede, at Svenskerne havde fattet Mistanke om, at Rostgaard, var han end død, dog i levende Live havde taget Deel i Sammensværgelsen, og at hans Enke vidste mere om den Sag, end hun foregav; hun fik en omstændelig Beretning om Alt, hvad der var foregaaet paa Gaarden, at Svenskerne havde ransaget den i alle Kroge, forhørt Kirsten og Folkene og tilsidst forseglet alle Rostgaards Eiendele. Hans fortalte begejstret om den Landsnærværelse og den Snildhed, Madam Kirsten havde udviist, men Lisbeth hørte derpaa med Ligegyldighed. Rostgaard, Kirsten, hendes Pleieforældre — de vare nu Alle som døde for hende.

Dog rokkedes hendes Fasthed, da hun tilsidst fik Kirsten selv at see. Kirsten var nemlig en Dag bleven ført til Kronborg, hvor hun blev stillet for Rigsretten og underkastet et skarpt Forhør. Hun udviste ved denne Leilighed det uroffeligste Mod, afviste enhver Beskyldning og spillede sin Rolle til Fuldkommenhed. Da General Forebusch truede hende med Tortur, svarede hun med værdig Harm, at Intet, ikke engang de haardeste Pinsler, skulde faae hende til at paalyve sin salig Mand Noget i hans Grav. Han havde, erklærede hun dristigt, aldrig havt mindste Rod eller Deel i det Kronborgske Møre, tvertimod tjent Kong Carl med Nidjærhed og Trofskab, indtil han ynkeligt havde ladet

sit Liv i hans svenske Majestæts Tjeneste, og hvad hende selv angik, da havde hun nu i sin store Enkelbedrøvelse Andet at tænke paa, end at spinde Statsrænker. Hendes frimodige Optræden gjorde det tilsigtede Indtryk, og hun slap med en Advarsel.

Da hun kom fra dette Forhør og af Vagten blev ført over Slotsgaarden til sin Vogn for at kjøres tilbage til Kraagerup, stod Lisbeth ved Svensons Side i Gaarden, og han, som lige kom fra Forhørsalen, fortalte hende netop, hvad der var forefaldet. Kirsten gik forbi med sin vante, rolige Værdighed, var end hendes Afsyn blegt. Hun blev Lisbeth vaer og standsede, som om hun vilde tiltale hende, men da hendes Blik faldt paa Svenson, overgødes hendes Ansigt af en dyb Rødme; hun vendte sig bort og gik videre; thi hun kjendte Svenson fra Krigens Begyndelse og vidste, at det var ham, der med saa skammelig en List havde overrumplet Steenvinkel. Da hun nu saae Lisbeth staae i fortrolig Samtale med denne alle Danskes dødelige Fjende, qvaltes hendes gode Forsæt at mødes med sin fordums Veninde i Venlighed, og en Velighed gik tabt, som maaskee ingensinde mere vilde vende tilbage. Lisbeth forstod denne stumme Scene og blev smerteligt bevæget; men hun tørrede snart igjen de Taarer, der usfrivilligt kom i hendes Øine og erkjendte, at hendes Skjebne uigjenkaldeligt var beseglet. Da hun forlod sin Pleiefaders Huus, havde hun ganske brudt med sin Fortid, og det Gaab om Forlig og Forsoning, som desuagtet i svage Diebliske havde meldt sig hos hende, var død som et utidigt Foster,

indtil Kirsten nu ved at vende hende Ryggen, satte Seglet paa dets Grav.

Saa vendte hun ganske sine Tanker til den Gjer-ning, hvortil hun mente sig udseet, nemlig at trøste sine lidende Landsmænd, men blev ikke itide vaer, at hun, medens hun forfulgte dette ædle Maal, trak Bøxler paa sin svenske Tilbeders Tjenstvillighed, som det bagefter vilde falde hende svært at indfri. Hun gik fremad paa Banen uden at see tilbage, men for-
skrækkedes dog nu og da ved at skimte det Maal, hvortil hendes kjælle Gang maatte føre hende.

Trods alt sit Mod følte hun dog endnu ikke Lyst til at træde Hr. Henrik under Dinene, og det var desuden vanskeligt at erholde Adgang til ham, paa hvem Kong Carls Brede hvilede, og hvem Komman-danten paa det Strengeste lod bevogte, hvorimod hun uden stor Vanskelighed formaaede Svenson til at føre hende til den syge, halv forglemt Christen Tiljøbs Fængsel.

Det var den 16de August henad Aften, at Svenson ledsagede hende ned i Slottets Kjelder, og selv indløb hende til Fangen. Lisbeth traadte derind med den Forventning at see et Billede paa Glendighed, men dog overgik Virkeligheden hendes værste Formodninger. Den stakkels Magisters asmagrede, gustne Afsyn, det vilde, feberhede Blik fra hans dybt liggende Dine, det fug-tige Halmleie, paa hvilket han laae, hans Klæders jammerlige Forfatning og den store Smuds i Fængslet, hvis usunde Luft slog hende imøde, det var et Syn, som fik Lisbeth til at blegne og bragte Taarer i hendes Dine. Fangen vendte Hovedet langsomt mod de

Kommende, da han hørte Fængslets Jerndør pibe paa sine Hængsler, reiste sig halvt op og stirrede vildt først paa Lisbeth, saa paa hendes Ledsager; men da han nu tilstalte dem, mærkedes det strax paa hans Ord, at han ikke var ved sin Samling.

„Hvo kommer til mig her i Mørkhedens Dybder?“ spurgte han med hæst Røst. „Ha! dette er en Engels Afsyn. Er Du et Sendebud fra Herren, som kommer at forkynde mig Forløsning og Befrielse?“

„Jeg er Lisbeth, kjære Magister!“ sagde Lisbeth med mild Røst; „gjenkjender I ei mere mig, med hvem I dog ofte talede forhen i Mikkel Hansens Huus?“

Han stirrede forundret paa Lisbeth og syntes at vaagne til klarere Bevidsthed, men da han nu tillige gjenkjendte Svenson, som havde fulgt Lisbeth hen til Leiet, brød hans Forbittrelse løs med uventet Kraft.

„Du Belials Mand!“ raabte han med en dyb Rødme paa sine gustne Kinder, „Du som selv førte mig ned og overgav mig i Profossens Hænder, kommer Du nu at see Dit eget Værk og spotte mig? Eller bringer Du mig min Dom? Har han, hvem Satan gjorde til Hersker over Norden, omsider fundet for godt at gjøre Ende paa mit elendige Liv, at min Sjæl kan undslippe til Lysets Boliger?“

Svenson betragtede Fangen et Dieblisk med et vredt Blik, vendte sig saa fra ham og sagde:

„Holder I endnu fast ved Eders Forsæt, Jomfru Lisbeth! at dvæle her hos denne vilde Karl? Godt;“ vedblev han, da Lisbeth nikkede til Bekræftelse; „men I maa da holde mig tilgode, at jeg ei ønsker at høre

flere af hans Ugjemsord. Turban er herudenfor til Eders Tjeneste, behøver I Bistand; om en Time skal jeg selv afhente Eder."

Derpaa forlod Svenson Fængslet, og Lisbeth blev alene med Fangen, skjøndt Fangevogteren dog et Par Gange aabnede Døren og liggede ind til dem. Hun gav sig ufortøvet til at undersøge Magisterens saarede Hænder, vadsfede dem forsigtigt med Vandet af en Krukke, der stod ved hans Leie, lovede snart at bringe ham lægende Urter og talte saa mildt og trøstende til ham, at hans Hjerte bevægedes, og han takkede hende med mange Betsignelser; men da Lisbeth i Løbet af den derefter følgende Samtale mærkede, at han ikke begreb, hvorledes det var gaaet til, at hun befandt sig her, paa Kronborg, underrettede hun ham kortelig om sin Skjebne og nuværende Stilling, og først da dukkede det op hos ham som en taaget Erindring, at han havde hørt om hendes Flugt; men han spurgte hende ikke nærmere ud, saa blot paa hende med et Blik, der baade udtrykte hans dybe Taknemmelighed mod hende og hans Frygt for, at hun snart vilde forlade ham, og at hun neppe formaaede at holde sit Løfte at komme igjen; men da denne hans Tvivl omsider fik Lust i Ord, beroligede Lisbeth ham og sagde:

"Jeg haaber, det vil blive mig forundt at pleie Eder og daglig see til Eder, men da betænke I vel Eders Stilling og opirre ikke den Mand, af hvis gode Villie Alt afhænger! Saa gjorde I ham og Uret med Eders Bebreidelser, thi naar han førte Eder til Profossen, da adlød han jo ikkun sine Overordnede Befaling og har som et blot Redskab ingen Skyld."

Der stod Harmé at læse i Magisterens Blik, da Lisbeth tog ham, hvem han havde betegnet som en „Belials Mand“ i Forsvar; men det han vilde sige, døde hen paa hans Læber, og han lovede blot med et Suk, at han skulde stræbe at faae Bugt med sin retfærdige Brede, ihukommende Herrens Ord, at den, der behersker sig selv, er større, end den, der indtager en Stad.

Netop som Lisbeth havde udtalt det Haab, at han vilde holde fast ved dette gode Forsæt, kom Svenson og hentede hende.

„Har I mon været her før?“ spurgte Lisbeth sin Ledsager, da Fangevogteren Turban, havde lukket Fængselsdøren bag dem, og de gik sammen henad Kjeldergangen.

„Jeg er ikke Fangevogter,“ svarede Svenson barskt, „og har Andet at tage Vare paa, end at snuse om i disse Rotteskaller.“

„I gav der Fængslerne et kun altfor sandsfærdigt Navn,“ sagde Lisbeth; „de ere, Gud hjælpe de arme Fanger! Boliger for Kryb og ei for Menneffer. Nu, da I med egne Dine har seet denne Elendighed, da er det mit Haab, at I vil vise Barmhertighed og gjøre Eders til at afhjælpe den.“

„Barmhertighed?“ spurgte Svenson og standsede foran Opgangen til Gaarden. „Hvad Barmhertighed mon der vilde blevet viist mig og mine Landsmænd, havde dette skjændige Oprør faaet Fremgang? Uerligt talt, Komfru Lisbeth, da kan jeg ei røres ved at see lemlæstede de Hænder, som med Glæde vilde stødt Sværdet i mit Bryst, havde de faaet Held dertil.“

Lisbeth blev den Gang Svenson Svaret skyldig og taug, ikke fordi hun gav hans haarde Tænkemaade Medhold, men fordi hun ved hans Ord blev erindret om, i hvis Bryst det var, at Magisteren vilde jaget sit Sværd, om han havde formaaet det. Saa gik hendes Tanker til Dahlberg, og hun tænkte med Smerte paa, hvor kold og fremmed han nu var bleven hende, og hvorledes han stadig undgik hende.

„Der tænkte I langt og dybt,“ sagde Svenson, som i Taushed havde betragtet hende under hendes Landsfraværelse. „Spekulerede I paa en ny Vending og nyt Middel til at overbevise mig? I Sandhed, Jomfru Lisbeth, I forstaaer at lægge Mænd i Tænker! Ere de end blødere, end de vi nys hørte rasle, de have kanskee dog større Styrke. Lad høre den Begjæring, jeg forudsæer vil komme, og som gaaer ud paa denne danske Sortkappes Forpleining og Husværelse. Han skal hvile paa Edderbuun og fodres med Sukker-godt, ei sandt?“

Lisbeth rødmede og foer sammen, da Svenson tiltalte hende, men gjenvandt strax sin Fatning og hørte paa ham med et Smil, der hylkede et bedre Lune, end hun befandt sig i.

„Saamænd!“ svarede hun, „Noget af den Sort. Først forskaffe I mig Kommandantens Tilladelse til at besøge og forpleie denne min ulykkelige Landsmand. Jeg ønsker Forlov at kunne gaae frit til ham. Dernæst forhjælp I ham ved første gunstige Leilighed til et bedre Logement.“

Svensons Blik havde et ganske eget Udtryk, da Lisbeth fremkom med disse Begjæringer og det i en

Tone, der ikke forraadte mindste Tvivl om, at de jo vilde blive opfyldte.

„Kan ikke see!“ svarede han med tilsyneladende stor Bestemthed.

„Er I en Christen,“ spurgte hun, „og glemmer dog, at disse Ulykkelige ere christne Menneffer?“

„Ei, hvad Magt ligger derpaa i denne Sag? Her er ei Tale om Christen eller Hedning. Jeg tjener Kong Carl og er hans fødte Undersaat; adlyder hans Befalinger, saa og mine Foresattes; men fanger jeg nu an paa slig Sløiheid og kjæler for Oprørere og Skjelmer, da mister jeg mine Foresattes Tillid. Isde vilde det og komme til at see ud i Verden, kunde hver Ugjerningsmand frie sig for Straf ved at beraabe sig paa sin Daab.“

„Bed Gud!“ udbroød Lisbeth med Harm, „Sligt vilde ofte være paa rette Sted, navnlig for svenske Dommere. Herrens Aand er vejet fra dem og det svenske Folk.“

„I bruger tunge Vaaben, lille Jomfru!“ svarede Evenson smilende; „kan dog ei haandtere dem. At prædike Omvendelse er neppelig det rette Middel til at blodgjøre svenske Hjerter i disse Tider.“

Lisbeth saae sin Ledsager kjækt ind i Diet og det spodse og overlegne Blik, hvormed han betragtede hende, tirrede hende. Dog fik hun Bugt med sin Harm, thi hun mindedes sin stakkels lidende Ven derinde paa Straaleiet; tvang sig da til at smile paany og sagde i en bønlig Tone:

„Hvad I ei agter at gjøre for Fangens Skyld, hvem I mener kun lider efter Fortjeneste, det gjøre

J for min Skyld; jeg vil være Eder høilig taknemmelig."

"Ei!" udbrød Svenson, "den Tale forstaaer jeg! Den Prædiken om Christendom og Barmhertighed derimod var som Slag i Luften, og kunde J sparet Eder. Har jeg dog Eders kjære Person for Die som det bedste Argument; al den Stund jeg kan gjøre Alt for et Menneskes Skyld, som er mig dyrebart; men naar jeg nu er Eder fremdeles til Villie, hvad bliver da Lønningen?"

"Min inderlige Taknemmelighed og mit oprigtige Vensskab," svarede Lisbeth hurtigt og slog Dinene ned for Svensons fyrige Blik.

"Der fattes Noget," sagde han heftigt, "ved Gud gjør der saa! J veed det heelt vel, Zomfru Lisbeth! men J skal til Overslod snarest erfare det. For at føie blot en Venindes Luner gjør man ei, hvad jeg har rovet for Eders Skyld. Jeg haaber, J paastjonner min Langmodighed; men nu gaaer jeg flux til Kommandanten for at udvirke den Tilladelse, J ønsker, og naar det er udrettet, da skal J erfare ved hvilket Middel, og det vil bringe os til hurtig og, som jeg haaber, god Forstaaelse."

Derpaa gik han rasst op ad Kjeldertrappen uden at agte paa Lisbeths Raab, der lød for at holde ham tilbage. Saa gik hun alene til Ursulas Kammer, saare beklemmt om Hjertet. Hun saae, at Toilerne, hvilke hun hidtil havde ført snildt nok, omsider slap hende af Hænderne, nei snarere bleve lagte paa hende selv. Hvorledes var det kommet saa vidt? Vædest var det Maal, hun havde havt for Die, men Midlerne kunde

ikke ganske frikjendes for Tvetydighed, saasom hun visselig ofte havde viist den Mand, der nys havde forladt hende for at vende tilbage som erklæret Beiler, større Venlighed, end hun virkelig nærede for ham. Hun grublede nu over, hvorledes det ene Skridt havde taget det andet, og hendes egen Selvtillid havde hjulpet godt til; saa kom hun til Besindelse om, at nu var hun ved det Maal, han stadigt havde havt for Øie, medens hun forsætlig havde lukket sine Øine; hun gyste ved at see det og tænkte paa et Middel til at undgaae det, indtil hendes Tanke træt og raadvild opgav Været, og hendes Hjerte sølte sig sygt. Da erkjendte hun, at den Beskyttelse, hun havde vunden ved at flygte til Kronborg, og den Frihed, hun der havde søgt, truede med at ende i et Slaveri, ikke meget bedre end det, hun var undsløjet; saa og, at den Lindring og Trøst, hun i sin ædelsindede Iver havde stræbt at forskaffe sine uhykkelige Landsmænd, vilde blive dyrt kjøbt.

Trettende Capitel.

Den bitter Kalk.

Den næste Morgen tidlig sad Gerner i sit Fængsel ved et lille Bord og skrev med stor Iver. Uagtet Everskerne ikke havde skaaet ham, men ladet ham prøve Torturen i al dens Strengthed for at tvinge Bekjendelser ud af ham, viste de dog den Kjole, han bar, saa megen Agtelse, at de tilstod ham større Bequemmeligheder, end de andre Fanger. Hans Fængsel var et Kammer i det store firkantede Taarn, med Vinduer i dets østlige Facade, saa han havde fri Udsigt over Sundet. Der var givet ham en god Seng, Bord og Stol, og efterat hans Dom var falden, tilstod man ham Bøger og fri Brug af Papiir, Pen og Blæk, hvilket var en stor Trøst for en Mand af hans Lærdom og med hans Lyst til litteraire Sysler. Dog havde han i de sidste Dage fornemmelig brugt sin Pen til at nedskrive den Tale, han agtede at holde paa Retterstedet, og som er bleven bevaret indtil vore Dage. Han havde netop denne Morgen skrevet Slutningen og nu, da han var færdig, lagde han Pennen fra sig med et

Suk og hensank i Bøn. Derpaa reiste han sig, og den 36 Pund svære Lænke*), som var fæstet fra den venstre Haand til den venstre Fod, raslede ved Bevægelsen. Han kastede et Blik paa den venstre Haand, der endnu bar Mærker af Tommesfruen, ja to af Fingrene vare næsten døde, og smilte saa. Det var som Balsam paa hans Saar, at han havde viist sig fast under Pinslerne, ikke besmittet sine Læber med nogen Usandhed, ikke røbet nogen af sine Medskyldige, men kun bekjendt sin egen Brøde.

Dog, medens han nu gav sig til at vandre frem og tilbage i sit Fængsel, forsvandt Smilet, og hans Afsyn røbede hans store Sjælesmerte ved at tænke paa den forestaaende Skilsmisse fra Hustru og Børn. Endnu var Dagen til hans Henrettelse ikke bestemt, men han kunde hvert Dieblis vente at modtage Budskabet derom. Hans Tanke gled tilbage over det svundne Mars Tidelser og dvælede især ved den bittre Stund, da Svenskerne anden Gang slæbte ham bort for ikke mere at løslade ham; da han maatte slide sig løs fra sin grædende Hustrus Favn, og han af de svenske Rytterses Samtaler fornam, hvad der vilde følge paa — fuldstændig Udplyndring af Præstegaarden. Nu vidste han, at hans Eiendele vare blierne givet til Priis, at hans Hustru var flygtet med sine smaa Børn, og at hun havde udstaaet stor Angst og prøvet mange Savn. Han vidste det af hendes egen Beretning, da hun nu sad i en lille Stue i Helsingør og blev underholdt af hans Venner; thi det var ikke let for hans gamle Fader at sende

*) Denne Lænke opbevares endnu i Birkerød Kirke.

Penge fra det beleirede Kjøbenhavn. Dog bekymrede det Tidelige ham mindst; thi hvad der især ængstede ham, det var hans Hustrus Mangel paa Sjælskraft. Hver Gang hun besøgte ham i Fængslet, fornam han af hendes Taarer og forsatte Ord, at hun ikke var moden til at bære den haarde Skjebne, der ventede hende. Han saae det, at naar han var borte, da vilde hun bukke under, og denne Tanke ængstede ham langt mere, end den bratte Død, der ventede ham selv.

Han rev sig løs fra disse nedbøiende Tanker, som undergravede hans Mod, greb de Papirer, paa hvilke han havde nedskrevet sin Tale og gav sig til at frem-
sige den med høi Røst, snart efter Hukommelsen, snart, naar denne svigtede ham, seende i Manuscriptet. Han saae sig allerede i Aanden staaende ved Skafottet og nedenfor sig en stor Menneskemængde, der lyttede til hans Ord. Kraftigt lød hans Stemme, Røsten raslede, og Fængslets Hvalving gjenlød af hans Trin paa Steengulvet, saa at han ikke bemærkede, at Jerndøren gik op, og Svenson traadte ind. Han saae forundret paa Fængens besynderlige Færd, men hans Blik udtrykte kun Nysgjerrighed, ingenlunde Deeltagelse. Hans Ansigt var i Reglen roligt og udforskeligt, men da Fængen med Ryggen til ham gik henimod Vinduet, prædikende høit for sig selv, oplivedes det af et spidst Smil. Dog forsvandt det, da Gerner vendte sig om, blev ham vaer, og strax tiltalte ham, saa at han selv ikke kunde komme til Orde. Han havde i sin ydre Færd hidtil beviist den geistlige Fænge en vis Agtelse og ikke krænket ham ved Uqvemsord, saa at Gerner hos ham forudsatte en Medfølelse, som ingenlunde fandt

Rum i Svensons Bryst. Havde den været der, da vilde han visseelig standset Fangen i hans Begeistring og strax udrettet det Grinde, i hvilket han var kommen; men nu taug han for at see, hvor vidt det, der i hans Dine kun var et Slags Galsskab, kunde gaae.

„Hvor tænker I jeg nys var i Aanden?“ spurgte Gerner i den samme, høie Tone, i hvilken han havde prædiket. „Ei henrykket i Himlen, som mit Forbillede, hiin store Apostel, saa jeg ei vidste, enten Sjælen var i Legemet eller udenfor Legemet, men dog paa Veien til Himlen, paa Himmelfstogens nederste Trin, det Skafot, jeg snart skal betræde. Jeg har opgjort mit Regnskab med denne Verden, unge Mand! og nedskrevet mine sidste Tanker paa dette Papiir. Her er den Tale, jeg agter at holde til den forsamlede Mængde, inden mit Hoved skilles fra Kroppen, om det maa blive mig forundt, i hvilken Henseende jeg paakalder Eders Forbøn hos Kommandanten. Skulde det derimod blive mig negtet, da skal dog det skrevne Ord vidne for mine Efterladte og mine Landsmænd, vil Gud, saa og for Efterkommerne, at Henrik Thomason Gerner, gik i Døden som en Christen, med fuld Bevidsthed om sin Synd og sit Ansvar for Gud og Mennesker.“

„Hvad siger I udi den Tale, værdige Hr. Henrik?“ spurgte Svenson, medens han satte sig overkrævs paa den ledige Stol.

Gerner kunde ikke modstaae Fristelsen. En Tilhører maatte i hans Ensomhed være ham velkommen, og saasom Fængslets Mure nu i saa mange Dage eensformigt havde givet Gjenlyd blot af hans egen Røst, da vilde det blive en herlig Tidfort, om hans Tilhører

viste sig at være en tænksom og fornuftig Mand, at høre hans Dom, og gif den ham imod, da at forsvare sin egen Mening. Alligevel havde han en Betænkelighed, thi han sagde:

„Begjærer I at vide det af Agtelse for den Kjortel, jeg bærer og af Deeltagelse for mig i min Fornedrelse og ikke af blot Nysgjerrighed, eller for at spotte mig, da vil jeg gjerne kortelig meddele Eder dette mit Afssedsords Indhold.“

„Duffer I min Forbøn hos Kommandanten,“ svarede Svenson, „at det tilstedes Eder at holde den Tale paa Skafottet, da er det nødvendigt, at jeg faaer Kundskab om dens Indhold. I fange da an uden videre Ophævelser!“

„Vel, Hr. Lieutenant!“ sagde Gerner efter nogle Diebliffes Eftertanke, „I vide da, at jeg har givet denne min Tale saadan Titel: Homo proponit, Deus disponit, det er: Mennesset spaaer, men Gud raa'er; og Texten har jeg taget af Petri første almindelige Brev, andet Capitel 17de Vers: Frygter Gud og ærer Kongen!“

„En god Text,“ sagde Svenson, „om I da dermed har tænkt paa Kong Carl.“

„Visseelig ikke!“ svarede Gerner bestemt og løstede Haanden, saa hans Tænke raslede, „visseelig ikke! Jeg tænker dermed paa min lovlige Herre og Konge, Kong Frederik den Tredie, hvem Gud bevare i Tid og Evighed med al hans Slægt! Det synes mig nemlig besynderligt, at jeg af den svenske Krigsrets Præsides, General Forebusch, er bleven kaldet en Forræder og dømt som saadan. Er jeg en Forræder, som tjener

min Herre og Konge tro, saa bør og alle svenske Kavallerer, som tjene Kongen af Sverrig huldelig og ei aabenbare for hans Gjender hans Anslag, regnes som Forrædere imod den, med hvem de stride og omsider blive fangne af — ei saa?"

"Snildt nok udtænkt af Eder," svarede Svenson, som havde givet sig til at pudse sine Negle, „men dog ørkesløse Argumenter, til hvilke Dommerne ei kunde tage Hensyn, saasom det gjaldt Hans Majestæts og Hærens Sikkerhed."

"Ja!" sagde Gerner, hvem hans Tilhørers rolige Bæsen gav Lyft og Mod til at fare fort; „Krigsretten har dømt, og der kan ei appelleres uden til Kong Carls Naade, hvem min Hustru gjentagne Gange paa sine Knæ har anraabt om Formildelse af denne haarde Dom; men her, udi denne Tale, apellerer jeg til den høieste jordiske Ret, den der vil overleve Kong Carl og, jeg haaber til Gud, hans Regimente i dette Land — Efterverdenens Dom. Den vil yde mig Retfærdighed, og jeg har da forsvaret mig ved et Exempel af den hellige Skrift, saalunde: Vi vide Alle, at Judas kaldes en Forræder, fordi han forraadte sin egen Mester, Christum; men Ehud, som hemmelig kom ind til Moabiternes Konge Eglon, der i atten Aar havde undertrykt Israhel og stødte Sværdet i hans Bug, ham tales intet Saadant om."

"Er der Meget af den Besskaffenhed i Eders Tale," sagde Svenson og saae op, „da saae den visselig ei min Recommendation. Slig mig dog nu, hvor det gif til, at sliq from Guds Mand, som I, blev indviklet i dette skjelmiske Anslag?"

„Ogsaa dette har jeg gjort Rede for, om I vil høre disse min Tales Ord,“ sagde Gerner og oplæste derpaa af Manuskriptet Følgende: „Jeg har havt min naadigste Herres og Konges, Kong Frederik den Tredies Bud, at jeg ratione juramenti dati, ratione fidei patriæ datæ et ratione beneficii accepti — det er: paa Grund af min svorne Ed, min skyldige Fædrelandsfjærlighed og modtagen Belgjerning skulde være Tolk imellem Oluf Steenvinkel, nu salig hos Herren, og den engelske Oberst Richard Hutschinson. Jeg har vel undskyldt mig for sine Marsager, dog efterkommet det, indtil en Anden i mit Sted kunde blive kommanderet.“ — Der har I Marsagen, som er min Konges Befaling, hvilken jeg haver adlydt, som og I vilde gjort, havde Eders Konge befalet Eder Sigt. Desuagtet maatte jeg prøve Torturen i sex Timer, hvilket Ingen veed bedre, end I, og fik I end Intet ud deraf uden Lamentation og Guds Paakaldelse, min venstre Haand er dog lemlæstet og ubrugelig for min øvrige Levetid.“

Evenson saae op, som om han vilde sige Noget, men taug nogle Diebliske og sagde saa:

„I maa endda prise Eders Lykke, at det blev ei den høire!“

„For Gud, I har Ret, unge Mand!“ udbrød Gerner sagtmodigt. „Harde jeg ei kunnet bruge Pen-
nen, da vilde Tiden bleven mig dobbelt lang og trang. Ikke maa I nu tænke, at jeg hader mine Fjender; jeg har skrevet det her, at jeg tilgiver dem, og jeg vil sige det til Eder, at jeg intet Nag bærer heller til Eder, som har været mine strenge Dommeres Medskab. Nu

høre I dog af denne Tale et Ord, hvilket I bør lægge Eder paa Hjerte, naar Eders Time engang slaaer. Jeg kalder her Døden en Straf, en Straf for mine Ungdoms Synder og mine skjulte Synder, en Straf for andre Synder, vitterlige og uvitterlige imod Herrens hellige Lov, fra jeg blev Karl og som Mand i mit Fædreland og paa fremmede Steder — Aarsag nok til min Død. Ingen af os har fortjent bedre Død, end Vor Herre og Frelser fik, og trøster det mig da, at en hastig Død under Sværdet er bedre, end at pine sig paa Sottesengen. I vide nu det, unge Mand! at jeg døer forligt med Gud og mig selv. Har I aldrig fornummet til Splid i Eders Indre, Anger, Uro, Angst? Da maa I skjønne Storheden og Fyllden af det Ord at worde forligt med sig selv; Gud har i sin Naade ladet fuldbyrdes paa mig, hvad Herren sagde til sine Disciple: I skulle forstaae Sandheden, og Sandheden skal frigjøre Eder! Fatter I den Salighed at være fri, endog i Lænker?"

"Ei har jeg begjæret en Prædiken af Eder," sagde Svenson med en mørk Bredekrødme paa sit Ansigt; "I holde Eder til Papirerne, om I saa synes!"

Gerner rystede misbilligende paa Hovedet og sagde:

"Hvad jeg nu ellers skriver der, hvor jeg tager Afsted fra mine Kjære, det er ei for Eders Dren og vilde bevæge mig for meget at læse. Lad det da være forbigaaet; men nu høre I Slutningen; "Tvende Ting har jeg nu mere at uddele, end dersom jeg døde paa min Seng. Blodet skulde nemlig ellers dødt i Legemet, men det skjænker jeg til de Svenske, mine Dommere, i Synderlighed Kongen af Sverrig, hvilken min be-

drøvede Hustru saa ofte haver anmodet om Benaadning og lader dem svare til det. Den hastige Traffik, førend Glasfædet er udrundet, skal være for Kong Frederik den Tredie, Kongen af Danmark, hvis Regimente Gud lyksaliggjøre enten med Fred og Rolighed, eller og sine Fjenders Udelæggelse; ham haver jeg tjent huld og tro ved en svoren Ed, som nu skal besegles ved mit Blod, Amen!"

"Den skal saa!" sagde Svensson i en barsk Tone og reiste sig brat.

Gerner saae op og blev det ildevarselsende Udtryk i Svenssons Dine vaer.

"J bringer onde Tidender!" sagde han og saae sin Fjende forstende ind i Diet; „hvi forholdt J mig dem indtil nu?"

"Ederens egen Ordsqvalder luffede Munden paa mig, da jeg kom; dog kan det vel ei lyse en Guds Mand, som Eder, der har en Himmelfstege parat at flattere op ad, at erfare, at J skal justificeres i overmorgen, som er paa Fredag. Paa Kommandantens Befaling bringer jeg Eder herved det Budskab."

"Er det fuldkommelig sikkert og vist?" spurgte Gerner, medens han maalte Svensson med et foragteligt Blik.

"Det kan J lide paa!" svarede Svensson med et barsk Smil.

"Ingen Frist er at erholde, end ikke en eneste Dags Opsættelse?"

"Nei!" sagde Svensson. „Hans Majestæts Ordre er bestemt; fik J jo saa dog Ederens Tale færdig i rette Tid!"

Gerner bøiede sit Hoved og hængte et Dieblis som i Bøn, medens Svenson stod for ham med korslagte Arme og saae paa ham med et stikkende Blik; derpaa hævede han Hovedet og sagde med Værdighed og No:

„Da forføie I Eder bort! I har kun drælet her altfor længe. Saa bevise I mig og den Tjeneste ei at betræde dette mit sidste Fristed oftere, før den Time slaaer, da I skal ledsage mig til Skafottet, og Uldgødselsen af mit Blod skal glæde Eders onde, hevnlystne Hjerter.“

„Ei!“ svarede Svenson med gjenvunden Fatning, „jeg er lige glad, enten I lever, eller dør!“

Derpaa dreiede han sig rundt paa Hælen og forlod Fængslet; men da han var borte, og Jerndøren med et Brag havde lukket sig efter ham, da hængte Gerner i dyb Smerte, og hans Taarer flød. Nu sølte han først ret Dybden af de Ord, han denne samme Morgen havde nedskrevet:

„Nu var Alting gjort, dersom mit Hjerter ikke skulde skilles ad; thi min Hustru og jeg ere eet Hjerter og eet Kjød, og nu er Døden med Kjærligheden i Kamp, hvo som ellers stærkest er!“

Det havde han skrevet i en bevæget, men opløstet Stemning; vistnok med Døden for Die, men dog levede endnu et svagt Haab om Benaadning i hans Hjerter. Nu var alt Haab ude, og hvad han forud havde stræbt at forestille sig, det kom dog nu brat over ham, med Virkelighedens ubønhørlige Strengthed. Han tænkte paa sin Hustrus unge Alder og bløde Sind og frygtede, at i hendes Hjerter vilde Døden være stærkere, end

Kjærligheden. Hun maatte dog snarest muligt underrettes om, at den bittre Skilsmisse forestod, og han greb derfor Pennen og tilskrev hende det Brev, hvis Indhold ligesaa vel som hans Afstedtales er blevet opbevaret, og som vidner om hans gudhengivne og mandige Sind; thi han formaner deri sin Hustru for den Døds Skyld, hvilken Christus har lidt og den Trøst, hvilken den Helligaand meddeler alle bedrøvede Hjerter, ikke at nære videre Betyrning for ham; men han viser sig ogsaa deri som et ægte Barn af sin Tid, saasom han tillige paalægger hende at sørge for en standsesmæssig Begravelse som en særdeles magtpaaliggende Sag. Han beder hende nemlig: „først og fremmest at bestille en Liigkiste med sex Ringe, en reen Skjorte en fiint linned Nattrøie, et Par fine Linbuxor, en Nat-hat og et Stykke rødt Klæde;“ dernæst at anmode fire Danneqvinder af Byen om at indvilde hans Legeme i Kisten og foranstalte hans Liig med sømmelig Pedsjagelse ført til Birkerød, om det maa tilstedes, men hvorom han i Særdeleshed vil have Kommandanten anmodet. Han begjærer tillige to Embedsbrødres Nærværelse forinden, anmoder sin Hustru om at skikke Bud til Kjøbenhavn, som om han endnu kunde vente Frelse deraf og opfordrer hende sluttelig til snarest at komme til ham.

Denne Opfordring efterkom hun naturligtvis strax, og Gjensynet blev endnu mere smerteligt bevæget, end Gerner havde ventet. Dorothea var ganske overvældet af det haarde Slag, hang om hans Hals og udøste sin Smerte i Klager og med modige Taarer. Hun saae kun Døden og Skilsmisssens Bitterhed, og det Haab, som bærer ud over Graven, var ganske vejet

fra hende, saa hendes Huusbond tilsidst med Angstens Sved paa sin Pande bad Frelserens Bøn fra Gethsemane Have: Herre, om det er muligt, da lade Du denne Kalk gaae os forbi! men den bittre Kalk skulde jo tømmes, og han tilkjæmpede sig da Fatning paany, saa at han, da Udmattelsens No omsider afløste Dorotheas heftige Smerte, var istand til at tale trøstende til hende.

„Nu er Du lifligere for min Sjæl, min hjerter Hustru! end Du nys var,“ sagde han mildt og sagtmodigt. „Gi maa Du røve mig min Kraft, at jeg ikke skal gaae i Døden som en Usling. Det skal Du vide, at end ikke den Dag, da de torterede mig med deres Marterredskaber, saae mig saa svag som denne Stund, da Du kom til mig med Din modløse Smerte.“

„Saa tilgive Gud mig det!“ svarede Dorothea, medens hendes Taarer flød paany; „jeg er Dig da vel ikke værd; men maatte jeg ikke rystes i mit Underste ved Budskabet om den skrækkelige og elendige Død, der venter Dig?“

„Saa er Din bedste Kraft da Svaghed,“ sagde Gerner utaalmodigt, „og dette er Din Synd, at Du elsker mig høiere, end den Herre Jesus Christus. Derfor tager han mig bort, at Du snart kan lære først og fornemmelig at elske ham. Da skal Du, det troer og haaber jeg vist, i Bønnen søge mig hist oppe i Paradiis, hvor Han engang lade os mødes i usigelig Fryd og smage den evige Gjenforenings uvisnelige Glæde og uforgængelige Sødme!“

„Du skal kjende mig, som jeg er,“ sagde Dorothea heftigt; „min Enkestand vil kun blive til min Sjæls og mit Legemes Redbrydelse; jeg vil græmme mig tildøde,

at Du kan vide det og gaae i Forbøn for mig for Guds Throne, at Herren ikke vredes paa mig, fordi jeg ei kan tænke anderledes, end som jeg nu tilstaaer; thi det seer jeg grant, at jeg vil elste Herren høiere, lader han Dig leve og forblive ved min Side, end naar han tager Dig fra mig; men saasom dette nu synes at være Hans ubøielige Villie, da bed Ham forkorte mine Dage, at jeg snart atter kan samles med Dig!”

Gerner nedfank paany i stor Bedrøvelse ved at høre denne Tilstaaelse, skjøndt han ikke mistjendte den store Kjærlighed til ham, hvilken hans Gustrus Ord aandede. Han opgav da viselig at tale hende tilrette med Strengheid, men forsøgte at trøste hende ved milde Ord og henviste hende navnlig til hendes Moderpligter. Han bad hende ikke glemme, at hun havde deres to smaa Døttre, Martha og Maria at leve for, at hun engang skulde aflægge Gud Regnskab for deres Pleie og Opdragelse, og at det vilde være ham en saare trøstelig Tanke i Døden, at han vidste sine Børn i en kjærlig og forstandig Moders Hænder og ikke ved hendes Fortvivlelse priisgiven til Forsømmelse og Banrygt. Saaledes lyffedes det ham at vække Modertkjærligheden i hendes Hjerter; hun gjenvandt sin Fatning og lovede ham at gjøre sin Pligt og leve for Børnene, saa længe Gud forundte hende Helbred og Kraft.

Saa skiltes de for den Dag, og hun gif for at udføre Alt, hvad hendes Huusbond havde paalagt hende i Brevet, ved hvilken Gjerning Mikkil Hansen og Maren stode hende trolig bi. Resten af denne Dag og Tors-

dagen gif med Forberedelserne til hendes Huusbonds forestaaende Jordefærd, og Torsdag Eftermiddag kom hun sidste Gang til ham og bragte Børnene med. Afsseden var tung; dog viste Dorothea nu større Fatning, og Fangerogterens Barfskhed forkortede til Begges Gavn dette pinlige Møde. —

Det var samme Dags Aften Klokken ni, at Gerner, endnu fuldt paaflædt, laae henstrakt paa sit Leie i Fængslet og nød en Hvile, han saa høilig trængte til. Denne Dag, som nu stundede til Ende, havde været fuld af store Ansegtelser, opløstende Dieblikke og smaalige Tanker; den syntes ham ikke lang, tvertimod var den gaaet med feberagtig Hast, saa at han først nu i sin Ensomhed og Aftenens Stilhed ret fik den Tanke fat, at det var den sidste Dag af hans Liv, der var svunden, og at han aldrig mere skulde see denne Verdens Sol gaae ned. Aftenrødens Glæds var allerede slukt, og Maanen sendte sine blege Straaler ind til ham; de aftegnede Vinduesgitterets Skygge paa Gulvfliserne og udbredte en mild, dæmpet Lysning i det snævre Rum, der nu i syv Uger havde huset ham, og som han kun havde forladt een Gang, da de førte ham ned for at pine ham. Om ni Timer skulde Døren aabne sig, og han atter gaae ud til Pinsel, men dermed vilde alle hans Lidelser være endte.

Denne Tanke stræbte han at holde fast, som han nu laae paa sit Leie, der sidste Gang skjænkede hans trætte Lemmer Hvile. Sønnen flyede hans Dine, og mange urolige Tanker fore ham gjennem Hovedet; den ene jog den anden, og han kunde ingen af dem holde fast. Den Fred, der overgaaer al Forstand og det

Saligheds Haab, som han fornemmelig nu, i den sidste Nats stille Timer, saa haardt havde behov, kom ikke til ham. Hver Gang hans Tanker søgte Himlen, vendte de tilbage som vingestækkede Fugle og fravlede saa om paa den Jord, i hvilken hans affjælede Legeme snart skulde stedes til Hvile.

Han ransagede sit tilendebragte Liv og tænkte med et Suk paa, at Traaden brat skulde overstjæres, inden han havde fyldt sit tredivte Aar. Store Synder havde han ikke at angre, men dog var der det, han ønskede ugjort og Meget, han ønskede havde været bedre gjort, ikke mindst i hans kortvarige geistlige Virksomhed. Han havde dog alt talt Adskilligt fra Prædikestolen om Lidelse og Død og sandt nu, da han selv havde Kniven paa Struben, at han havde talt som et Barn. Nu først vidste han, hvad Død, Skilsmisse og Smerte er. Overfladisk var da ogsaa det, han havde skrevet i sin Afskedstale, at det skulde være værre at pine sig paa Sottefengen, end at døe paa Skafottet; thi giver Sygdommen end Smerte, saa dog ogsaa ofte Lindring, naar den sløver Bevidstheden. Nei, ung, sund, og fuld af Livslust at gaae en voldsom Død imøde, det er viselig skrækkeligere, end alt Andet.

Og nu, da Dødsfloffen snart skulde lyde for ham, da fornam han først ret, med hvor stærke Baand Livet holdt paa ham; ikke blot Hustru, Børn, Slægt og Venner, et roligt og virksomt Livs stille, hyggelige Glæder, Alt det, Gud havde givet ham som hans beskittede Løb, indtil denne usalige Krig kom og tilintetgjorde hans jordiske Lykke og nu skulde tage hans Liv, traadte frem for hans Tanke i deres meest fristende

Skikkelse, men ogsaa hans Ungdoms stolte Forhaabninger, at vorde en anseet Kirkens Tjener, en stor Prædikant, en berømt Skribent, i hvis Lod det vilde falde ikke blot, at virke for en lille Menighed, men for det gaanske Folk — disse ærgjerrige Tanker kom nu til ham i den sidste Nat som fristende Dæmoner, om de kunde vække Oprør i hans Sjæl og gaae i Rette med den Almægtige, fordi hans Bønner om Naade vare forblevne uhorste.

Saa tømte han da den bittre Kalk i Munden Draabe efter Draabe, saa Angstens og Smertens Sved stod paa hans Pande, og han allerede saa sig selv paa Skafottet og Skarpretteren med det blanke Sværd ved sin Side, da han pludselig hørte Fængslets Dør at blive aabnet og atter lukket. Han tænkte, at Genrettelsens Time maaskee var bleven fremskyndet, saa han skulde fort nu strax, men der lød ikke tunge Trin, som af væbnede Mænd, og da han reiste sig, saa han til sin Forundring en qvindelig Skikkelse for sig. Disse fine Træk, engang saa blomstrende, nu noget skarpere tegnede, ikke oplivede af Livslust og ungdommelig Glæde, men mærkede af Livets Alvor, disse straalende Dine, som i Maanens svage Lys syntes mørke, og hvis Blik var heftet ufravendt paa hans Ansigt; Skikkelsens eiendommelige Holdning, over hvilken der var en vis skjæmte — det syntes ham at være et kjendt Billede, indtil han efter nogle Dieblisses tauske Stirren kom paa det Kene med, at det maatte være Middel Hansens Pleiedatter, Lisbeth. Hvad han i den senere Tid havde hørt om hendes Færd, havde just ikke kunnet stemme ham mildt imod hende. Han saa da noget barsk paa hende, medens et sørgmodigt Smil, ligesom et Gjenskin

af Maanens melankolske Lys, oplivede hendes blege Afsyn.

„Det smerter mig at gjensee Eder saaledes, Hr. Henrik!“ sagde hun med blid og usikker Stemme.

„Hvad vil I?“ spurgte han og løftede afvisende Haanden. „Hvi kommer I her at forstyrre en Dødsdømts Fred paa hans Livs sidste Aften?“

„Jeg gaaer ei mit eget Grinde,“ svarede hun med et Suk. „Magister Christen Tilkjøb sender Eder ved mig Vennskabs og Broderskabs Hilsen.“

„Har I da været hos ham i hans Fængsel?“ spurgte Gerner forundret.

„Jeg har saa alt i nogle Dage; jeg fandt ham syg og lidende og har nu erholdt Tilladelse til at pleie ham og forbinde hans Saar.“

Gerner saae Lisbeth forskende ind i Diet, og der mødte ham et stolt og frimodigt Blik.

„Løi da Rygtet,“ spurgte han i en mildere Tone, „da man kaldte Eder en Landsforræderske og satte end værre Klif paa Eders Vre?“

„Tal I kun trygt med mig!“ sagde Lisbeth i en bitter Tone. „Jeg er intet af det, Rygtet sagde; en heel hæderlig Person, der ikke besmitter Luften ved min Nærværelse; fremfor Alt god Danst. Lad mig dog ikke glemme at røgte mit Grinde. Hr. Christen er forrigfuld derover, at han ei kan hyde Eder sit sidste Farvel. Han gjorde Eder hjertens gjerne Følgeskab imorgen og misunder Eder Døden.“

„Det hører jeg med stor Skamfuldhed,“ sagde Gerner, reiste sig fra Sengekanten og begyndte at gaae

frem og tilbage i Fængslet. „Saae jeg ikke, da I kom, og ønskede mig Livet og al dets Lyk!“

„Det begriber jeg,“ svarede Lisbeth med et mørkt Blik. „I var lykkelig, elsket, hædret, en lys og skjon Fremtid ventede Eder; han er gammel, fattig og forladt; Ingen vil savne ham, eller græde ved hans Baare, uden det skulde være mig. Dog fatter jeg ham bedst, thi og jeg tænker, at dette Liv er den pure Elendighed og, som han, længes jeg at udfries af dette Dødsens Regeme.“

„I?“ spurgte Gerner, standsede og saae forundret op. „Ejelden høres det, at Nogen i Eders unge Alder længes efter Døden. Saa var I og det, I nys sagde mig at være — lykkelig, elsket og hædret. Har I saa dog forspildt det Alt? Udsøs frit Eders Hjerte for mig, Bomfru Lisbeth! Jeg tager snart hver Hemmelighed med mig i Graven; men end ikke i denne Stund, som er en af mine sidste, vil jeg svinge mit Kald og negte Eder Sjælesorg, har I den behov.“

Lisbeths Sind kom i heftig Bevægelse, da Gerner med sorgmodig Røst sagde dette og saae paa hende med et mildt Blik. Dog trængte hun de frembrydende Taarer tilbage og sagde heftigt, medens hun saae ned for sig:

„Det er for silde! For mig gives ei Trøst, eller Raad. Mit Livs Lykke er forspildt, dog ei ved nogen Brøde, saaledes som I vel forestiller Eder. I troe det fuldt og fast,“ vedblev hun, medens en dyb Rødme farvede hendes blege Kinder, „at I taler med en hæderlig Bomfru, men det vide I og, at jeg kjøbte mig den Fred og Ore dyrt. Saa tale vi ei mere

om mig! Hr. Christen beder om et kjærligt Ord som Afstedshilsen fra Eder, i hvem han seer ei blot en Broder, men langt sin Overmand. Han beder Eder ei bære Nag til ham, om han paa nogen Viis er meddelagtig i, at I er bleven draget ind i dette Anslog, der er blevet Eder, som ham selv, til For-dærvelse."

"I skal da ikke være gaaet forgjeves," svarede Gerner bevæget. "Bring ham min kjærlige og broderlige Gjenhilsen og siig ham, at jeg ei seer Narrsag til at bære Nag til ham; men søi dette til, at saasom alt det, I før sigtede til — Livslyst, Drømme om Lykke og Gæder end klæber ved mig, lænker mig til denne syndige Jord og hindrer min Sjæl i at løfte sig til Lysets Boliger, medens han sukker efter Befrielse, da er han nu langt min Overmand, naaede han end aldrig at faae Kaldsbrev, Hustru, eller Velstand. Herren være med ham og forforte hans Lidselsetid! Han lette ham Korsets Dynge, indtil han tager det af ham og vinker ham didop, hvorhen jeg nu, om Herren ikke forlaster mig, gaaer forud!"

Lisbeth stod for ham og hørte med sænket Blik og i ærbødig Taushed paa ham; men hun blev staaende saa, ogsaa da han taug, som om hun var henfalden i sine egne Tanker og gjorde ei Mine til at gaae. Hendes Taushed og Ubevægelighed blev Gerner pinlig, og han længtes efter Ensomhed. Han sagde da:

"I gaae nu tilbage til ham med den Hilsen! Herren være ogsaa med Eder og lønne Eder, fordi I pleier min og Eders ulykkelige Landsmand og Broder saa kjærligt og trofast!"

„O, kjære Hr. Henrik!“ udbød Lisbeth pludselig og sank paa Knæ for ham. „J give mig Kirkens og Eders Velsignelse, inden vi skilles! Jeg vil tage den, som kom den fra Gud, og den skal være min Trøst og Styrke i mine mørke Timer.“

Gerner studsede og bevægedes i Aanden. Alt det, der havde thyntet hans Sjæl, faldt af den som sønderbrudte Lænker. Han hævede sig til Gud i varm og inderlig Andagt, og Ordene faldt med samme Kraft og Begeistring, som i hans lykkelige Dage. Dybt prægede de hjærlige Trøstens Ord, han sagde og den alvorlige Formaning, han søiede til, sig i Lisbeths Hjerte, og hun gjennembævedes af en hellig Frygt, da han lagde sin høire Haand paa hendes Hoved og udtalte den da brugelige Velsignelse over hende:

„Herren lade sine hellige Engles Varetægt være omkring Dig, Herren være med Dig og være Dig naadig, Herren fæste sit Afsyn paa Dig og give Dig sin Fred, Amen!“

Som han havde udtalt dette Amen, og Lisbeth reiste sig med et blegt Afsyn og et taarevædet Blik, gik Fængelsdøren op, og Svenson traadte ind.

„Ei!“ sagde han forundret, „her holdes nok ligesom en liden Gudstjeneste i Smug.“

„J vanære ei det Hellige ved Spot!“ udbød Gerner med Harm. „Saa lade J og denne unge Jomfru gaae med Fred! Hun kom herhid i god og uskyldig Hensigt.“

„Jeg haaber saa,“ svarede Svenson og nikkede, „at den Stund jeg selv førte hende til Eder. Ei

heller skal det mangle, at jeg jo fører hende sikkert tilbage, saasom hun er min Fæstemø."

Gerner saae paa Lisbeth med et smerteligt Blik, medens hendes Kinder blusfede; nu forstod han hendes sjære Tale før, og han ynkede hende inderligt. Dog betvang han denne Følelse og sagde:

"Da har hun jo god Beskyttelse. I vorde hende da engang en god og kjærlig Huusbond, det hun visseelig fortjener."

"Jeg skal gjøre mit Bedste," svarede Svenson med et spodst Smil, "tør hun end ikke vente lange og bevægelige Prædikener af mig. Dog, for ei at gjøre mig skyldig i den samme Forsømmelse, som forgangen Dag, da jeg saa længe forholdt Eder det Budskab, jeg havde at bringe Eder, og for at I kan komme til at gjøre Bod for den haarde Beskyldning om Hævnjerrighed, I da reiste imod mig, saa vil jeg strax lade Eder vide, at I er bleven benaadet. Kong Carl har skjænket Eder Livet, hvilket imorgen rettelig vil blive Eder forkyndt."

Det fortneede for Gerners Dine, saa pludselig og uventet kom dette Glædens Budskab. Benene skjælvede under ham, og han sank med et dybt Suk om paa sin Stol.

"Gud være takket!" udbrød Lisbeth og foldede sine Hænder.

"Kong Carl fortjener vel dernæst ogsaa Tak," sagde Svenson barsk.

"Visseelig gjør han det!" udbrød Gerner omsider, medens Lisbeth i Stilhed nærmede sig Døren. "Dog være Herren først og fornemmelig priset, han som be-

væge de Kong Carls Hjerte til Mildhed! O, Dorothea! hvor vil dette Budskab fryde Dit Hjerte!"

"Dog forbliver I fremdeles i Fængsel, indtil I kan worde udløst," søiede Svenson til.

"Nu vil Lænken blive en let Byrde!" udbrod Gerner. "Kjære Dømsfru Lisbeth! I bevise mig den Tjeneste strax at gaae til min Hustru og bringe hende denne frydefulde Tidende!"

Men da Gerner og Svenson saa sig om efter hende, var hun forsvunden. Hun havde listet sig ud af Døren og ned ad Trappen og var paa Veien til Ursulas Kammer, hvorhen hun flygtede for at undgaae sin Fæstemands Kjærtegn.

"Hun er væk!" sagde Svenson vredt, da han forgjeves havde seet ud ad Døren. "Hun har sine Nykker, er ei heller saa from, som hun tænkelig har stillet sig an for Eder. Jeg skal besørge det Budskab bragt til Eders Hustru, og saa tænke I fremtidig lidt bedre om svenske Mænd!"

Svenson gif og lod Gerner ene med sin Glæde; men nu var Ensomheden bleven ham en Byrde, og lang faldt ham denne Nat, indtil endelig Morgenens oprandt, og hans Hustru kom for at udgræde sin Glæde ved hans Bryst og bedække hans Ansigt med Kys. Stor blev ogsaa Glæden hos Gerner's mange Venner, hans gamle Fader og al hans Slægt; ja alle Danffe glædede sig over hans Frelse.

Dog begyndte nu en ny Lidelsestid for ham, under hvilken Lænken ei altid blev saa let at bære, som han havde troet. Han maatte bære den i elleve Uger endnu og blev snart, lænkert som han var, slæbt

over til Helsingborg for der at prøve et nyt Fængsel. Hans Hustru og hans Børn fulgte ham derover, og hun var stadig virksom for hans Befrielse; men Svenskerne søgte at afpresse ham svære Løsepenge, Summer, som langt oversteg hans Evne. Fjern var endnu Befrielsens Time, og uendelig lang forekom denne Prøvelsestid ham og hans Hustru.

Tjortende Capitel.

De sidste Solglimt.

Hans Steenvinkel var bleven sin Faders Befaling, at være Lisbeth en Broder og Beskytter, lydig og havde trofast holdt den Pagt, han havde sluttet med Lisbeth selv i Birkelunden, medens hans Faders Blod randt paa Skafottet. For hendes Skyld fandt han sig uden at knurre i sin ydmygende Stilling som Rjoffenkarl og i at blive brugt til at løbe Grinder og forrette ethvert Arbeide, hvortil Svenskerne holdt sig selv for gode; for hendes Skyld taalte han Skjeldsord og mangt Knubs, og aldrig havde han ladet hende høre, hvor stort et Offer det var, han bragte hende. Havde han ikke anseet det for sin Pligt at blive i hendes Nærhed, da vilde han for længe siden flygtet og forsøgt at naae ind til Kjøbenhavn, hvor en ung raff Karl som han, ovenikjøbet Patrioten Oluf Steenvinkels eneste efterlevende Søn, kunde gjøre sikker Regning paa en god Modtagelse og ærefuld Ansættelse i den danske Hær.

Stor var derfor hans Overræffelse og Harm, da han erfarede, at Lisbeth havde trolovet sig med hans ulykkelige Faders Dødsffjende, Carl Svenson. Var der noget Menneffe, hvem Hans hadede af sit ganske Hjerter, da var det ham, og da han en Dag opffogte Lisbeth, endnu haabende, at Rygtet havde løiet, men han af hendes egen Mund fik Befræftelse paa det, da lagde han ikke Skjul paa sit Hjertes Mening. Lisbeth maatte høre haarde Ord og bittre Bebreidelfer, men hun tog imod dem taus, fœrgmodig og uden at forfføge nogen Retffærdiggjørelfe. Havde Hans begjæret en Forfflaring, da vilde hun ikke negtet at give den, men han var altffor opbragt til at høre taalmodigt paa den. Han erfflærede sig løft fra enhver Forfflignelfe til hende og fœiede fpydigt til, at nu trængte hun da ikke mere til hans Befffyttelfe. Saa vilde han forffadt hende i Brede for aldrig mere at vende tilbage, men da havde hun holdt paa ham og med en Stemme, der røbede hendes Angft udbrudt:

„Hjerte Hans! faa bør vi ei ffilles. Du have Taalmodighed en liden Stund endnu og lade mig ei i Stikken! Kommer vel den Dag, da Du bedre vil forffaae mig. Jeg trænger mere til Dig nu, end nogenffinde før og vil være Dig hjertens taknemmelig, om Du nu og da vil forunde mig Dit Selffab.“

Hans havde vel ikke ladet sig formilde ved diſſe ydmhyge Ord, men havde vendt Lisbeth foragteligt Ryggen. Dog forffaaede han ikke ganske at luffe fit Hjerte og kunde ikke glemme det Blik, hvormed Lisbeth havde feet efter ham, da han gik. Det var hans Forffæt nu at vende Kronborg Ryggen, men dog tøvede

han, deels fordi det ikke var nær saa let at naae lykkeligt indenfor Kjøbenhavns Volde, som at begynde Flugten, deels fordi et ubestemt Haab om, inden han gif, at faae Leilighed til at øve Hevn, med dæmoniff Magt fængslede ham til Kronborg. Synet af Lisbeths blege Anslyn og tungsindige Mine, naar de mødtes paa deres Veie, talte dernæst bedre for hende, end de meest veltalende Ord, og den Tanke begyndte at opstaae hos ham, at det ikke kunde være gaaet ret og naturligt til med den Trolovelse, men at Svenson maatte have for-gjort Lisbeth ved en eller anden Trolldom. Saa blev han da og fandt sig i sit Slaveri, men af Modbyde-lighed for at træffe Svenson, besøgte han dog aldrig Lisbeth og talte i et Par Maaneder kun nogle lige-gyldige Ord i Forbigaaende med hende. Derimod mundhuggedes han en Dag brødt med Ursula Krause, der søgte ham op i Kjøkkenet og skammede ham ud, fordi han ikke engang havde lykønsket Lisbeth, uagtet han kunde glædet sig over, at hun nu var bleven vel forsynet og havde sikker Udsigt til at blive svensk Lieutenant=Frue. Hans havde endog spyttet foragteligt, som om dette var en vanærende Titel, og Ursula havde da forladt ham i stor Forbittrelse.

Hvad Lisbeth selv tænkte, følte og led, derom udtalte hun sig ikke; men hun havde i al denne Tid en Gjerning, som holdt hende opret, og det var at pleie og trøste den stakkels Magister Christen, der endnu laae syg og selv havde opgivet Haabet om nogensinde at gjenvinde sit Helbred. Havde Lisbeth nu for sine lidende Landsmænds Skyld sat sit Livs Lykke ind, da vilde hun og ubeskaaren have den Gævinst,

hvilken hun havde vundet ved saa høi en Indsats. Hun udvirkede ved Svensons Forbøn, at Christen Tisjeb blev flyttet til det Kammer i det store Taarn, som var blevet ledig, da Gerner førtes til Helsingborg, og hun erholdt uhindret Afgang til ham. Dette Kammer, hvor Hr. Henrik havde lyst Betsignelsen over hende, havde nu noget Helligt for hende; inden dets Vægge var der Fred, og hun søgte til det som det eneste Fristed, der endnu var levnet hende. Hendes barffe Fæstemand, der fandt det langt vanskeligere at tæmme hende, end han havde haabet, havde blandt Andet ogsaa faaet at fornemme, at hun ikke taalte at forstyrres eller kaldes bort i de Timer, hun daglig tilbragte ved den syge Magisters Leie. —

En smuk solklar Morgen sidst i October Maaned gif hun noget tidligere, end sædvanlig, op til ham og glædedes strax ved at see det Smil, der oplivede hendes syge Bens Afsyn og bød hende Velkommen.

„Guds Fred og Godmorgen, kjære Magister!“ sagde hun med sin klare, bløde Stemme; „har Natten været god?“

„Jeg takker!“ svarede han med mat Røst; „hvordan Natten saa var, Morgenens er god, siden I kommer.“

Lisbeth nikkede smilende til ham, satte en lille Kurb og en Krukke, hun havde bragt med sig, paa Steengulvet, puslede hans Hovedgjerde og sagde:

„Denne Morgen er god i og for sig; der hviler Fred over Hav og Land. Er I ikke bleven de skjønne Solglimt vaer, som nu og da gjennembrøde Skyerne, glimte paa Bølgerne og over Skaane? Jeg standsede

mere, end een Gang, da jeg gif herop og saae ud gjennem Taarnvinduerne."

Christen Tifjød saae paa Lisbeth og tænkte, at hun var selv en Solstraale, der frydede ham tifold mere, end al Firmamentets Glands. Han var i lykkelig Uvidenhed om, hvorledes det nu saae ud i hendes Hjerte; thi for ham viste hun sig i en Skikkelse, der mindede om fordums lykkeligere Dage. Naar hun sad ved hans Bæde, da blomstrede de glade Minder frem, hendes Hjerte blev blødt, hun kunde smile, eller lettes ved milde Taarer; her blev hun sig selv igjen; men naar hun forlod Fængelsescellen, da forhærdedes hun, blev igjen koldfindig og indesluttet, havde til Ursula Krause eller Hans Steenvinkel kun et tungsindigt Smil og var stedse som paa Post mod ham, til hvem hun dog, som det syntes, frivilligt havde knyttet sin Person og sin Skjebne.

Hun gav nu sin syge Ven det varme Ol, hun havde medbragt i Krukken, at drikke, hvorpaa hun eftersaae hans saarede Hænder og forbandt dem. Hun gjorde dette med en saa let og sikker Haand, at man strax saae, hun maatte have øvet den Kunst før. Hendes fordums Pleiemoder havde ogsaa givet hende Underviisning i at forbinde og lært hende mangt Huusraad, der var godt i Sygdomstilsælde. Med sliq Hjælp maatte de fleste Syge i hine Tider nøies, da Lægernes Antal var saare indskrænket, og Dvælsalvere og „kloge Folk" florerede; men tillige vare Apothekerne, hvor de fandtes, slet forsynede, og enhver Huusmoder havde derfor sit eget lille Urteftriin, eller Huusapothek, og kunde man ikke hjælpe sig selv, da thyede man hellere

til Signeqvinder og havde større Tro til deres Formularer og Bønner, end til Vægernes Konst, og det ingenlunde blot blandt Almuen; thi Signeqvinderne vidste at finde Vei til de Fornemmes Huse, vel ikke engang Kongens eget undtaget, gif denne Vei end stundom gjennem en Bagdør. Det begribes da let, hvilken overordentlig Belgjerning Lisbeths forstandige og kjærlige Pleie i og for sig var for den uhykkelige Fange, uden at tale om den Trøst, hendes Nærværelse indgød ham.

„Jeg har været ufsjønksom,“ sagde Magisteren til Svar paa Lisbeths Bemærkning om de smukke Solglimt, „og vendt Guds kjære Sol Ryggen, ja haardnakket stirret paa denne Væg, al den Stund det atter denne Morgen kom over mig, at jeg ei led at see over til Skaane, hvis Forliis da randt mig i Hu, og saa kom alle de mørke Tanker, og hele denne Krigs Glende samlede sig til et ynkværdigt Maleri; ei heller led jeg at see paa Sundet, hvor nu kun fremmede Flag møde mit Die som Vidnesbyrd om, at grumme Fjender og falske Venner nu have Herredømmet paa de danske Bande.“

Lisbeth, som nu var færdig med Forbindingen og havde sat sig paa Fængslets eneste Stol ved Magisterens Seng med et Haandarbeide, saae op med et opmuntrende Smil og sagde:

„J tænke ei idelig blot paa det! Hellere mindes I, hvad I fordam med saa stor Beltalenhed foredrog for mig om en Philosophs høie aandelige Værdighed, saasom han med No seer ned paa Menneffenes Lidenskaber og vilde Kampe og undersøger Tingene i deres sidste Aarsag og Grund. Mindes I det?“

„Al, Lisbeth! hvilke lykkelige Timer vare ikke de! men jeg skjønnede ei derpaa.“

„Saa belærte I mig og om,“ vedblev Lisbeth, „at philosophia betyder Kjærlighed til Viisdom, og I talte til mig om de gamle Philosopher, fornemmelig Sokrates og Plato og belærte mig om, at Kjærligheden til Viisdom næsten ganske er gaaet tilgrunde, druknet i Barbari, saa at Videnskaben ei er bedre stedt, end en Thy med Strikken om Halsen, eller rettere, at den Mand, der vilde forsøgte sine Meninger og kjæmpe for Gransknings Frihed, ham ventede Galgen.“

„Lisbeth!“ udbrod Magisteren henrykt, „I har et herligt Nemme og en stærk Sukommelse.“

„Ei hvad!“ svarede Lisbeth, „ingen Kunst at mindes slige mærkelige Ord, dem jeg ellers aldrig hørte, tvertimod det stik Modsatte. Dog sagde I ogsaa, at et stort Videnskabens Lys var tændt i Vesten, og I nævnedes for mig den store engelske Philosoph Baco af Verulam og fortalte mig hans Levnetsløb og meddelte mig Afskilligt af hans Værker, hvilke I dengang nys havde faaet, oversatte i det tydske Sprog, og kaldte det Eders bedste Skat; men hvad I deraf meddelte mig, begreb jeg ei ganske. Saa spøiede I til, at som I talte til mig, saa turde I ei tale til noget Menneske i den ganske By, og bad mig lade det Alt blive mellem os, hvilket jeg lovede og trolig har holdt.“

Christen Tilkjøb sukkede og saa nogle Diebliske hen for sig med et mørkt Blik; derpaa sagde han:

„Jeg frygter saare, at jeg under min Søgen efter Sandhed var paa en forkeert Ve; thi Herren siger:

hver den, som er af Sandheden, han hører min Røst! men jeg spurgte som Pilatus: hvad er Sandhed? Ak, hjerte Lisbeth! hvad gavne de al min Lærdom og alle de høie Tanker, da Fristelsens Stund kom? Det veg Alt bort under mig som Støtter af Glar; thi al min Philosophi frelste mig ei fra paa de gamle Dage at vorde en Daare, der slap Ferle og Bog og greb et Sværd for at fegte mod en Straamand."

"En Daare?" udbød Lisbeth og saae op. "Nei, kjære Magister, nei! En Mand tvertimod, i hvis patriotiske Hjerte hans Fødelands Skjændsel og Nederlag brændte som Ild, og som, endog han hele sit Liv igjennem kun havde syleset med Pen og Bog, dog greb Sværdet for at fange Seier eller døe som en Helt."

Som Lisbeth havde sagt dette, mindedes hun atter, hvortil Magisteren vilde brugt sit Sværd og taug noget brat; men hun betvang sit gjensidige Hjerte og søiede til:

"Skjøndt Lykken gif Eder imod, vil Eders Navn dog blive indstrevet blandt Danmarks bedste Mænds."

"Kjont nok lyder det," svarede Magisteren ydmygt, "og I siger det i kjærlig Hensigt; men jeg veed det bedre. Det var ei Patriotisthed alene, der drev mig frem; en vild Ergjerrighed foer i mit Blod og rørte det op; Misnøie med min Ubemærkethed, Lede til min Armod, Haab om Berømmelse og Velstand, det var onde Aander, der sammensvore sig med Kjærligheden til Konge og Fødeland. See, dette er Sandheden, hvad min Deeltagelse i dette ulykkelige Anslag anbe-
langer. Saa kom jeg da og gjennem Ydmygelse og Pine til et flart Syn paa, hvad der er alle Sand-

heders Sandhed: „Saa elskede Gud Verden, at han hengav sin eenbaarne Søn, paa det at hver den, som troer paa ham, skal ikke fortabes, men have det evige Liv.“ Jeg kjendte denne Sandhed, thi, som der og staaer skrevet: „Du veed fra Barndommen af den hellige Skrift, som kan gjøre Dig viis til Salighed ved Troen paa Christum Jesum,“ men jeg havde ei tilbørlig Kjærlighed til denne Wiisdom, hvilken den Enfoldigste kan fatte og den Viseste ei undvære; min vantro Sjæl var som en blind Fugl med stækkede Vinger, ved Andet kan jeg ei ligne en Sjæl, hvem det fattes paa Tro. Nu vore Vingerne atter frem, og det er mit Haab, at som mit Legeme daglig tager af, saa skal Sjælen tage til, og dens Vinger skulle bære den ind i Paradiis til min Forløser.“

Lisbeth bøiede sit Hoved og hvissede et sagte: Amen!

„Jeg nærer dog det Haab,“ sagde hun efter nogle Diebliffes Tausked, „at I vil gaae denne Sygdom igjennem og leve mange Aar endnu blandt Eders Venner.“

„Aar?“ sagde Magisteren med et sørgmodigt Smil. „Gud forbyde det! Endnu nogle Uger, og jeg vil ei længer gjøre Eders kjærlige Hænder Uleilighed. Herren velsigne Eder, Lisbeth! og gjengjelde Eder tusindfold, hvad I har gjort for mig! Men ei ønske I mig et langt Liv. I kjender ikke min Sjæls Træthed og Lede, I, som er ung, sund og har Lykke at vente af Fremtiden.“

Lisbeth smilte bittert, men taug; det var betegnende, men en Velgjerning for hende, at Svensons Navn kun

en eneste Gang var blevet nævnet mellem dem, og det var den Dag, da Magisteren var bleven underrettet om Lisbeths Trolovelse og tvang sig til at fremstamme en Lykønsning.

„Hvad skulde vel fængsle mig til denne elendige Jord?“ vedblev han. „De Tanker, som høre denne Verden til, plage mig daglig, og hvad høre vi vel, uden sørgeligt Nyt? Min Vært, Skomageren, hos hvem jeg sad til Huse i femten Aar, viste mig igaar Aftes den Godhed at see herop og styede ikke den Risiko at begjære Afgang til mig. Jeg greb Leiligheden til at takke ham for al hans Godhed og overdrage ham mine ubetydelige Eiendele, i Tilfælde af min Død, hvilket lettede mit Hjerte overmaade, da den brave Mand har Leie tilgode hos mig og dog aldrig krævede mig. Han havde nu forgangen Dag vandret gennem Landet til den svenske Leir med et Par Støvler, en svensk Officeer havde bestilt, men ei afhentet, end mindre betalt, og mit Hjerte blødte, da han afmalte for mig, hvad han paa denne Vandring havde seet — heelt uddøde Landsbyer, Gaarde og Huse med afrevne Tage og indfaldne Bæge, hvor ei Ilden havde gjort kort Proces med det Hele. Kong Frederik har mange tusinde Undersaatter færre, end han havde ifjor. Svensk Udsfrivning, Sygdom, Hunger har skrækkeligt udthundet Befolkningen, og den danske Bonde kryber huusvild sammen i Skovens Dykning og frister et kummerligt Liv i Jordhuler.“

„I tale Eder ei saa varm!“ sagde Lisbeth advarende. „Lad os tænke, at Eders gode Vært har malet for fort.“

„Jeg frygter nei!“ vedblev den Syge ophidset. „Han talte saa og om Marker, overgroede med Tidslær og om den magre Høst, der endda ei kom den danske Mand tilgode, men meest tjente til at ernære hans Undertrykkere. Hvo skal til Vaaren pløje Stubbene, og hvormed skulle de pløje? Naar ville de dybe Saar, denne usalige Krig har slaaet i vort stakkels Fædreland, læges? Og imens bygge nu Svenskerne gode Træhuse i Leiren og indrette sig at blive der og for denne Vinter; og der have de opført et nyt Pallads, hvor han, i hvem Satan foer at gjøre ham til Nordens Bøddel og Folkenes Svøbe, Tyrannen Carl Gustav nu sidder og mædsker sit Regeme, mens danske Mænd hungre. Diner I Ende paa dette, Lisbeth?“

„Jeg faaer give Eder lidt Modgift,“ sagde hun og antog en munter Mine, „thi Eders Bært har sandelig ret forgiftet Eders Sjæl og uforsvarligen forværrer Eders Feber. Saa har han da først viist sig at være feil underrettet deri, at Kong Carl skulde sidde og mædske sig i Leiren, saasom han forlængst er kjøge forbi og nu paa Falsster, tænker jeg, hvor han med sin Dronning og hele sit Hof agter at forlyste sig med Jagten. Var den Niels Skomager saa og ret en Uveirsfugl, at han ei meldte de nye gode Tidender, om han da kjendte dem, men hvilke jeg har forholdt Eder af den Marsag, at Eders Blod stedse bringes i saa stærkt Røre, naar Krigen kommer paa Tale.“

„Gode Tidender?“ udbrød Magisteren, medens hans Kinder blussede af Feberhede; „dem forholde I mig ei et Minut længer!“

Lisbeth reiste sig, aabnede Døren for at see, om Ingen stod udenfor og lurede og kom saa tilbage for at tilfredsstille sin gamle Bens Tørst efter gode Nyheder.

„Der tales om,“ sagde hun, „at Kong Frederiks Allierede, de brandenborgske og keiserlige Tropper under General Eberstein omsider agte at gaae over til Fyen, saa og, at den danske Hær under General Schack snart vil indstibe sig paa den danske Flaade og i Forening med Hollænderne gaae til Fyen. Det gjelder at fordrive Svensken derfra; saa kommer Røden til Sjælland.“

Christen Tilkjøbs Dine fyldtes med Glædestaarer, da han hørte den Tidende, og han udmalede sig med en Unglings livlige Fantasi Alt, hvad der da vilde skee, medens han ganske glemte, at Kong Frederiks Allierede hidtil havde viist sig som saare lunkne Venner og neppe i Fremtiden vilde fornegte deres snu Politik. Heller ikke vidste han, hvad Lisbeth vel havde hørt, men med Forsæt fortaug, nemlig at Danmarks Allierede fore haardt frem, skjændte og brændte i Landet og endog overgif Svenskerne i barbarisk Grusomhed. Saa forlod hun da den Dag Magisteren i en saare lykkelig Stemning, men noget bekymret for Følgerne af hans Ophidselse.

Hun fandt ham da ogsaa den næste Dag i stærk Feber, og hans Tilstand forværredes i Løbet af de paafølgende tre Uger jævnt, men sikkert, saasom Kræfterne stadigt toge af, og han kun sjelden var ved saa klar Bevidsthed, at han kunde have Fornøielse af at samtale med Lisbeth. Det var tunge Dage for hende, og hun skjønnede da ret, til hvor megen Trøst og

Opmuntring disse Samtaler havde været ogsaa for hende selv.

Det overraskede hende da desto glædeligere, da hun den 22de November ved sin Indtrædelse i Fængslet strax bemærkede en gunstig Forandring i den Syges Tilstand. Han var fri for Feber, rolig og ved sin fulde Bevidsthed. Det var en solklar Dag, og han talte strax derom, og tilbagekaldte i hendes Erindring, hvad hun hiin Dag havde sagt om de skønne Solglimt ude paa Søen.

„Mit Liv,“ sagde han derpaa med svag Røst, „har været fattigt paa Solglimt; men hvad jeg havde tilgode, det kom tilsidst.“

„Hvi saa, kjære Magister?“ spurgte Lisbeth og lagde sin Haand blidt og varsomt paa hans.

„De kom med Eder, Lisbeth! I, som blev min gode Engel i mit Livs Aften. Net betænkt, da har jeg havt det bedre her i dette Fængsel og paa Sygeleiet, end i mine Belmagts Dage, da jeg gik fri og fræk omkring. Intet kan lignedes ved dette, uden nogle Minder fra min Barndom, Minder fra Præstegaarden, hvor mine Forældre levede i stor Armod, men i Kjærlighed og Samdrægtighed, og jeg legede mangan lystelig Leg med min Broder, hvem jeg neppelig mere gjenseer i dette Liv. I har i Beshynderlighed kaldt disse Minder tillive i mit Hjerte, talte jeg end aldrig forhen derom, al den Stund I erindrer mig om min salig Moder, fornemmelig Klangen af Eders Stemme; thi ellers var hun ei saa skøn, som I; men saa blid en Røst hørte jeg kun to Gange, ligesom jeg ifkun har kjendt

to Menneſter, hvis Væſen var idel Kjærlighed, min Moder og Eder."

Liſbeth ſmilte til ham gjennem Taarer og blev ſaa ſiddende hos ham i Taushed, medens en blid Slummer gav ham en kort Hvile, indtil hun pludſelig hørte rafſe Trin udenfor, og Døren blev revent brat op; thi man tog ſig det let med Bevogtningen af den ſyge Fange, der nok lod være at flygte, og i de Timer, Liſbeth opholdt ſig i Fængſlet, var Døren ſtedſe ulaaſet. Hun blev da ikke lidet forundret ved at ſee Hans Steenvinkel træde ind med et blufſende Aſyn og et ſtraalende Blik, men hun forſtrækkedes, fordi han raabte ſaa høit op og vækkede den ſtakkels ſyge Magiſter, ſaa hun neppe hørte, hvad han ſagde.

"Seier!" raabte han og traadte med haarde Trin hen til Sengen, "Seier, Magiſter! hører I?"

Den Syge ſtoer op og ſaae med et vildt, ſtirrende Blik paa Hans.

"De Danſke og de Keiſerlige have ſlaget Svenskerne ved Nyborg, hver Mand er fangen eller dræbt, ikke En kommen derfra, uden Pfalzgreven af Sulzbach og Marſkalk Steenbock, ſom flygtede i en Baad."

"Seier?" gjentog den Syge og holdt ſig ved Sengenanten med ſkjelvende Haand, "ſagde Du Seier?"

Hans gjentog Budſkabet og ſøiede til, at Svenskerne ſkammelig havde forholdt Alle paa Kronborg den Tidende i nogle Dage, thi Slaget ved Nyborg havde ſtaaet allerede den 14de November, men lige nu var Kong Carl ganſke uventet ankommen til Slottet i ſtor Forbittrelſe og nu talte Alle derom.

Lisbeth bad Hans ikke raabe saa høit og vogtede med Belymring paa den Syges Afsyn; det blev blussende rødt, saa dødblegt, og han sank om paa Puder med et Suk. Hans saa nu, hvor slet det stod til med den stakkels Magister og holdt sig da ganske stille.

„Vend mit Ansigt mod Lyset!“ hviskede den Syge, og Lisbeth efterkom strax, hjulpet af Hans, hans Begjæring.

Han laae nogle Diebliske stille hen med Smil paa Læben og saa ud over Sundet, paa hvis Bølger Solstraalerne legede. Hans stod bag Hovedgjerdet, og Lisbeth bøiede sig ned til den Syge, hvis Læber nu og da bevægede sig, som om han vilde tale.

„Lisbeth!“ hørte hun ham omsider hviske, „Solen skinner lysligt idag; der er Seiersglands i dens Straaler!“

Derefter talte han ikke mere, men laae stille hen, indtil hans tunge Aandedræt forkyndte Dødskampens Komme.

En Time derefter udaandede han, og Lisbeth lukkede hans Dine, medens en Taarestrom lattede hendes sorgfulde Hjerte.

„Jeg frygter, jeg har dræbt ham,“ hviskede Hans, da de Begge i nogen Tid stumme havde stirret paa det Afsyn, over hvilket Dødens Fred hvilede.

„Lad det ikke bekymre Dig,“ svarede Lisbeth ligesaa sagte, „Døden var for ham en Befrielse, og hvilken skjøn Død fik han ikke!“

Derpaa taug de atter, og Lisbeth foldede sine Hænder og hensesank i Bøn.

„Vi gaae nu helst herfra!“ sagde Hans omsider og tog Lisbeth ved Armen.

„Gaae Du!“ svarede hun og tog hans Haand bort.

„Det er ei godt for Dig,“ sagde Hans, „at dvæle længere hos den Døde.“

„Han var min eneste Ven,“ sagde Lisbeth med skjælvende Røst, „den sidste!“

Hans saae skamfuldt ned for sig og sagde saa:

„Du har end En; jeg vil glemme, hvad Du har gjort.“

„En sær Pagt vor!“ sagde Lisbeth med et blegt Ansyn og et mørkt Blik; „den blev sluttet ved Retterstedet og skal nu fornyes atter med Døden til Vidne; hvad Udgang mon den vil faae?“

„Du taler vildt,“ hvisttede Hans med blegnende Rind. „Tilgiv mig, Lisbeth! og lad det blive mellem os, som det var tilforn!“

„Saa maa det holde, Hans! indtil Døden tager os selv i Favn.“

„Ved Gud, det skal!“ udbrød Hans, og derpaa forlode de den Dødes Kammer. —

Ursula hjalp Lisbeth med at sbe Liigdragten til til den hensovede Ven, og da han var lagt i Kisten og klædt, holdt Hans den sidste Nat Vagt ved Liget. Derimod vilde Svenson ei tilstede, at Noget af dem fulgte, da Kisten den næste Morgen ved Daggry blev udbaaren af Soldater for at jordsæstes paa Mariae Kirkegaard, uden Sang eller Klang eller Liigtale, blot med simpel Jorropaakastelse.

Det var en mørk og sludfuld Morgen, da Lisbeth og Hans stode i Slotsgaarden og saae de svenske Soldater bære Kisten bort. Efteraarsstormen susede om Slottets Spiir, og de svingende Fløie gave klagende Lyd.

Fragerne fløi i stor Mængde hen over Tagene og sendte deres hæse Strig efter det tarvelige Piigtog, der uden Ledfagelse og uden at modtage nogen Væresbeviisning af Bagtposterne, med lydløs Hast drog gjennem Fæstningen som et nyt Vidnesbyrd om, hvad en trofast, dansk Mand havde vovet og lidt for sit Fædrelands Værelse og Frelse, idet ogsaa han midt i Vanmagtens og Ulykkens Tid gav et lysende Exempel paa Fædrelandsfjærlighed, Høisindethed og Mod.

Femtende Capitel.

Vigtigt Budskab.

Efteraaaret svandt, Vinteren kom og gik sin Gang, men Begivenhederne stode stille; thi Krigen var næsten ganske sovet ind, og dog slæbte Fredsværket sig saa møjsommeligt frem, at mere end een dansk Mand reiste det samme Spørgsmaal, som den stakkels Christen Tjeb havde gjort Lisbeth: oiner I Ende paa dette?

Lisbeth var dog nu i den Stilling, at hun ønskede Enden langt borte; thi hun havde maattet love sin Fæstemand, at Brylluppet skulde staae, naar den Fred, hvilken Alle ventede paa, var bleven sluttet, hvorimod han havde givet hende det Løfte, at hun skulde slippe for at blive viet paa dansk Grund. Kun ved at vise sig sagtnodig og søielig havde hun opnaaet denne Indrømmelse; thi Erfaringen havde lært hende, at naar hun ikke eggede Svensken ved Trods, da behandlede han hende taalelig godt, og hun fandt sig nu i sin uundgaaelige Skjebne med en vis fortvilet Ro, hvilken han tog for Ydmyghed og Tilfredshed.

Suleasten var det stille paa Kronborg; thi om Morgenens havde Kong Carl med hele sit Hof forladt

Kronborg og Danmark, som det siden viste sig, for aldrig mere at vende tilbage. Svenson var med i den Eskorte, der ledsagede Kongen til Helsingborg, hvor hans svenske Majestæt agtede at holde Juul, og han ventedes først tilbage anden Juledags Aften. Hans Steenvinkel benyttede da Leiligheden til at besøge Lisbeth og gamle Ursula, der havde indbudt ham til at spise sin Julegrød hos dem. Aftenen var gaaet ret fornøjeligt, og derefter var Ursula, træt af Dagens Gjerning, gaaet iseng, hvorimod Lisbeth og Hans endnu bleve siddende en Stund, fordybede i Samtale. Ved denne Leilighed mærkede Hans, at Lisbeth ingenlunde var saa rolig, som man efter hendes ydre Færd skulde troe, og han fremkom da med et Spørgsmaal, hvilket han længe havde haft paa Hjerte.

„Du sig mig nu, Lisbeth!“ bad han, „hvor det gik til, at Du blev trolovet.“

Lisbeths Kinder blusfede, da Hans saa hensynsløst gik lige løs paa Sagen, men da han blev hendes Forlegenhed vaer, søiede han til:

„Ikke er det mit Dnske at ville vide, hvad han sagde til Dig, eller hvad Du gav til Svar, men jeg begjærer at vide Aarsagen, al den Stund jeg ikke begriber, at Du kunde gjøre det.“

Hans mente nu at have lettet Lisbeth Svaret, men Udsaldet viste ganske det Modsatte.

„Imellemstunder,“ svarede Lisbeth efter en Pause, „begriber jeg det ikke selv; hvordan da forklare Dig det?“

„Truede han Dig, saa Du gjorde det af Nød?“ spurgte Hans.

„Ja!“ svarede Lisbeth hurtigt, „det er vel det rette Ord — jeg gjorde det af Nød.“

„Hvad sagde han da til Dig?“ spurgte Hans.

„Det ønskede Du jo justement ikke at vide,“ svarede Lisbeth med et svagt Smil.

Hans taug forbløffet og blev saa siddende og saae paa Lisbeth, medens hun bøiede Hovedet over sit Arbeide, som var et kostbart Silkeffjær, hvilket hun bal-dyrede. Hans kunde ikke tage feil af, til hvem det var bestemt, og derfor udlod han sig aldrig om det, uagtet det stak ham i Dinene; thi det tegnede til at blive saare pragtfuldt. Nu saae han paa Lisbeth selv og tænkte, at hun aldrig havde været skjønnere, end hun for Tiden var, og skjøndt han selv havde forjaget alle Elskovstanke, om de ellers nogensinde for Alvor havde meldt sig hos ham, saa harmedede det ham dog, at hans Dødsfjende skulde vinde en saadan Priis. Fra det Dieblik af, da Lisbeth var bleven Svensons Tro-lovede, havde hendes Stilling ganske forandret sig; thi han tillod ikke sin Fæstemø at gaae Ursula tilhaande som et ringe Thende, eller streife Slottet rundt, udsat for hans Kammeraters næsvise Blikke og Ord. Hun førte nu et mageligt Liv, syede blot paa sit Udstyr og læste i sine Bøger, hvorfor hendes Ansigtsfarve var bleven ligesaa skjær og hendes Hænder ligesaa fine og hvide, som nogensinde før. Ogsaa gif hun klædt som en Dame, og medens Hans nu saae paa hende og be-undrede hendes blændende Skjønhed, da følte han den største Lyst til at maale sin Klinge med Svensons og jage den gennem hans Hjerte.

„See ei saa vild og barst ud!“ sagde Lisbeth, der omsider saae op. „Du mindes det, at Du aldrig mere bør vredes paa Din Søster Lisbeth!“

„Deraf skjønnede Du, hvor kjær Du er mig,“ sagde Hans hestigt, „at jeg blev ganske syg om Hjertet, da jeg fornam, til hvem Du havde bortskjænknet Din Tro.“

„Dengang,“ sagde Lisbeth og lagde Skjærftet i sit Skjød, medens hun lod Naalen hvile, „vilde jeg givet Dig Forklaring, men Du vilde ei høre mig. Lidet baader det nu at rippe op deri, men dog vil jeg føie Dig, at Du ikke atter skal blive mig gram.“

Lisbeth havde foldet sine Arme over Brystet og saae nu paa Hans med et blegt Ansigt og et sunkende Blik, medens hun talte.

„Fra den Stund af,“ sagde hun med dæmpet Røst, „da jeg tog mod hans Beskyttelse og begjærede Tjenester af ham, var jeg solgt. Jeg tog Tjenstbeviisninger af ham og han vovede Meget for min Skyld; førte mig til at pleie den kjære, stakkels Magister, som nu er salig hos Gud og skaffede mig stor Frihed og Begunstigelse. Jeg Daare, som kunde indbilde mig, at han vilde være mig til Villie i Alt, uden at begjære Løn derfor! Alene af den Høflighed, de svenske Soldater nu viste mig, burde jeg skjønnede, hvorledes min Sag stod. Allerede inden han begjærede og erholdt mit Ja, havde han nævnet mig som sin Trolovede for Kommandanten og sine Kammerater, og kun derved blev det ham muligt at forskaffe mig Fred og saa store Begunstigelser; thi nu betragtede de mig som en af deres Egne og stolede paa mig. Det sagde han mig, da han

beilede til mig og spurgte mig, om jeg nu vilde lade ham staae som en Nar til Alles Spot?"

"Det var skuffagtigt handlet," sagde Hans hidstigt.

"Men da jeg vægrede mig ved at give Svar strax og bad om Betænkningstid, da afflog han min Bøn med stor Barffhed og sagde, at gav jeg ham ikke mit Ja paa staaende Fod, da vilde han ganske unddrage mig sin Beskyttelse, og han udmalede mig, hvor fredløs jeg da vilde blive, saasom jeg havde fordærvet det paa dansk Side og nu ogsaa vilde blive forskudt af de Svenske. Ak, Hans!" sluttede Lisbeth med bævende Stemme, "hvad kunde jeg da gjøre Andet, end at falde tilføie?"

"Din Stilling var vanskelig," sagde Hans med en mørk Mine; "dog burde Du hittet paa Naad og forsøgt at slippe derfra. Du er at prise, fordi Du kom Dine Landsmænd til Hjælp, havde Du blot narret denne lumske Svensker tilsidst og han ikke Dig. Vil Du da ægte ham?"

"Hans!" sagde Lisbeth med et underligt Blik, "aldrig vorder jeg hans Hustru."

"Hvi saa?" spurgte Hans forundret; "syede Du ikke alt længe paa Dit Udstyr, og dog siger Du nu, at Du ei vil ægte ham!"

"Lad det blive mellem os," hviskede Lisbeth, "men det vil ikke stee; det er mig spaaet, Hans! at jeg skal døe ugift, og havde denne Spaadom ikke været, jeg troer for Sanden, jeg havde aldrig givet ham min Tro."

Hun fortalte nu Hans det Nærmere om Herens varslende Ord, og han lyttede med spændt Opmærksomhed til hendes Beretning.

„Da bæres det mig for, Lisbeth!“ sagde han saa, „at jeg skal vorde Medskabet til Din Befrielse.“

„Du?“ spurgte Lisbeth takkefuldt.

„Ja“, svarede Hans; „fra nu af vil jeg have al min Tanke og Hu henvendt derpaa.“

„Nei!“ sagde Lisbeth bestemt, „Du blande Dig ingenlunde i den Sag! Ak Hans! jeg gjetter, hvad Du tænker paa, men ikke vil jeg have Din Død paa min Samvittighed.“

„Jeg kan forhjælpe Dig til Flugt,“ sagde Hans efter et Dieblis Grublen.

„Jeg er flygtet een Gang,“ sagde Lisbeth i en forsagt Tone, „og jeg gjør det ei tiere. Hvor skulde jeg saa flye hen? Til Mikkels eller Rostgaards? De have Alle vendt mig Ryggen. Aldrig glemmer jeg, hvor stibt Mikkels og Maren stirrede ud i Luften, som vilde det besmitte deres Dine at see paa mig, den Dag jeg gik med Svensson ned ad Strandgade og mødte dem. Det volder dem Harm, at jeg har faaet en Fæstemand, — ak, vidste de, hvor arm den Lykke er! Gregers var og med dem og saae til os med et giftigt Blik.“

„Ja,“ sagde Hans, „Gregers søger nu atter til Mikkels og gaaer frank om og kroer sig; men det veed jeg, at Mikkels maa høre ilde derfor, og af Borgernes Tale har jeg fornummet, at den Dag Svensskernes Herredømme faaer Ende, da ville de stene Valentin Korn og Gregers ud af Byen. Saa spiller den Lumpenhund, Gregers, og dobbelt Spil, thi han holder nu og til hos Valentins og man siger, at han er trolovet med denne arge Forræders Datter Lucie.“

„Du give mig det Løfte, Hans!“ bad Lisbeth bønligt, „at holde Dig stille og ei vove Din Troie?“

„Saa love Du og mig, Lisbeth!“ svarede Hans, „at tye til mig, kommer Du i Nød.“

„Vi hitte vel paa Raad,“ sagde Lisbeth mere kjælt; „dog er jeg snart lige glad, hvad der bliver af mig; mener Du ikke, kjær Broder min! at det er en smal Kunst at døe?“

„Ei nære Du flige mørke Tanker!“ sagde Hans alvorligt.

„Hvad er mørkt og hvad lyst?“ spurgte Lisbeth og loe, men den Latter klang underligt. „Jeg er imellem lystig nok, og da synger jeg den Vise om Hr. Magnus; kjender Du ei den?“

Derpaa sang hun det Vers af Rjæmpevisen, som havde forarget Kirsten saa meget, da de for to Aar siden kjørte til Tidssvilbe:

Da hun kom midt paa Salling Sund,
Da slog hun ud sit Haar.
Hør I det Hr. Magnus!
Jeg bliver end Mø iaar.
Men vi ere Somsfruens Mænd!

Hans saae paa hende og rystede paa Hovedet; bød hende saa Godnat og gif.

Fra nu af tænkte han stadigt paa hende, iagttog hende, uden at hun vidste deraf, og var ofte i hendes Nærhed, naar hun spadserede paa Fæstningens Volde enten med Svenson eller alene; Lisbeths Befrielse og den Hevn, han selv stadig rugede over, voksede sammen i hans Hjerte til Et, og nu tænkte han mindre, end nogensinde, paa at forlade Kronborg. —

Imidlertid oprandt det nye Aar, og Tiden gik, uden at Hans fandt nogen Leilighed til at handle. Heller ikke kunde han blive flog paa Lisbeth, i hvis Bæsen der imidlertid var foregaaet en mærkelig Forandring. Hendes Afsyn var ofte muntert, og aldrig mere lod hun slige mørke og vilde Ord falde, som han havde faaet at høre forrige Aars Juleaften. Han besøgte hende nu oftere og skiede ikke Svensons Selskab; thi hans Hvernfølelse gjorde ham snu, saa han skjulte sit sande Sindelag, iagttog sin Dødsfjende og aflurede ham hans svage Sider. Han kom da efter, at Svenson var begjærlig efter Guld og Bytte, og at han med stor Sparommelighed havde lagt tilside, saa han vel var istand til at forskaffe sin tilkommende Hustru gode Dage. Hans frygtede da meget, at Lisbeth efterhaanden gaanske havde forsonet sig med sin Skjebne og glemt den Spaadom, hun forhen selv havde hentet Trøst af. Svenson derimod havde ingen Anelse om det, der rørte sig i Hans Steenvinkels Bryst. Den unge Mand's rolige Bæsen tilstalte ham, og han foreslog en Dag Hans at gaae i svensk Tjeneste, hvor han havde Udsigt til hurtigt Avancement; men ved denne Leilighed viste Hans sig oprigtig; thi han svarede, at det var ham umuligt at tjene den Konge, der havde ladet hans Fader døe paa Skafottet.

Hans var snu nok, men i et Qvindehjertes Labyrinth kunde han dog ikke finde Traaden; heller ikke havde han det i sin ringe Stilling i sin Magt at efterspore alle Lisbeths Veie. Han vidste derfor ikke, at det, der havde gjengivet hende hendes lykkelige Steming og forjaget de mørke Tanker, det var Erik Dahl-

bergs Selskab. Han havde i nogen Tid været paa Reiser; men da han var kommen tilbage og erfarede, at Lisbeth ved sin Trolovelse havde vundet en agtværdig og holdbar Stilling, behandlede han hende paa samme artige og velvillige Maade, som tidligere. Han havde i bedste Stiil afslagt sin Lykønsning og tilbragte nu ikke sjelden en Aften i hendes og Svensons Selskab. Svenson saae skjævt dertil, thi han var meget sfinshg, og han bemærkede, hvor livlig og veltalende hans Fæstems blev, naar Generalquartiermester-Lieutenanten var tilstede. Saa straalende Smil, som da oplivede hendes skjønne Ansigt, faldt der aldrig af til ham; men hvor opbragt han end ofte var over hendes koldsjindige Væsen mod ham selv, saae skjulte han dog sin Brede. Det laae i hans Natur at gaae og lure og gjemme paa Sligt, indtil en gunstig Leilighed til at tage Rønge tilbød sig.

Hans Uvillie mod Dahlberg røbede sig dog tydeligt nok, da han en Morgen midt i Februar gif med Lisbeth paa den indre Fæstningsvold og saae deres høitstaaende Ven komme imod dem i nogen Afstand.

„Om I saa synes, Lisbeth!“ sagde han strax, „da vende vi nu om! Søluften er saare skarp idag.“

„O nei!“ svarede Lisbeth og gif videre, „den friske Luft gjør mig godt, og Søen er saa skjøn.“

Dahlberg var imidlertid kommen dem saa nær, at Respekten forbød Svenson at vende om. Han hilste muntert og artigt paa Lisbeth og fulgtes med dem, medens han begyndte en Samtale med Svenson; men pludselig blev han en Baad vaer, som styrede mod

Fæstningens Landgangsbro. Han standsede da og sagde til Svenson:

„I tjene mig i at gaae derned og forhøre, om der er vigtigt Nyt! Det er Bøgebaaden fra Helsingborg, og der er Officerer ombord, kan jeg see; muligt komme de fra Gøtheborg.“

Dahlbergs Nysgjerrighed var forklarlig nok, saasom Kong Carl var i Gøtheborg, hvor han hele denne Vinter havde holdt Hof, og Svenson efterkom da pligtstyldigst Opfordringen, skjøndt med en suur Mine. Imidlertid vedblev Dahlberg at gaae frem og tilbage paa Bolden med Lisbeth, og man saae det paa hendes blussende Afsyn, at hendes Ledsager ikke talte om ligegyldige Ting; men hendes Blik røbede tillige, at Samtalens Gjenstand ikke behagede hende. Dahlberg talte nemlig om Svenson og reeste ham som en sjelden dygtig og paalidelig Officeer.

„Slige flinke og snarraadige Mænd kan Hans Majestæt bruge,“ sagde han. „Det udmærker sig stor og begavet Aand, som Kong Carls, at den seer paa Capaciteten alene, uden Hensyn til Fødsel eller Stand. Svenson er født Soldat og kan komme tilveirs ligesaa godt, som en af os Andre; men hans Dykke er nu Eders, og det glæder mig oprigtigt, at I har truffet saa lykkeligt et Valg.“

Lisbeth saae haardnakket ud over Søen og havde Ondt ved at skjule sine Taarer.

„Et er faldet mig ind,“ vedblev Dahlberg smilende; „nu begriber jeg Aarsagen til, at I søgte ud til Kronborg. I havde tilforn seet Svenson og vidste, at I her havde en god Ven. Nu, Zomfru Lisbeth!

derover rødme I ikke! det glæder mig, ved Gud! at I nu er ganske vunden for Sverrig."

"I turde feile vidt i Eders Gissninger;" svarede Lisbeth med et stolt Blik; „saa lade I heller ei Eders Glæde vorde for stor; thi det skal I vide, at jeg var mere svensk tilforn, end jeg er nu."

Dahlberg saae op med et studsende Blik, men fik ei Tid til at give Svar; thi i det Samme kom Svenson hurtigt gaaende, og det saaes paa hans bestyrkede Mine, at han bragte alvorligt Nytt.

"Vigtigt Budskab!" raabte han og slog op med Haanden; „Kong Carl er død!"

"Bed Herrens hellige Kors, hvad siger I?" udbrød Dahlberg og gik ham imøde.

"Den sørgelige Tidende er sikker og vis," sagde Svenson. „Hans Majestæt er efter et kort Sygeleie Ratten til den 13de blidelig hensovet."

Lisbeth var nu kommen til, og da hun vogtede paa Dahlbergs udtryksfulde Ansyn, blev hun hans stærke Sindsrystelse og store Smerte vaer. Han gjorde hurtigt Svenson et Par Spørgsmaal, og da Svarene ikke lode Tvivl tilbage om Efterretningens Paalidelighed, blottede han sit Hoved og hensant som i Bøn.

"Nu er Nordens Lys slukt!" udbrød han derpaa med bevæget Røst, „og Verdens største Helt staaer for Guds, den Almægtiges Throne!"

Derpaa bedækkede han sit Hoved og bød Svenson følge sig op paa Slottet.

"Hvad mon Kong Carls Død vil drage efter sig?" spurgte Svenson, da de gik.

„Hvad den vil drage efter sig?“ gjentog Dahlberg heftigt og standsede; „de svenske Sagers Forsald og Krigens Ende. Kong Carls Død betyder Fred!“

Lisbeth hørte det Ord og blegnede. Fred betydede for hende Bryllup, og hun saa da i Aanden det Glendighedens Maal nærme sig, hvilket hun havde troet fjernt. Hun følte sig barst vækket som af en taabelig Drøm og gik med et tungt Hjerte tilbage til Slottet; men Dahlberg og Svensson ilede, uden at agte paa hende, op til Kommandanten, hvor Sendebudene vare indtrufne, og hvor de alt fandt en stor Forsamling af svenske Herrer tilstede. De lyttede til Beretningen om Kongens Sygdom og Død og fik nu at vide, at han alt i nogen Tid havde skrantet, men saa paadraget sig en Forkjølelse ved at følge Krigens Raad, Kristers Bonde til Jorden. De hørte, hvad de Færreste af dem vidste, at de store Sorger og feilslagne Forhaabninger, Tabet af Frederikshald i Norge og Tab i Preussen, den almindelige Uvillie mod ham i Udlandet og Misfor- nøielsen blandt hans egne Undersaatter over denne endeløse Krig, under hans aftagende Helbred havde været selv hans stærke Sjæl og sangvinske Tempera- ment for Meget og gnavet paa hans Livskraft. Dog kunde han især ikke glemme Nederlaget ved Nyborg og Tabet af Fyen.

„Fyen, min Søster!“ havde han udbrudt, da han den 10de vaandede sig paa Sygeleiet, „Fyen, min Søster! Dit Tab bliver min Død.“

Dog havde han paa det Sidste gjenvundet sin Sindssro, talte i en halv Time klart og smukt, raadede at slutte Fred og opsatte sin sidste Villie. Saa havde

han bekjendt sine Synder, sagt, at han kun haabede Naade af Christi Forsoning og modtaget Sakramentet som Pant derpaa i Dronningens Nærværelse. Han tog Afsted med Alle og hensov derpaa blidt.

Med taus Erbødighed og grebne af Diebliffets Alvor hørte de svenske Krigere paa denne Beretning. Vel maatte de sørge; thi Kong Carls Regjeringstid havde været en Blomstringstid for dem. Han havde ført dem fra Seier til Seier og beriget dem med Bytte; han havde hævet dem med sig til Hæderens Tinde og gjort dem frygtede og agtede som Europas første Krigere; hver Soldat i den svenske Hær følte, hvad Kong Carls Død betydede, og sørgede over den; men hver Mand i Danmark drog Veiret friere og saae i Aanden den Dag nærme sig, da det forhadte Nag vilde blive taget af deres Nakke, og Kong Frederik atter vilde blive Herre i sit eget Huus.

Sextende Capitel.

Afsvæbnet.

Den 25de Mai om Formiddagen Kloffen ti var der stort Taffel i Ridder salen paa Kronborg. Kommandanten havde befalet, at Bordet skulde dækkes ganske, som det pleiede at skee ved festlige Leiligheder i Kong Carls Tid, og derfor var Ursula Krause tilstede, da Taffeldækkerne gjorde deres Gjerning; thi hun gjaldt i Svenskernes Dine for en Autoritet, hvad fyrstelig Skik og Leveviis angik, og havde tilegnet sig en Myndighed, der oversteeg hendes Bestillings Grændser. Under det danske Regimente vilde hun ikke havt Andet at gjøre, end at udlvere den skønne guldfryndsede Dug til den øverste Taffeldækker; men hun var, fornemmelig efterat det svenske Hof havde forladt Kronborg, bleven Commandantens Faktotum og stod for Styret, hver Gang Oberst Sjøblad som Slottets Befalingsmand skulde gjøre Honneurs og beværte fornemme Gæster. Ursula forstod at afpasse Bordets Prydelse og Anretningens Omfang efter Gæsternes Fødsel og Anseelse og viste deri en aldrig feilende Takt. Hun skønnede da, at

ved denne Feilighed maatte i enhver Henseende det Bedste til, thi Taslet holdtes til Væ for den svenske Hærs Overgeneral, Feldtmarfalk Pfalzgrev Philip af Sulzbach, som paa mødrene Side nedstammede fra det hertugelige gottorpffe Huns og altsaa var i Slægt med Sverrigs Enkedronning. Hans høie militaire Rang og lange Krigstjeneste under Kong Carl veiede i Ursula Krauses Dine kun lidet mod hans fyrstelige Blod. For en Prinds gad hun røre sig, og selve Taslet saavel som Anretningen blev da kongelig og overdaadig.

Pfalzgrev Philip, der var ankommen silde den foregaaende Aften, havde ladet alle svenske Officerer paa Kronborg og i Byen lige ned til Lieutenanter tilfjige at gjøre ham deres Opvartning Kløkken ni og en halv, og da den store Forsamling var kommen tilstede i det Gemak, som stødte op til Riddersalen, traadte han ind, ledsaget af Kommandanten og nogle andre høie Officerer, hvoriblandt ogsaa Dahlberg, og forkyndte dem den vigtige Tidende, at Freden var sikret og sin Afslutning nær. Om et Par Dage vilde Fredstraktaten blive underskrevet, og inden fjorten Dage efter Ratifikationen skulde Fæstningen rømmes af den svenske Besætning. Han holdt derefter en skøn lille Tale til de forsamlede svenske Officerer, bad dem i al deres Færd at have det for Øie, som forestod, og undgaae Alt, som kunde skade den gode Forstaaelse mellem dem og Befolkningen og forplumre Fredsværket.

De svenske Herrer hørte denne Tidende i mørk Tausshed og vare ingenlunde tilbøielige til at lægge sig deres fyrstelige Overbefalingsmands Formaning paa Hjerte. De følte kun Harne over at skulle forlade Danmark, hvor

de nu i snart to Aar havde spillet Mestres. Krigens Ende betydede dernæst tillige Afstedigelse for mangen hvervet Befalingsmand, og selv de Officerer, der beholdt deres Stillinger, maatte nu underkaste sig mange Indskrænkninger; fra smaa Tyranner, der i Krigens lovløse Tid og i fremmede Lande uhindret havde kunnet tilfredsstille deres Lyster og mætte deres Rovsyge, vilde de blive reducerede til blotte Exerceermestre og nødsagede til at finde sig i et mere lovbundet Liv.

Pfalzgreven bad derefter i en oprømt Tone alle Herrerne at følge ham til Taffels, og kort efter sad det store Selskab tilbords, hvor Bægrene bleve slittigt tømte. Fredsbetingelserne vare naturligviis endnu ikke offentlig bekendte, og Selskabet lyttede derfor med Begjærlighed til de Vink, Pfalzgreven i saa Henseende lod falde. Efterhaanden, som Vinen steg Gæsterne til Hovedet, løstes Tungen, og de høiere Officerer udtaalte sig især meget frit om det, der nu var kommet til deres Kundskab.

„Saavidt jeg har forstaaet Eders Durchlauchtighed,“ sagde Oberst Sjoblad, „da bliver denne Fred endda noget ringere, end den Roeskilde Traktat, saasom vi ei blot maa qvittere Derne, men og Norge. De høie Herrer, som lede Underhandlingerne, maa nu forstaae det bedre, men dog er det min Formening, at havde Kong Carl været ilive, han vilde aldrig indrømmet det.“

„Det er dog tænkeligt,“ sagde Pfalzgreven, medens han holdt den forghldte Glaspokal med den klare Rhinsfviin op for Lyset, „at min høie Frænde, havde han endnu været ilive, dog tilsidst vilde bleven nødsaget til

at bide i det sure Æble. For saa vidt er hans Død en Lykke, som det er godt for ham selv, at han ikke oplevede denne Fred; thi for hans store Sjæl gjaldt det Alt eller Intet, og kun det vilde tilfredsstillet ham, om det var lykkedes ham at føie de trende Kroner sammen til een Ring. Vi Andre maa dog vel tilstaae, at en Fred, der bringer Everrig Skaane, Halland og Bleking, maa kaldes god."

"Eders fyrstelige Durchlaughtighed!" udbrod Sjøblad og strøg sit Mundsfjæg; „tag mig tusind Djæble, om jeg troer, at Kong Carl nogen Tid vilde givet sit Minde til at rømme Kronborg. I vise mig nu den Gunst at lade mig fornemme, i hvad Stand Fæstningen skal tilbagegives!"

"Den skal," svarede Pfalzgreven, „evacueres og overgives i den Stand, i hvilken den nu forefindes."

"Formentlig dog," bemærkede Dahlberg, „i den Stand, i hvilken den befindes i det Moment, da Freden undertegnes?"

"Ei!" sagde Pfalzgreven, „det maa jo komme ud paa Et. I vil da ikke paatage Eder, Dahlberg! at demolere den Fæstning paa to Dage?"

"Ikke just det," sagde Dahlberg langsomt og eftertænksomt; „de sjønne Udenværker, vi have bygget, faae vi, saa vidt de ere færdige, lade staae; men tykkes det ikke Eders fyrstelige Durchlaughtighed at være en Dukt, om de 74 sjønne Metalstykker, som ligge paa Kronborgs Volde, skulde falde i de Danskes Hænder?"

Pfalzgreven trak blot paa Skuldrene til Svar, men Dahlberg vedblev, medens det blev stille ved Bordsidet, og Alle lyttede til hans Ord:

„Saa meget stjændigere vilde det efter min ringe Formening være, som der blandt disse Kanoner findes adskillige svenske Stykker, hvilke Kong Christian den Fjerde har frataget os og siden ladet sætte fortrædelige Inscriptioner paa dem.“

„Derved er Intet at gjøre, min gode Dahlberg!“ sagde Pfalzgreven; „Tiden er for knap til at skaffe dem til en Side; saa er der jo og nogle svære Mørkere iblandt og den store Kanon, de kalde Skjægge; den er ei at løbe med som en Rytterpistol.“

„Da paatager jeg mig at udføre det,“ sagde Dahlberg i en tillidsfuld Tone; „om Eders Durchlaughtighed ellers vil tilstede det og betro mig et saa vigtigt Hverv.“

„Vinen er gaaet Eder i Hovedet,“ sagde Oberst Sjøblad, hvis eget Blis syntes omtaaget nok; „I mægter ei at udføre det.“

„Har jeg Eders Durchlaughtigheds Ordre,“ vedblev Dahlberg, uden at agte paa Kommandantens Ord, „og fornødent Mandskab, da skulle alle Stykkerne, selv Skjægge ikke undtagen, inden imorgen Aften ligge ved Stranden. Det bliver da Eders Durchlaughtigheds Sag at hidskaffe et Par Skibe, der kunne føre Stykkerne over til Helsingborg.“

„Eders fyrstelige Durchlaughtighed give blot Hr. Generalquarteermester-Lieutenanten Tilladelsen!“ sagde en gammel graahaaret Oberst, som hidtil havde forholdt sig taus; „naar den Mand siger det, da kan han og gjøre det; den lede Satan selv er ei bedre Ingenieur, end Erik Dahlberg.“

Der lød nu Opfordringer fra flere Sider, medens Pfalzgreven strøg sit Mundstjæg og rystede betænkeligt paa Hovedet.

„Eders Durchlaughtighed gaae ei ind derpaa!“ sagde Oberst Sjøblad med en vigtig Mine. „I vil faae Utaf derfor af Raadet, og vi gjøre os blot til Nar.“

„Det gjelder en Paré, Oberst!“ sagde Dahlberg smilende og med en Belevenhed, der gjorde Oberst Sjøblads Plumphed endnu mere iøinefaldende. „Af de sex og tredive Heste, jeg ved salig Kongens Raade og min gode Krigslykke har i min Stald, vover jeg den bedste, som er min sorte Hingst, mod Eders Guldfox paa, at inden imorgen Aften Klokken ti skulde Fæstningens Volde være heelt desarmerede og bare.“

„Bravo!“ raabte man fra alle Sider, „indgaae den Paré, Oberst!“

„Der er Intet at parere paa,“ svarede Sjøblad, „saasom Pfalzgrevens Tilladelse ei er given.“

„I har mit Samtykke, Dahlberg!“ sagde Pfalzgrev Philip med et hvast Blik til Sjøblad. „Raadet vil vide Eder Tak, om det reussjerer, saa vist som 74 gode Kanoner ere et anseeligt Bytte. Saa flette vi Kong Christians skoptiske Inscriptioner ud og sætte en lille Prøve paa svensk Vid i deres Sted!“

En almindelig Jubel fulgte paa denne Erklæring af den Høistbefalende, og da der atter var bragt Tausshed tilveie, sagde Oberst Sjøblad i det han rakte Dahlberg sin Haand over Borde:

„Lad gaae! Min Guldfox mod Eders Sorte, og skulde jeg tabe, da faaer jeg dog den Trøst, at Kron-

borg kommer tilbage i Danffens Hænder afvæbnet, ret lig en gammel tandløs Kjerling."

"Lad os tømme et Bæger paa et lykkeligt Udfald!" sagde Pfalzgreven muntert og hævede sin Pokal. "Gid Oberst Sjøblads Guldfox den 27de maa findes i General=quarteermester=Lieutenantens Stald!"

Da Bægrene under støiende Munterhed vare tømte, raabte Oberst Sjøblad:

"Saa haaber jeg og, at vinder Generalquarteermester=Lieutenanten den Paré, da gjør han et Gilde og stifter Gul paa et af de Antre gammel Rhinskviin fra Kong Christians Tid, hvilke vi forefandt her i Kjelderens ved vor Indmarsch den 6te September anno 58. Han fik sin Andeel i Byttet, og da han er en maadeholden Mand, har han tænkelig et af de Antre i Besold endnu."

"Indrømmet!" svarede Dahlberg og loe. "Jeg beder de Herrer imorgen Aften være mine Gjæster og indfinde sig i min Bolig her paa Slottet — til hvad Tid, det ville de selv kunne skjønne, naar de imorgen Eftermiddag ville gjøre en Runde paa Boldene; men nu beder jeg Eders Durchlaughtighed," sagde Dahlberg og vendte sig mod Pfalzgreven, "om Tilladelse til at turde forlade Taslet for ufortøvet at kunne lægge Haand paa Bærket." —

Der var ikke gaaet en Time, inden Dahlberg havde Mandffabet paa Benene og Kanontransporten i fuld Gang. De tilstedeværende Transportmidler vare mangelfulde nok, men Menneffehænder og Hestekraft kunne jo udrette Alt, naar de ere at faae i tilstræffelig Styrke, og det Bærk, Dahlberg havde for, fik i den

Grad endog den ringeste svenske Soldats Sympathi, at der ingen Befaling gjordes nødvendig for at drive dem til Arbeidet; tvertimod havde Kommandanten sin Nød med at holde de udstillede Skildvagter paa deres Poster. Alle løb til Boldene for at hjælpe, og ikke engang Officererne holdt sig tilbage, saa at Dahlberg midt i den almindelige Iver maatte gjøre hele sin Anseelse gjeldende for at forebygge Forvirring og frelse Kanonerne fra Beskædigelse. Dog lykkedes det ham efterhaanden at bringe Arbeidet i god og regelmæssig Gang, og han fandt en dygtig Hjælper i Svensson, som i sin Begjæstring ganske glemte sit hemmelige Nag til Dahlberg, forestod Indskibningen af Stykkerne, tog selv fat paa Rjæder og Stænger og gav Beriser paa sin ualmindelige Legemskraft.

Det store Røre i Fæstningen blev naturligtvis bemærket i Byen, og det Rygte løb fra Mund til Mund, at Englænderne og Hollænderne havde truet med at jage Svenskerne ud af Kronborg, hvis de ikke inden to Dage havde rømmet Fæstningen. Borgerne strømmede ned til Havnen, og da de saae de svenske Soldater overalt ifærd med at bære Kanonerne af Boldene, tvivlede de ikke længer om Rygtets Sandhed. Der opstod da en stor Tumult, og Skjældsord og Smædeviser lode over Boldgravene til Svenskerne, saa Oberst Sjøblad maatte lade en Deling Ryttere rykke ud og splitte Mængden ad, og baade han og flere af de svenske Officerer begyndte at frygte for, at Dahlberg lidt for tidligt havde givet sig til at trække Fæstningens Tænder ud og derved berøvet den sit bedste Værn. Imidlertid gif Arbeidet ustandset sin Gang; efter et kort

Hvil den 25de om Aftenen tog man fat paany, arbeidede hele Natten ved Lygter, og da Oberst Sjøblad den 26de ved Middagstid gjorde sin Runde paa den indre Fæstningsvold, skjønnede han, at hans stolte Guldfur var forloren.

Omtrent ved samme Tid gif Lisbeth, ledsaget af Hans, paa Bolden ved Søen og betragtede den brogede Scene omkring dem, hun forholdsvis ligegyldig, men han over al Maade forbittret. Han knyttede Hænderne i asfmægtig Harm, da han saae Evenskerne slæbe af med hans gamle Ben Skjægge, og deres Jubelraab rystede Luften, da de havde faaet den svære Kanon lykkelig og vel baret ombord; havde Lisbeth ikke holdt ham tilbage, vilde hans Harm givet sig Lust paa en Maade, som kunde have farlige Følger for hans Person.

Da de dreiede om et Hjørne paa Bolden, saae Lisbeth Dahlberg, som stod ikke langt derfra med korslagte Arme. Der var en vis glad Ro over hans Afsyn, og hun standsede for et Dieblisk ubemærket at kunne betragte hans ædle og ridderlige Skikkelse. Saa gif hun videre med et Suk, og da han blev hende vaer, saae han op, vinkede ad hende og sagde livligt:

„Gaaer I her, Jomfru Lisbeth! og studerer den Kunst at bage Kanoner væk? Vi gjøre reent Word idag, som I seer.“

„Bisfelig!“ svarede Lisbeth med Alvor; „men om jeg tør sige det, da vilde det huet mig bedre, havde I ladet Kronborgs Kanoner forblive paa deres Lavetter.“

„Ei, ei!“ sagde Dahlberg og truede ad hende med Fingeren, „Eders Hjerte er og forbliver dog danskt, skal I end nu snart bære et godt svenskt Navn.“

„Det vilde, tykkes mig, været Helten Erik Dahlberg værdigere ei at liste det Bytte væk i det sidste Diebligt, da de Danske i god Tro række Haanden til Forlig.“

Lisbeth saae Dahlberg fast ind i Diet, medens hun sagde dette; men han rynkede sine Bryn og svarede:

„I lægger for Sanden ei Skjul paa Eders Hjertes Mening, Jomfru Lisbeth!“

„Det var aldrig min Bane, mindst mod mine Venner.“

„Nu, lille Jomfru! dette er en Sag, I ei forstaaer at bedømme.“

„Saa lyder stedse Svaret til os Qvinder, naar Grundene briste.“

„Eders Gemal,“ svarede Dahlberg spydigt, „vil, naar denne Værdighed bliver ham til Deel, sikkerlig ofte faae Brug for det Svar, saasom Grundene aldrig briste for Eder; fornemmelig da de stedse have en Smag af Danskhed. I vogte Eders Tunge lidt bedre, Jomfru Lisbeth! Dog, at I kan skjønne, hvorledes det seer ud i svenske Mænds Hjerter, da vil jeg betro Eder, at da I kom, da tænkte jeg derpaa, at hvis Kong Carl idag fra sin Himmel kunde see herved, da vilde han glæde sig hjerteligt; al den Stund jeg har handlet ret i hans Aand, og som havde han selv været her endnu og givet mig sine Befalinger.“

„Ak, kjære Herre!“ udbrod Lisbeth og slog Hænderne sammen, „stiller I Eder Paradiset saa fore,

at Sligt skulde kunne glæde Eders store Konges Sjæl, om den nu er der? Da har jeg andre Tanker, saasom at hisset er der ei Graad, ei Tænders Gnidsel, ei Pine, ei heller Fjendskab eller Had; saa og det, at er Kong Carl nu salig, hvad jeg gjerne vil troe, al den Stund han paa det Sidste formanede til Fred og døde som en Christen, da seer han misbilligende paa Eders Færd nu, hvor høit end Eders Landsmænd prise Eder, fordi I beriger den svenske Hær med Bytte."

Lisbeths Røst lød fuldtonende og klart, da hun sagde dette, og det Blik, hvormed hun mødte Dahlbergs vrede, var saa reent, straalende og skjønt, at han slog Dinene til Jorden og taug.

"See der!" sagde han saa og pegede med en barst Mine paa en svær Blokvogn, der nærmede sig tungt og langsomt, trukken af tolv Heste; „der kommer Noget, som kalder Sjælene, om just ei til Himlen, saa dog til Kirken."

Lisbeth saae derhen og blev en stor Klokke vaer, som laae paa Blokvognen.

"I seer," vedblev Dahlberg med et barst Smil, „at jeg ei stedsse eller aleneste tænker paa Krig. Dette er den største af de to Klokker, Kong Frederik den Anden lod støbe og ophænge i det store Taarn; den anden og mindre er alt vel ombord. Nu gaae de snart begge til Sverrigs Land at kalde svenske Sjæle til Herrens Huus. Den store tænker jeg at skjænke til St. Catharina Kirken i Stokholm, om det vinder mine høie Foresattes Bifald. Da ville mine Landsmænd og daglig ved denne Kloffes Klang mindes om, at Kong Carl og hans Mænd, naar de droge i Krig, ei kom

tomhændede hjem; men huer det ei de Danſke, da lad dem komme til Stokholm og tage Klokkerne tilbage!"

Derpaa vendte han ſig brat fra Liſbeth og gik ned til Broen for ſelv at lede den ſtore Klokkes Indſkibning. Liſbeth ſaae ſig nu om efter Hans, men han var forſvunden, og ligesom hun atter vendte Blikket mod Broen, hvor Dahlberg nu var, da ſtod hendes Fæſtemand pludſelig for hende.

"J veed ſtedſe at mage det ſaa," ſagde han med et vredt Blik, „at J og Generalquartiermeſter-Lieutenanten træffes; ſaa ſaaer J ſtrax Tungen paa Gled, er end Eders Mund ellers, ſom var der ſlaaet Laas for den. Jeg ſaae det, Liſbeth! hvilke ømme Blikke J kaſtede til ham, men det ſiger jeg Eder, at vil J, det ſkal gaae Eder vel, da lade J fra nu af ſligt Glaneri fare!"

Liſbeth hørte denne Trudſel med ſtor Koldſindighed, maalte ſin Fæſtemand med Dinene og gik ſaa fra ham henad Volden; men han ſprang efter hende, greb hende ved Armen og vedblev i ſtor Forbittrelſe:

"Saa ſagde J og til Generalquartiermeſter-Lieutenanten et Ord, der naaede mit Øre og paadrog Eder en Advarſel af ham — den Snak, at han ſkulde ladet Kronborgs Kanoner ligge. Sligt Raiſonnement ſømmer ſig ei for en Jomfru, der ſnart ſkal worde en ſvenſk Kvinde. J drage Eder til Minde, Liſbeth! at Freden er nær; ſnart ſkulle vore Bryllupsklokker lyde ovre i Skaane."

"Slip mig!" ſagde Liſbeth og rev ſig løs; "J kniber jo min Arm baade bruun og blaa."

„J er en knibss Brud, skjon Lisbeth!“ svarede Svenson, som nu gik ved hendes Side henad Volden; „dog giver J vel Kjøb tilsidst.“

„Ei for en Voldsmand!“ sagde Lisbeth med et lynende Blik; „J drage Eder det til Minde, at end er jeg ikke Eders Hustru og Slavinde, handler J end med mig, som om jeg alt var det.“

„Eders Stridighed gjør Eder Veien tornet og trang,“ sagde Svenson i en roligere Tone; „lad Eder sige og vær søielig! Hvi skulle vi gaae længer og kjevles? Lad os holde Bryllup strax, naar Freden er sluttet; kunne vi dog let gjøre en lille Fart over til Helsingborg i det Grinde, er det Eder fremdeles ufjært at vies her i Helsingør. Det skal ikke fortryde Eder, Lisbeth! vil J nu i det Stykke være mig til Villie.“

„Da nærer jeg gaanske andre Tanker,“ svarede Lisbeth og hævede sit Hoved; „hver Dag kjendes det mere, at vi passe heel slet til hinanden; ei heller kan J have forglemt, at jeg ei gav Eder mit Løfte af et frit Hjerte; J inddrev det som en forfalden Gjæld med Nagerrenter; hvad Lykke kan deraf komme? J give mig da nu det Løfte tilbage og lade mig gaae!“

Svenson blev bleg af Harmen, da han hørte den Tale; han saae paa Lisbeth med et ondt Blik og sagde langsomt, saa hvert Ord bar Præget af hans Beslutnings Uroffselighed:

„Ingenfinde giver jeg Eder det Løfte tilbage, bad J mig end derom paa Eders Knae; jeg vil være fordømt, om J ikke skal komme til at frie det ind og vorde min Hustru! Gjør J Eder rebelsk, jeg skal vel finde paa Middel til at kue Eder, prøver J paa Flugt, jeg skal

vide at naae Eder; indtil denne Dag kjendte I mig ikke, og skammeligt har I misbrugt den Langmodighed, jeg aldrig tilforn viste noget Menneſte, uden Eder, af den Aarsag, at aldrig havde jeg Nogen ſaa kjær. I give da hellere tabt, Liſbeth! jeg er Eder, tag mig tuſind Djærlé! for stærk!"

Som han ſagde dette, lagde han ſin Arm om Liſbeths Liv og drog hende til ſig, men det lykkedes hende ogſaa denne Gang at rive ſig løs, og da ſtad hun ſaanden ned paa Barmen, drog ſin lille Dolt halvt frem og raabte:

"Kommer I oftere min Perſon for nær, da ſkal I ſaae at fornemme, at danſke Jomfruer ei lade ſig tage med Vold!"

"See, ſee!" ſagde Svensſon koldblodigt ſmilende; "har I atter lagt det Bærge an? I er en kjær Jomfru, værdig at blive en ſvenſk Officeers Huſtru; det ſkal ikke mangvere, at jeg, naar det atter gaaer løs, tager Eder med i Feldten; og ſaa ſaaer min Bruddegave til Eder helſt blive et Par gode Piſtoller. Lad dog ſee den ſkjønne Dolt! Af hvem fik I den?"

"Af Eders Overmand," ſvarede Liſbeth og ſtad igjen Dolken til ſig, "Erik Dahlberg."

"I nævne ei oftere den Herres Navn!" raabte Svensſon og gik henimod Liſbeth, medens hun veg tilbage, "vil I, ſaa ſandt, ei drage Blodſkyld over Eders og mit Hoved!"

"Eders Død vil jeg ikke!" ſvarede hun og ſaae ned til Broen, hvor Dahlberg ſtod; men neppe havde hun talt, førend Svensſon ſprang til, greb hende med den venſtre Arm om Ryggen, ſaa han holdt begge

hendes Arme fast, stak hurtigt sin høire Haand ned paa hendes Barm og snappede Dolken. Det var gjort i et Nu, og saa slap han hende, og hun tumlede bleg og skjelvende tilbage.

„Saa!“ sagde han og stak Dolken til sig, „nu er og Du afvæbnet og har idag lært, at hvad enten det gjælder en Fæstning eller en Fæstemø, da lade svenske Mænd sig ei pudse. Til Brudeskamlen skal Du trippe, Din knibste Satan! enten Du vil eller ei! Gaae nu tilbage til Dit Logement og hold Dig kjønt roligt der! Snart skal jeg være hos Dig; men saasom man ei kan gjøre ond Qvinde værre, end at tie, da vide Du, at Du i Fremtiden ei oftere skal faae Held at mundhugges med mig!“

Derpaa vendte han hende Ryggen og gik, medens Lisbeth blev staaende som forstenet, indtil hendes Harm og Smerte endelig fik Luft i Taarer, og hun ilede op paa Slottet for der at skjule sig hos Ursula, lufte sig inde i det lille Sengenammer og hengive sig til Fortvivlelse. —

Hans havde imidlertid ikke fjernet sig vidt; han sad nede ved Stranden, glemmende Lisbeth og Alt over den Tort, der overgik Fæstningen. Da fornam han pludselig Skridt over sit Hoved, og da han saa op, blev han et selsomt Optog vaer. En tyk Borger hastede henad Volden, medens en ung Mand hjalp ham at slæbe en tung Lædersæk; bag dem gik en ung Pige med et smukt, men frækt Ansyn og bar paa en stor Byldt.

„For Satan!“ raabte den Unge og slap Sækken, „løb ei saa, I jager Livet af mig!“

„Naa, naa Gregers!“ svarede den Gamle, „held nu brødt ud til Enden!“

„Tag fat, Dit Bæst!“ raabte den unge Kvinde til Gregers, „vil Du ei haarfiles med mig lige for de svenske Officerers Dine!“

Gregers bukkede sig for atter at gribe Hanken, men endnu inden han naaede den med Haanden, hørte han et Skrig, saa et Par lynende Dine lige ved sig og fornam et Greb paa sin Strube. Det var Hans Steenvinkel, som strax, da han saa, at han havde Valentin Korn, hans Datter Lucie og Gregers Hansen for sig, var sat op paa Bolden med et Par Spring og nu styrtede løs paa sit Bytte som en Tiger.

„Skurk, Forræder, feige Hund!“ raabte han, medens han rystede Gregers, saa Hatten fløi af ham. Valentin Korn raabte om Hjælp, Lucie skreg: Mord! men imidlertid tumlede Hans og Gregers sig om paa Bolden i en vild Mævekamp, i hvilken visse Gregers vilde bukket under, var ikke Svensson og nogle Soldater, hidlokkede af Larmen, komne til. Dog lagde de sig ingenlunde strax imellem; thi da Svensson saa, hvem det var, loe han og sagde:

„Det er blot to danske Hunde; lad dem flaae hinanden!“

„Paa ham, Hans!“ raabte en af Soldaterne.

„Op igjen, Sorte!“ raabte en anden; „giv ham En i Hjertekulen!“

„Bedste Hr. Lieutenant!“ skreg Valentin Korn, „denne unge Mand, min Datter og jeg have Kommandens Leide og Pas at maatte gaae ombord i det Skib, som nu ligger ved Broen. I paadrager Eder

Ansvar ved ei at befordre vor Afreise og lade den værdige og af den svenske Sags høit fortjente Studiosus Gregers Hansen saa mishandle af det vilde Dyr der, som er Forræderen Oluf Steenvinkels Søn og djævelske Afkom."

"Skil dem ad!" bød Svenson Sorte Passe, som ufortøvet gav sig til Værket, men dog maatte have Hjælp, saa fast havde Hans klamret sig til sin Modstander.

"De hang sammen som Rarte og Uld," sagde Sorte Passe, da han endelig havde faaet den mishandlede Gregers ud af Hans's Kløer. Gregers løsne de sin Halsklud og fik Veiret igjen, medens Hans nu stod hos med et vildt Blik og blodige Spor paa sit Ansigt af Gregers's Negle.

"Giv det Pas hid!" bød Svenson, hvorpaa Valentin famlende drog en Lap Papiir frem, og Lucie til Soldaternes store Fornøielse kastede sig om Gregers's Hals og gav sig til at kjærtegne ham.

"Guds død!" sagde Valentin, da han med rystende Haand rakte Svenson Passet, "I opholde os ei for længe! Skibet lægger fra, det lægger, Gud hjælpe os! fra — halløi — ohøi!"

"Hold Mund!" raabte Svenson og læste Passet.

"Al Pøbel i Byen var efter os," sagde Valentin med Angstens Sved paa sin Pande; "vi kunde ei bjerger os længer, og endda blev min Hustru skilt fra os i Trængselen; nu qvitterer I jo Fæstningen, og jeg er forloren!"

"Hvad for Snak er det?" spurgte Svenson, lagde Passet koldsindigt sammen og rakte Valentin det; "vi

forblive en god Stund paa Kronborg endnu. Gaae I blot op paa Slottet og tag til Taffe med Leiligheden!"

"Fr. Lieutenant!" sagde Valentin, medens han trippede i Gruset og skottede til sin Vædersæk; "jeg haaber, I respekterer Eders Foresattes bestemte Ordre, som lyder paa, at jeg med alt mit Guds skal ledsages ombord, af hvilken Officeer jeg træffer paa; staaer ei det her at læse?"

"Det gjør saa!" svarede Svenson, medens han tænkte, at Valentin muligviis havde maattet betale en rund Sum for det Pas. "Har heller ingen Nød dermed, saasom Skibet blot lægger ud paa Strømmen; naar Kaptainen gaaer ombord, kan I gaae med i Baaden; men hvad har I her i den Sæk?" spurgte Svenson og satte Foden paa den.

"Denne unge Mands Klæder og mine egne," svarede Valentin hurtigt, "saa og noget Huusgeraad og — og lidt Fetaille."

"Forbandet tung er den," sagde Svenson, løstede Sækkens ene Ende og lod den falde igjen, medens Soldaterne saae paa den med lystne Blikke; "det tyktes mig og, at det flinger i den. I faaer nu løbe med alt dette uretfærdige Mammon I gamle Skurk! saasom I har Kommandantens Leide, endog, skulde der stee Eder efter Fortjeneste, da burde I kastes i Søen, og denne Læddise gaae over i bedre Hænder."

Det stod tydeligt at læse i de svenske Soldaters Blikke, at deres Lieutenant blot behøvede at give dem et Vink, og de vilde uden mindste Skruppel erequire den Dom; men Valentin greb nu flux fat i Sækkens

ene Hank og bød Gregers tage fat i den anden, at de snarest kunde naae Broen og være parate. Gregers var imidlertid i den Grad medtagen af den Runddands, Hans Steenvinkel havde opført med ham, at han ikke kunde drage saa svær en Byrde, og Valentin vred nu sine Hænder i Fortvivlelse og bad Svenson give ham et Par Mand til at hjælpe sig.

„Lasse og Peer!“ sagde Svenson, „tag I fat! Dog maa I betale Folkene for deres Umage, Valentin!“

„En halv Krone til hver, naar vi have Sækken i Baaden!“ raabte Valentin ivrigt; „nu flink, Folkens!“

„En heel,“ sagde Sorte Lasse uden at røre sig af Pletten.

„Lad gaae! tag barestens fat,“ sagde Valentin; „der kommer, Gud hjælpe mig, Kaptainen!“

„I give helst den Krone hid strax!“ sagde Lasse med et Griin; „der turde blive knap Tid at løse for Pungen, er I først i Baaden.“

„Vi Andre maa og have en Krone hver,“ sagde en af Soldaterne; „hjælp vi Eder dog gjerne og kunne ei for, at der blot er tvende Hænke paa Sækken; er det vel mere, end billigt, Hr. Lieutenant?“

„Nei!“ svarede Svenson; „ud med Skillingen, Du gamle Blodsuger!“

Valentin maatte da betale dem Alle, saa det svandt i den vel spækkede Pung, han bar hos sig, og det harmede ham saa meget mere, som flere af Soldaterne stode paa det sorte Brædt og skylde ham Penge for Brændeviin; men det gjaldt jo hele hans Eiendom, og han ængstedes svarlig for, at Sækken skulde blive aabnet og ransaget; thi den indeholdt Sølv og Guld

til en langt større Værdi, end Svenson forestillede sig; der var Punge med Guld og Sølvmonter, erhvervede ved heldige Spekulationer, Ager, og som Betaling for Spioneri; dernæst Smykker og Sølvstøi, som vare satte i Pant hos Valentin, og som han nu Alt løb med, enten Fristen til at indløse det var udløbet eller ikke. Ingen Mand i hele Helsingør vidste, hvor rig Valentin Korn var, undtagen han selv, og først da Skattene paa Grund af den overhængende Fare i Hui og Hast bleve stoppede i Læddiken, havde Gregers studsende seet, hvor store Rigdomme hans tilkommende Svigerfader i Aarenes Løb havde skrabet sammen og efter de Tiders Skik gjemt som en død Capital paa Kistebunden.

Der skulde Held til at slippe vel med alt det gjennem en saadan Bande af Snaphaner, som udgjorde den svenske, saavel som enhver Hær af hvervede Soldater i hine Tider, men dog syntes det at skulle lykkes; thi Lasse og Peer tog nu fat paa Sækken og bar den uden Indvendinger ned ad Broen til, medens Valentin holdt sig tæt til dem, og Lucie fulgte efter med sin Bylt under den ene Arm og sin mishandlede Fæstemand under den anden. De naaede Broen i det yderste Dieblis, ligesom Kaptainen var steget i Baaden og Matroserne vilde til at lægge fra. Efter en kort Forklaring og Fremviisning af Passet fik Valentin Tiladelse til at gaae med, men Gregers og hans Fæstemø trængte sig først frem for at bringe deres egne dyrebare Personer i Sikkerhed. Saa skulde Sækken hives ud i Baaden, men Kaptainen brolede til Valentin, at han skulde rappe sig, og i det Samme puffede Lasse til ham, saa han styrtede hovedfulds ned mellem Aare-

bænkene, hvorpaa Baaden lagde fra og med den stærke Strøm hurtigt gled fra Land.

„Jeg skal tage Vare paa Søllen og stikke den ved første Leilighed!“ raabte Sorte Lasse, og oppe fra Bolden lød et Hurra; det kom fra Hans Steenvinkel, der i nogen Afstand havde iagttaget den hele Scene; men det overdøvedes af et Brøl ude fra Baaden, lig et Rødraab fra et Menneſſe, der er i Livsfare, og man ſaae Valentin tee ſig ſom en Beſat og bages med Kaptainen og Matroſerne, indtil de endelig fik ham overmandet og holdt ham nede paa Bunden af Baaden, der hurtigt naaede Skibet. Et Qvarteer efter lettede det Anker og ſtod for fulde Seil ud efter for at gaae til Gotheborg.

Hans fulgte det med Øinene og trak Veiret friere, thi han havde ved ſine Fjenders Hjelp ſaaet den bedſte Hævn, han kunde ønske ſig. Valentin Korn og Gregers drog ſaa, næſten blottede for Alt, bort for at begynde et kummerligt, omſlakkende Liv i fremmede Lande, hvor deres Spor tabte ſig, uden at man nogenſinde hørte om deres endelige Skjebne. Gregers's ulykkelige Moder overlevede ikke længe den Skam og Sorg, der var overgaaet hende og viſte i ſin ſidſte Villie, hvad hun tænkte om ſin Søns Færd; thi hun teſtamenterede ſin lille Formue til en Fattigſtiftelſe, der var oprettet af en Raadmand i Helsingør og beſtod af fire ſmaa Huſe, ſom kaldtes Sjæle-Boderne, men knyttede til Gaven den Betingelſe, at hvis hendes Søn nogenſinde vendte tilbage, da ſkulde han have Ret til at blive optaget i Stiftelſen og nyde en Portion der, ſom et andet Fattiglem.

Lædersækken med Valentins uretsfærdige Mæmmon forsvandt paa en gaadesfuld Maade. Hans hørte Svenson befale Lasse og Peer at bære den op til Kommandanten, og Begge svore siden paa at have afleveret den til Oberst Sjøblads Tjener; men denne negtede at have modtaget den, og det blev aldrig oplyst, hvor den var bleven af. —

Saa som den sidste Kanon den 26de Mai om Eftermiddagen Klokkeren sex var bleven bragt ombord i et andet svensk Skib, som tog Resten af Skytset, vandt Dahlberg paa det meest Glimrende sit Bæddemaal, og Gildet stod derefter hos ham samme Aften. Lystigt nok gik det til; men strax da Nattesviren var tilende, lod han den vundne Guldsur sadle for at prøve dens Udholdenhed paa et Ridt til Leiren for Kjøbenhavn. Han vilde nemlig selv overbevise sig om, at Kronborgs Demontering var bleven fuldført, inden Freden sluttedes.

I saa Henseende blev han fuldkommen beroliget; thi først næste Dag, den 27de om Eftermiddagen Kl. 5, udvexledes Freds-Instrumenterne. Han var saaledes selv Vidne til denne høitidelige Aft, der foregik paa Fredspladsen midt imellem Leiren og Kjøbenhavn, hvor der allerede for en rum Tid siden var blevet opreist flere Tabernakler eller Telte, som vare prægtigt udstyrede, og i hvilke Fredskommissairerne havde holdt deres Møder og drevet Underhandlingerne. Det var rigtignok ikke lykkes Hr. Terlon, som var den fornemste af Mæglerne, at bringe de stridende Parter til Enighed; først da Hannibal Sehested traadte til og formaaede de svenske og danske Kommissairer til at under-

handle direkte, kom Sagen til en Ende; men ikke desto mindre spillede den franske Ambassadeur Hovedrollen ved Ceremonien, og Fredsdokumenterne gik gjennem hans Hænder, da de under Trompeters og Herpaukers Lyd bleve udveglede.

Rigtignok fandt de tilstedeværende Diplomater, som vare fortrolige med det omstændelige Ceremoniel, der ellers anvendtes ved slige Leiligheder, at denne Fredsaft løb heelt tarveligt af; men det havde sine gode Grunde, at man hastede med at komme til en Ende, da Vanskelighederne vedbleve lige til det Sidste, og Faren for, at det hele Fredsværk atter kunde strande, var stor. Trods alle Mangler i Formen var Freden dog nu omsider en fuldbendt Kjendsgjerning, og Hr. Terlon drog strax i Spidsen for de udenlandske Ambassadeurer og Fredskommissairer ind til Byen og op til Kjøbenhavns Slot, hvor han overbragte Kong Frederik denne vigtige Tidende og udtalte sin Lykønsning. Saa blev der stor Jubel i Staden og Tummel paa Boldene, hvor hele Besætningen stillede, og en mægtig Glædessalve blev affhyret; thi alle Kanonerne hele Bolden rundt, 365 i Tallet, lode nu deres dundrende Stemmer høre, og Muskettererne gave, Mand efter Mand, deres Salut, medens Feldtkanonerne fra den svenske Leir stemmede i med.

Der maatte vel en og thye Maaneders Kampe, Lidelser og Savn til, at man paa dansk Side kunde yttre saa stor Glæde over en Fred, der i det Væsentlige stadfæstede den ulykkelige Koeskilde-Traktat og paa det Jøseligste beklippede det dansk-norske Riges Omraade og Magt. Konge og Folk fik ogsaa snart Andet at

tænke paa, saasom en indre Kamp afløste den mod ydre Fjender, og en ny Samfundsorden banede sig Vej, da Abelsens Bælde blev knust og al Magt lagt i Kongens Haand; men i det første Dieblig tænkte man kun paa selve Fredens Betsignelse, og det Raisonnement, Mikkil Hansen den næste Dags Aften udtalte i Helsingør, indeholdt vistnok den Philosophi, som nu efter al den udstaaede Nød fik Raaderum hos Folket og for lang Tid dyskede det i Dvale.

Mikkil og Jens Henriksen sad nemlig ved et Bæger Sekt i Mikkils Dagligstue og drøftede Dagens Begivenhed. Mikkil lod et Ord falde om det Bedrøvelige i, at Svenskerne havde bortført alt Kronborgs Skjts, saa Fæstningen kun havde nogle smaa svenske Feldtkanoner at skyde Glædessalve med.

„Den Fred,“ udbrød Jens med Harm, „var endda ikke de Skud Krudt værd. Gud hjælpe os, saa Konge, Folk og Land ere blevne plukkede, i Krigen som ved Freden!“

„Naa,“ svarede Mikkil og holdt Bægeret op for sin Næse, „vi bjerge de dog Nok til Livets Ophold; vide og nu vi, der have prøvet Krigens Tumult og Skræk, hvad for en ædel Ting det er at sidde i sit Huus og ved sit Bord og siden i sin Seng at ligge med Fred! Saa virke vi da nu fort, hver i sit Kald, og nyde de gode Dage, som nu ville komme!“

Syttende Capitel.

Hans Steenvinkels Brudegave.

Det gaaer med det menneffelige Hjertes Kampe, som med Elementernes — efter en Storm følger oftest Vindstille og Havblis; Kræfterne udtømmes, og Hvilen kommer med en Naturlovs Nødvendighed. Saaledes havde det voldsomme Optrin paa Volden og det Sindsoprør, der fulgte paa, udtømt Lisbeths Kraft, og en sløv Ligegyldighed afløste hendes Harm og de fortvivlede Tanker om Hevn eller Død, der en Stund havde raset i hendes Hjerte. Svenson kom, som han havde lovet, dog først om Aftenen, inden han gik til Gildet hos Dahlberg. Han fandt Lisbeth rolig, kold-sindig og stum og tænkte da, at han havde taget hende paa den rette Maade og for bestandig kuet hendes Villie. Derfor talte han nu mere lempeligt til hende, men gav hende dog, inden han forlod hende, den Advarsel ikke at forsøge paa Flugt, eller nogenfinde blot prøve paa at forlade Fæstningen.

Han havde læst rigtigt i hendes Hjerte; thi det Haab, der havde holdt sig oppe efter hendes Sindsoprør

og endnu drev om paa hendes trætte Sjæls øde Tankerhav som et Brag med Rødslag, det gik netop ud paa Flugt. Fru Birthes Ring funkede ikke forgjeves paa hendes Finger, og hun begyndte at overveie den Mulighed at faae et Bud skicket til hende; thi selv om hun hos Kirsten paa Kraagerup turde vente at blive modtaget med Barmhertighed, saa forbød hendes Stoltthed hende at gribe den Udvei. Imidlertid kunde Fru Birthe neppe gjøre Noget for hende, hvis hun ikke kunde komme ud af Fæstningen, og desto værre overbevistes hun snart om, at Svenson havde taget sine Forholdsregler; thi da hun en Morgen vilde gaae ud af Udenværksporten, forment Skildvagten hende at passere, og hverken hendes Bønner eller Løfter om Belønning rokkede den barske Krigers Fasthed.

Saa gik hun mismodigt tilbage til Slottet og tænkte nu paa at aabne sit Hjerte for Hans Steenvinkel; men just som hun gik over Grønningen mellem Udenværkerne og Slottet, kom Dahlberg imod hende. Han bemærkede hendes forkyttede Mine og saae, at hun nylig havde grædt; hendes hurtige Gang var ham ligeledes paa-faldende, og netop fordi det syntes hende magtpaaliggende at slippe ubemærket forbi, standsede han hende og spurgte, om der var hendet nogen Ulykke. Lisbeth, som havde gjort et Forsøg paa at massere sig med Solflædet, lod det nu falde og sagde heftigt:

„Intet uden det, at endog vi nu have Fred, er jeg dog Krigsfange og behandles som saadan.“

Dahlberg bad om Forklaring, og Lisbeth fortalte ham nu om den Haardhed, hvormed Svenson havde behandlet hende og om hans Skinsyge og Mistæn-

jomhed, dog naturligviis uden at omtale den egentlige Anledning til deres Strid; hun sagde blot, at Svenson ikke taalte, at hun talte med Andre, og at hans Adfærd havde været af den Art, at hun havde Ondt ved at tilgive ham det og Intet ønskede hellere, end at høre Trolovelsen og forlade Kronborg; men nu var hun kommen efter, at Svenson vilde holde paa hende med Magt; thi hvem Anden end Svenson kunde have givet Skildvagten Ordre til at vise hende tilbage?

„I har fra først af tilfagt mig Eders Beskyttelse,“ sagde Lisbeth tilsidst; „vil I nu unddrage mig den?“

Dahlberg strøg sit Mundskjæg med en forlegen Mine, saae hende forskende ind i Diet og bad hende saa følge med hen til Skildvagten. Dertil erklærede Lisbeth sig strax villig, og nu erfarede Dahlberg af Soldatens egen Mund, at Lieutenant Svenson havde befalet Vagten at vise Jomfru Lisbeth tilbage, om hun skulde forsøge paa at gaae bort og angivet som Grund, at hans Trolovede led af Hovedsvagthed og Bildelse, saa hun til visse Tider ikke ret vidste, hvad hun foretog sig.

„Jeg haaber, kjære Herre!“ sagde Lisbeth, da de atter gik tilbage ad Mørkeport til, „at turde forvente af Eder det Vidnesbyrd, at jeg er ved min Forstands fulde Brug.“

Hun sagde dette med skjelvende Stemme, og dens Klang gik Dahlberg til Hjertet.

„Ved Gud, Jomfru Lisbeth!“ sagde han smilende, „det synes beskikket, at jeg skal være ligesom en Fader for Eder, og saasom I er venne- og frændeløs, da faaer jeg tage mig af Eder, om ellers Eders Trolovede

vil finde Behag i sliq Mellemkomst; thi det er Betingelsen for min Mægling, at I slaaer de Tanker af Hovedet at ville bryde med Erenson. I maa forlige Eder med ham, saasandt Eders Stilling uden det vorder fortvovlet, og I da kapper det sidste Ankertoug, som endnu holder og kan bjerqe Eder."

Lisbeth hørte bleg og taus paa ham, medens de langsomt gik henad Grønningen, og han af og til standsede.

"I tage Hjertet fangen," vedblev Dahlberg, "om der er Noget, som strider imod og bruge Eders Forstand, den Gud gav Eder i rigt Maal! Den fik I at bruge i vanskelige Tilfælde og ikke fare blindt paa. Jeg har dog formærket til Noget deraf og veed, at I end er stærk danff. Først og fremmest faae I nu Bugt dermed og see at vorde svensk! Har I dog nu sluttet Eder til den Side, lille Jomfru! og er ganske forkastet af Modparten. Jeg vil lade Eder vide, at jeg forgangen Dag traf Hr. Miffel og da bragte Eder paa Tale, men han var heel fos og stiv, saa fra den Kant tør I ei vente Succurs; og naar det brister til begge Sider, hvad skal I saa fange an?"

So længere Dahlberg talte, desto mere beroligedes Lisbeth, ikke fordi hans gode Raad gjorde noget Indtryk paa hende, men fordi hans blotte Nærværelse og Lyden af hans Stemme var hendes ængstede Hjerte en Trøst og Husvælselse. Hun tænkte, at hun vel kunde bære Tilværelsens Byrde, saa længe han var i hendes Nærhed og besluttede saa at lade Alt gaae sin skjerve Gang og finde sig i sit Slaveri, medens hun endnu kunde nyde den Lykke af og til at see ham og tale

med ham, der havde hele hendes Hjerte. Dahlberg derimod drog af hendes sagtmødige Tausshed den Slutning, at hans Ord havde gjort det forønskede Indtryk og sagde da:

„Jeg skal endnu idag tale med Svenson og skamme ham tilbørlig ud.“

Han fik imidlertid paa staaende Fod Leilighed til at indfri dette Løfte, thi Svenson havde fra Volden iagttaget dem, var saa hurtigt gaaet ned og kom nu ud af Mørkeport og lige imod dem. Hans Afsyn blussede af Forbittrelse, og det var alt det, han gav sig Tid til at vise Dahlberg den skyldige Respekt og hilse.

„I give mig Eders Arm!“ sagde han i en barsk Tone til Lisbeth, „og gaae flux med mig tilbage til Eders Logement! Det sømmer sig, ved Gud! ikke for en ung Jomfru at streife saa om!“

„Gaae, Jomfru Lisbeth!“ sagde Dahlberg roligt, „men forbliv I her, Svenson! om I saa synes, da jeg har et Ord at sige Eder.“

Lisbeth var ikke seen til at efterkomme den Opfordring, hvorimod Svenson havde al sin Selvbeherkskelse nødvendig for at slippe hende og blive, hvor han var. Dog faldt han tilføie og fulgte uvilligt Dahlberg, der besteg Søvolden, hvor de saa gik sammen nogle Døgn i Tausshed, indtil Dahlberg endelig tog Ordet og sagde:

„Jeg kjenner Eder nu i flere Aar, Svenson! som en Mand af stor Sindighed og Omtanke, et Fortrin, som har forskaffet Eder Eders Foresattes Tillid og spaaer godt for Eders Fremtid som Officeer. Desto

mere maa det forundre mig at erfare, at I nu i Eders personlige Anliggender reent taber Hovedet og udviser en Strengthed og Fremfusenhed, der høilig er at laste, i Synderlighed da det gjelder en ung, forældreløs Jomfru, som i god Tro har lagt sin Skjebne i Eders Haand og nu er afhængig af Eder alene."

"I kaldte den Sag ved rette Navn, Hr. General-quarteermester-Lieutenant!" svarede Svenson med rynket Pande, "da I sagde, at den er mit personlige Anliggende. I overlade det da helst til mig at føre den ud paa den Viis, mig tykkes rettest!"

"Saamænd! det vilde tænkeligt være klogest, om jeg gjorde det, men ei ganske honnet, og det af tvende Aarsager — først fordi jeg har tilfagt Jomfru Elisabeth min Beskyttelse allerede tilforn, forinden I kjendte hende og paadraget mig Ansvar derved, at jeg viste Eder til hende, ingenlunde tænkende, at det skulde have saa alvorlige Følger; det jeg dog vil glæde mig over, kan blot Alt blive godt mellem Eder og hende, hvortil jeg skal gjøre mit Bedste. Den anden Aarsag er, at jeg og nærer Godhed for Eder og ønsker Eder, som hende, en god Fremtid i et lykkeligt Ægteskab. Det vilde bedrøve mig at see Eder henrives til Handlinger, der ere en Officeer og Mand af Ære ganske uværdige, hvor Mange end i disse Tider, Gud bedre det! besmitte sig med Grumhed, Tyranni og det, som værre er."

"Jeg mærker af Eders Tale," sagde Svenson utaalmødt, "at I ei kjender min Fæstemøes sande Sindelag, saa og, at hun ei har lagt Fingrene imellem, da hun sværte mig for Eder."

„J har givet hende Arrest her paa Fæstningen, ei saa? J negter det ikke, og altsaa har hun talt Sandhed. Nu, min gode Svenson! en Fæstemø, som man ei er mere sikker paa, end at hun maa bevogtes af Skildvagter, hende vilde jeg, ved Gud! ikke have. Kjender jeg hende ret, da ender dette dog med, at J en skjon Dag finder Buret tomt og Fuglen bortfløiet. Slap J hellere Tøilerne en Kjende, saa hun befinder sig vel og ei fristes til at unddrage sig Eders strenge Regimente.“

„Eders Raad er muligt vel meent, men om J ei tager mig det fortrydeligt op, da duer det lige godt ikke, og jeg agter saa heller ei at følge det.“

„J være ei saa skinsyg!“ sagde Dahlberg smilende, „og see i mig blot en Eder velmenende Ven! Dog,“ spiede han til i en alvorligere Tone, „bør J mindes, at end er J ei Kommandant paa Kronborg og har ei Ret eller Magt til paa egen Haand at formene Nogen at gaae ud eller ind. Saa vil jeg og lade Eder vide, at jeg nu og da agter at forvisse mig om Jomfru Lisbeths Velbefindende, og at hun nyder sømmelig Frihed. Skulde det Modsatte befindes, jeg skal ved Gud! vise Eder, at hvem jeg har tilfagt Beskyttelse og Fred, ei uhermet tør fræktes.“

Derpaa vendte Dahlberg sig brat fra Svenson og forlod ham; men Fremtiden viste, at han havde grebet Sagen an paa den rette Maade; thi hvad Svenson end muligt tænkte i sit stille Sind, hans ydre Færd blev nu mere sagtnodig, og Dagene gif fredeligt hen, medens Lisbeth jævnlig nød den farlige Lykke at see Dahlberg og veyle Tanker med ham i livlig og

aandrig Samtale. Hun vogtede dog nøie paa sig selv, naar hendes Fæstemand var tilstede, saa at han efterhaanden følte sig mere tryk.

Dog følte han ingen Taknemmelighed mod Dahlberg, hvis Mellemkomst havde bevirket denne Forbedring; tvertimod var denne „velmenende Vens“ Besøg ham en stor Plage, og det blev ham en sand Taalmodighedsprøve at sidde som Trediemand og høre paa Generalquartiermester-Lieutenantens og hans Fæstemøes lange Samtaler. Han trøstede sig da med, at snart vilde Lisbeth være hans Hustru og knyttet saaledes til ham, at han ikke behøvede at finde sig i nogensomhelst Indblanding. —

Den svenske Besætning rømmede nemlig sidst i Juni Kronborg og overgav Fæstningen til den danske Kommandant, Grev Holdt. Dette skete saa Dage, efterat den i Fredstraktaten berammede Frist var udløben, men Svenskerne udviste heller ikke saa stor Punktlighed frivillig; thi Hr. Terlon maatte paa Kong Frederiks Begjæring sætte sig i Bevægelse og opfriske den daværende Overbefalingsmand, Feldtmarsskalk Steenbocks Hukommelse. Den danske Besætning rykkede nu ind, men de svenske Tropper bleve dog ingenlunde strax overførte til Skaane. De laae i nogen Tid i Qvarteer i Helsingør, og det traf sig saa, at Svenson fik Befaling over det Kompagni, som sidst skulde indstibes, da det skulde holde Vagt ved den svenske Besætnings Materiel, indtil den sidste Ladning var bleven indstibet.

Svenson var meget vred over denne Opsættelse af hans og Lisbeths Afreise, men hun glædede sig

over den. Hun forblev paa Kronborg hos Ursula, da det ikke var let at anbringe hende i Byen og desuden vilde voldet Svenson Bekostning, og nu nød hun den Lindring kun at modtage Besøg af sin Fæstemand een Gang om Dagen. Ursula Krause var derimod ingenlunde tilfreds med den Forandring, der var foregaaet. Den danske Kommandant var en barst Herre, der ikke viste Tilbøielighed til at vurdere hendes Fortjenester; tvertimod maatte hun, da hun fremstillede sig for ham, høre ilde, fordi hun havde tjent Svenskerne, og hun følte sig derfor trykket i sin Stilling og sagde en Dag til Lisbeth:

„Troer jeg ikke, Herren forlade mig det! at jeg er bleven halv svensk i mit Hjerte. Nu skulde jo Alt være godt, saasom Kong Frederik atter er Herre i sit eget Huus, men taler saa ikke den Hold mig til, som var jeg en Landsforræder! Komme Majestæterne engang hertil, jeg skal for Sanden! probere paa at skaffe mig Gehør og fornemme, om en tro Tjenerinde, som jeg, ei har anden Belønning at vente, end Uqvemsord.“

Lisbeth mærkede dernæst paa den Gamles Tale, at hun ikke vilde være utilbøielig til at følge med Svenson og hende til Sverrig; hun vilde ogsaa gjerne være med ved Brylluppet, som skulde staae i Helsingborg. Bisfelig fortjente gamle Ursula at bivaane Brylluppet, og Lisbeth svarede da med fortvivlet, fremkonstlet Munterhed, at det skulde ikke mangvere, at hun jo blev buden; men saa løb hun ind i Sengenkammeret og græd der i Enrum sine modige Taarer.

Nu var der visseilig Ingen, som forment Lisbeth at forlade Kronborg og fløe; men en besynderlig Sjæls-træthed havde grebet hende, saa hun hverken følte Lyst eller Kraft til at mande sig op og rive sig løs. Vistnok følte hun sig ligesom vækket af sin Sløvhed, da Hans en Dag i Juli Maaned kom til hende, men han var saa lykkelig og optagen af sit Eget, at hun ikke kunde bekvemme sig til at forstyrre hans Glæde og besvære ham med sine Bekymringer. Hans havde nemlig meldt sig til Tjeneste hos den danske Kommandant og var bleven ansat som Fændrik ved det Rompagni Landsknechte, der udgjorde en Deel af Kronborgs Besætning. I den lysegraa Frakke med røde Snore paa Brystet, Beenklæder af samme Farve, Støvler med udfaldende Skaftekraver, det røde Gehæng over Brystet og Sværdet ved sin Side og den opkræmmede Fjildthæt paa Snur, saae han heel statelig ud. Hans Dine straaledede og hans Kinder blussede af Stoltthed og Glæde, da han kom og fortalte Lisbeth, at han nu havde sværget til Fanen, lovet at være Hans kongelige Majestæt udi Danmark og Norge huld og tro, stedse see paa hans Gavn og Bedste, men med største Flid og Vindsfibelighed afværge hans Skade og Fordærv, lade sig godvillig bruge tillands og tilvands, saa langt hans Liv kunde række og stedse beholde et ærligt Navn og Rygte, saa sandt hjælpe ham Gud og hans hellige Evangelium! Lisbeth hørte paa ham med taarefyldte Dine og ønskede ham hjerteligt tillykke med, at han nu havde gjort det første Skridt paa Officeersbanen. Saa sukkede hun dybt, da han var gaaet og nærrede

den urigtige Formening, at han nu ganske havde glemt sine tidligere Løfter til hende. —

Da skete det en Morgen, som hun sad alene i Ursulas Kammer og baldhyrede paa det skjønn Silke-skjær, hvilket hun syntes aldrig at skulle faae færdig, at Døren gik op, og en besynderlig Skikkelse viste sig i den. Det var en gammel Kvinde i gode, nye Klæder pralende pyntet med Baand, med et blaat Sæt paa Hovedet og en Krykkestok i Haanden; men trods denne Forandring kunde Lisbeth dog ikke tage fejl af dette brune, rynkede Ansigt og disse sorte, stikkende Dine; hun gjenkjendte strax Spaaqvinten, jydsk Else.

„Med gunstig Forlov, lille Jomfru!“ sagde Else, da hun havde lukket Døren og nu satte en tung Pose, hvilken hun bar paa Ryggen, stønnende fra sig paa Gulvet; „kan her ikke blive lidt Handels med en Smule Traad, Naale, et lidt Silketørklæde eller en Krukke Haarjalve?“

Uden at vente paa Svar, gav Else sig til at udframme sine Varer paa en Stol og anbefalede hver enkelt Artikkel med flydende Tunge. Lisbeth betragtede hendes Færd med et blegt Ansigt og et stirrende Blik, indtil hun endelig tog Mod til sig og sagde:

„Lad alt det ligge og kom hid!“

Else saae op, skyggede med Haanden for Dinene, som det var hendes Bane og humpede saa hen til Binduesfordybningen, hvor Lisbeth sad med sit Arbeide, og hvor den lille Sisgen quiddrede muntert.

„Else!“ sagde hun saa; „kjender Du mig ei igjen, eller stiller Du Dig ikkun saa an?“

„Ei!“ udbrød Else og slog sine barfede Hænder sammen, „troer jeg ikke, det er Jomfru Lisbeth! Hm, hm! I har været Eder mægtig kjon, siden vi saaes. Da var I smækker som en Vidie og dertil lavere af Væxt; nu spulmer Eders Barm, som Eders Arm, og I er deilig som en fuldmød Frugt. Er det Sanden, hvad jeg hørte i Staden, at I er trolovet med den svenske Lieutenant, som endnu ligger der med sit Kom-pagni?“

Lisbeth nikkede taust og alvorligt til Svar.

„En stolten Karl at see til ham!“ vedblev Else med et sledst Smil; „nu, nu! hvo Lykken haver, han fører Bruden hjem! Saa under I mig da sikkerlig en ringe Fortjeneste, ikke saa?“

„Mindes Du den Spaadom, Du udsagde over mig for snart tre Aar siden i Dandseteltet ved Tids-vilde?“ spurgte Lisbeth, som nu sad med Haanden under Kind og saae ned for sig.

„Hvad taler I der om Spaadom!“ svarede Else i en vred Tone; „er I bleven spaaet, da har det tænkeligt været af Sorte Ane, for hun var der just.“

I det Samme skottede Else til Sengekammeret, hvis Dør stod paa Alem. Lisbeth blev det vaer og sagde:

„Du føle Dig ganske tryg! Her er Ingen, som kan høre os.“

Else saae paa Lisbeth med et lurende Blik og sagde saa i en fortrædelig Tone:

„Ei mindes jeg det mere; men har det været mig, da vide I, Jomfru Lisbeth! at nu har jeg ganske lagt den Haandtering paa Hylben, al den Stund Kruffen

gif saa længe tilvands, den kunde tilsidst kommen hankeløs hjem."

"Da skal jeg hjælpe paa Din Gulommelse," sagde Lisbeth heftigt; "Du spaaede mig, at jeg skulde døe ugift; thi vel skulde jeg faae en Fæstemand, men dog aldrig komme til at brede hans Dug, eller rede hans Seng, end mindre bære hans Navn."

"I bære ei Nag til mig derfor!" svarede Else i en frybende Tone. "Spaaqvinden har to Aaar: at sige Løgn eller Sanding! Alt viser nu hen til, at den Spaadom skal blive til Løgn. I tænke da nu, at jeg blot sagde det i Hidfighed og ei mente det saa ondt."

"Din Hensigt var ond, Else! men det bekymrer mig nu kun lidet. Mod Din Forbandelse har jeg nu en Betsignelse at sætte, den der er Dig for stærk."

"Jeg mener Eder det nu kun godt; men hvad er det for en Betsignelse, I der taler om?"

"Hr. Henrik gav mig Kirkens Betsignelse, da jeg besøgte ham i hans Fængsel."

"Hr. Henrik fra Birkerød? Hm! Han er stærk i Aanden," sagde Else med et ondt Smil, "men ei god mod gamle Qvinder, saa sandt han drev mig af sit Sogn og truede mig med Riset. Dog lade I nu hans Ord staae ved Magt!" vedblev Else, pludselig igjen spagfærdig; "min Spaadom være nu som udslettet, og I vorde snart en lykkelig Brud, som kan lee ad en gammel Stylder, som mig!"

Else stødte sin Stok i Gulvet og vendte sig saa for at hente sine Varer; men Lisbeth holdt hende tilbage og sagde:

„Dog er det tænkeligt, at Du uden at vide det har forudsagt mig min Skjebne. Du kan have været Herrens Redskab alligevel, kun at Opfyldelsen just skal vorde min Frelse; thi det maa Du vide, Else! at denne Din Spaadom for Tiden er min bedste Trøst.“

Da Lisbeth havde sagt dette, brast hun i Graad.

„Ei, ei!“ udbrød Else, „staaer det saa til? Er Eders Fæstemand ei god mod Eder?“

„Else!“ raabte Lisbeth og sprang op, „før vorder jeg Dødens Brud, end hans!“

„Saa sagte, Jomfru Lisbeth, saa sagte! I løb fra een Fæstemand og flyede hertil, jeg veed det heelt vel. Er det nu Eders Agt og at løbe fra ham, I fangede her og efter en Tredie? Da vil det ssee, at han løber fra Eder! Nei, saa blive I hellere ved denne, det er mit Raad.“

„Else!“ sagde Lisbeth paany, medens hun stod foran Spaaqvinden med et blegt Ansyn og korslagte Arme; „det er ham, der fangede de danske Mænd, som vilde tage Kronborg fra Svensken; han overfaldt Oluf Steenvinkel lumskelig og lagde ham i Lænker og glædede sig saa ved at lade ham pine; jeg hørte det tilforn, men troede det ei; nu troer jeg Alt, hvad ondt er, om ham!“

„Nu, nu, Jomfru Lisbeth! saa er Krigens Gang; han skal vige, som mindre maaer! men hvi gav I da Svensken Eders Tro?“

„Han gik listeligt tilværks og stillede sig from an; saa var jeg og i hans Bold; hvor skulde jeg flye hen? men nu sige Du mig,“ vedblev Lisbeth heftigt og greb Else om Armen, „hvad Udgang dette skal faae! Hvad

var Din Tanke med den Spaadom? Skulle mine Landsmænd vorde hevnede og jeg lykkeligt befries, eller er der kun Frelse for mig i Døden? Kun sige Du ei, hvad Du dog ei mener, at den Spaadom ikke staaer ved Magt!"

Lisbeths tindrende Blik og hendes Stemmes bydende Klang syntes ligesom at elektrisere Spaaqvinden; thi der foregik en mærkelig Forandring med hende. Hun stirrede hen for sig med et uhyggeligt Blik, rev Lisbeths Arm bort og slog en Kreds om sig med Krykkestokken. Saa mumlede hun nogle uforstaaelige Ord, gjorde sære Fagter og vedblev dermed, indtil Sveden stod hende paa Panden. Da løftede hun Haanden besværgende og fremsang med skurrende Røst følgende Trylleformular:

Jeg Dig maner og beder
 Ved Hellig Gertrud og Sanct Sveder,
 At Du Dig her indfinder
 Uden Ophold og Hinder
 Med Sving og med Spring
 I Dyrsk Skikkelse at gaae omkring,
 Dog ikke udenfor denne Ring!

Derpaa taug hun og stirrede hen for sig, men Lisbeth gyste og holdt Haanden for Dinene; thi hun vidste vel, hvem det var, Else vilde mane frem for af ham at faae Kundskab om, hvad der skulde skee; men nu slog Else forbittret med Stokken i Gulvet og sagde:

„Det slog feil!"

„Saa Du Intet?" spurgte Lisbeth, som tog Haanden fra Dinene og kastede et sky Blik til Else.

„Jeg saae en Mand med Sværd,“ svarede Else med rystende Stemme; „men han havde som en Taage for sit Ansigt, saa jeg veed ei, om han er gammel eller ung, fjern eller nær. Der var Blod paa Sværdet, hvilket betyder Hevn; dog kom der ei Ord af hans Mund; saa vide vi da ei hvorledes, hverken Timen eller Stedet.“

„Nu ikke mere af den Sort!“ sagde Lisbeth; „sæt Dig, Else! Benene ryste jo under Dig.“

Else satte sig og sagde, medens hun tørrede sin Pande med Bagen af sin Haand:

„Kraften er vegen fra mig, saasom jeg er bleven Konsten utro, og jeg er traadt ud af Lauget. Og er det nu en Stund, siden jeg kiggede gjennem en Kirkedørs Nøglehul, eller laae paa den blotte Jord for at lytte, hvilket maa til for at bevare sit Fremsyn og kunne høre Ander tale. Dog er jeg Eder gjerne til Tjeneste paa anden Maade, Jomfru Lisbeth! om I det ønsker.“

„Jeg ønsker at vorde ham qvit,“ sagde Lisbeth hvissende.

Else saae op, smilte uhyggeligt og svarede:

„Jeg har vel en Urt, som evner at dysse den stærkeste Mand i Dvale, men den maa veies mange Gange op med Guld!“

„Fy, Else!“ udbrod Lisbeth med blussende Kinder. „Ingenlunde vil jeg hans Død, Herren frie os fra den Dnde og hans djævelske Anslag!“

„Hvad da?“ spurgte Else med en mørk Rødme paa sine brune, rynkede Kinder. „I forlede ei en

gammel Stakkel, som mig, ved halvfrattes Tale til at snakke over sig."

"Formaaer Du ei at vende hans Hu fra mig?"

"Det ikke!" svarede Else bestemt. "Gjaldt det at vende hans Hu til Eder, da veed jeg vel en Drik, saa og andre Midler, som have stor Kraft. Kunde det dog udfindes, at I bar en fortryllet Ting hos Eder, som holder ham fast, da kunde I give mig den, saa maa han følge mig, enten han vil eller ei. Hvilken ffjøn Ring har I der paa Eders Finger! Mon det ei skulde være den, der er forgjort og fængsler hans Hu?"

Lisbeth saae paa Birthe Ranzovs Ring, hvis Diamant syntes hende at funkle med usædvanlig Klarhed; saa lod hun Haanden atter synke og hensalbt i dybe Tanker, indtil hun pludselig sagde med et Blik og et Smil, der lyste af Haab:

"Du kom til mig i en lykkelig Stund, Else! og nu kan Du uden Trolddom forhjælpe mig til Befrielse og det saa, at Din Spaadom kommer til at staa ved Magt, uden at vi besmitte os med Ondskab."

Else saae op og lyttede opmærksomt til Lisbeths Fortælling om, hvorledes og af hvem hun havde faaet den Ring og om det Løfte, der var knyttet til den.

"Fru Birthe," sagde Else saa med et mørkt Blik, "er at lide paa som Havets Skum; ei heller har hun Magt til at frelse Eder."

"Du gjør hende storlig Uret, Else! Hør nu, hvad jeg begjærer af Dig! Du tage denne Ring og gaae flux ind med den til Kjøbenhavn; der søge Du Fru Birthe op og give hende Ringen med den Bessed:

Jomfru Lisbeth sender den; hun er i Nød og begjærer Eders Bistand! — Hun vil da bede om Forklaring, og da maa hun have det Svar: det gjelder at salvere sig ved Flugt fra Kronborg; men helst maa det skee fordækt. — Svenson har ladet mig vide, at Afreisen skal skee den 22de; saa sætte vi den 21de om Morgen! Du bede da Fru Birthe at drage hertil i sin Karosse, saa hun kan være her udenfor Fæstningen i Grønnehaugen den 21de om Morgen, ei sildigere, end Klokkeren ser; da skal jeg være paa Pletten, om hun vil tage mig med."

Else tænkte, at Birthe Rantzov neppe vilde gjøre sig saa stor Uleilighed for en Andens Skyld, men da hun haabede paa en god Belønning, gjorde hun ingen Indvending og lovede at røgte det Grinde.

"Der er just en Uge til, Else!" sagde Lisbeth med et spændt Blik, "saa Du har god Tid. O, Du maa ikke bedrage mig og holde Ringen tilbage!"

"J kan trygt stole paa mig!" sagde Else og reiste sig; "men nu sig mig, hvad Løn jeg faaer for den Gang!"

"Her er et Smykke," svarede Lisbeth og tog en Naal af sin Brystbug; det fik jeg af Hr. Mikkelsen, tag det! Saa see her denne brede Guldring, den min Fæstemand gav mig; den skal Du faae, naar jeg sidder frelst i Hr. Corfits's Gaard i Kjøbenhavn, og Du indfinder Dig der."

Lisbeth saae paa sin Fæstensring og smilte bittert; men Else rystede paa Hovedet og sagde:

"For Lidet, Jomfru Lisbeth! Skal jeg dog høre et Bud at gaae til Fru Birthe, al den Stund vi ser

jeg mig selv paa hendes Tærffel, da maa jeg forvente at blive jaget bort med Hundepidsken."

"Nu see Du Dig vel for, Else! og vælg et sikkert Bud!"

"Oho, lille Jomfru! ei bekymre I Eder for det! Dybske Else har Løbedrenge, ti for en, hvor hun kommer frem."

"Saa tag da min Pung," sagde Lisbeth og rakte hende den; „deri er hele min Formue."

"Jo vist!" sagde Else, da hun havde tømt Pungen i sit Skjød, „to Rosenobler og en halv Krone! Ei, jeg seer, at Eders Fæstemand er en paaholden Mand, gjorde han dog godt Bytte i Krigen."

"Ei fik jeg de Mønter af ham, Else! saa tog jeg og ingensinde Skjænt eller Gave af ham, uden denne Ring, den jeg maatte bære, har den end ofte brændt mig paa Fingeren. Er Du nu tilfreds?"

"Lidt gammelt Tøi vilde komme vel tilpas," sagde Else og skuttede sig; „har jeg dog kun een Kjortel, den jeg staaer og gaaer i."

"I Herrens Navn!" sagde Lisbeth, „følg mig og tag, hvad Du lyster!"

Hun førte saa Else ind til sit Klædeskab i Sengen-kammeret, hvor Spaagvinden valgte sig en god, ny Kjole og rapsede noget Linned med det Samme. Saa humpede hun tilbage til Dagligværelset og hen til sin Pose, hvilken hun ganske tømte, lagde Klæderne paa Bunden, Barerne ovenpaa og bandt saa for den.

"Saa kan jeg vel stole paa Din Trofaste?" spurgte Lisbeth tilsidst.

„Keen Mund og tro Haand vandrer gjennem alle Land!“ sagde Else og slængte Posen paa Raffen; „men Ingen tjener for Tak — det fylder saa lidt i Sækken! Hidindtil brød jeg ingensinde et givet Ord, Jomfru Lisbeth! men det vide I tillige, at det skal vorde lysteligere, end den stolteste Gildesærd, at røgte det Grinde og bringe Birthe Rantzov det lidet gyldne Manebrev, jeg nu har her i min Fiske! Harde hun dog hidtildags for Skik at bryde givne Løfter og gjengjelde Godt med Ondt; men for Eders Skyld, I, som ingensinde saae vredt til en stakkels ufrels Qvinde, endsiges lod hende pidffe og loe deraf, da vil jeg ønske, at den naadige Frue, der har saa mange Sind, som Dagen har Timer, just maa være i det Lune, at hun gider lette sig af Sædet, saa hun til den berammede Stund kommer farende i sin Karosse som en Hurrelvind.“

„Endnu Et,“ sagde Else, da hun allerede havde Haanden paa Dørknaasen, „I lade denne Sag være fortiet og melde Intet derom til nogen Moders Sjæl! Lukker I Munden op derom, da viger Lykken fra os.“ —

Fem Dage snege sig hen for Lisbeth, saa langsomt, som vare de ligesaa mange Uger, og besynderligt aandsfraværende var hendes Væsen, saa Ursula loe derover og sagde til Svenson, at nu kunde det kjendes paa Lisbeth, at hun for Alvor gik i Gistetanker. Først den 19de traf Lisbeth Veiret noget friere, fordi Svenson den foregaaende Aften havde ladet hende vide, at han paa den Dag ikke kunde besøge hende, da han skulde i Tjenstforretninger hele Dagen. Da følte hun stor

Længsel efter end een Gang at see Hans Steenvinkel, som ikke havde været hos hende i over en Uge.

Hun gif derfor om Formiddagen ned paa Exerceerpladsen, hvor hun var saa heldig at træffe Hans og bad ham da at komme og tilbringe Aftenen hos hende, hvilket han ogsaa lovede.

„Det bliver mit Afffedsgilde,“ sagde hun med Taarer i Øinene og et usikkert Smil, „saa Du maa ikke svigte; men der kommer ingen andre Gjæster, end Du.“

Derpaa gif hun tilbage ad Slottet til; men som hun nærmede sig Fæstningsbroen, kom nogle Ryttere imod hende fra Mørkeport. Hun havde vel bemærket nogle Heste og Tjenere udenfor Kommandantens Dør, da hun gif ud, men ikke gjort sig videre Tanker derover; men nu saae hun, at det var Dahlberg.

Han var i fuld militair Puds og kom fra den danske Kommandant, hvem han havde komplimenteret til Afffed. De to Herrer havde tilstalt hinanden med mange zirlige Ord, da Ingen af dem vilde overgaaes af den Anden i Høflighed; men af alle de Komplimenter, de vekslede, var dog maaskee den Beklagelse mindst oprigtigt meent, som Oberst Holdt udtalte i Anledning af, at en saa udmærket Officeer, som Dahlberg, ikke havde kunnet beqvemme sig til at træde i dansk Tjeneste. Kong Frederik havde nemlig gjennem den svenske Gesandt Sten Bjelle gjort Dahlberg gode Tilbud, da han ønskede hans Bistand til at fuldføre Kronborgs Udenværker. Dog havde Dahlberg, næst at takke for den store Ære, givet et bestemt Afslag og sagt til Gesandten:

„Det kan jeg ingenlunde gjøre, i det jeg aldrig har havt noget godt Hjerte til Danmark; og skulde det saa være, at hans kongelige Majestæt, min allernaadigste Herre, i disse fredelige Tider ikke skulde behøve min Tjeneste, da vil jeg søge mig en anden Herre op, hvem jeg kan tjene med større Affektion, end Kongen af Danmark.“

Uroffelig i Kjærligheden til sit eget Fædreland og i sit Had til dets Nabo og mangeaarige Fjende, beredede Helten sig nu til at forlade dansk Grund for aldrig mere at betræde den. Saa havde han da nu det sidste Møde med den danske Pige, der havde havt ligesaa ringe Held til at vinde hans Hjerte, som hendes Landsmænd og deres Konge.

Staffels Lisbeths Hjerte bankede, og hendes Kinder blusfede, da hun saae den sorte Hingst i Paradertrin dandse hen over Grønningen med sin stolte Byrde. Det anede hende, at hun nu saae ham for sidste Gang, og hun kunde da ikke Andet, end tænke paa deres første Møde for to Aar siden. Hvilken Sum af Uro, Smerte og skuffede Forhaabninger laae ikke mellem hiin Dag og denne! der var Nok til et heelt langt Liv.

Hun fik den samme Hilsen. Han blottede sit Hoved og holdt den besjædrede Hat i sin Haand, medens Solstraalerne legede i hans gyldenbrune Haar, og han bøiede sig med ædel Anstand; men hans Afsyn oplivedes af et hjerteligt, indtagende Smil.

„Vel mødt, Jomfru Lisbeth!“ sagde han og bedækkede sit Hoved; „jeg var nu ovre hos Madam Ursula og bad hende bringe Eder min Afskedshilsen,

den jeg nu glæder mig ved at kunne offerere Eder selv. Dog skilles vi, saa haaber jeg, ei for bestandig. Jeg hører, at Brylluppet skal staae alt den 24de i Helsingborg. Tillad mig forud at ønske Eder til Lykke, saasom jeg da vil være paa min Gaard Bærpinge, hvor min Nærværelse er høist fornøden."

Lisbeth bøiede sit Hoved som til Tak, men kunde ikke faae et Ord over sine Læber; hun saae ufravendt paa ham, som vilde hun for bestandig og uudsletteligt præge hans Billede i sit Hjerte.

"Evenson gjør Ret deri," vedblev han, medens han beroligede sin vælige Hest. "Den lange, besværlige Reise til Stokholm kan kun blive taalelig, naar I drager med ham som hans Hustru. Paa glædeligt Gjenstyn i Sverrig!"

Han førte Haanden til Hatten, gav sin Hest Tøilen og red videre, medens han modtog Honneur af de danske Soldater og besvarede den; men Lisbeth blev staaende og saae efter ham, indtil hans Skikkelse forsvandt gjennem Udenværksporten.

Han red bort for den næste Morgen at indskibe sig til Sverrig, hvor han gik en stor Fremtid imøde; Lisbeth tænkte sig det, at den vilde blive glimrende. Efter en kort Unaadens Tid skulde han høre sig fra den ene militaire Crespost til den anden, ægte en adelig svensk Dame og erhverve sig stor Rigdom, indtil han opnaaede Rigets høieste militaire Værdighed og i en høi Alder som Feldtmarsskalk oplevede at lede Carl Gustavs Sønnesøn, Kong Carl den Tolvtes første Skridt paa hans glimrende Heltebane. Han fik kun een Sorg,

den, at han ikke efterlod sig Arvinger; Slægten uddøde med ham. —

Men hun gik nu tilbage til Slottet med et tungt Hjerte og udgræd sin Smerte i Genrum. Dog havde hun et smilende Afsyn, da Hans Steenvinkel om Aftenen indfandt sig. Han var ikke munter, som hidst, og Aftenen gik bedrøveligt nok, indtil Ursula begav sig til Hvile. Saa vilde han gaae, men Lisbeth bad ham blive. De sad sammen i Binduesfordybningen, og Lisbeth syede de sidste Sting paa Silkefjærfet, mens Hans i Taushed saae derpaa. Skjærfet havde den Farve, Lisbeth yndede meest og var lyseblaat, rigt beklædt med Guld- og Sølvtraad og Perler; de dannede Blade, Blomster og Frugter og snoede sig langs Skjærfets Kanter i en bred Bord. Hvad hun nu syede ganske fiint med Rødt nede i et Hjørne mellem to Blade, det var hendes eget Navn. Hans stirrede i Taushed paa hendes hvide Fingre, som førte Naalen og den røde Traad, der gik ind og ud; nu var det færdigt, og der stod: Lisbeth.

Hans drog et dybt Suk. Skjærfet maatte jo være en Gave til hendes Fæstemand; maaskee skulde han bære det paa Bryllupsdagen. Naar hun havde skjænket ham sin Person, da havde det jo kun lidt at sige, om hun lod denne Gave gaae med i Kjøbet; hvad var Silke, Perler og Guld mod skjøn Lisbeth selv? og dog var Hans, mens hun syede sit Navn paa Skjærfet, tilmode, som om hun i hans Paasyn forskrev sig til Fanden og satte sit Navn under Kontrakten med en Pen, dyppet i hendes eget Blod.

Hendes Person skulde snart være Svensons Eiendom, men havde han ogsaa vundet hendes Sjæl? Hans vidste ikke mere, hvad han skulde troe, saa sagtmødt som Lisbeth i den sidste Tid havde teet sig; men om saa var, at Svenson virkelig havde båret hendes Willie, da maatte der være Trolldom med i Spillet, derom følte han sig forvisset. Han saa paa hendes rige, bløde Haar, der med Narene havde faaet en noget mørkere Farve og hvis Løkker berørte hendes hvide Hænder, som hun boiede sig over Skjærset og endnu rettede hist og her paa Broderiet; han saa paa hendes skønne, ædle Pande, da hun atter hævede sit Hoved og strøg Løkkerne tilbage, medens et blidt, sørgmodigt Smil krusede hendes friske Læber, og han kom til at tænke paa den Morgen i hendes lille Kammer hos Middel Hansens, da hun legede med Sisgenen, og hvad han da havde følt og tænkt. Saa blev han blød om Hjertet og stillede sig levende for, hvor bittert det vilde blive nu at skilles fra hende, maaskee for bestandig. Han havde hende dog hjertelig kjær, kunde end den Følelse, han nærede for hende, ikke kaldes Elskov; den var maaskee bedre, end som saa — en reen, broderlig Kjærlighed, saaledes som den kan opstaae og trives i et ungt, ufordærvet Hjerte. Nu tænkte han, at han ikke stedse havde været god og kjærlig nok imod hende og ikke altid paaafjønnet den sjældne Lykke at have en slig Veninde. Hvor lifligt havde ikke hendes Selskab været fordum, da de Begge vare glade som Børn, hvor trofast havde hun ikke været i Ulykken, hvor blid selv, naar han havde krænkert hende? Og hun skulde nu kastes hen til hans Dødsens Fjende og gives i

Hænderne paa en grum og haard Mand, der visse-
 vilde behandle hende som en Slavinde, havde han
 hende først gaaft i sin Magt.

Han sukkede paany, og da Lisbeth nu saa op og
 hendes kjærlige, veemodige Blik mødte hans, fik hans
 Følelser Lust i Ord.

„Jeg er saa mod i Hu, Lisbeth!“ sagde han,
 „fordi vi nu snart skulle skilles. Er den Beslutning
 urykkelig, at Du reiser?“

„Ja!“ svarede Lisbeth med et Smil, der forekom
 Hans ubegribeligt lyst og forhaabningsfuldt, „om Gud
 ellers giver Held dertil.“

„Har Du da nu gaaft vendt Din Hu til ham?“
 spurgte Hans; „forhen havde Du ham. Siig frem,
 Lisbeth! Staaer Din Hu lige godt endnu til Befrielse?“

Harde Spaaqvindens Forbud ikke været, da vilde
 Lisbeth naturligtvis strax betroet Hans, hvad hun havde
 gjort for at blive befriet. Han vilde sikkert billiget
 hendes Plan, thi flygtede hun alene og tilfods, var
 Risikoen altfor stor, ikke blot fordi Svensson snarest
 vilde sætte efter hende, men fordi Landeveiene vare
 usikre og Egnen ingenlunde renset for svenske Maro-
 deurer og danske Stirmænd. Nu turde hun dog ikke
 indvie ham i Hemmeligheden, thi jo mørkere hendes
 egen Skjebne blev, og jo større hendes Spænding var,
 desto mere hildedes hun i sin Tidsalders Overtro og
 mente, at et Ord fra hendes Læber vilde være nok til
 at lade hele Planen strande.

„Den gjør vel saa,“ svarede hun med et drøm-
 mende Blik.

„Og dog vil Du lade ham slæbe Dig med sig uden mindste Forsøg paa Flugt? Du hader ham, Elisabeth, ei saa?“

Lisbeth nikkede med et mørkt Blik.

„Da vil jeg være forbandet, om jeg begriber det!“ udbød Hans hidstigt; „jo dog,“ svarede han lidt efter til, som talte han med sig selv, „jeg seer den Djævelsskab og skal ved Gud! faae Bugt dermed.“

Men nu sad Elisabeth der igjen med en aandsfraværende Mine, og Hans nærede ikke længer ringeste Tvivl om, at hun var forhejet, og at Svenson var i Pagt med den Onde. Han tog da sin Beslutning slog sig paa sit Knæ og gav et lille Raab fra sig, saa Elisabeth foer sammen.

„Nu tale vi ei længer om Had og hvad der er ondt!“ sagde hun, strøg sit Haar tilbage, lænede Armenene paa sit lille Arbeidsbord og saae mildt paa ham; „den sidste Aften, vi tilbringe med hinanden, Hans! bør være lys og god.“

„En Dag skal komme, der vorder bedre end denne!“ sagde Hans med et fortrovningsfuldt Nik.

„Ja, lad os haabe det! men Du veed ei, hvor fuld min Sjæl er af Fortidens Minder, de gode, lykkelige Dage, vi da tilbragte med hinanden og legede som Børn. Du var en god Dreng, Hans! legede saa skjønt med mig, lystig nok, men aldrig vild; Du var ikke som andre Dreng; forunderlig betænksom, sindig og hjælpsom — Tak for hver glad Time, Du forskaffede mig!“

„Tal ei saa bevægeligt,“ sagde Hans afværgende; „saa komme Taarerne, og jeg lider dem ei; det er, som blev man befalden af Sygdoms Svaghed.“

„Mindes Du den Dag, da vi løb hjem fra Kraagerup, og det slemme Krigsbudskab kom over os? Dog tænke vi nu ei mere paa det! men huffer Du, hvor vi løb, og hvor yndeligt det var at sidde paa den Høi, see ud over Sundet og spise Madam Kirstens Æbler — af Hans! mon jeg nogen Tid mere faaer hende at see? Hun var mig for Sanden kjær!“

Lisbeth taug og hensant i Grublen; men Hans tænkte, at det neppe vilde lykkes hende at holde Luften reen og lys; der meldte sig stedse sørgelige Tanter og Minder om Forliis.

„Det vilde jeg fortælle Dig,“ sagde Lisbeth efter nogle Diebliffes Tausshed, „at derom drømte jeg inat. Vi løb sammen, som hiin Dag, dog ei gjennem Bøgelunde; der var Træer og Værter i den Skov, hvis Lige jeg aldrig faae; deres Blade duftede, og der hang baade Blomster og Frugter paa dem saa prangende og liflige, at jeg ei formaaer at beskrive dem. Fuglesang lød i den Skov med Toner saa bløde og klare, og vi stod stille og lyttede. Saa gik vi ud af den, tog hinanden i Haanden og løb over en Eng; hvor den var grøn! Det gik løbet, som havde vi Vinger, Luften var saa frisk og qvægende, og der var en forunderlig Klarhed om os, endog jeg ingen Sol faae. Der flød en Bæk gjennem Engen, og didhen hastede vi, og Du raabte — første Mand over den! men saa vaagnede jeg.“

Hans sad i dybe Tanter og syntes slet ikke at høre Lisbeths Fortælling.

„Du er søvnig og træt,“ sagde hun saa; „jeg holder Dig op.“

Hans saae paa Lisbeth, men hans Blik tydede ingenlunde paa Søvnighed. Han nikkede freidigt og med et opmuntrende Blik til hende, hvis blege Afsyn viste sig for ham i Aftendæmringens sidste Skjær; saa reiste han sig og bød hende Godnat; men da bad hun ham tøve lidt endnu.

„Vi sees forinden Afreisen,“ sagde hun med bevæget Røst, „men da bliver der ei Tid til lang Snak. Jeg maa da helst nu give Dig en liden Mindegave, den Du bevare tro til Erindring om Din Søster Lisbeth!“

Saa greb hun Skjærset, hvis gyldne Blade og Perler glimtede mellem hendes Hænder, bød ham bøje sit Hoved og hang det om hans Skulder.

„Lisbeth!“ udbød Hans, meget nær ved at faae et Anfald af den Svaghed, han ei led; „var dette Din Mening fra første Færd af?“

„Ja!“ svarede hun og boiede Hovedet til Bekræftelse; „fra den Dag af, da jeg første Gang satte Naalen i det og indtil nu, var det bestemt til min Broder Hans, hvem Ulykken knyttede mig saa til, at ei Blodets Baand vilde holde bedre.“

„Tak, Lisbeth!“ udbød Hans i en Tone, der næsten lød barff; „saa er jeg da nu Din Ridder?“

„Saamænd, Hans!“ svarede Lisbeth og forsøgte at smile, „vær tapper og tro!“

Da bevægedes Hans heftigt, drog hende til sig og kysjede hende paa Panden; han holdt hendes Haand i sin og saae paa hende med et Blik, der lyste af en sjælsom Ild. Lisbeth gyste, hun vidste ikke selv hvorfor, drog sin Haand til sig og sagde:

„Kom til mig iovermorgen, som er den 21de, Klokken fem slet; da har jeg Brug for min Ridder, om han vil tjene mig.“

Hans nikkede gjentagne Gange som til Bekræftelse, at han skulde komme, men efter hans Blik at dømme, da hørte han ikke, hvad hun sagde.

„Godnat, Lisbeth!“ sagde han, som vaagnede han pludselig af en Drøm, „og sov sødt!“ —

Den næste Morgen ved Daggrøn sprang Hans op fra sit Leie og klædte sig paa med Sindighed og Omhu. Hans Stuekammerat, en anden ung Fændrik, spurgte ham, hvor han skulde hen saa aarle, og dertil svarede Hans, at han var buden til Bryllup i Byen; det Samme havde han sagt til sin Captain, hos hvem han den foregaaende Aften silde, efterat han havde forladt Lisbeth, havde bedet om Orlov og erholdt den. Hans tog nu sine nye Klæder paa, de samme, i hvilke han havde fremstillet sig for Lisbeth, da han havde sværget til Fanen, og saasnart han bemærkede, at hans Stuekammerat atter var slumret ind, tog han af sin Kiste Lisbeths skjønne Skjærf og hang det om sig, dog indenfor Frakken, hvis Stropper han derpaa hestede paa Knapperne, saa at Skjærfet blev ganske skjult. Derpaa tog han sit Kaardegehæng ned fra Væggen, men trak den korte Sabel ud, hvilken han havde faaet, da han traadte i Kongens Tjeneste og stak saa en lang, lige og bred Pallasf i dens Sted.

Derpaa satte han sin Hat paa og gik ud i den rummelige Forstue, som var foran hans Kammer og drog der Sværdet ud. Det var en fortræffelig Klinge, der havde tilhørt hans Fader, og som han havde kjøbt af

en svenskt Soldat, i hvis Besiddelse den var kommen, efterat den var gaaet gennem flere Hænder. Han prøvede dens Eg og gjorde derpaa nogle Hug med den, saa den pib gennem Luften; de vidnede om hans Arms Kraft og hans Færdighed i Fegtekonsten, hvilken han havde erhvervet sig i en god Skole; thi hans Fader havde selv underviist ham ligesaa Drengaalderen og derved forkortet sig selv mangen ledig Time. Saa forlod han Slottets østlige Fløi, hvor hans Kammer var, og gik raskt over Slotsgaarden og videre fort gennem Mørkeport ad Udenværkerne til; men hvis det havde været hans Bestemmelse at forlade Fæstningen, saa forandrede han den, saasom han pludselig standsede, blev et Dieblisk staaende i dybe Tanker og derpaa gik op paa Udenværksvolden. Han gik nogle Gange frem og tilbage paa Volden, og satte sig saa paa dens Grønkant paa et Sted, hvor han havde Udsigt til den yderste Bro og Den, over hvilken al Færdsel ind til Fæstningen gik.

Det blev efterhaanden levende inden Fæstningens Volde, Soldaterne viste sig, og Bagterne bleve afløste, men han forblev usforstyrret paa sit ensomme Sted, thi der var ingen Poster udstillede, uden ved Bagttaarnet og Udgangene til Fæstningen, saasom de Danske nu, efter Fredens Slutning, følte sig ganske trygge og toge sig Tjenesten mageligt. Endelig, noget efter at Kloffen havde ringet sex, sprang han op og gik hurtigt ned ad Volden paa Grønningen, men sagtnede saa sine Skridt, medens han nærmede sig Udenværksporten.

Strax efter fornam han Trin under Portens Hvælving, og Svenson kom raskt ind ad den og lige

henimod ham. Hans's Dine lyst af vild Glæde, da han saa sin Taalmodighed belønnet og forvissedes om, at hans Syn ikke havde bedraget ham, da han oppe fra Bolden mente at see sin Dødsfjende komme; men han betvang hurtigt sin Sindsbevægelse og gif ham imøde med et roligt Ansyn.

Svenson tog sig heel statelig ud i sin blaa Frakke med det gule Kaardegehæng over, de gule Beenklæder og de med Kniplinger kantede bredet Søvlétraver. Den bredskyggede Fjldthar var prydet med en lille Fjeder, hans Handsker uden Pyde; men denne Stadsfeligbed havde ikke blot sin Aarsag i, at han agtede sig til sin Fæstemø; thi han lagde Vind paa nu, da han daglig viste sig mellem danske Officerer, at hørde den svenske militaire Ære ved ydre Glands. Dog gjorde hans høie, kraftige Skikkelse og fortræffelige Holdning større Virkning, end de stadsfelige Klæder. Der var endnu noget af Carl den Tiende Gustavs Seiersglands over enhver svensk Kriger, og Svenson gif stolt henover Kronborgs Grund, som om det svenske Flag endnu vaiede fra Bagtaarnet i Boldens nordvestlige Hjørne og ikke Dannebroge.

Hans hilste paa militair Viis og Svenson nikkede med en overlegen Mine og smilte, som morede han sig over den unge Fændriks øiensynlige Stoltbed over sin nye Værdighed. Dog kunde han ikke Andet, end finde Hans Steenvinkels Holdning ulastelig og i sit stille Sind yde hans ranke og kraftige Skikkelse Anerkjendelse. Der fattedes neppe en Tomme i, at han havde naaet Svensons Hvidemaal, og dog svarede hans øvrige Legemsudvikling dertil, saa at hans Skikkelse gjorde

et smukt, harmonisk Indtryk. Hans friske, ungdommelige Ansigt, hans kjække Blik havde noget saare Vindende ved sig, og dog var der et Præg af No og Fasthed i dets Udtryk, som var over hans Alder. Svenssons skarpe Blik opfattede i een Sum alle de Fortrin, Hans var i Besiddelse af og tænkte med Beflagelse paa, at han ikke havde kunnet vinde ham for sit Kompagni. Han tilraabte ham imidlertid kun et flygtigt Godmorgen og vilde fortsætte sin Gang; men Hans standsede ham og sagde:

„Godt, at I kom, Hr. Lieutenant! Jeg har en vigtig Sag at betro Eder og var just paa Veien ud til Eder.“

„Siig frem, Hans!“ svarede Svensson; „min Tid er knap.“

„Da formener jeg dog,“ sagde Hans med et Nis og et betydningsfuldt Blik, „at det vilde lønne sig for Eder, om I vilde følge mig op paa Søvolden og skjænke mig nogle Minutters Gehør; jeg har gjort en Fangst, og det er just ikke Smaavildt! Vil I have Deel i Byttet?“

Saa vel havde Hans vidst at skjule sit sande Sindelag for Svensson, at denne ikke nærede Mistanke til ham. Dog ønskede han ikke at opholdes, da han paa Grund af Forberedelserne til den forestaaende Afreise kun havde Tid til at gjøre sin Fæstemø et lille Morgenbesøg; men Hans's Hentydning til Bytte ramte hans Øre med fristende Klang, og han kunde ikke modstaae Lysten til idetmindste at faae nærmere Forklaring. Han nikkede da indvilligende og gik op paa Volden; men da Hans fulgte ham, kastede han et Blik op til

det røde Flag med det hvide Kors, som vaiede frit fra Flagstangen over deres Hoveder, lysnende i Morgensolens Straaler. Havde Svenson i det Dieblig iagttaget Hans Steenvinkels Afsyn, da vilde der visselig vaagnet Betænkkeligheder hos ham; men nu gif han roligt henad Bolden med Hans, der strax begyndte paa sin Forklaring.

„J mindes sikkerlig,“ sagde Hans, „den Dag, da Valentin Korn flygtede og, jeg havde den Dyft med Gregers Hansen?“

Svenson nikkede med et mørkt Blik; thi han mindedes kun altfor godt, hvorledes han, medens han arbejdede paa Fæstningens Demontering, havde afvæbnet Lisbeth.

„Saa er det vel ei heller gaaet Eder af Glemme, at han havde en Sæk, de slæbte paa, men som han ei fik med sig i Baaden?“

„Oho!“ udbrod Svenson, som nu fik en Anelse om Sagen.

„Den Sæk hørte jeg siden Et og Andet om i Staden, at den indeholdt store Skatte; men den blev horte mellem Hænderne paa Sorte Lasse og Peer. Jeg tænkte strax, at disse Karle havde beholdt den for deres egen Mund; og saa var vel og deres Mening; men de have ei faaet Held til at bjerge den; thi jeg har fundet den.“

„Gudsdød, Hans! med alt sit Indhold?“

„Det synes saa,“ svarede Hans og nikkede; „dog er det tænkeligt, at Sorte Lasse og Peer have rapset af den og stiftet Et og Andet til sig; men de have vel ei turdet tage det Hele paa een Gang, for ei at

miste det. Saa er vel Marschordren kommen bag paa dem, og de have maattet lade Størsteparten af Byttet i Stikken."

"Hvor stikker Sækken?" spurgte Svenson med et begjærligt Blik.

"I Smaasandet ved Stranden, nedenfor Bolden ved det sydøstlige Hjørne; vil I gaae med mig derhen, da skal jeg strax paa Stand vise Eder Stedet, hvor den er nedgravet, men som jeg forsvarligt har dækket. Bølgerne havde skyllet Sandet væk, saa Sækkens Hank stak frem, og jeg blev den vaer, da jeg forgangen Dag gik der forbi."

"Gaae raadt til;" lød Svensons Svar, "og lad os komme derhen, mens her er roligt paa Bolden!"

Hans var ikke seen til at efterkomme den Opfordring, men de havde et temmeligt Stykke at gaae, og hvor begjærlig Svenson end var efter Guld, saa fornegtede hans snu Natur sig dog ikke ganske; thi han standsede pludselig og spurgte:

"Hvi beholdt Du ikke den Skat for Din egen Mund, Hans?"

"Dertil stod og fra først af min Hu;" svarede Hans med en trosthyldig Mine; "dog kom jeg snart i Tanker om den store Fare derved. Paa hvad Viis skulde jeg faae den tunge Satan usformærkt bragt til en Side og hvor skjule den? Gik jeg her stadig paa Luur og tog min Rente af Sækken, da vilde jeg dog tilsidst blive forræffet og faae Medvidere; men det maatte vel saa faae den Ende, at det kom for Kommandantens Øre, og da vilde han sikkerlig tage det Hele og beholde den lækkre Bid for sin egen Mund."

„Saamaend!“ svarede Svenson og gif videre. „Dog var jeg hidindtil af den Formening, at Du ei havde svenske Mænd saa kjær, at Du gad dele med dem, fornemmelig ei mig, som tog Din Gamle ved Bingebenet og puttede ham i Gullet, det han blot forlod for at lide Døden.“

Hans Steenvinkels Kinder blev en Smule blegere, og hans venstre Haand knugede Sværdheftet, paa hvilket den hvilede, men dog bevarede han sin Fatning og sagde:

„Derom burde I ei mindet mig nu! Jeg tænker saa derom, at I blot handlede efter Ordre; saa fæstede jeg og min Tanke paa det, at I snart skal vorde Lisbeths Huusbond, hun, der er mig kjær og dyrebar som en Søster. Gaaer hun saa dog Part i Skatten, og den skal være min Brudgave til hende!“

„Det var brødt tænkt af Dig, Hans!“ sagde Svenson smilende; „da maa Du og være vor Gæst ved Brylluppet — ei, hvad siger jeg! Du skal være Brudsfører og føre Lisbeth til Skamlen! Har hun jo Ingen, der er nærmere dertil, end Du!“

„Tak for Indbydelsen, kommer den end seent!“ svarede Hans koldsfindigt. „Troer jeg næsten, jeg var kommen som selvbuden Gæst, al den Stund det var min Hensigt at følge Eder til Helsingborg alligevel, saasom vi der dele Skatten bedst. Giver I mig som svensk Officeer Eders Vresord paa, at I lader Sækken urørt, naar den er i Eders Bærge og deler ærligt og redeligt med mig, Stykke for Stykke?“

„Det Ord er givet, Hans!“

„Gode!“ svarede Hans; „jeg vil troe Eder; thi det er mit Forslag, at I endnu denne Nat lader en Baad lægge til fra det Skib, som iovermorgen skal føre Eder til Sverrig, saa skal jeg være her og vise Iolkene an.“

„Du har brugt Din Forstand, Hans!“ sagde Svenson og klappede ham paa Skulderen; „der gaves ingen bedre Maade eller Veie at hjerpe Skatten paa, end denne. For tusind Djævel! den gamle Skurk Valentin Korns Mammon skal give os et lystigt Bryllup! Er der dygtig præget Mønt iblandt?“

„Nu ere vi ved Stedet!“ sagde Hans, og hans Stemmes Skjelven forraadte hans store Spænding. Derpaa saae han sig om, og Svenson gjorde ligesaa, men da Volden var ganske øde, og de heller ikke paa den indre, høie Fæstningsvold kunde opdage noget levende Væsen, gik Hans raadt ned til Stranden, og Svenson fulgte ham.

Hans gik nu med bøiet Hoved, som søgte han efter Stedet og førte saaledes Svenson hen bag en lang Tømmer=Stabel, der stod ikke langt fra Landingsbroen og var hidført i Svenskernes Tid for at bruges til Pallisader; her vare de skjulte og kunde ikke blive bemærkede fra Slottets Vinduer; men de befandt sig nu netop paa det Sted, hvor Hans havde staaet den Morgen, da hans Fader var bleven overrumplet, og de vare saaledes nær ved den Vold, bag hvilken de svenske Soldater havde ligget skjulte, da Svenson lokkede ham derhen. Omgivelserne vare ganske uforandrede og Volden endnu ufuldendt, thi strax efter Sammenstørgelses Opdagelse vare alle de danske Arbeidere

blevne aftakkede og Bygningen af Udenværkerne standset. Udsigterne til Freden betog saa Svenskerne Lyft til at arbejde videre derpaa, og den danske Regjering havde endnu ikke ladet det afbrudte Befæstningsværk fortsætte. —

„Er det her?“ spurgte Svenson, da Hans standsede.

„Ja!“ svarede Hans barskt, traadte et Skridt tilbage og lagde Haanden paa Sværdhestet, „her er det! See Dig om, Din Skurk! og kjend, hvor vi staae! Seer Du Bolden hist? Mindes Du, det var der, Du skjulte Dine Banditter og faldt over Fader som en Stimand? Nu er Regnskabens Time kommen og Du skal undgjelde for det Puds og for min Faders Blod, som flød paa Skafottet!“

Svenson stod et Dieblisk ganske maalløs af Overraskelse.

„Træk og forsvær Dig!“ raabte Hans med høi Røst, og i det Samme sløi hans Sværd af Skeden som et Lyn.

Men Svenson havde hurtigt gjenvundet sin Fatning. Han stod roligt med forslagte Arme og slog en høi Latter op.

„Rider Fanden Dig Dreng!“ raabte han saa. „Stif den Elire ind, eller jeg skal, Djævelen anamme mig! snart afvæbne Dig og fugtle Dig med Dit eget Bærge. Saa skal Du blive ført op til Bagten og puttet i Hullet som den, der bryder Din Konges Fred. Troer Du, jeg vil slaaes med en Hvalp, som Dig?“

Det havde Hans netop formodet, at Svenson ikke vilde, og dertil kunde han vide, at en Tvekamp nu, lige før Svenson skulde drage bort for at holde Bryllup,

maatte komme ham høist ubeleilig. Derfor havde han loffet ham herved; men den Snedighed, hvormed han havde udført sin Plan og den fuldendte Forstillelseskonst, hvormed han havde narret sin snu Fjende, opbragte denne efterhaanden i den Grad, at han pludselig, blussende af Forbittrelse, sprang frem for at gribe og overvælde den Grønsskolling, der med saa stort et Held havde overlistet ham.

Hans holdt imidlertid Die med sin Fjendes Miner, saa det var umuligt at overraske ham; han veg vel et Skridt tilbage men gjorde i det Samme en lille behændig Bevægelse med Sværdet, saa han mærkede Svenson i den fremstrakte Haand.

„Jeg tilbyder Dig aaben og ærlig Kamp,“ sagde han saa koldblodigt; „men ved min Faders Aand! undslaaer Du Dig for at give mig Satisfaktion, da støder jeg Dig ned som en Hund og flyer Du, da skal jeg forfølge Dig, om det saa gaaer lige til Kommandantens Dør, at Alverden kan see, hvad for feig Karl Du er!“

Svenson havde hurtigt truffet Haanden til sig og saae speidende om til alle Sider, medens han drog sin Pallass. Til Frygt kjendte naturligviis denne i saa mangen blodig Dyst prøvede Kriger ikke; dernæst ansaae han det for en let Sag at gjøre det af med sin unge Modstander, om hvis Vaabensfærdighed han kun havde ringe Tanker; men han forudsaae de ubehagelige Følger for ham selv, om han, der var bleven alene tilbage i Helsingør med en ringe Styrke, nedlagde en danst Mand, endog saa paa Kronborgs Grund og det uden at det var ham muligt ved Bidner at

bevise, at han kun brugte Rødværge. Han besluttede da at fegte med Hans, som om dennes Liv var ham det dyrebareste paa Jorden og, om muligt, afvæbne ham; men medens disse Tanker hurtigt fore ham gennem Hovedet, gjorde Hans sit første Udfald.

„Den er for Fader!“ raabte han, og Svenson fornåm, da han parerede Stødet, at hans defensive Rolle turde blive vanskelig nok at gennemføre.

„Og den for skjøn Lisbeth!“ lod det, da Hans anden Gang faldt ud og saarede Svenson i den høire Side.

Dermed fik Hans's Tilraab og Svensons Taalmodighed en Ende; thi nu begyndte en Kamp paa Liv og Død, i hvilken Klingerne krydsede hinanden som Lyn, medens de Kjømpendes Blod farvede Sandet, og de selv glemte baade Himmel og Jord, blot higende efter at ramme Maalet, Modstanderens Hjerte. —

Lisbeth var ikke langt fra dem, men dog havde hun ingen Anelse om den Kamp, der rasede i hendes Nærhed. Efter en søvnløs Nat, fuld af Uro og bange Anelser, var hun staaet tidlig op og gik ud paa Volden, saa snart det lod sig gjøre. Skildevagterne i Gaarden og ved Bagttaarnet lode hende uhindret passere; de kjendte hende nu fra hendes daglige Vandringer og havde af Hans Steenvinkel faaet en gunstig Forestilling om hendes patriotiske Sindelag, og hvad hun havde gjort for de danske Fanger i Svenskerens Tid. Stedse fik de en mild Hilsen af hende, og de beklagede da, at saa skjøn og vakker en Jomfru snart skulde drage bort med en Svensker.

„Pøkker forstaae sig paa de Ovindsfolk,“ sagde den ene Skildvagt ved Bagttaarnet, da Lisbeth denne Morgen gik forbi, „at Hans Steenvinkel kan være hendes Ven og den svenske Lieutenant ligesuldt hendes Kjæreste.“

„Det er nok heller ei ret fat med hende,“ sagde den Anden; „saa Du, hvor hvid hun var i sit Nafsyn, og hvor hun stirrede hen for sig? Hun blev os tænkeligt slet ikke vaer.“

Visselig blev Lisbeth denne Morgen Intet vaer, uden Havet; det søgte hendes Blik, saasom hun med uimodstaaelig Magt droges derhen, hvor hendes Hjerte var — til det Skib, paa hvilket hun vidste, at Dahlberg i den tidlige Morgen vilde gaae ombord for at blive sat over til Skaane. Hun saae fra Volden, at det endnu laae roligt paa Rheden tæt ved Havnemundingen. Saa gik hun tilbage, ned ad Volden og gjennem Mørkeport til Søvolden, som hun fulgte heelt rundt, indtil hun kom Landingsbroen forbi og naaede de ufuldendte Skandser, hvor der baade laae Jord og Steen i Dyrger. Der søgte hun sig en skjult Plads op og blev saa siddende, indtil hun saae Dahlberg og nogle andre Herrer komme til Byens Havnebro, gaae i Baaden og roe gjennem Havnemundingen ud til Skibet. Hans Stemme lød muntert og klart, og dens Klang bares af den friske Morgenbrise over til hende. Hun saae ham gaae ombord og den hvide Fjeder i hans Hat tilvinkede hende det sidste Farvel, da hans Skikkelse forsvandt mellem de Andres paa Dækket.

Hendes Hoved brændte som Jld, og dog sad hun uberøgelig, som var hun bleven forvandlet til Steen. Hun saae Alt, men dog var der ligesom et Slør over

den hele Scene; hun oplevede ikke dette virkelig, nei! det kunde ikke være Andet, end en uhyggelig Drøm. Et hyggeligt Smil spillede om hendes Læber, medens Himmel, Hav og Skibe svømmede i Et for hendes omtaagede Blik, da Matrosernes Opsang pludselig lød over til hende. Nu hev de Ankeret op, de hvide Seil bugnede for Vinden, og Skibet gled langsomt og stolt som en Svane henover de blaae Bølger.

Da sprang hun op, udstødte et Skrig og brast i Graad. Nu først forstod hun, hvad det vilde sige, at han drog bort, han, ved hvem hendes Hjerte med al dets rige Kjærlighed hang; han tog al Livets Lyst med sig, ja, det var, som tog han Livet selv, og der blev kun Død og et mørkt Ode tilbage. Nu saae hun det, at lige til det Sidste havde hendes Hjerte klamret sig til det forfængelige Haab, at hans Hu omsider kunde vende sig til hende; ja hver Gang, naar han kom til hende siden den Dag, da hun havde mødt ham paa Grønningen og hans Mellemkomst havde forskaffet hende Fred, havde hun klamret sig til et slegt Haab. Hun vidste det før denne Stund, at det var bristet, men begreb først nu ret, hvad det vilde sige; og nu følte hun sig greben af Sjælstræthed og dyb Livslede. Ikke blot tænkte hun med Afsky paa at blive Svensons Hustru, men den Udsigt hun havde til Frelse, bragte hende ingen Trøst. Det angreb hende, at hun havde givet Spaaqvinden Birthe Ranzers Ring, og hun begreb ikke, hvor hun i det Dieblig havde faaet slig Kjærlighed til Livet fra. Hun gyste ved at tænke paa et langt Livs Byrde, fuld af Længsel og Savn, og som hun nu gik langs Stranden ad Landingsbroen til,

da havde hun alt Døden i sit Hjerte. Hun saae paa Bølgerne, der flummede mod Kysten og hvislede, som om de kaldte paa hende. De vilde være en sval og blød Grav, og naar de toge hende i Favn, da vilde alle hendes Lidelser paa saa Diebliske være endte.

Dog gyste hun tilbage; thi Kirkens Forbandelse hvilte jo haardt paa alle Selvmordere, og det var da at frygte, at Herren vilde forstøde hende, naar hun egenmægtigt havde endt sine Dage og ikke ventet taalmodigt, indtil han selv kaldte hende. Da vilde vel den Belsignelse, Hr. Henrik havde lyst over hende, blive taget fra hende, og hendes forvildede Sjæl blive viist bort fra Guds Throne og med Forbandelse nedstødt til Helvede.

Hun gik videre og vidste neppe, hvor hun var, da hun pludselig hørte Vaabenflirren og et høit Raab. Hun kom til Kamppladsen netop i det Dieblik, da Svenson, rasende over sin Modstanders Haardnakkethed og øvede Haand, der spottede al hans egen Færdighed og mødte alle hans Finter med aldrig feilende Behændighed, blindt kastede sig over ham, smed ham til Jorden og gjennemborede hans Bryst med sit Sværd.

Lisbeth var i et Nu paa Stedet og kastede sig med et Smertensudraab over sin faldne Ven og Broder. Hun begreb strax, at Hans havde vovet den Dyst i den Hensigt at befrie hende, var end Svensons Hjerte altid et kjærkomment Maal for hans Havn. Hun talte til ham og løsnede hans Frakke; men da hun fik den tilside, da saae hun sit eget Skjærf, gjennemboret og vædet med Blod lige ved hans Hjerte. Hun fik et bevidst Blik af ham, og han gjorde en svag Bevægelse

med Hovedet henimod Svenson, som om han vilde sige Noget om ham, men derpaa sank hans Hoved tilbage, og han udaandede med et Suk.

Lisbeth blev liggende paa Knæ ved hans affjælede Legeme og stirrede ufravendt paa det blege Ansigt, der var hende saa kjær. Da fornemte hun en tung Haand paa sin Skulder. Det var Svenson, som imidlertid havde tørret Blodet af sin Klinge og stukket den i Skeden. Derpaa tog han sit Lommeklæde, lagde det paa det Saar, han havde faaet i Siden, og som var det værste, men ingenlunde det eneste, bandt sit Skjærft stramt om Livet, saa det holdt Klædet fast, og traadte nu hen til Lisbeth.

„Nu maa vi fort, Lisbeth!“ sagde han med sin dybe og barske Stemme; „ei et Minut er at spille.“

Men Lisbeth sprang op, stødte ham bort og raabte:

„Viig fra mig! Min Broders Blod klæber ved Dine Hænder.“

Da sprang Svenson til og greb hende ved Armen, skjødte hans Saar smertede ham, saa han stønnede derved.

„Saa lege vi ikke!“ sagde han og slæbte hende med sig; „der kommer Baaden fra Amarantha, som den var kaldet.“

Han havde, som han speidende saa sig om, opdaget Baaden fra det Krigsskib, der laae ladet med den svenske Hærs Tros paa Rheden, og med hvilket han og hans Kompagni om to Dage skulde afgaae til Sverrig. Nu førte han hende til Landingsbroen; men netop som de havde betraadt dens Brædder, lyffedes

det hende at slide sig løs, og hun flygtede som en jaget Hind ud til Broens yderste Spidse.

Der stod hun med forslagte Arme og saae ned i Dybet; hun havde tabt sin Hovedbedækning, og hendes Haar slagrede for Vinden. Hun tænkte paa Hans, der var gaaet forud og saae ham vinke hende op til de lyse Steder med de duftende Lunde og grønne Enge, om hvilke hun havde drømt. Hun fornam Broen ryste under hendes Fæstemands tunge Trin, hun hørte hans gjentagne Raab: ohøi, Manne! hid med Baaden!

Då hvisttede hun: Jesus! holdt Haanden for Dinene og styrtede sig i Dybet. Bølgerne lukkede sig over hende, og et høit Raab undslap Svensson, da han vakkende naaede det Sted, hvor hun havde staaet. Den stærke Strøm, som havde grebet hende, hævede hende et Dieblis til Overfladen, og han saae et Glimt af hendes blege Ansigt, men derpaa forsvandt hun. Han var ude af Stand til at springe efter hende for at redde hende, og Baadens Mandskab havde ikke hørt hans Raab, men fjernede sig mere og mere.

Saa skjønnede han, at Alt var forbi, og at hans Fæstems var undsluppen ham, dog kun for at worde Dødens Brud. Han vakkede, bleg og blodig, som han var, tilbage i Land, og faldt asvægtig om paa Strandbredden, netop som der lød høie Raab fra Bolden, og Folk ilede til.

Man var nemlig omsider fra Slottets Vinduer bleven vaer, hvad der foregik ved Broen, og det var Ursula Krause, som først fra et af Slottets Gemakker havde faaet et Glimt af de Rjæpende at see. Strax

gjorde hun Anfrig og fik baade Officerer og Soldater med sig, men inden de havde tilbagelagt den lange Vej ud af Portene og Søvolten rundt, var Alt forbi. De fandt Hans som Liig og Svenson uden Bevidsthed, bare dem saa Begge op paa Slottet og fik en Badsker hentet; men han erklærede strax Hans Steenvinkel for død og gav sig saa til at forbinde Svenson, der ogsaa gjenvandt sin Bevidsthed og afgav sin Forklaring over det Skete. Dog blev han snart greben af en heftig Saarfeber og døde i Vildelse, inden en Uge var omme. Det var vel det, Hans vilde sagt, da Døden greb ham og lukkede hans Læber, at han haabede, at Svenson alligevel havde faaet sin Rest. —

Men Birthe Ranzov holdt sit givne Ord og kom, ikke til den Tid Lisbeth havde begjæret, men allerede forinden, endnu samme Dags Aften. Hun kom ikke fordækt, thi hendes fersspændige Karosse var eskorteret af en Skare ridende og bevæbnede Tjenere, ved hendes Side sad hendes Broder Hr. Otto, og saaledes kjørte hun med Bram og Larm over Fæstningsbroerne, gennem Mørkeport og lige op i Slotsgaarden til Kommandantens Dør. Denne barske Herre tog ikke synderlig venligt imod hende og skjulte ikke sin ærgerlige Forundring, da han erfarede Marsagen til hendes Besøg; thi han var meget vred over Duellen, der havde krænket Fæstningens Fred; men Birthe Ranzovs Bedrøvelse, da hun fik at vide, hvad der var skeet, var saa stor, at hun glemte at drage Kommandanten til Regnskab for hans Mangel paa Høflighed. Hun hørte hans Forklaring siddende i sin Vogn, og da hun havde afflaaet hans Indbydelse til at stige ud

og træde op i hans Bolig, sagde han med et spydigt Smil:

„J vil faae den bedste Forklaring hos Ursula Krause, hos hvem bemeldte letfærdige unge Jomfru havde sit Tilhold. Der kan J, ædle Frue! faae at vide, at hun havde flere Elskere, og at dette fornemmelig blev disses Ulykke og Aarsagen til hendes Død.“

Fru Birthe fulgte denne Anviisning og gik strax over til Ursula Krause, hvem hun fandt nedfænket i trøstesløs Sorg. Der fik hun ganske vist en anden Forklaring og hørte Lisbeth omtale med Kjærlighed; men dog var det Ursulas Tro, at Hans Steenvinkel maatte have elsket Lisbeth, og at det var den egentlige Aarsag til Duellen. Fru Birthe dvælede en Stund hos Ursula og hørte med smertelig Deeltagelse paa hendes Fortælling om Lisbeths sidste Levedage og de gode Fremtidsudsigter, der efter den Gamles Mening vare blevne forspildte ved Hans Steenvinkels Skinsyge.

Derpaa forlod hun Ursula og Kronborg ved sin Broders Arm og ledsaget af sin Page; thi hendes Karsse var kjørt til det Herberge i Staden, hvor hun agtede at overnatte. Rystet var hun i sit Inderste, men tillige fuld af Harme mod Mikkil Hansen, der havde behandlet Lisbeth saa haardt. Hendes Broders Forstillinger kunde ikke afholde hende fra at gaae til Mikkils Hus, gjøre ham et Besøg og tale ham haardt til; men Mikkil blev hende ikke Svar skyldig, og af hans Mund fik hun at høre et Ord, der kun var et Echo af den Tale, som nu lød overalt i Staden

fra dens værdige Fædre og Mødre -- at saaledes straffede Herren Børns Ulydighed mod deres Forældre!

„Hun var os for Sanden kjær, ædle Frue!“ sagde han tilsidst, mens Maren stod hos og græd, „og hendes Død har dybt bedrøvet os; men som man reder, saa ligger man! Paa den Viis, hun løb af Gaarde og lige i Gabet paa Fare og Fristelser, da maatte det jo tage en Ende med Forførdelse. Gud være hendes arme Sjæl naadig!“

„Da høre I dog dette og mindes det til Eders sidste Stund!“ tog Birthe Rantzov til Gjenmæle med blussende Kinder og et lynende Blik; „Eders Hjertes Haardhed var den egentlige Aarsag til den Elendighed, der kom over hende. I har, ved Gud! selv den Barmhjertighed haardt behov, I paakalder for hende, hvem jeg nu troer salig hos Gud.“

Derpaa forlod hun uden Farvel Mikkel Hansen og hans bestyrkede Hustru, gik til sit Herberge og drog saa den næste Morgen til Kjøbenhavn, hvor hun fortsatte sin glimrende Bane paa de høie Steder og destoværre snart glemte Lisbeths sorgelige Skjebne og forvandt den Sjælsrystelse og ædle Alvor, den havde fremkaldt hos hende. Hendes sjældne Skjønhed og livlige Ynde vandt muligt mange Seire, ja det lykkedes hende endog for en Stund at beherske sit Aarhundredes største Mand og see den mægtigste Mand*) i Danmark for sin Fod; men hendes Gemal fik saa al den

*) Griffensfeldt; hvorfor Corfits Trolle blev hans dødelige Fiende og efter hans Fald en af hans ubarmhjertige Dommere.

Skam af hende, der var ham spaaet, og hendes Alderdom blev saa sørgelig, at Lisbeths bratte Død, hvilken hun en Stund begræd, vilde været en Befrielse for hende, om den var bleven hende forundt. —

Alle Forsøg paa at finde Lisbeths affjælede Legeme mislykkedes. Mikkil Hansen, hvem Fru Birthes djærve Tiltale dog havde skræmmet op af hans Sløvhed, udlovede en Belønning til den, der kunde bringe ham hans Pleiedatters Liig. Nu vedkjendte han sig hende og talte om at bekoste hendes Begravelse. Dog blev det ham ikke forundt at vandre bag Lisbeths Kiste og vadske sine Hænder i Ufhyldighed som den ædle, tilgivende Fader og Belgjører. Ei heller fik da Præsten Held til at prise ham for hans dybe Sorg og i hiin Tids Aand tale strenge Ord om de sørgelige Følger af de Unges Vanart og Ulydighed.

Først flere Aar efter kom det ved et Tilfælde til Ursula Krauses Kundskab, at en skaanskt Fisser netop i de Dage, da man forgjeves søgte efter stakkels Lisbeths affjælede Legeme, havde fundet en ung Jomfrues Lig opdrevet paa Skaanes Strand; og da man i hine Tider i et slikt Tilfælde ikke gjorde mange Omstændigheder, og der desuden var langt til den nærmeste Kirkegaard, saa havde han gravet en Grav paa den øde Strandbred, lagt hende der og bedet en kort Bøn over hende. Dog havde han sat et lidet Kors ved Graven, men det var for længe siden forsvundet, og han vidste ikke mere Stedet. Hans Beskrivelse af den Døde og hendes Klædedragt, hvilken han endnu erindrede, lod ingen Tvivl tilbage om, at det havde

været hende, og at det var ffjøn Lisbeths Bordefærd, hvorom han talte.

Saa fik hun da hvile i Fred der, hvor Bølgerne blidt havde lagt hende! Hvor kunde hun ønske sig ffjønnere Buggesang ved sin Grav, end det friske Havs Brusjen, hun, hvis Hjerte havde svulmet frit og høit som det? og hvad var for hende nu det soundne korte Liv med al dets Trængsel, uden som det Skum, Stormen lig Blomster strøede paa hendes Grav for strax igjen at veire dem hen?

Attende Capitel.

Slutning.

Men de, hvem disse Trængselsaars hængende Dæmon havde skaanet, traf nu Veiret let, og for mange Lidende slog Befrielsens Stund. Fanger bleve efterhaanden udvexlede, Flygtninge vendte tilbage til det øde og udplyndrede Hjem, og Takkebønner opsendtes til den Almægtige, ikke blot under Kirkerne Svælvinger, men og fra mangen Tomt trindt om i Landets Braaer, hvor den danske Bonde atter reiste sin Arne, haabende paa de bedie Tider, som dog først kommende Slægter skulde see.

Ingen havde følt Krigens Svøbe haardere, end Henrik Gerner. Saa smagte da Befrielsen desto lifligere, da den omsider kom; men han maatte gjennem mere, end een Skjærsild, inden han havnede i sit jordiske Paradiis; thi uagtet han havde kjøbt sig fri ved store Løsepenge i Helsingborg, arresterede Svenskerne ham dog paany, saa snart han havde sat Fod paa Sjællands Grund og holdt ham fangen i Leiren, indtil han havde betalt sin egen Sags Omkostninger og holdt den svenske Generalauditeur skadesløs for den Uleilighed, denne Herre havde havt med at paakjende hans Sag og

dømme ham til Døden. Da Svenskerne efter Freden forlod Leiren for Kjøbenhavn, slap han endelig fri, og hans Hustru og hans Menighed modtog ham med inderlig Glæde i Birkerød, hvor han saa levede i Fred i 33 Aar, var en nidkjær Sjælesørger og fik sin Ungdoms Drømme om literair Hæder virkeliggjorte, indtil han i sit 64de Aar efter Værdighed og Fortjeneste af Kong Christian den Femte blev forfremmet og sat paa Viborg Bispestol. Han døde i Viborg, nogle saa Maaneder efterat det nye Aarhundrede var oprundet, 71 Aar gammel. Trods al den jordiske Hæder, der blev ham tildeel, forblev han dog stedse ydmyg og from og fortjente det Vidnesbyrd, Thomas Ringo gav ham i en Baaskrift under hans Portrait, at han stedse var: en Hjertens ærlig Mand. — Hans Hustru overlevede ham i nogle Aar, og han efterlod sig et talrigt Afkom, hvoraf trende Sønner forplantede Slægten, som har holdt sig gjennem tvende Aarhundreder og endnu blomstrer kraftigt baade i Danmark og i Norge. —

Det var visjelig det gladeste Dieblit i Hans Rostgaards Liv, da hans Forviisning havde en Ende, og han opstod fra de Døde for at vise sig blandt Distriktets Beboere som en lyslevende Mand, der fældte Glædestaarer ved atter at see Høgen fra Kraagerups Skorstene; men endnu større var Kirstens stolte Glæde, da hun modtog ham paa Dørtærskelen og omfavnede ham; thi han fik jo nu sin skjønne Gaard og sit jordiske Guds tilbage som Eljænk og Gave af sin Hustrues Haand.

Dog laae han ikke længe paa den lade Side; thi da det kom ham for Dre, at svenske Marodeurer

trods Freden plyndrede de omliggende Landsbyer og vare paa Veien til Helsingør med deres Kog, satte han sig strax i Spidsen for en Skare væbnede Bønder, forfulgte Kjøerne lige til Byens Port og fratog dem der Byttet. Det var hans sidste Bedrift i denne Krig; men da Svenskerne hørte om hans Gjenopstandelse til Livet og ret kunde vurdere hans Hustrues Snildhed og Mod, da fattede de stor Agtelse for dem og forundrede sig over, at den Mand og Kvinde var født hiinsides Sundet, som kunde overgaae dem i List.

Derefter mindedes han med Trofasthed den Mand, hvis Heltmod havde bidraget saa meget til hans egen Frelse, og som ved sin Død paa Skafottet havde beseglet sin Trofskab mod Danmarks Konge og det danske Folk. Han udvirkede en kongelig Befaling, som lød paa, at Oluf Steenvinkels Been skulde nedtages fra Steilerne og hæderligt begravnes. Dette skete saaledes, at Helsingørs Byfoged, Martin Oen, selv lagde første Haand paa Heltens Been og høitideligt nedlagde dem i Kisten, hvorefter Jordsættelsen foregik under stor Deeltagelse fra Borgernes Side. Han blev begravet paa Mariæ Kirkegaard, hvor hans Søns jordiske Levninger alt vare blevne førte hen; men da denne Kirkegaard nu kun er en bar Plads uden Spor af Grave eller Monumenter, vides ikke Stedet; kun omtales i en gammel Beskrivelse den bekjendte Engellsmænd Steenvinkel som jordet der.

Kun i otte Aar blev det Kirsten forundt at nyde sin Lykke ved sin Mands Side. Hun døde kun lidet over tredive Aar gammel, men Rossgaard indtraadte et Par Aar efter paany i Ægtestanden, blev anden Gang

Enkemand og ægtede omsider sin tredie Hustru, som overlevede ham. Han var som Ridfoged virksom i den skaanske Krig, da Frederik den Tredies Søn og Efterfølger, Kong Christian den Femte gjorde sit beskjendte, mislykkede Forsøg paa at fravriste Sverrig de i den forrige Krig tabte Provindser. Da færdedes han atter Nat og Dag ved Udskrivning til Hæren, dens Forsyning og ved besværlig Strandvagt; men det lykkedes ham ogsaa, trods sine Misunderes Efterstræbelser, at beholde sin Konges Gunst til det Sidste, og ikke sjelden gjæstede Majestæterne Kraagerup.

Dog nedbrødes Rostgaards Kræfter ved alle disse Anstrengelser i Kongens Tjeneste, og et Fald med Hesten, da han engang red Vresvagt ved Kong Christians Bogn, bidrog til at forkorte hans Dage. Han døde i Aaret 1684 paa Kraagerup, 60 Aar gammel, og har sit Gravmæle i Olai Kirken i Helsingør, hvor man seer ham afbildet paa et Maleri med hans Hustruer. Den anden af disse, Catharina Asmussen, blev Moder til hans eneste Barn, den senere berømte Conferentsraad Frederik Rostgaard, der dog kun efterlod sig Arvinger paa Spindefiden.

En smuk Foraarsmorgen, nogle Aar efter Rostgaards Død, gif en ung Mand over Hejdevang ved Kraagerup og hen til Trostabsbogen, i hvis nysudsprungne Blade Solens Straaler legede. Det var Rostgaards Brodersøn og Efterfølger i Embedet, Jens Rostgaard, en ægte Dannemand, der havde gjort Tjeneste som Fændrik i den skaanske Krig og været med Admiral Niels Juel paa Gulland, da Helten ved at erobre denne Ø lagde Grunden til sin Berømmelse.

Jens Rostgaard havde ofte hørt sin Farbroder fortælle om de svundne Mars Hændelser — om Alt, hvad han og Kirsten havde oplevet paa Kraagerup, da Svensterne huserede i Landet, om de Sammensvornes Møde ved Bøgen og hans og Kirstens bittre Skilsmisse ved dette Træes Fod. Som han nu denne Morgen sad under dets liflige Bladehang, da kom han til at tænke paa, hvad her var foregaaet; han mindedes de Sammensvornes Fædrenelandsfind og Heltemod, deres store Opoffrelser og Lidelser, og hans Hjerte bevægedes. Den smukke og naturlige Tanke rørte sig da hos ham, at disse Fædrenelandskjerlighedens Martyrer burde hædres ved et synligt Minde; men det laae ikke i hiin Tids Aand at reise Vresstøtter, og det faldt Ingen ind at forene sig om et saadant Foretagende. Alt bevare de Hensøvedes Minde var en Familiefag og Begravelses-Kapellet Stedet.

Men Jens Rostgaard tænkte anderledes og lod Handling strax følge efter; thi han tog sin Joldekniv frem og skar dybt i Træets Bark de Sammensvornes Navne, saaledes som en opbevaret Afbildning*) endnu viser os det.

Overst skar han Kong Frederik den Tredies Navneciffer med den kongelige Krone over og Narstallet 1659 ved dets Fod for at betegne, at i dette Aar var det skeet, og for denne Konge havde de Sammensvorne vovet Liv og Gods. Derunder skar han Begyndelsesbogstaverne til de Sammensvornes Navne, Corfits Trolles med den adelige Krone over, Henrik Thomason Gerners og Hans Rostgaards i een Linie;

*) S Laurits Thuras Rostgaards Levnet.

saa fik Oluf Steenvinkels Navn en Gressplads i en Linie for sig, og nederst kom til at staae Mikkil Hansens, Christen Tiljobs og Jens Henriksens Navnetræk.

Da Arbeidet var fuldført, glædede han sig derover; Solen syntes ham at skinne med stærkere Glans paa Trofskabsbogens graa Stamme og Fuglene at synge endnu lysteligere i Træets Top. —

Tvende Aarhundreder ere henrundne siden, Trofskabsbogen er forlængst falden for Drens Hug, og intet synligt Gressminde taler til den nulevende Slægt om de Mænd, der i Danmarks mørkeste Bannagtstid havde Mod til at reise sig og, blot stolende paa egen Kraft, søgte at værne om deres Fædrenelands Selvstændighed og Ære. Hvilke Brøst der end klæbede ved dem og den Tid, i hvilken de levede og stred, og hvad end vi, som leve i en oplyst Tidsalder, midt i vort materielle Velvære, og medens Fred og Forsøning hersker i Norden, kan have forud for dem, vi have dog ogsaa følt Grunden bæve under os og seet vort Fædreneland paa Kanden af Undergang. Saa have vi det da behov at mindes vore Fædres Heltetmod i en lignende Nød, og det er at ønske, at hine Mænds Navne, ved Siden af mange Andres, maa staae prægede i det danske Folks Hjerte med dybere og varigere Træk, end dem, der bleve skaarne i Træets Bark og ei vorde udslettede, saa længe Danmark bestaaer, og Trofskab mod Konge og Fædreneland lever i danske Mænds Bryst.

Ende.

